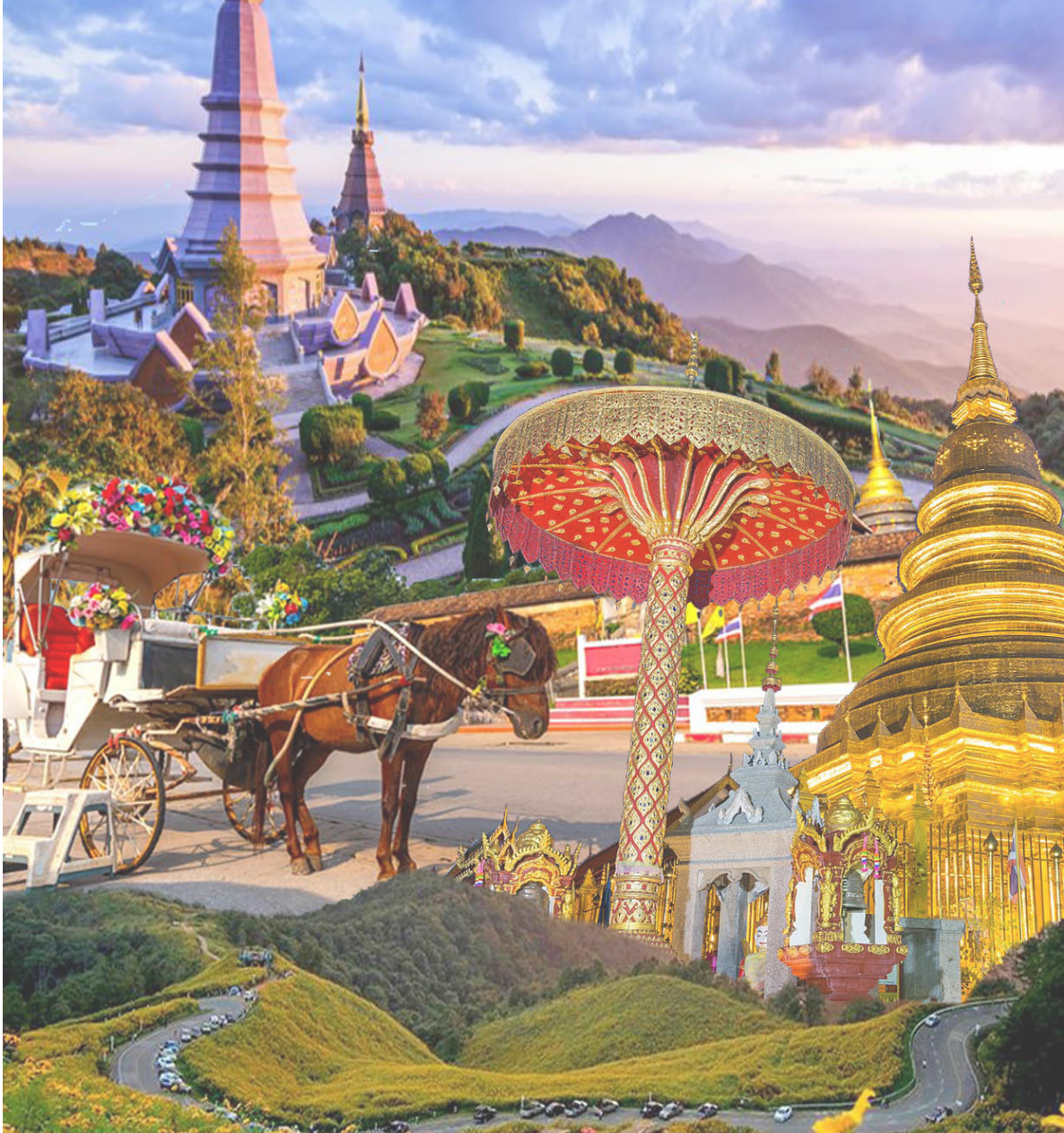

แผนพัฒนาากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเพิ่มขึ้น

และประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง

(ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1)

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

(เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนา	
ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	
- ความเป็นมา	7
- ลักษณะทางกายภาพ	7
- โครงสร้างพื้นฐาน	10
1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ	
1) ด้านเศรษฐกิจ	20
2) ด้านสังคมและความมั่นคง	29
3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	46
1.3 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	57
1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหากลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา	62
ส่วนที่ 2 ประเด็นการพัฒนา	
2.1 ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	
2.1.1 ด้านเศรษฐกิจ	78
2.1.2 การเกษตร	80
2.1.3 อุตสาหกรรม/หัตถอุตสาหกรรม	97
2.1.4 การท่องเที่ยว	105
2.1.5 การค้าชายแดน	121
2.1.6 การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน	132
2.1.7 แรงงาน	135
2.1.8 ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต	137
2.1.9 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	151
2.1.10 ด้านความมั่นคง	158
2.2 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis)	175
2.3 กรอบแนวคิดแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	179
2.4 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning)	181
2.5 เป้าหมายและทิศทางการพัฒนา	182
2.6 เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	184
ส่วนที่ 3 แบบ กจ. 1 และ กจ. 1-1	188
ส่วนที่ 4 ภาคผนวก	234

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. บทสรุปผู้บริหาร (สรุปสาระสำคัญของแผน)

สืบเนื่องพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๒ วรรคสาม มาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ ได้กำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณ และให้ถือว่าจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดระยะ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค รวมทั้งให้ความสำคัญกับนโยบายการพัฒนาเชิงพื้นที่ และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ทันสถานการณ์ และใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินงาน เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานแบบบูรณาการในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ในเขตจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

ในส่วนของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ได้กำหนดเป้าหมาย “พัฒนาพื้นที่บนพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ สู่อุตสาหกรรมมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง” ซึ่งมีตัวชี้วัดเพื่อเพิ่มอัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด และลดจำนวนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนาคือใช้เป็นธงนำ (flagships) ของการพัฒนาที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดยให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่คุณค่าอย่างยั่งยืน เป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเชิงอนุรักษ์ตลอดห่วงโซ่คุณค่าการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมล้านนาไปพร้อมกับผลักดันให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ และสร้างอัตลักษณ์การท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ การเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รองรับการท่องเที่ยวในรูปแบบชีวิตวิถีใหม่ (New Normal Tourism) เพื่อสร้างการเชื่อมโยงธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการสู่ท้องถิ่น โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสร้างสรรค์ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชื่อมโยงประเด็นที่ ๒ การพัฒนาอุตสาหกรรมมูลค่าสูง และเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือที่มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอาหารมูลค่าสูง (NTFV) อุตสาหกรรมสุขภาพความงาม สมุนไพร และหัตถอุตสาหกรรม ด้วยการเชื่อมโยงอัตลักษณ์ล้านนาผ่านเทคโนโลยีนวัตกรรม (High Touch High Value) ตลอดห่วงโซ่คุณค่า การเพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมดิจิทัล เทคโนโลยีชีวภาพให้มีโอกาสในการขยายฐานตลาดไปยังตลาดต่างประเทศ บนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาพัฒนาโดยการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ล้านนา (Creative Lanna) ไปยังประเด็นที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรสร้างสรรค์ มีการส่งเสริมการเกษตรต้นทางในพื้นที่ (NTFV) ของผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญและโดดเด่น การส่งเสริมการเกษตร และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และต่อยอดประเด็นที่ ๔ ป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน และไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ไปสู่การยกระดับการบริหารจัดการวัสดุทางการเกษตรด้วยการนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนวัตกรรมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการลดฝุ่นควัน (PM ๒.๕) การสร้างมาตรการป้องกันการลุกลามของไฟป่า มาตรการปลอดภัยการเผาในรูปแบบส่งเสริมการสร้างอาชีพที่ลดมลภาวะ และการบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมในการปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พื้นที่ฟู อย่างยั่งยืน โดยการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันและไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการพัฒนาที่กำหนดไว้ในระดับต่าง ๆ ขณะเดียวกันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ยังได้ยึดปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นวาระสำคัญของการกำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อให้นำศักยภาพของพื้นที่ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนได้

๒. ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาภาคเหนือตอนบน ๑

<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายการพัฒนาประเทศ (๑) สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ (๒) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ (๓) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง ประเด็น (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง 	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ แนวทางการพัฒนา เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ
---	--

<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น พลังทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ <ul style="list-style-type: none"> ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น ๑. แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเสริมสร้างทุนทางสังคม <ul style="list-style-type: none"> ๑.๑) ภาาการพัฒนาที่มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒. แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก <ul style="list-style-type: none"> ๒.๑) ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ๒.๒) ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง 	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ แนวทางการพัฒนา เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ
--	--

<p>แผนระดับ ๓</p> <p>แผนพัฒนาภาคเหนือ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐</p> <p>เป็น ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรคที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน</p>	
--	--

<p>สาระสำคัญ</p> <p>แผนพัฒนา</p> <p>กลุ่ม</p> <p>จังหวัด</p> <p>เป้าหมายการพัฒนาภาคเหนือตอนบน ๑</p> <p>พัฒนาพื้นที่บนพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ สูเศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง</p>	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาภาคเหนือตอนบน ๑ (ให้ระบุทั้งตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ตัวชี้วัด</th> <th>ปี ๒๕๖๖</th> <th>ปี ๒๕๖๗</th> <th>ปี ๒๕๖๘</th> <th>ปี ๒๕๖๙</th> <th>ปี ๒๕๗๐</th> <th>ปี ๒๕๗๑</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือตอนบน (ร้อยละ) (เทียบปีฐานปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๑๒๖,๓๔๙ ล้านบาท)</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗ ๔๓๓,๕๙๗ ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ ๔๓๗,๘๖๐ ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗ ๔๔๒,๑๒๔ ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ ๔๔๖,๓๘๗ ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗ ๔๕๐,๖๕๑ ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๗ ๔๕๔,๙๑๕ ล้านบาท</td> </tr> <tr> <td>๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบปีฐานปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมินสถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙))</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๕.๕</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๗ ร้อยละ ๕.๔</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๘ ร้อยละ ๕.๓</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๙ ร้อยละ ๕.๒</td> <td>ลดลงร้อยละ ๔.๐ ร้อยละ ๕.๑</td> <td>ลดลงร้อยละ ๔.๑ ร้อยละ ๕.๐</td> </tr> </tbody> </table>						ตัวชี้วัด	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐	ปี ๒๕๗๑	๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือตอนบน (ร้อยละ) (เทียบปีฐานปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๑๒๖,๓๔๙ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗ ๔๓๓,๕๙๗ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ ๔๓๗,๘๖๐ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗ ๔๔๒,๑๒๔ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ ๔๔๖,๓๘๗ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗ ๔๕๐,๖๕๑ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๗ ๔๕๔,๙๑๕ ล้านบาท	๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบปีฐานปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมินสถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙))	ลดลงร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๕.๕	ลดลงร้อยละ ๓.๗ ร้อยละ ๕.๔	ลดลงร้อยละ ๓.๘ ร้อยละ ๕.๓	ลดลงร้อยละ ๓.๙ ร้อยละ ๕.๒	ลดลงร้อยละ ๔.๐ ร้อยละ ๕.๑	ลดลงร้อยละ ๔.๑ ร้อยละ ๕.๐
ตัวชี้วัด	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐	ปี ๒๕๗๑																					
๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือตอนบน (ร้อยละ) (เทียบปีฐานปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๑๒๖,๓๔๙ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗ ๔๓๓,๕๙๗ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ ๔๓๗,๘๖๐ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗ ๔๔๒,๑๒๔ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ ๔๔๖,๓๘๗ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗ ๔๕๐,๖๕๑ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๗ ๔๕๔,๙๑๕ ล้านบาท																					
๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบปีฐานปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมินสถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙))	ลดลงร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๕.๕	ลดลงร้อยละ ๓.๗ ร้อยละ ๕.๔	ลดลงร้อยละ ๓.๘ ร้อยละ ๕.๓	ลดลงร้อยละ ๓.๙ ร้อยละ ๕.๒	ลดลงร้อยละ ๔.๐ ร้อยละ ๕.๑	ลดลงร้อยละ ๔.๑ ร้อยละ ๕.๐																					

<p>ประเด็น</p> <p>การพัฒนา</p> <p>กลุ่ม</p> <p>จังหวัด</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่มูลค่าอย่างยั่งยืน</p>	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามประเด็นการพัฒนาภาคเหนือตอนบน ๑</p> <p>๑. รายได้จากท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น</p> <p>๒. ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น</p>
--	--	--

แผนงาน	แผนงานที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	แผนงานที่ ๒ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์	แผนงานที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
--------	--	--	--

โครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพวิถีล้านนา (Lanna Health and Wellness Tourism)
	โครงการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวมูลค่าสูง	โครงการส่งเสริมและพัฒนา Soft Power เพื่อเป็นต้นทุนพัฒนาต่อยอดการท่องเที่ยวมูลค่าสูง	

๒. ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาภาคเหนือตอนบน ๑ ส

<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย (๑) สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ (๒) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศไทยในระดับ (๓) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และ ประเด็น (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และ การจัดการตนเอง 	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ แนวทางการพัฒนา เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ
--	---

<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น พลังทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ <ul style="list-style-type: none"> ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น <p>๑. แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเสริมสร้างทุนทางสังคม</p> <p>๑.๑) ภาครัฐพัฒนาบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๒. แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก</p> <p>๒.๑) ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนอายุสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น</p> <p>๒.๒) ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ แนวทางการพัฒนา เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ
--	--

<p>แผนระดับ</p> <p>๓</p> <p>แผนพัฒนาภาคเหนือ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐</p> <p>เป็น ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรคของประเทศ ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค สถานสมัพันธระหวางพื้นที่ สุภภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน</p>	
--	--

<p>สาระสำคัญ</p> <p>แผนพัฒนา</p> <p>กลุ่ม</p> <p>จังหวัด</p> <p>เป้าหมายการพัฒนาภาคเหนือ</p> <p>พัฒนาพื้นที่บนพื้นฐานวัฒนธรรม</p> <p>สร้างสรรค์ เศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง</p>	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาภาคเหนือ (ให้ระบุทั้งตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ตัวชี้วัด</th> <th>ปี ๒๕๖๖</th> <th>ปี ๒๕๖๗</th> <th>ปี ๒๕๖๘</th> <th>ปี ๒๕๖๙</th> <th>ปี ๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ) (เทียบปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๔๒๖,๓๔๙ ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗</td> </tr> <tr> <td>๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมิน สถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙)</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๖</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๗</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๘</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๙</td> <td>ลดลงร้อยละ ๔.๐</td> </tr> </tbody> </table>	ตัวชี้วัด	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐	๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ) (เทียบปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๔๒๖,๓๔๙ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗	๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมิน สถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙)	ลดลงร้อยละ ๓.๖	ลดลงร้อยละ ๓.๗	ลดลงร้อยละ ๓.๘	ลดลงร้อยละ ๓.๙	ลดลงร้อยละ ๔.๐
ตัวชี้วัด	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐														
๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ) (เทียบปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๔๒๖,๓๔๙ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗														
๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมิน สถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙)	ลดลงร้อยละ ๓.๖	ลดลงร้อยละ ๓.๗	ลดลงร้อยละ ๓.๘	ลดลงร้อยละ ๓.๙	ลดลงร้อยละ ๔.๐														

<p>ประเด็น</p> <p>การพัฒนา</p> <p>กลุ่ม</p> <p>จังหวัด</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง และเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ</p>	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามประเด็นการพัฒนาพัฒนาภาคเหนือจังหวัด</p> <p>๑. อัตราการเพิ่มขึ้นของการลงทุนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น</p>
--	---

<p>แผนงาน</p> <p>แผนงานที่ ๑ หัตถอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ Creative Lanna</p>	<p>แผนงานที่ ๒ การพัฒนาภาคเหนือตอนบน ๑ เป็นศูนย์กลางด้านการลงทุนด้านดิจิทัล High Tech Park</p> <p>แผนงานที่ ๓ พัฒนาสารสกัดมูลค่าสูง (Active ingredients) สำหรับการผลิตเครื่องสำอางมูลค่าสูง (Cosmetic Valley) และอาหารแห่งอนาคต (Future Food & Super Food) ภายใต้การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ</p>
--	--

<p>โครงการ</p> <p>สำคัญ</p> <p>โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน</p>	<p>โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมด้วยนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ (Creative Lanna Forward)</p>
---	---

๒. ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาภาคเหนือตอนบน ๑ ส

<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย (๑) สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ (๒) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ (๓) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา ประเด็น (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง 	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย (๑) สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ (๒) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ (๓) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา ประเด็น (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง 																		
<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น พลังทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ <ul style="list-style-type: none"> ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น <p>แผนระดับ ๒</p> <ol style="list-style-type: none"> ภาคีการพัฒนาจับมือกันพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเสริมสร้างทุนทางสังคม ภาคีการพัฒนาจับมือกันพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประชาชนไทยมีการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง 	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ แนวทางการพัฒนา เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ 																		
<p>แผนระดับ ๓</p> <p>แผนพัฒนาภาคเหนือ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐</p> <p>เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สามเหลี่ยมระหว่างพื้นที่ สุภาวาศ วิถีชีวิตยั่งยืน</p>																			
<p>สาระสำคัญ</p> <p>แผนพัฒนา</p> <p>กลุ่มจังหวัด</p> <p>เป้าหมายการพัฒนาภาคเหนือตอนบน</p> <p>พัฒนาพื้นที่บนพื้นฐานวัฒนธรรม</p> <p>สร้างสรรค์ ผู้ประกอบการสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง</p>	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาภาคเหนือตอนบน</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ตัวชี้วัด</th> <th>ปี ๒๕๖๖</th> <th>ปี ๒๕๖๗</th> <th>ปี ๒๕๖๘</th> <th>ปี ๒๕๖๙</th> <th>ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือตอนบน (ร้อยละ) (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๔๖๖,๓๕๙ ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗ (๔๓๓,๕๙๗ ล้านบาท)</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ (๔๓๗,๘๖๐ ล้านบาท)</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗ (๔๔๒,๑๒๔ ล้านบาท)</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ (๔๔๖,๓๘๗ ล้านบาท)</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗ (๔๕๐,๖๕๑ ล้านบาท)</td> </tr> <tr> <td>๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมินสถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙)</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๕.๕</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๗ ร้อยละ ๕.๔</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๘ ร้อยละ ๕.๓</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๙ ร้อยละ ๕.๒</td> <td>ลดลงร้อยละ ๔.๐ ร้อยละ ๕.๑</td> </tr> </tbody> </table>	ตัวชี้วัด	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐	๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือตอนบน (ร้อยละ) (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๔๖๖,๓๕๙ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗ (๔๓๓,๕๙๗ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ (๔๓๗,๘๖๐ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗ (๔๔๒,๑๒๔ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ (๔๔๖,๓๘๗ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗ (๔๕๐,๖๕๑ ล้านบาท)	๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมินสถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙)	ลดลงร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๕.๕	ลดลงร้อยละ ๓.๗ ร้อยละ ๕.๔	ลดลงร้อยละ ๓.๘ ร้อยละ ๕.๓	ลดลงร้อยละ ๓.๙ ร้อยละ ๕.๒	ลดลงร้อยละ ๔.๐ ร้อยละ ๕.๑
ตัวชี้วัด	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐														
๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือตอนบน (ร้อยละ) (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๔๖๖,๓๕๙ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗ (๔๓๓,๕๙๗ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ (๔๓๗,๘๖๐ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗ (๔๔๒,๑๒๔ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ (๔๔๖,๓๘๗ ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗ (๔๕๐,๖๕๑ ล้านบาท)														
๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมินสถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙)	ลดลงร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๕.๕	ลดลงร้อยละ ๓.๗ ร้อยละ ๕.๔	ลดลงร้อยละ ๓.๘ ร้อยละ ๕.๓	ลดลงร้อยละ ๓.๙ ร้อยละ ๕.๒	ลดลงร้อยละ ๔.๐ ร้อยละ ๕.๑														
<p>ประเด็นการพัฒนาภาคเหนือตอนบน</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรสร้างสรรค์</p>	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามประเด็นการพัฒนาภาคเหนือตอนบน</p> <ol style="list-style-type: none"> อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพิ่มขึ้น จำนวนแปลง/ฟาร์มและผลิตภัณท์สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองและผ่านการตรวจรับรองมาตรฐาน (GAP/เกษตรอินทรีย์) เพิ่มขึ้น 																		
<p>แผนงาน</p> <p>แผนงานที่ ๑ การพัฒนาลุ่มน้ำเมืองเกษตรอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรม</p>	<p>แผนงานที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสู่เกษตรสร้างสรรค์และเกษตรยั่งยืน</p>																		
<p>โครงการสำคัญ</p>	<p>โครงการเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p>																		

๒. ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาภาคเหนือตอนบน ๑ ๓

<p>แผนระดับ</p> <p>๑</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายการพัฒนาประเทศ (๑) สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ (๒) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ (๓) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา ประเด็น (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง
---------------------------------	--

<p>แผนระดับ</p> <p>๒</p>	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น พลังทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บท <ul style="list-style-type: none"> ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น ๑. แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเสริมสร้างทุนทางสังคม <ul style="list-style-type: none"> ๑.๑) ภาครัฐพัฒนาบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒. แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก <ul style="list-style-type: none"> ๒.๑) ประชากรเตรียมการก่อนอายุสูงอายุให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ๒.๒) ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
---------------------------------	--

<p>แผนระดับ</p> <p>๓</p>	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ แนวทางการพัฒนา เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเปราะบางประชาชนร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ
---------------------------------	--

<p>แผนพัฒนาภาคเหนือ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐</p> <p>เป็น สถานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สามัคคีพันธมิตรระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน</p>
--

<p>สาระสำคัญ</p> <p>แผนพัฒนา</p> <p>กลุ่ม</p> <p>จังหวัด</p>	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาภาคเหนือ (ให้ระบุทั้งตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ตัวชี้วัด</th> <th>ปี ๒๕๖๖</th> <th>ปี ๒๕๖๗</th> <th>ปี ๒๕๖๘</th> <th>ปี ๒๕๖๙</th> <th>ปี ๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ) (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๔๒๖,๓๔๙ ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗ (๔๓๓,๕๙๗) ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ (๔๓๗,๘๖๐) ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗ (๔๔๒,๑๒๔) ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ (๔๔๖,๓๘๗) ล้านบาท</td> <td>เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗ (๔๕๐,๖๕๑) ล้านบาท</td> </tr> <tr> <td>๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมินสถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙)</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๕.๕</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๗ ร้อยละ ๕.๔</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๘ ร้อยละ ๕.๓</td> <td>ลดลงร้อยละ ๓.๙ ร้อยละ ๕.๒</td> <td>ลดลงร้อยละ ๔.๐ ร้อยละ ๕.๑</td> </tr> </tbody> </table>	ตัวชี้วัด	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐	๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ) (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๔๒๖,๓๔๙ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗ (๔๓๓,๕๙๗) ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ (๔๓๗,๘๖๐) ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗ (๔๔๒,๑๒๔) ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ (๔๔๖,๓๘๗) ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗ (๔๕๐,๖๕๑) ล้านบาท	๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมินสถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙)	ลดลงร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๕.๕	ลดลงร้อยละ ๓.๗ ร้อยละ ๕.๔	ลดลงร้อยละ ๓.๘ ร้อยละ ๕.๓	ลดลงร้อยละ ๓.๙ ร้อยละ ๕.๒	ลดลงร้อยละ ๔.๐ ร้อยละ ๕.๑
ตัวชี้วัด	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐														
๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ) (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๒ มูลค่า ๔๒๖,๓๔๙ ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗ (๔๓๓,๕๙๗) ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ (๔๓๗,๘๖๐) ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๗ (๔๔๒,๑๒๔) ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ (๔๔๖,๓๘๗) ล้านบาท	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗ (๔๕๐,๖๕๑) ล้านบาท														
๒. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (เทียบกับปีฐาน) ปีฐาน ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙.๑ (จาก World Bank ประเมินสถานการณ์ความยากจนช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด๑๙)	ลดลงร้อยละ ๓.๖ ร้อยละ ๕.๕	ลดลงร้อยละ ๓.๗ ร้อยละ ๕.๔	ลดลงร้อยละ ๓.๘ ร้อยละ ๕.๓	ลดลงร้อยละ ๓.๙ ร้อยละ ๕.๒	ลดลงร้อยละ ๔.๐ ร้อยละ ๕.๑														

<p>ประเด็น</p> <p>การพัฒนา</p> <p>กลุ่ม</p> <p>จังหวัด</p>	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามประเด็นการพัฒนาภาคเหนือตอนบน</p> <ol style="list-style-type: none"> ร้อยละของจำนวนพื้นที่เผาไหม้ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ลดลง จำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละออง (PM๒.๕) เกินเกณฑ์มาตรฐาน ลดลง (เทียบกับปีฐาน) จำนวนจุด Hotspot ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ลดลง ร้อยละ ๕ ต่อปี (เทียบกับปีต่อปี) อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม่เพิ่มขึ้น
--	---

<p>แผนงาน</p> <p>๑</p>	<p>แผนงานที่ ๑ การแก้ไขปัญหาค่าฝุ่นและไฟป่าภาคเหนือตอนบน ๑</p> <p>แผนงานที่ ๒ การแก้ไขและป้องกันปัญหา PM ๒.๕</p>
-------------------------------	--

<p>โครงการ</p> <p>สำคัญ</p>	<p>โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าฝุ่น และไฟป่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑</p>
---	---

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

สภาพทั่วไปและสถานการณ์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ความเป็นมาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

การบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดเป็นรูปแบบการบริหารราชการระดับพื้นที่แบบบูรณาการ ในรูปของการรวมกลุ่มของจังหวัดที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงในด้านต่าง ๆ ทั้งในเชิงภูมิศาสตร์ สังคมวัฒนธรรม และศักยภาพการพัฒนาเข้าด้วยกันซึ่งจะช่วยให้การวางกรอบทิศทางการพัฒนาระดับพื้นที่มีความชัดเจน มีการแก้ไขปัญหาพร้อมกันระหว่างจังหวัด และเกิดการใช้ทรัพยากรทางการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด ฉบับที่ ๓ ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ กำหนดให้จัดตั้งกลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่มจังหวัด ซึ่งกลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน โดยจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

ภาพแสดงแผนที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

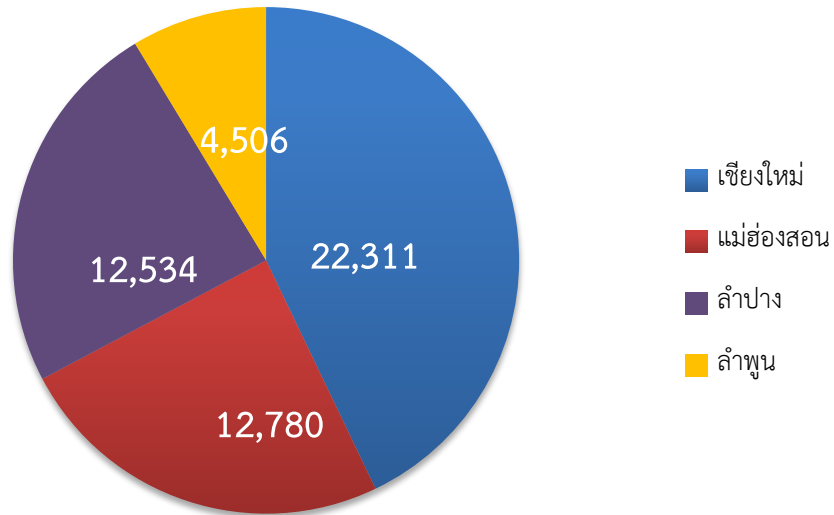
๑. ข้อมูลด้านกายภาพ

๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศ

๑) ที่ตั้ง

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย ๔ จังหวัด คือ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ประมาณ ๕๒,๑๓๑ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๒.๕๘ ล้านไร่ โดยจังหวัดภายในกลุ่มมีพื้นที่มากที่สุด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ (จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่มากที่สุดในประเทศไทย) รองลงมา ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน ตามลำดับ

พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (ตารางกิโลเมตร)

พื้นที่รวมทั้งหมด 52,131 ตารางกิโลเมตร

๒) อาณาเขต

- กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด/ประเทศต่างๆ ได้แก่
ทิศเหนือ	ติดกับ	จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์
ทิศใต้	ติดกับ	จังหวัดตาก
ทิศตะวันตก	ติดกับ	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์
ทิศตะวันออก	ติดกับ	จังหวัดเชียงราย จังหวัดแพร่ และจังหวัดสุโขทัย

จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอาณาเขตที่ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ กล่าวคือ จังหวัดเชียงใหม่มีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเวียงแหง อำเภอเชียงดาว อำเภอฝาง และอำเภอแม่เฒ่า รวมระยะทาง ๒๗๗ กิโลเมตร จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทุกอำเภอ ระยะทาง ๔๘๓ กิโลเมตร

๑.๒ ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สามารถจำแนก ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑) เขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้น (Humid Tropical Climate) โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยในแต่ละเดือนสูงกว่า ๑๘ องศาเซลเซียส และมีปริมาณฝนอยู่ระหว่าง ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ มิลลิเมตร/ปี

(๒) เขตย่อย คือ เขตทุ่งหญ้าเมืองร้อนหรือทุ่งหญ้าสะวันนา (Tropical Savanna Climate) โดยจะมีฤดูแล้งสลับกับฤดูฝนอย่างชัดเจนปริมาณฝนจะผันแปรไปตามฤดูกาลและโดยเฉลี่ยจะอยู่ระหว่าง ๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ มิลลิเมตร/ปี

ขณะที่อุณหภูมิเฉลี่ยและปริมาณน้ำฝนรายปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี (๑๙๘๑-๒๐๑๐) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีค่าอุณหภูมิต่ำสุด เฉลี่ย ๒๐.๗ องศา อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๓.๐ องศาและมีปริมาณน้ำฝนรายปีเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๑๒๓.๔๘ มิลลิเมตร/ปี กล่าวคือ

- จังหวัดเชียงใหม่มีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๐.๘ องศา อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ ๓๒.๒ องศา มีปริมาณน้ำฝน ๑๑๔๐.๒ มิลลิเมตร/ปี

- จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๐.๑ องศา อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๓.๑ องศา มีปริมาณน้ำฝน ๑๒๙๙.๑ มิลลิเมตร/ปี

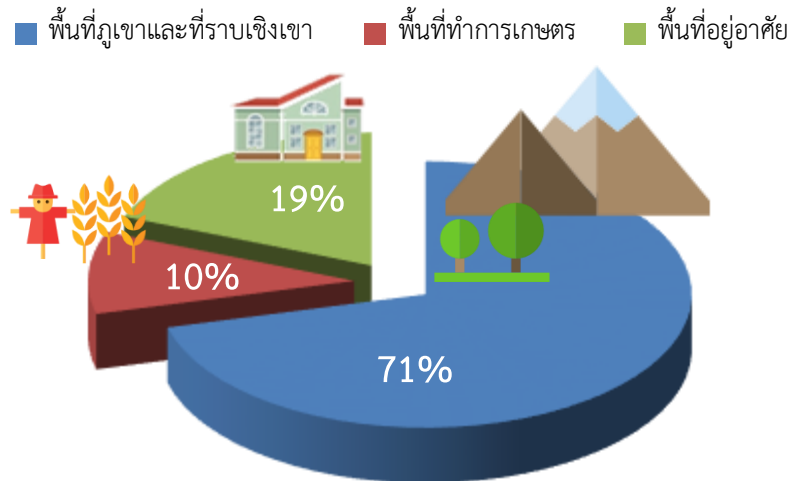
- จังหวัดลำปางมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๑.๐ องศา อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ ๓๓.๗ องศา มีปริมาณน้ำฝน ๑๐๔๙.๒ มิลลิเมตร/ปี

- จังหวัดลำพูนมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๐.๗ องศา อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ ๓๓.๐ องศา มีปริมาณน้ำฝน

สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนที่ต่ำที่สุดในรอบปีของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (ค่าสูงสุดและต่ำสุดมาเฉลี่ย) พบว่า จังหวัดเชียงใหม่มีอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน ๒๑.๔ องศา (เดือนธันวาคม) จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน ๒๐.๖ องศา (เดือนมกราคม) จังหวัดลำปางมีอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน ๒๑.๖ องศา (เดือนธันวาคม) และจังหวัดลำพูนมีอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน ๒๑.๓ องศา (เดือนธันวาคม)

๑.๓ การใช้ประโยชน์จากที่ดินจากสภาพภูมิประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

สภาพภูมิประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

สภาพภูมิประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำแนกเป็นพื้นที่ภูเขาและที่ราบเชิงเขา ร้อยละ ๗๑ พื้นที่ทำการเกษตรร้อยละ ๑๐ และพื้นที่อยู่อาศัยร้อยละ ๑๙ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยสามารถแบ่งตามลักษณะพื้นที่ได้ ดังนี้

๑) เขตทิวเขาและภูเขา ประกอบด้วย ทิวเขาแดนลาวทอดตัวยาวอยู่แนวตะวันตก - ตะวันออก กั้นพรมแดนระหว่างไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ยอดเขาสำคัญ ได้แก่ ดอยผ้าห่มปกสูง ๑,๔๕๖ เมตร และดอยอ่างขาง สูง ๑,๙๑๘ เมตร เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำปิง ทิวเขาถนนธงชัยเป็นทิวเขาอยู่ทางตะวันตก ทอดตัวแนวเหนือ-ใต้ ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาวางตัวทอดลงมาในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดเชียงใหม่ มีความยาวทั้งหมด ๑,๔๑๐ กิโลเมตร มียอดเขาสูงสุด คือ ดอยอินทนนท์ ความสูง ๒,๕๘๐ เมตร

๒) เขตที่ราบและหุบเขา โดยมีที่ราบสำคัญ ได้แก่ ที่ราบลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำวัง ลุ่มน้ำสาละวิน

๓) เขตแอ่งที่ราบ โดยมีแอ่งที่ราบที่สำคัญ ได้แก่ แอ่งแม่น้ำแจ่ม แอ่งน้ำแม่ตื่น แอ่งน้ำฝาง และแอ่งลำปาง

ด้วยสภาพภูมิประเทศดังกล่าว จึงทำให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเป็นพื้นที่ต้นน้ำสำคัญของประเทศ ประกอบด้วย ลุ่มน้ำปิงและสาขา ลุ่มน้ำกว๊าน ลุ่มน้ำแม่ทา ลุ่มน้ำลี้ ลุ่มน้ำปายและสาขาลุ่มน้ำวาง ลุ่มน้ำวังและสาขา ลุ่มน้ำยมและสาขา รวมทั้งเป็นพื้นที่ทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศ

๑.๔ โครงสร้างพื้นฐาน

๑. การคมนาคมขนส่งทางบก

๑) ถนน

เส้นทางการคมนาคมขนส่งทางถนนภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ที่สำคัญ ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมระหว่างภูมิภาค จากจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง ตาก กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี ลพบุรี อ่างทอง อยุธยา และเชื่อมต่อกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ เข้าสู่จังหวัดปทุมธานี และกรุงเทพมหานคร รวมระยะทางประมาณ ๖๙๕ กิโลเมตร

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ (แยกทางหลวงหมายเลข ๑ (เถิน) - ต่อเขตเทศบาลนครเชียงใหม่) เป็นถนนขนาด ๒ ช่องจราจร มีแนวเส้นทางเริ่มจากทางแยกถนนพหลโยธิน (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑) อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ผ่านอำเภอลี้ อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอเวียงหนองล่อง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน และตัดเข้าตัวเมืองเชียงใหม่ สิ้นสุดที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เส้นทางนี้เป็นเส้นทางลัดจากถนนพหลโยธินที่สามารถเชื่อมต่อไปยังสถานที่สำคัญ เช่น อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติดอยหลวง โดยไม่ต้องผ่านตัวเมืองเชียงใหม่ แต่ไม่เป็นที่นิยมนักเนื่องจากช่วงอำเภอเถิน ถึงอำเภอลี้ (รอยต่อระหว่างจังหวัดลำปางและจังหวัดลำพูน) เป็นทางแคบ ตัดขึ้นภูเขาสูง และคดเคี้ยวมาก จึงไม่เหมาะในการสัญจรในเวลากลางคืน

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๗ เชื่อมจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับจังหวัดเชียงใหม่ บริเวณอำเภอแม่แตง เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๙๕ ผ่านอำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า และเข้าสู่ตัวเมืองแม่ฮ่องสอน หรือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๘ เชียงใหม่-แม่สะเรียง โดยผ่านอำเภอหางดง อำเภอสันป่าตอง อำเภอจอมทอง อำเภอฮอดของจังหวัดเชียงใหม่ เข้าสู่อำเภอแม่สะเรียง อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒) รถไฟ

จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ที่มีเส้นทางรถไฟเชื่อมต่อ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปาง โดยสถานีรถไฟเชียงใหม่เป็นสถานีปลายทางของทางรถไฟสายเหนือ ระยะทางจากกรุงเทพถึงสถานีเชียงใหม่ คือ ๗๕๑ กิโลเมตร ปัจจุบันการคมนาคมทางรถไฟโดยการรถไฟแห่งประเทศไทยมีขบวนรถไฟสายกรุงเทพฯ - เชียงใหม่ที่เดินทางขึ้น-ล่องผ่านจังหวัดลำปาง ลำพูน และเข้าสู่จุดหมายปลายทางสุดท้ายที่จังหวัดเชียงใหม่ทุกวัน วันละ ๑๐ ขบวน (ไป-กลับ) และเปิดการเดินทางรถไฟสายเชียงใหม่-นครสวรรค์ จำนวน ๒ ขบวน (ไป-กลับ)

๒. การคมนาคมขนส่งทางอากาศ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศที่สำคัญ โดยปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสนามบิน ได้แก่

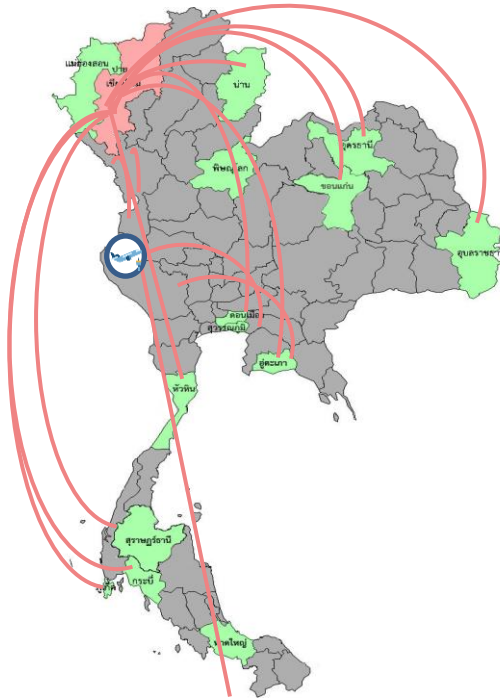
๑) ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นสนามบินศูนย์กลางของภาคเหนือ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๓ ของประเทศรองจากสนามบินสุวรรณภูมิและดอนเมืองตามลำดับ อีกทั้งยังสามารถรองรับผู้โดยสารได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยสามารถรองรับผู้โดยสารระหว่างประเทศได้ ๒ ล้านคน ต่อปีและผู้โดยสารภายในประเทศได้ ๖ ล้านคนต่อปี มีพื้นที่รวม ๓๑,๓๐๑ ตารางเมตร

ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่สามารถรองรับได้ ๒๔ เที่ยวบินต่อชั่วโมง โดยสามารถรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่ได้ ๘ ลำ และขนาดเล็กได้ ๑๓ ลำ มีพื้นที่จอดเครื่องบินรวม ๘๖๔ คัน ปัจจุบันท่าอากาศยานเชียงใหม่มีสายการบินให้บริการภายในประเทศจำนวน ๗ สายการบิน ได้แก่ การบินไทย บางกอกแอร์เวย์ กานต์นิธิ นกแอร์ ไทยแอร์เอเชีย ไทยสมิล์ ไทยไลออนแอร์ และมีสายการบินระหว่างประเทศให้บริการอีก ๑๘ สายการบิน ได้แก่ แอร์บาคัน แอร์เอเชีย บางกอกแอร์เวย์ ดราก้อนแอร์ซิลค์แอร์ ลาวแอร์ไลน์ โคเรียนแอร์ ไชน่าอีสเทิร์น จุนเหยาแอร์ไลน์ วีแอร์ ไทเกอร์แอร์เวย์ ไทเกอร์แอร์ไต้หวัน ฮ็องกงเอ็กซ์เพรส แอร์ไชน่า ซานตงแอร์ไลน์ ไชน่าเซาท์เทิร์น สปริงค์ไลน์ และโกลเด้นเมียนมาร์แอร์ไลน์

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

นอกจากนี้ จังหวัดเชียงใหม่มีเส้นทางการบินภายในประเทศ ๑๕ เส้นทาง และเส้นทางการบินระหว่างประเทศ ๑๙ เส้นทาง ดังต่อไปนี้

เส้นทางการบินภายในประเทศ ๑๕ เส้นทาง

เส้นทางการบินระหว่างประเทศ ๑๙ เส้นทาง

ข้อมูลเที่ยวบินตรงจากต่างประเทศสู่ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : รายงานสถิติขนส่งทางอากาศ (Air Traffic Report)

(<http://aot.listedcompany.com/misc/AR/aot-ar-๒๐๑๘-๓.html>)

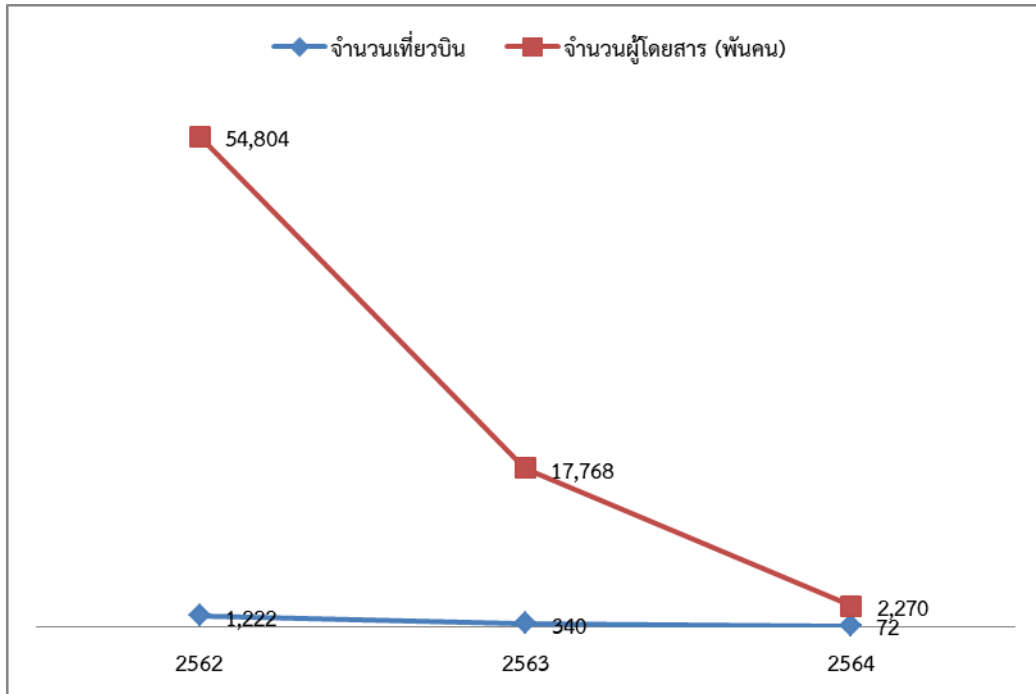
ท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่ได้มีการเพิ่มเส้นทางบินตรงระหว่างประเทศรวมทั้งหมด ๒๗ เส้นทาง ได้แก่ เชียงใหม่ – ซีอาน เชียงใหม่ – ปักกิ่ง เชียงใหม่ – ฉินตู เชียงใหม่ – หูอัน เชียงใหม่ – อินซอน เชียงใหม่ – ฉงชิ่ง เชียงใหม่ – หางโจว เชียงใหม่ – เซี่ยงไฮ้ เชียงใหม่ – คุณหมิง เชียงใหม่ – กวางเจา เชียงใหม่ – ไทเป เชียงใหม่ – ฮองกง เชียงใหม่ – มาเก๊า เชียงใหม่ – หลวงพระบาง เชียงใหม่ – ย่างกุ้ง เชียงใหม่ – มัณฑะเลย์ เชียงใหม่ – กัวลาลัมเปอร์ เชียงใหม่ – สิงคโปร์ เชียงใหม่ – ฮานอย เชียงใหม่ – ฉางซา เชียงใหม่ – หนานชาง เชียงใหม่ – หนานหนิง เชียงใหม่ – จิ่งหง เชียงใหม่ – ดานัง เชียงใหม่ – ซานย่า เชียงใหม่ – โฮจิมินห์ และเชียงใหม่ – เซินเจิ้น

ปี พ.ศ.	เที่ยวบินระหว่างประเทศสู่ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่)	
	จำนวนเที่ยวบิน	จำนวนผู้โดยสาร (พันคน)
๒๕๖๓	๒,๑๙๗	๒๓๒,๐๐๐
๒๕๖๔	๒๖	๙๕๒,๐๐๐
๒๕๖๕	๙๖๑	๑๓๐,๐๐๐

๒) ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน มีขนาดพื้นที่ ๒๓๓ ไร่ สามารถรองรับผู้โดยสารภายในประเทศ ได้จำนวน ๓๐๐ คน มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น เครื่องปรับอากาศ ลิฟท์ และสะพานลำเลียงสัมภาระ ปัจจุบันท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอนมีจำนวนเที่ยวบิน ๖๘ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ มีเส้นทางการบินหลักๆ คือ จากจังหวัดเชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน และจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน-เชียงใหม่ โดยทั้งสองเส้นทางรับผิดชอบโดย สายการบิน BANGKOK AIRWAYS

ปี พ.ศ.	เที่ยวบินระหว่างประเทศสู่ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน	
	จำนวนเที่ยวบิน	จำนวนผู้โดยสาร (พันคน)
๒๕๖๒	๑,๒๒๒	๕๔,๘๐๔
๒๕๖๓	๓๔๐	๑๗,๗๖๘
๒๕๖๔	๗๒	๒,๒๗๐

ตาราง แสดงข้อมูลเที่ยวบินระหว่างประเทศสู่ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน

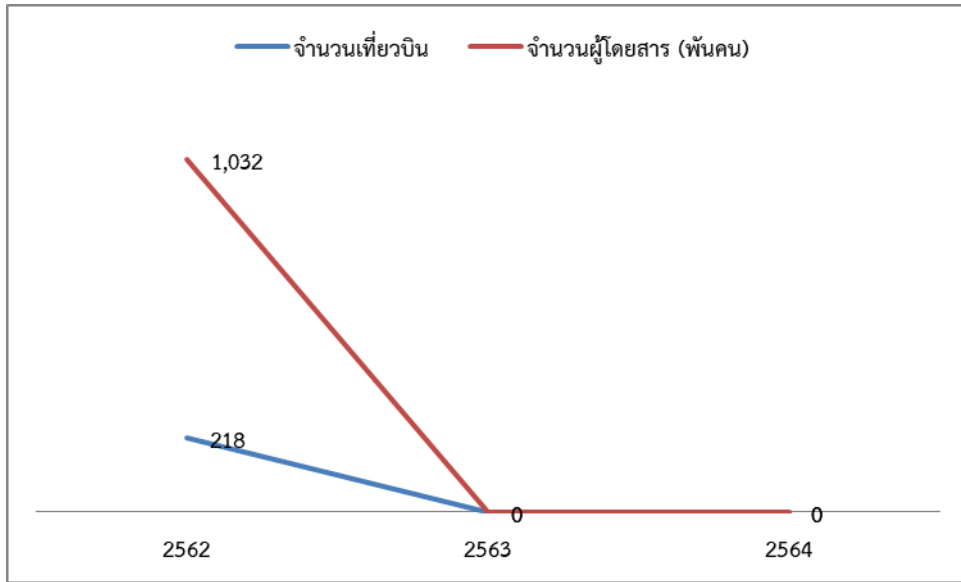
แผนภูมิรูปภาพแสดงเที่ยวบินระหว่างประเทศสู่ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน

นอกจากนี้ จังหวัดแม่ฮ่องสอนยังมีท่าอากาศยานปาย ท่าอากาศยานแม่สะเรียง และสนามบินขุนยวม โดยท่าอากาศยานปายมีสายการบินพาณิชย์เปิดให้บริการ ๑ สายการบิน ได้แก่ บริษัท กานต์นิธิเอวิเอชัน จำกัด (Kanair) เปิดให้บริการเชียงใหม่ – ปาย – เชียงใหม่ โดยทั้งสองเส้นทางรับผิดชอบโดยสายการบิน Wisdom Airways จำนวนที่นั่งผู้โดยสาร ๑๒ ที่นั่ง ใช้เวลาบินประมาณ ๓๕ นาที ส่วนท่าอากาศยานแม่สะเรียง และสนามบินขุนยวมไม่มีสายการบินพาณิชย์ขึ้น-ลง เป็นประจำ มีเพียงอากาศยานของหน่วยราชการที่ทำการขึ้น – ลง ตามภารกิจเท่านั้น

เที่ยวบินระหว่างประเทศสู่ท่าอากาศยานปาย)		
ปี พ.ศ.	จำนวนเที่ยวบิน	จำนวนผู้โดยสาร (พันคน)
๒๕๖๒	๒๑๘	๑,๐๓๒
๒๕๖๓	- สถานการณ์โควิด ๑๙ -	- สถานการณ์โควิด ๑๙ -
๒๕๖๔	- สถานการณ์โควิด ๑๙ -	- สถานการณ์โควิด ๑๙ -

ตาราง แสดงข้อมูลเที่ยวบินระหว่างประเทศสู่ท่าอากาศยานปาย

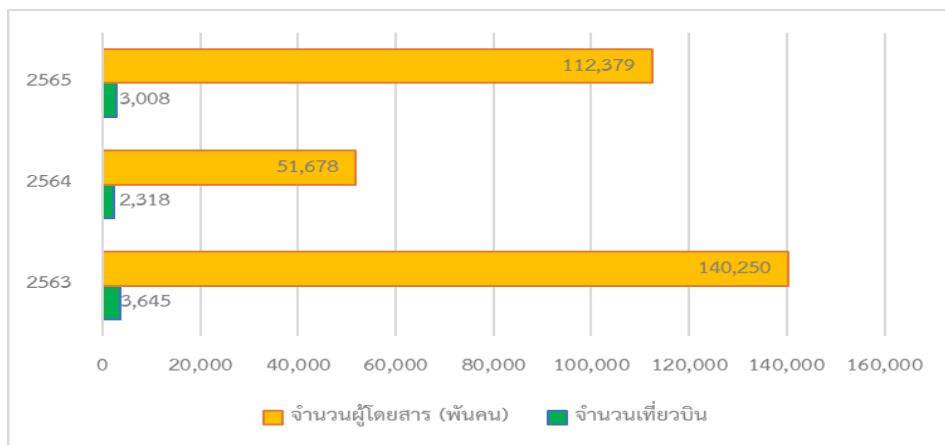

แผนภูมิรูปภาพแสดงเที่ยวบินระหว่างประเทศสู่ท่าอากาศยานปาย

๓) ท่าอากาศยานจังหวัดลำปาง เปิดให้บริการเที่ยวบินสำหรับผู้โดยสารในเส้นทางระหว่างจังหวัดลำปางกับท่าอากาศยานดอนเมือง (สายการบินนกแอร์) และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (สายการบินบางกอกแอร์เวย์) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (๑) บริษัทบางกอกแอร์เวย์ (Bangkok Airway) ภายในประเทศ กรุงเทพฯ (สุวรรณภูมิ) - ลำปาง จำนวน ๓ เที่ยวบิน/วัน
- (๒) สายการบินนกแอร์ เปิดบริการเส้นทางบินในประเทศ กรุงเทพฯ (ดอนเมือง) - ลำปาง จำนวน ๓ เที่ยวบิน/วัน

ในปี๒๕๕๙ ท่าอากาศยานลำปางได้รับงบประมาณในการดำเนินการก่อสร้างทางขับ ลานจอดเครื่องบิน และลานจอดเฮลิคอปเตอร์ จำนวน ๒ HELIPAD เป็นงบประมาณต่อเนื่อง (งบประมาณ ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) วงเงินงบประมาณ ๘๔,๙๗๐,๐๐๐ บาท โดย บริษัท สยามธรรมนันท จำกัด เป็นผู้รับจ้าง ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๕๓/๒๕๕๙ ลงวัน

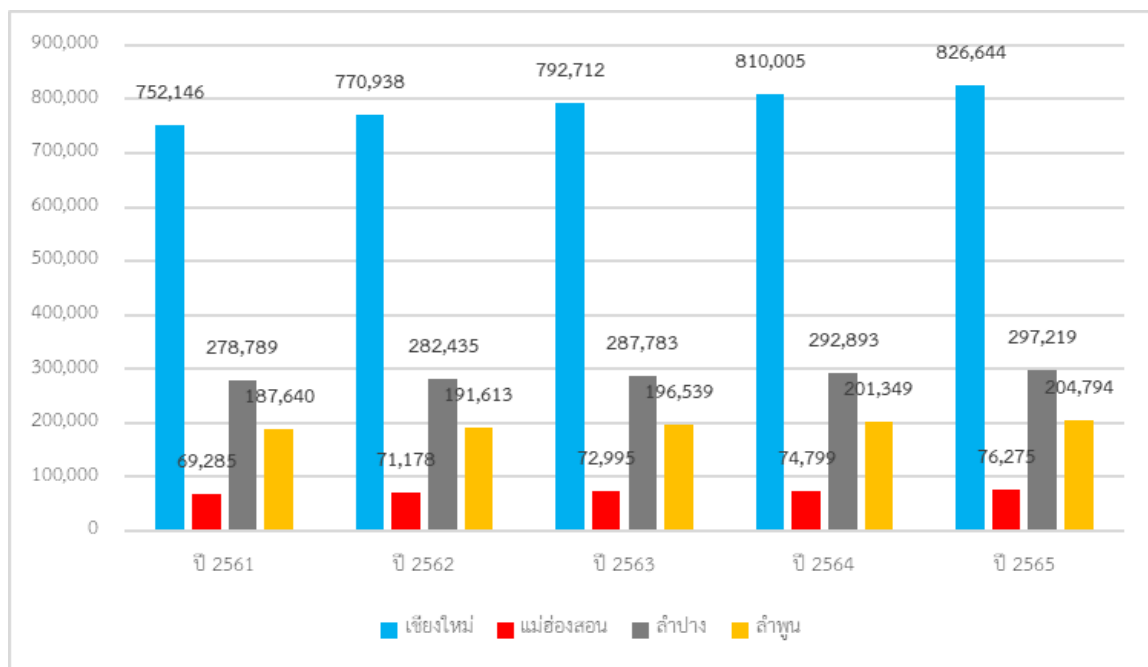
แผนภูมิรูปภาพแสดงจำนวนผู้โดยสารผ่านท่าอากาศยานลำปาง (คน)

๓. การเข้าถึงไฟฟ้า

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ คริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีจำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกๆปี และค่อนข้างมีความครอบคลุมเกือบทั้งหมด โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ คริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้ามีจำนวน ๑,๒๘๗,๘๖๐ คริวเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ คริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าจำนวน ๑,๓๑๖,๑๖๔ คริวเรือน และในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีคริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าจำนวน ๑,๓๕๐,๐๒๙ คริวเรือน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีคริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าจำนวน ๑,๓๗๙,๐๔๖ คริวเรือน และในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีคริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าจำนวน ๑,๔๐๔,๙๓๒ คริวเรือน

การเข้าถึง/ คริวเรือน (ราย)	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
ปี ๒๕๖๑	๗๕๒,๑๔๖	๖๙,๒๘๕	๒๗๘,๗๘๙	๑๘๗,๖๔๐
ปี ๒๕๖๒	๗๗๐,๙๓๘	๗๑,๑๗๘	๒๘๒,๔๓๕	๑๙๑,๖๑๓
ปี ๒๕๖๓	๗๙๒,๗๑๒	๗๒,๙๙๕	๒๘๗,๗๘๓	๑๙๖,๕๓๙
ปี ๒๕๖๔	๘๑๐,๐๐๕	๗๔,๗๙๙	๒๙๒,๘๙๓	๒๐๑,๓๔๙
ปี ๒๕๖๕	๘๒๖,๖๔๔	๗๖,๒๗๕	๒๙๗,๒๑๙	๒๐๔,๗๙๔

ตาราง การเข้าถึงไฟฟ้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

แผนภูมิรูปภาพแสดงการเข้าถึงไฟฟ้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

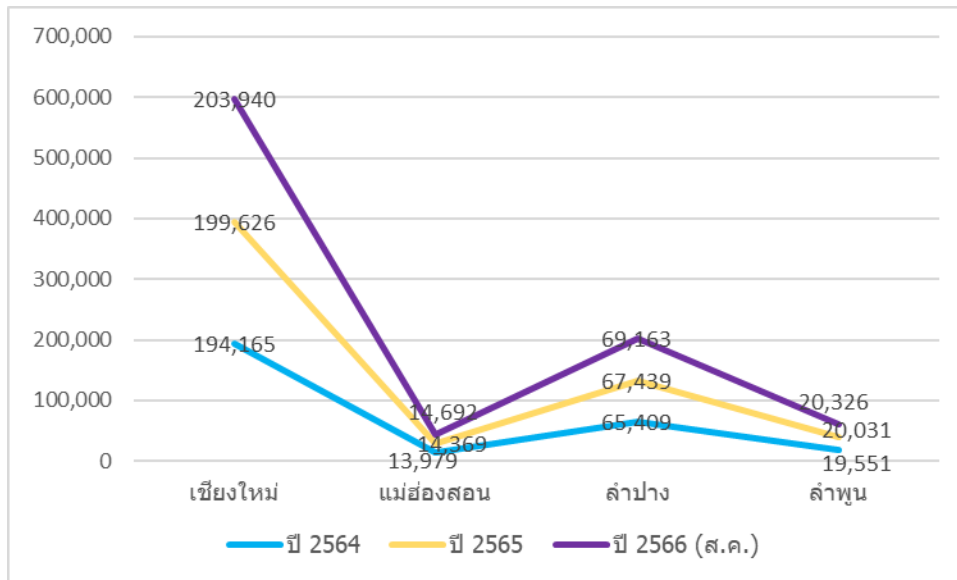
๔. การเข้าถึงประปา

สัดส่วนคริวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ ในพื้นที่ส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยแต่ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคเหนือและต่ำกว่าบางกลุ่มจังหวัดในภาคเหนือด้วยกัน นอกจากนี้ในบางจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้แก่จังหวัดเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่จังหวัดลำปางและลำพูน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จำนวนผู้ใช้น้ำ (คน)	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
ปี ๒๕๖๔	๑๙๔,๑๖๕	๑๓,๙๗๙	๖๕,๔๐๙	๑๙,๕๕๑
ปี ๒๕๖๕	๑๙๙,๖๒๖	๑๔,๓๖๙	๖๗,๔๓๙	๒๐,๐๓๑
ปี ๒๕๖๖ (ส.ค.)	๒๐๓,๙๔๐	๑๔,๖๙๒	๖๙,๑๖๓	๒๐,๓๒๖

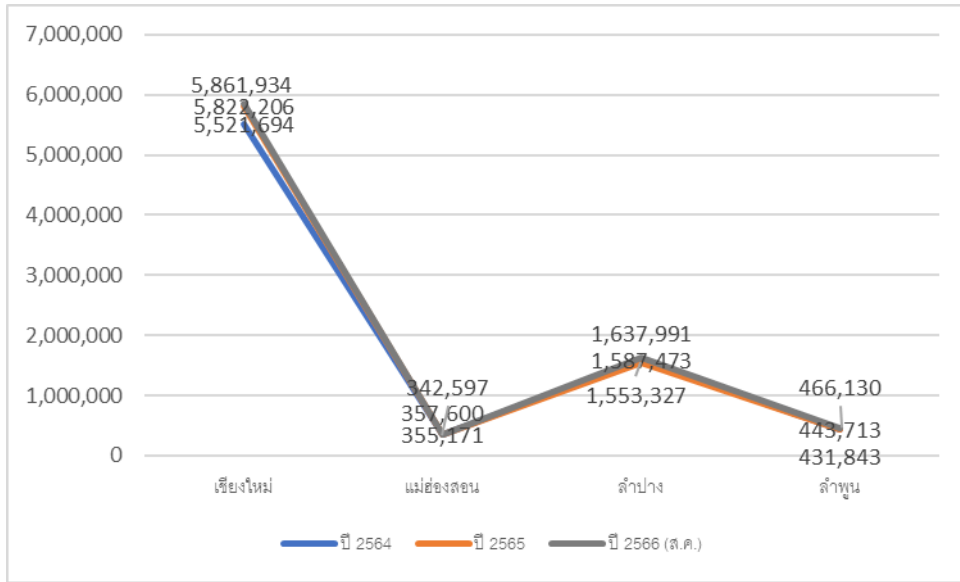
ตาราง สัดส่วนจำนวนผู้ใช้น้ำ (คน) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

แผนภูมิรูปภาพแสดงสัดส่วนจำนวนผู้ใช้น้ำ (คน) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

ปริมาณน้ำผลิต จ่าย (ลบ.ม.)	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
ปี ๒๕๖๔	๕,๕๒๑,๖๙๔	๓๕๕,๑๗๑	๑,๕๘๗,๔๗๓	๔๔๓,๗๑๓
ปี ๒๕๖๕	๕,๘๒๒,๒๐๖	๓๕๗,๖๐๐	๑,๕๕๓,๓๒๗	๔๓๑,๘๔๓
ปี ๒๕๖๖ (ส.ค.)	๕,๘๖๑,๙๓๔	๓๔๒,๕๙๗	๑,๖๓๗,๙๙๑	๔๖๖,๑๓๐

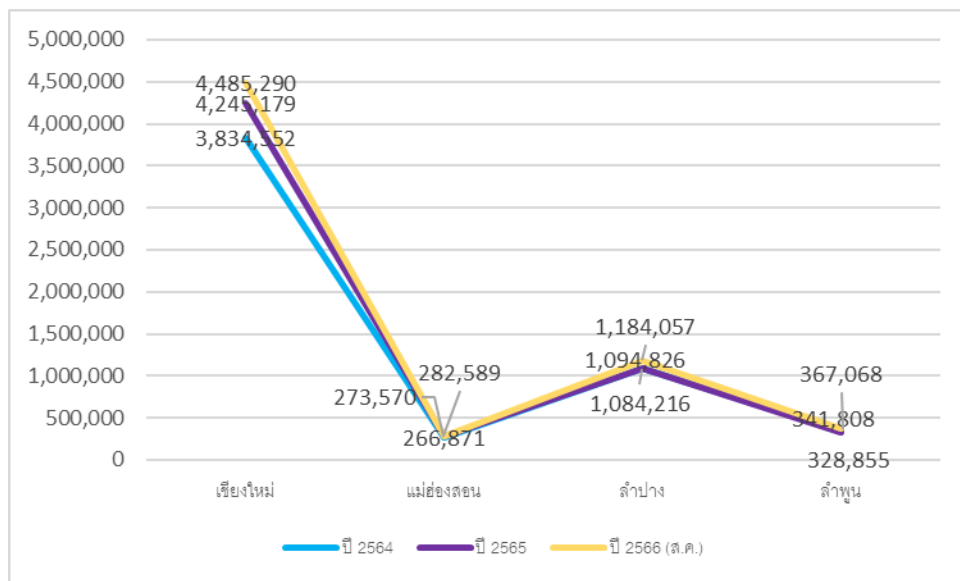
ตาราง สัดส่วนปริมาณน้ำผลิตจ่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

แผนภูมิรูปภาพแสดงสัดส่วนสัดส่วนปริมาณน้ำผลิตจ่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

ปริมาณน้ำ จำหน่าย (ลบ.ม.)	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
ปี ๒๕๖๔	๓,๘๓๔,๕๕๒	๒๖๖,๘๗๑	๑,๐๘๔,๒๑๖	๓๔๑,๘๐๘
ปี ๒๕๖๕	๔,๒๔๕,๑๗๙	๒๗๓,๕๘๙	๑,๐๘๔,๘๒๖	๓๒๘,๘๕๕
ปี ๒๕๖๖ (ส.ค.)	๔,๔๘๕,๒๙๐	๒๘๒,๕๘๙	๑,๑๘๔,๐๕๗	๓๖๗,๐๖๘

ตาราง สัดส่วนปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

แผนภูมิรูปภาพแสดงสัดส่วนปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

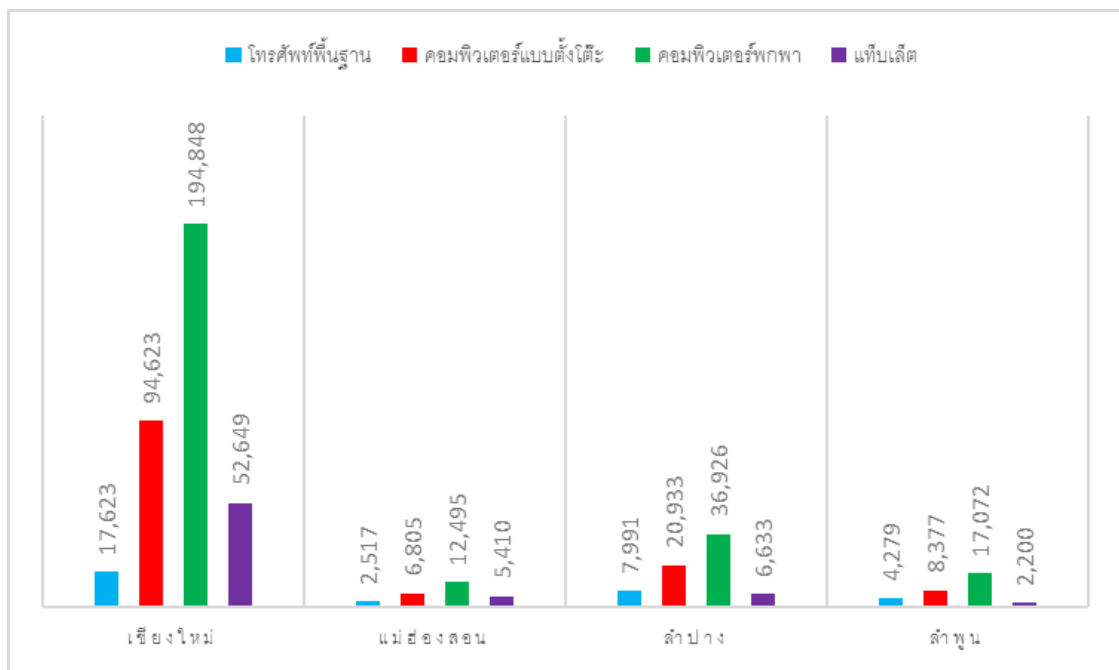
สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๕. อุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จำนวนอุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน ๓๕๙,๗๔๓ เครื่อง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวน ๒๗,๒๒๗ เครื่อง จังหวัดลำปาง มีจำนวน ๗๒,๔๘๓ เครื่อง และจังหวัดลำพูน มีจำนวน ๓๑,๙๒๘ เครื่อง

เครื่องมือและอุปกรณ์ สารสนเทศ (ครุภัณฑ์, เครื่อง)	จังหวัดเชียงใหม่	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	จังหวัดลำปาง	จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์พื้นฐาน	๑๗,๖๒๓	๒,๕๑๗	๗,๙๙๑	๔,๒๗๙
คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ	๙๔,๖๒๓	๖,๘๐๕	๒๐,๙๓๓	๘,๓๗๗
คอมพิวเตอร์พกพา	๑๙๔,๘๔๘	๑๒,๔๙๕	๓๖,๙๒๖	๑๗,๐๗๒
แท็บเล็ต	๕๒,๖๔๙	๕,๔๑๐	๖,๖๓๓	๒,๒๐๐
รวมทั้งสิ้น	๓๕๙,๗๔๓	๒๗,๒๒๗	๗๒,๔๘๓	๓๑,๙๒๘

ตาราง สัดส่วนจำนวนอุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

แผนภูมิรูปภาพแสดงสัดส่วนจำนวนอุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

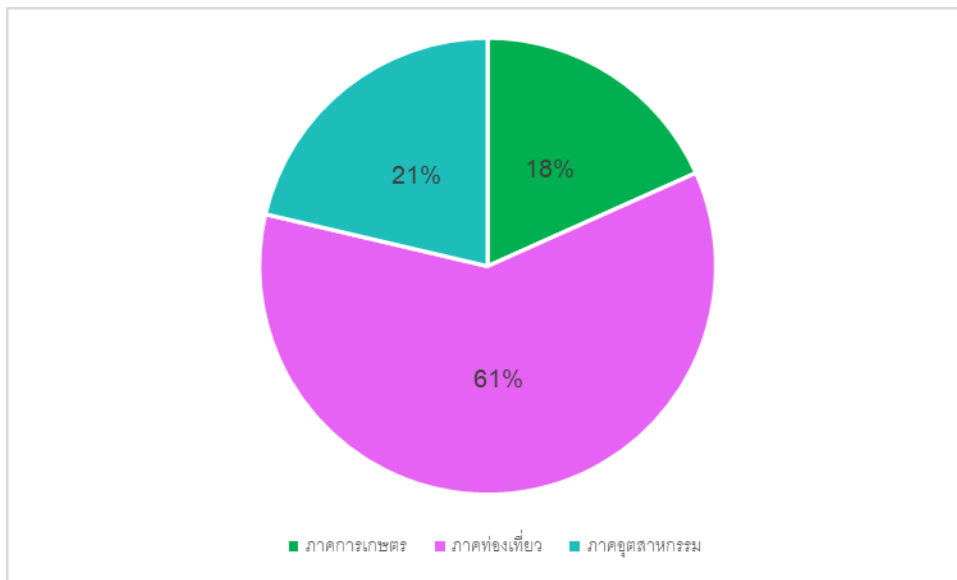
๒.๑ ข้อมูลภาพรวมของเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๓๘๘,๙๓๕ ล้านบาท โดยโครงสร้างผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำแนกได้ ๒ ประเภท คือ แยกตามภาค และแยกตามสาขาการผลิต โดยแยกตามภาคปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

จังหวัด	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ล้านบาท)			
	ภาคการเกษตร	ภาคท่องเที่ยว	ภาคอุตสาหกรรม	รวม
เชียงใหม่	๔๕,๔๔๗	๑๖๔,๓๙๒	๒๙,๙๐๙	๒๓๙,๗๔๘
แม่ฮ่องสอน	๕,๑๗๙	๙,๕๕๑	๑,๐๖๘	๑๕,๗๙๘
ลำปาง	๘,๑๑๓	๑๑,๓๒๙	๒๕,๓๗๓	๔๔,๘๑๕
ลำพูน	๑๒,๔๔๘	๔๙,๔๗๙	๒๖,๖๔๗	๘๘,๕๗๔
รวม	๗๑,๑๘๗	๒๓๔,๗๕๑	๘๒,๙๙๗	๓๘๘,๙๓๕

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

มูลค่าเศรษฐกิจรายภาคสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ๑) ภาคท่องเที่ยว ๒) ภาคอุตสาหกรรม ๓) ภาคเกษตร

แผนภูมิรูปภาพแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๒ ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๒.๒.๑ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

๑) สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

- จังหวัดเชียงใหม่ อาทิ อุทยานแห่งชาติขุนขาน อุทยานแห่งชาติออบหลวง ม่อนแจ่ม อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ดอยอ่างขาง น้ำตกวชิรธาร ดอยหลวงเชียงดาว อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง น้ำพุร้อนสันกำแพง เป็นต้น

- จังหวัดแม่ฮ่องสอน อาทิ วนอุทยานถ้ำปลา น้ำตกผาเสื่อ บ่อน้ำร้อนผาบ่อง น้ำตกผาบ่องน้ำตกแม่เย็น โป่งน้ำร้อนท่าปาย บ่อน้ำร้อนเมืองแปง น้ำตกหมอบแปง ถ้ำแม่สะนา ถ้ำน้ำบ่อผี ทุ่งบัวตองดอยแม่อุคอ น้ำตกแม่สุรินทร์ น้ำตกดาวดิงส์ อุทยานแห่งชาติสาละวิน อุทยานแห่งชาติแม่เงาและล่องแพแม่เงา เป็นต้น

- จังหวัดลำปาง อาทิ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนลำปาง เขื่อนกิ่วลม บ่อน้ำร้อนบ้านโป่งร้อน น้ำตกวังแก้ว ดอยหนอก น้ำตกแม่ตี่ อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท น้ำตกเกาฟู หล่มภูเขียว อุทยานแห่งชาติแม่ระถ้ำพระสบาย อุทยานแห่งชาติดอยจาง

- จังหวัดลำพูน อาทิ ถ้ำหลวงผาเวียง อุทยานแห่งชาติแม่ปิง น้ำตกก้อน้อย ถ้ำยางวี น้ำตกก้อนหลวง ถ้ำช้างร้อง ผาแมว อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล เป็นต้น

๒) สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนา ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และสถาปัตยกรรม

- จังหวัดเชียงใหม่ อาทิ วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร วัดพระสิงห์มหาวิหาร วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร วัดเจ็ดยอด พระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศ พระมหาธาตุนภเมทินีดล เวียงกุมกาม ศูนย์หัตถกรรมบ้านถวาย ศูนย์หัตถกรรมกระดาษสาและร่มบ่อสร้าง/ต้นเปา วัดเชียงใหม่ ไนท์บาซาร์ ถนนคนเดินวัวลาย/ท่าแพ

- จังหวัดแม่ฮ่องสอน อาทิ วัดพระธาตุดอยกองมู วัดก้ำก้อ วัดจองคำและวัดจองกลาง วัดหัวเวียง วัดก้ำก้อ วัดพระนอน พระตำหนักปางตอง บ้านรักไทย วัดน้ำฮู วัดพระธาตุแม่เย็น วัดม่วยต่อ วัดต่อแพ พิพิธภัณฑ์อนุสรณ์สถานไทย-ญี่ปุ่น หมู่บ้านเมืองปอน บ้านกะเหรี่ยงห้วยห้อม บ้านกะเหรี่ยงแม่สะก๊วะ พระธาตุดอยจอมทอง พระธาตุดอยแม่จ๋อง พระธาตุดอยมอญ สะพานชุตองเป่

- จังหวัดลำปาง อาทิ สะพานรัษฎาภิเศก วัดพระเจดีย์ขาวหลัง วัดปงสนุกใต้ วัดพระแก้วดอนเต้าบ้านเสานัก ถนนวังเหนือ พิพิธภัณฑ์ธนบดีเชรามิก บ้านปองนัก ค่ายสุรศักดิ์มนตรี สถานีรถไฟนครลำปาง พระพุทธรูปเรืองแสง ชุมชนบ้านเมาะหลวง ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย สำนักสงฆ์พระธาตุดอยก้อย วัดช่วงกอม วัดศรีหลวงแจ้ซ้อน บ้านศรีหลวงแจ้ซ้อน วัดพระธาตุดอยน้อย วัดพระธาตุดอยปิง วัดพระธาตูลำปางหลวง หมู่บ้านหัตถกรรมการตีมีด บ้านขามแดง ศูนย์ศิลปาชีพแม่ต๋ำ หอปุมละกอน

- จังหวัดลำพูน อาทิ วัดพระพุทธรูปบาทตากผ้า วัดจามเทวี วัดพระธาตุหริภุญชัยรวมมหาวิหารวัดพระธาตุดอยเวียง อนุสาวรีย์พระนางจามเทวี โบราณสถานกู่ช้าง-กู่ม้า วัดมหาวัน อนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัยวัดพระคงฤาษี บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ดอยชะม้อ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหริภุญไชย พิพิธภัณฑ์วัดต้นแก้วพิพิธภัณฑ์ชุมชนเมืองโบราณสถานเวียงเกาะกลาง แหล่งทอผ้าบ้านดอนหลวง แหล่งทอผ้าบ้านหนองเจือกวัดพระธาตุดอยเวียง อุโมงค์รถไฟขุนตาน หมู่บ้านกะเหรี่ยงแม่ขนาด

๓) สถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และผจญภัย

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

- จังหวัดเชียงใหม่ อาทิ เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ย่านการค้าถนนนิมมานเหมินท์ ล่องแพแม่วาง กิวแม่ปาน Flight of the gibbon กิจกรรมดูนกบนดอยอินทนนท์
- จังหวัดแม่ฮ่องสอน อาทิ ล่องแก่งแม่น้ำปาย ปางอุ๋ง ภูโคลน คันทรีคลับ
- จังหวัดลำปาง อาทิ กาดกองต้า นั่งรถม้าชมเมือง โรงไฟฟ้าแม่เมาะ โครงการพระราชดำริบ้านทุ่งจี๋ ชุมชนบ้านแม่แจ่ม สะพานโยงสะพานแห่งประวัติศาสตร์ ไรท์รพีย์หมื่นแสนวังวิว ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย ทะเลสาบอินทนนท์ โฮมสเตย์ชุมชน บ้านวอแก้ว ถนนวัฒนธรรม
- จังหวัดลำพูน อาทิ สะพานขาวทาชมพู ถนนคนเดินจังหวัดลำพูน The Sun New Center

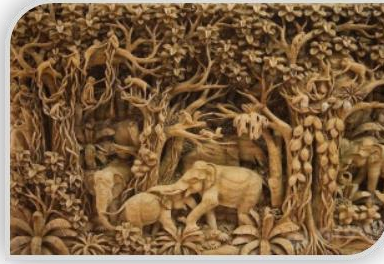
๒.๒.๒ ประเพณีและเทศกาลการท่องเที่ยวที่สำคัญ

๑) เดือนมกราคม

- งานฤดูหนาวและงานกาชาดจังหวัดเชียงใหม่ (จังหวัดเชียงใหม่)
- มหกรรมไม้ดอกไม้ประดับเชียงใหม่ (จังหวัดเชียงใหม่)
- เทศกาลร่มบ่อสร้างและหัตถกรรมสันกำแพง (จังหวัดเชียงใหม่)
- เชียงใหม่แจ๊สแอนด์เดอะมิวสิกอินเดอะซิตี (จังหวัดเชียงใหม่)
- มหกรรมผ้าตีนจกและวัฒนธรรมเฝ้าแม่แจ่ม (จังหวัดเชียงใหม่)
- JIVE GARDEN มหกรรมดนตรีเรกเก้แอนด์สกา (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานเมืองสามหมอก (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานฤดูหนาวและงานกาชาดแม่ฮ่องสอน (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานวัน "ช้างไทย ตำนานยิ่งใหญ่แห่งแผ่นดิน (จังหวัดลำปาง)

๒) เดือนกุมภาพันธ์

- งานตรุษจีนไชน่าทาวน์เชียงใหม่ (จังหวัดเชียงใหม่)
- มหกรรมไม้ดอกไม้ประดับเชียงใหม่ (จังหวัดเชียงใหม่)
- งานศิลป์หัตถกรรมไม้แกะสลักบ้านถวายเป็น (จังหวัดเชียงใหม่)
- เทศกาลสตอเบอรี่ของดีอำเภอสะเมิง (จังหวัดเชียงใหม่)
- มหกรรมผ้าฝ้ายทอมือของดีจอมทอง (จังหวัดเชียงใหม่)
- กิจกรรมพาย ทางมีความรัก (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานตรุษจีน บ้านรักไทย (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- ปีใหม่ชาวเขาประเพณีกินวอ (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

๓) เดือนมีนาคม

- มหกรรมกลองหลวงล้านนา ไหว้สาพระพุทธรูปบาทตากผ้า (จังหวัดลำพูน)
- เทศกาลโตกช้างลำปาง (จังหวัดลำปาง)
- งานประเพณีฟ้อนผี "เจ้าพ่อหมอกมุงเมืองห่ออะม็อก" (จังหวัดลำปาง)
- งานรำลึกประวัติศาสตร์ "สะพานรัฐภูมิเศก" (จังหวัดลำปาง)

๔) เดือนเมษายน

- งานประเพณีปีใหม่เมืองเจียงใหม่ (จังหวัดเชียงใหม่)
- งานรำลึกวันประวัติศาสตร์รถไฟ รถม้า ลำปาง (จังหวัดลำปาง)
- งานพิธีบวงสรวงศาลเจ้าพ่อประตูผา (จังหวัดลำปาง)
- งานประเพณี "สลุงหลวง กลองใหญ่ ปีใหม่เมือง นครลำปาง" (จังหวัดลำปาง)
- งานมหกรรมก๋องปู่จา (จังหวัดลำปาง)
- งานแต่งสืวดลายผ้าฝ้ายดอนหลวง (จังหวัดลำพูน)
- ประเพณีสงกรานต์ จังหวัดลำพูน (จังหวัดลำพูน)
- ประเพณีสงกรานต์จังหวัดแม่ฮ่องสอน (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- ประเพณีปอยส่างลอง (ขึ้นอยู่กับชุมชน) (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- ล่องแพแม่น้ำของ / แม่น้ำปาย (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

๕) เดือนพฤษภาคม

- ประเพณีบูชาเสาอินทขิล (จังหวัดเชียงใหม่)
- ประเพณีสงกรานต์น้ำพระพรหมไชย (จังหวัดลำพูน)
- ประเพณีปอยจ๋าตีหรือกองมูทราย /ไทยใหญ่ (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานบวงสรวงเสาหลักเมืองและสี่ชะตาเมือง (จังหวัดลำปาง)

๖) เดือนมิถุนายน

- งานวันมะม่วงของดีเมืองเชียงใหม่ (จังหวัดเชียงใหม่)
- งานประเพณีสงกรานต์น้ำพระธาตุ "วัดดอยม่วงคำ" (จังหวัดลำปาง)

๗) เดือนกรกฎาคม

- มหกรรมสาธิตศิลป์ ถิ่นอาเซียน (จังหวัดเชียงใหม่)
- งานหลู่ปอยจ๋าเก๊ะ (งานบุญช่วงเช้าพรรษา) (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานตามรอยอารยธรรมหัตถกรรมสี่สັນวัฒนธรรมล้านนา งานหลวงเวียงละกอน สืบสานตำนานเจ้าพ่อทิพย์ช้าง วีรบุรุษแห่งเขลางค์ล้าันนา (จังหวัดลำปาง)

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๘) เดือนสิงหาคม

- เทศกาลลำไย (จังหวัดลำพูน)

๙) เดือนกันยายน

- ประเพณีสลากภัตและสลากย้อม หนึ่งเดียวในโลก (จังหวัดลำพูน)
- งานบุญกีนเจ นครลำปาง (จังหวัดลำปาง)

๑๐) เดือนตุลาคม

- มหกรรมอาหารเชียงใหม่ (จังหวัดเชียงใหม่)
- งานหมางเวียงละกอน (จังหวัดลำปาง)
- ประเพณีกาตหลู้ อำเภอบ้านฝาง (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- ประเพณีออกหว่าเทศกาลออกพรรษาแม่สะเรียง (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานประเพณีปอยเหล็กินสิบเอ็ด (ออกพรรษา) แห่งจองพารา (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

๑๑) เดือนพฤศจิกายน

- ประเพณียี่เป็งเชียงใหม่ (จังหวัดเชียงใหม่)
- งานเจ้าแม่จามเทวี และงานฤดูหนาวกาชาด (จังหวัดลำพูน)
- งานประเพณีล่องสะเปาจาวเวียงละกอน (จังหวัดลำปาง)
- งานประเพณีนมัสการพระธาตุลำปางหลวง (จังหวัดลำปาง)
- เทศกาลท่องเที่ยวแม่เมาะ Festival (จังหวัดลำปาง)
- ประเพณีสิบสองมณฑล่องฝ่องไต (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- เทศกาลดอกบัวตองบานบนดอยแม่อุคอ (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานนมัสการพระธาตุดอยกองมูและลอยกระทงสวรรคร์ (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานประเพณีลอยกระทง (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- ประเพณีงานเขาวงกตหรือ (ปอยหม่าก่าป่า) (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานดนตรีเมืองปาย (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- ปาย फिल्म เฟสติวัล (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

๑๒) เดือนธันวาคม

- เทศกาลเคาท์ดาวน์เชียงใหม่ (จังหวัดเชียงใหม่)
- นิมมานเหมินท์ อาร์ต แอนด์ ดีไซน์พรอเมนาด (จังหวัดเชียงใหม่)
- งานลำปางเซรามิกแฟร์ (จังหวัดลำปาง)
- ปีใหม่สากล ชุมชนทุกเผ่า ชาวแม่ฮ่องสอน (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- เทศกาลดอกบัวตองบานบนดอยแม่อูคอ (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)
- งานร่วมใจสืบสานตำนานป่าซาง (จังหวัดลำพูน)

๓. ข้อมูลด้านสังคมและความมั่นคง

๓.๑ ข้อมูลการปกครอง

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย ๔ จังหวัด คือ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน โดยมีอำเภอทั้งหมด รวม ๕๓ อำเภอ ๔๐๐ ตำบล ๔,๐๒๙ หมู่บ้าน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๔ แห่ง เทศบาลนคร ๓ แห่ง เทศบาลเมือง ๘ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๗๙ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๒๓๑ แห่ง

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
เชียงใหม่	๒๕	๒๐๔	๒,๐๖๖	๑	๑	๔	๑๑๖	๘๙
แม่ฮ่องสอน	๗	๔๕	๔๑๕	๑	-	๑	๖	๔๒
ลำปาง	๑๓	๑๐๐	๙๓๔	๑	๑	๓	๓๙	๕๙
ลำพูน	๘	๕๑	๕๗๗	๑	-	๑	๓๙	๑๗
รวม	๕๓	๔๐๐	๓,๙๙๒	๔	๒	๙	๒๐๐	๒๐๗

ตาราง แสดงจำนวนส่วนการปกครองกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๓.๒ ประชากร

๓.๒.๑ จำนวนประชากร

จำนวนประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕ มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น ๓,๑๙๗,๖๑๐ คน จังหวัดที่มีจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ๑,๗๙๒,๔๗๔ คน รองลงมา ได้แก่ จังหวัดลำปาง ๗๑๘,๗๙๐ คน จังหวัดลำพูน ๓๙๙,๕๕๗ คน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒๘๖,๗๘๙ คน ตามลำดับ

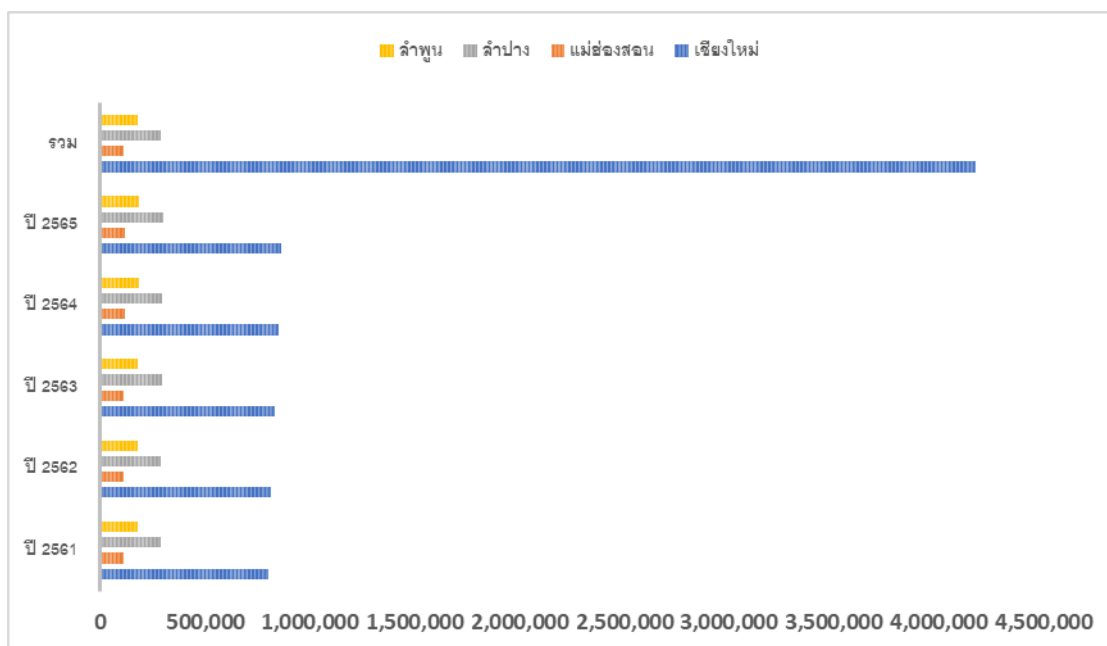
จำนวนประชากร (คน)							
	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
เชียงใหม่	๑,๗๓๕,๗๖๒	๑,๗๔๖,๘๔๐	๑,๗๖๓,๗๔๒	๑,๗๗๙,๒๕๔	๑,๗๘๔,๓๗๐	๑,๗๘๙,๓๘๕	๑,๗๙๒,๔๗๔
แม่ฮ่องสอน	๒๗๕,๘๘๔	๒๗๙,๐๘๘	๒๘๒,๕๖๖	๒๘๔,๑๓๘	๒๘๕,๕๔๙	๒๘๕,๙๑๖	๒๘๖,๗๘๙
ลำปาง	๗๔๘,๘๕๐	๗๕๖,๕๔๗	๗๕๒,๘๘๓	๗๓๘,๓๑๖	๗๒๘,๙๖๔	๗๒๔,๖๗๘	๗๑๘,๗๙๐
ลำพูน	๔๐๕,๙๙๙	๔๐๕,๙๑๘	๔๐๕,๙๕๕	๔๐๕,๐๗๕	๔๐๒,๐๑๑	๔๐๑,๓๙๙	๓๙๙,๕๕๗
รวม	๓,๑๖๖,๔๙๕	๓,๑๗๘,๓๙๓	๓,๑๙๕,๑๔๖	๓,๒๐๖,๗๘๓	๓,๑๙๙,๘๙๔	๓,๑๙๙,๙๗๙	๓,๑๙๗,๖๑๐

ตารางแสดงจำนวนประชากรกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕
 ๓.๒.๒ จำนวนครัวเรือนและความหนาแน่นประชากร

จำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวน ๑,๔๗๖,๗๔๒ คน
 จำแนกเป็น จังหวัดเชียงใหม่ ๘๖๖,๖๗๕ คน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๑๑๙,๘๔๑ คน จังหวัดลำพูน ๑๘๘,๐๖๑ คน
 จังหวัดลำปาง ๓๐๒,๑๖๕ คน ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จำนวนครัวเรือน	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
ปี ๒๕๖๑	๘๐๒,๐๖๓	๑๑๐,๐๙๒	๒๙๑,๐๗๑	๑๗๗,๓๕๘
ปี ๒๕๖๒	๘๑๗,๘๒๐	๑๑๒,๒๖๘	๒๙๒,๔๒๓	๑๗๙,๘๑๒
ปี ๒๕๖๓	๘๓๕,๙๗๗	๑๑๓,๑๖๓	๒๙๕,๓๙๖	๑๘๒,๓๒๓
ปี ๒๕๖๔	๘๕๒,๕๒๐	๑๑๗,๔๙๗	๒๙๘,๘๔๘	๑๘๕,๒๕๓
ปี ๒๕๖๕	๘๖๖,๖๗๕	๑๑๙,๘๔๑	๓๐๒,๑๖๕	๑๘๘,๐๖๑
รวม	๔,๑๗๕,๐๕๕	๑๑๐,๐๙๒	๒๙๑,๐๗๑	๑๗๗,๓๕๘

ตาราง แสดงจำนวนประชากรกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

แผนภูมิรูปภาพแสดงจำนวนประชากรกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

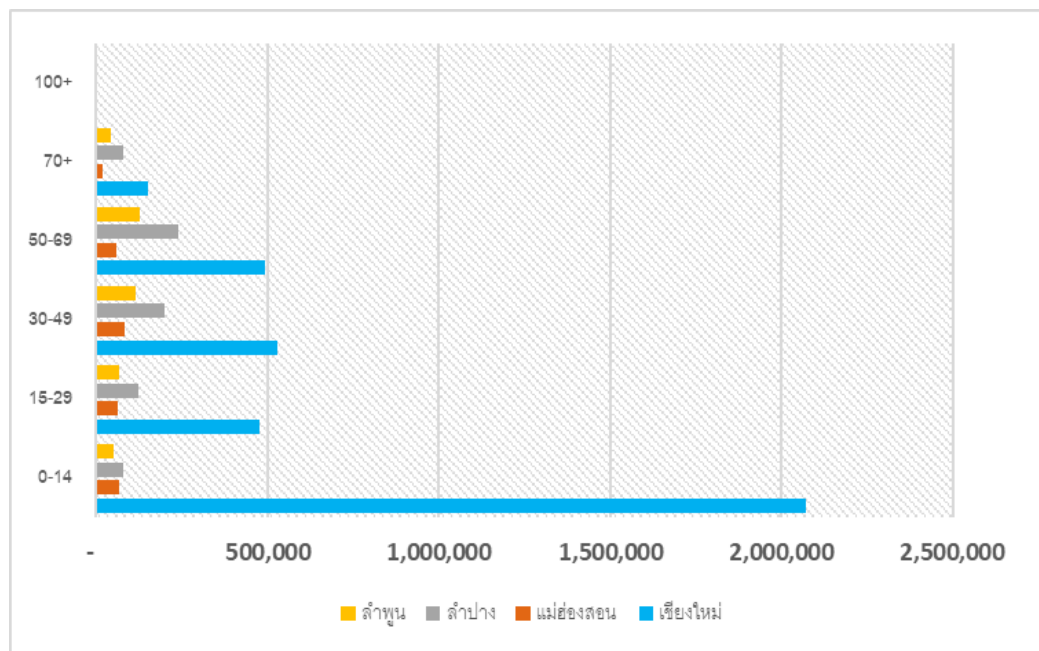

๓.๒.๓ โครงสร้างประชากร

โครงสร้างประชากรดังกล่าว จะพบว่า ช่วงอายุประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีสัดส่วนสูงทั้งในช่วงอายุระหว่าง ๕๐-๖๙ ปี ๗๐ ปี ขึ้นไป และ ๑๐๐ ปีขึ้นไป ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของการมีประชากรสูงอายุที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ช่วงอายุ	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
๐-๑๔	๒,๐๖๙,๓๙๖	๖๕,๒๖๐	๘๐,๕๓๙	๕๐,๘๐๓
๑๕-๒๙	๔๗๕,๗๘๖	๖๓,๙๓๔	๑๒๒,๔๔๗	๖๕,๔๗๗
๓๐-๔๙	๕๒๗,๖๗๖	๘๒,๑๐๒	๑๙๗,๘๙๙	๑๑๔,๘๗๓
๕๐-๖๙	๔๙๐,๗๒๖	๕๗,๑๓๕	๒๔๐,๕๗๔	๑๒๗,๕๕๘

ตาราง แสดงโครงสร้างประชากรช่วงอายุของประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

แผนภูมิรูปภาพแสดงโครงสร้างประชากรช่วงอายุของประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๓.๓ การศึกษา

๓.๓.๑ ประชากรวัยเรียน

สพท.	ก่อนประณม			
	อ.๑	อ.๒	อ.๓	รวม
สพป.เชียงใหม่ เขต ๑	๒๘๔	๑,๒๓๕	๑,๓๓๒	๒,๘๕๑
สพป.เชียงใหม่ เขต ๒	๑๐๒	๑,๔๔๔	๑,๖๒๓	๓,๑๖๙
สพป.เชียงใหม่ เขต ๓	๖๘๖	๓,๑๒๔	๓,๗๗๓	๗,๕๘๓
สพป.เชียงใหม่ เขต ๔	๒๔๕	๑,๐๙๓	๑,๓๔๗	๒,๖๘๕
สพป.เชียงใหม่ เขต ๕	๓๕	๑,๐๖๔	๑,๑๗๔	๒,๒๗๓
สพป.เชียงใหม่ เขต ๖	๑๐๘	๑,๐๔๕	๑,๓๐๗	๒,๔๖๐
สพป.ลำพูน เขต ๑	๓๓๙	๙๔๘	๑,๐๘๑	๒,๓๖๘
สพป.ลำพูน เขต ๒	๒๕๐	๘๙๕	๙๗๕	๒,๑๒๐
สพป.ลำปาง เขต ๑	๖๐๗	๑,๓๖๘	๑,๔๓๖	๓,๔๑๑
สพป.ลำปาง เขต ๒	๓๐๙	๑,๐๗๖	๑,๑๘๔	๒,๕๖๙
สพป.ลำปาง เขต ๓	-	๕๙๔	๖๗๕	๑,๒๖๙
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๑	๒๐๘	๑,๓๘๘	๑,๔๒๘	๓,๐๒๔
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๒	๔๓๐	๑,๓๕๗	๑,๕๒๐	๓,๓๐๗

ตาราง แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับอนุบาล ๑ - ๓

ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับอนุบาล ๑ - ๓ ดังนี้ จังหวัดเชียงใหม่การเข้าเรียนสูงสุด มีจำนวน ๒๑,๐๒๑ คน รองลงมาคือ จังหวัดลำปาง จำนวน ๗,๒๔๙ คน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๖,๓๓๑ คน และ จังหวัดลำพูน จำนวน ๔,๔๘๘ คน ตามลำดับ

สพท.	ประถมศึกษา						
	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖	รวม
สพป.เชียงใหม่ เขต ๑	๒,๙๕๔	๒,๗๔๘	๒,๗๗๙	๒,๘๘๒	๒,๖๑๕	๒,๕๑๖	๑๖,๔๙๔
สพป.เชียงใหม่ เขต ๒	๓,๑๔๕	๓,๐๒๘	๓,๐๓๓	๓,๑๐๑	๒,๘๒๘	๒,๖๔๒	๑๗,๗๗๗
สพป.เชียงใหม่ เขต ๓	๕,๑๓๐	๔,๙๓๐	๔,๘๐๒	๔,๗๕๑	๔,๓๙๒	๔,๐๒๕	๒๘,๐๓๐
สพป.เชียงใหม่ เขต ๔	๒,๐๒๙	๑,๘๙๐	๑,๙๑๒	๑,๘๖๖	๑,๘๒๔	๑,๖๙๐	๑๑,๒๑๑
สพป.เชียงใหม่ เขต ๕	๑,๔๐๙	๑,๔๙๒	๑,๕๕๕	๑,๖๘๒	๑,๖๔๙	๑,๕๖๑	๙,๓๔๘
สพป.เชียงใหม่ เขต ๖	๑,๖๐๐	๑,๕๖๒	๑,๖๓๗	๑,๖๑๓	๑,๖๔๓	๑,๔๔๔	๙,๔๙๙
สพป.ลำพูน เขต ๑	๑,๓๙๙	๑,๓๙๒	๑,๓๐๖	๑,๔๒๘	๑,๓๓๓	๑,๒๔๔	๘,๑๐๒
สพป.ลำพูน เขต ๒	๑,๑๖๖	๑,๑๐๓	๑,๑๕๐	๑,๒๔๘	๑,๑๖๗	๑,๒๑๑	๗,๐๔๕
สพป.ลำปาง เขต ๑	๑,๙๐๐	๑,๙๕๐	๑,๙๒๔	๒,๐๗๕	๒,๐๒๗	๑,๙๗๙	๑๑,๘๕๕
สพป.ลำปาง เขต ๒	๑,๓๐๔	๑,๒๓๑	๑,๓๓๔	๑,๔๖๙	๑,๔๕๕	๑,๓๓๖	๘,๑๒๙
สพป.ลำปาง เขต ๓	๖๗๙	๗๐๕	๗๐๐	๗๔๕	๗๕๙	๗๘๖	๔,๓๗๔
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๑	๑,๗๐๙	๑,๖๘๓	๑,๖๔๕	๑,๖๗๓	๑,๖๕๐	๑,๕๖๖	๙,๙๒๖
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๒	๑,๘๒๘	๑,๖๘๙	๑,๖๙๕	๑,๗๙๗	๑,๖๖๗	๑,๖๘๐	๑๐,๓๕๖

ตาราง แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในระดับประถมศึกษา ๑ - ๖

ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน
ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา ๑ - ๖ ดังนี้ จังหวัดเชียงใหม่การเข้าเรียนสูงสุด มีจำนวน
๙๒,๓๕๙ คน รองลงมาคือ จังหวัดลำปาง จำนวน ๒๔,๓๕๘ คน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๒๐,๒๘๒ คน
และจังหวัดลำพูน จำนวน ๑๕,๑๔๗ คน ตามลำดับ

สพท.	มัธยมศึกษาตอนต้น			
	ม.๑	ม.๒	ม.๓	รวม
สพป.เชียงใหม่ เขต ๑	๗๘๓	๗๗๓	๖๔๕	๒,๒๐๑
สพป.เชียงใหม่ เขต ๒	๑,๒๓๖	๑,๑๐๗	๑,๐๙๓	๓,๔๓๖
สพป.เชียงใหม่ เขต ๓	๒,๕๑๕	๒,๑๘๗	๑,๙๗๗	๖,๖๗๙
สพป.เชียงใหม่ เขต ๔	๗๓๔	๖๑๕	๖๖๕	๒,๐๑๔
สพป.เชียงใหม่ เขต ๕	๘๘๑	๘๓๘	๗๒๗	๒,๔๔๖
สพป.เชียงใหม่ เขต ๖	๕๔๓	๕๓๙	๕๐๘	๑,๕๙๐
สพป.ลำพูน เขต ๑	๒๙๓	๒๖๔	๒๖๕	๘๒๒
สพป.ลำพูน เขต ๒	๔๐๘	๓๘๖	๓๘๘	๑,๑๘๒
สพป.ลำปาง เขต ๑	๓๑๗	๓๔๑	๓๕๙	๑,๐๑๗
สพป.ลำปาง เขต ๒	๔๒๐	๔๐๓	๔๖๕	๑,๒๘๘
สพป.ลำปาง เขต ๓	๑๗๓	๑๗๑	๑๘๔	๕๒๘
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๑	๕๗๙	๕๒๘	๕๘๐	๑,๖๘๗
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๒	๑,๐๕๔	๑,๐๘๐	๙๗๔	๓,๑๐๘

ตาราง แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา ๑ - ๓

ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา ๑ - ๓ ดังนี้ จังหวัดเชียงใหม่การเข้าเรียนสูงสุด มีจำนวน ๑๘,๓๖๖ คน รองลงมาคือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๔,๗๙๕ คน จังหวัดลำปาง จำนวน ๒,๘๓๓ คน และจังหวัดลำพูน จำนวน ๒,๐๐๔ คน ตามลำดับ

สพท.	มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า			
	ม.๔	ม.๕	ม.๖	รวม
สพป.เชียงใหม่ เขต ๒	๑๕	๑๕	๒๔	๕๔
สพป.เชียงใหม่ เขต ๓	๙๑	๘๑	๕๘	๒๓๐
สพป.เชียงใหม่ เขต ๔	๕๕	๓๘	๔๒	๑๓๕
สพป.เชียงใหม่ เขต ๕	๑๕	๒๐	๓๔	๖๙
สพป.เชียงใหม่ เขต ๖	๕๐	๒๙	๕๕	๑๓๔
สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๒	๑๖๐	๑๑๒	๙๗	๓๖๙

ตาราง แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา ๔ - ๖

ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา ๔ - ๖ ดังนี้ จังหวัดเชียงใหม่การเข้าเรียนสูงสุด มีจำนวน ๖๒๒ คน รองลงมาคือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๓๖๙ ตามลำดับ

สพท.	มัธยมศึกษาตอนต้น				มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า							รวม
	ม.๑	ม.๒	ม.๓	รวม	ม.๔	ม.๕	ม.๖	ปวช ๑	ปวช ๒	ปวช ๓	รวม	
สพม.เชียงใหม่	๖,๕๑๕	๖,๕๐๐	๖,๔๖๘	๑๙,๔๘๓	๗,๓๕๒	๖,๖๑๘	๖,๓๙๘	๓๒	๓๕	๒๙	๒๐,๔๖๔	๓๙,๙๔๗
สพม.ลำปาง ลำพูน	๕,๖๓๑	๕,๕๐๘	๕,๖๖๘	๑๖,๘๐๗	๔,๙๓๙	๔,๙๐๙	๔,๘๐๔	๙	๕	๑๒	๑๔,๖๗๘	๓๑,๔๘๕
สพม.แม่ฮ่องสอน	๑,๓๑๕	๑,๒๔๑	๑,๒๒๒	๓,๗๗๘	๑,๕๕๕	๑,๕๓๘	๑,๓๙๑	-	-	-	๔,๔๘๔	๘,๒๖๒

ตาราง แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา

ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา ๑ - ๓ ดังนี้ จังหวัดเชียงใหม่การเข้าเรียนสูงสุด มีจำนวน ๑๙,๔๘๓ คน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา ๔ - ๖ หรือเทียบเท่า จังหวัดเชียงใหม่การเข้าเรียนสูงสุด มีจำนวน ๒๐,๔๖๔ คน

๓.๓.๒ สถานศึกษา

ที่	สังกัด	ประเภทการจัดการศึกษา (ห้องเรียน)					รวม
		ขั้นพื้นฐาน				อาชีวศึกษา	
		ก่อน ประถม	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		
กระทรวงศึกษาธิการ							
๑.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑,๔๗๓	๕,๐๗๗	๑,๕๔๙	๘๑๔	๑๙	๘,๙๓๒
๒.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมศึกษาเอกชน	๗๕๙	๙๙๙	๔๓๓	๓๔๙		๒,๕๔๐
๓.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา					๕๐๘	๕๐๘
๔.	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย						๔๕๘
กระทรวงอื่น ๆ							
๕.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	๘	๑๖	๑๘	๒๔		๖๖
๖.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ			๑๒๓	๙๙		๒๒๒
๗.	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา			๖	๖		๑๒
๘.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๗๒	๒๘๘	๗๑	๑๗		๖๔๘
๙.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๓๙	๑๓๗				๑๗๖
๑๐.	กระทรวงวัฒนธรรม			๖	๙		๑๕
๑๑.	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข						๘
๑๒.	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์						
รวมทั้งสิ้น		๒,๕๕๑	๖,๕๑๗	๒,๒๐๖	๑,๓๑๘	๕๒๗	๑๓,๕๘๕

ตาราง จำนวนประเภทการจัดการศึกษา (ห้องเรียน) สังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จังหวัดเชียงใหม่

จากตารางข้างต้นพบว่า จำนวนสถานศึกษา ห้องเรียน นักเรียน นักศึกษา และครูหรืออาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓,๖๘๘ แห่ง เป็นสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑๑,๙๘๐ แห่ง และสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่นๆ) จำนวน ๑,๓๕๒ แห่ง

ที่	สังกัด	ประเภทการจัดการศึกษา (ห้องเรียน)					รวม	
		ขั้นพื้นฐาน				อาชีวศึกษา		อุดมศึกษา
		ก่อน ประถม	ประถม	ม. ต้น	ม. ปลาย			
กระทรวงศึกษาธิการ								
๑.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๖๙๗	๑๘๖๘	๓๕๔	๑๕๕		๓๐๗๔	

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๒.	สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมศึกษาเอกชน	๒๖	๔๖	๔				๗๖
๓.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา					๗๖		๗๖
๔.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	๔					๔๙	๕๓
กระทรวงอื่น ๆ								
๕.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ			๑๖	๑๒			๒๘
๖.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔๒	๕๗	๒๑	๙			๑๒๙
๗.	ตำรวจตระเวนชายแดน	๒๐	๙๔					๑๑๔
๘.	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ		๗๒	๕๘	๕๓	๑		๑๘๔
รวมทั้งสิ้น		๗๘๙	๒,๑๓๗	๔๕๓	๒๒๙	๗๗	๔๙	๓,๗๓๔

ตาราง จำนวนประเภทการจัดการศึกษา (ห้องเรียน) สังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากตารางข้างต้นพบว่า จำนวนสถานศึกษา ห้องเรียน นักเรียน นักศึกษา และครูหรืออาจารย์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓,๗๓๔ แห่ง เป็นสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓,๒๗๙ แห่ง และสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่นๆ) จำนวน ๔๕๕ แห่ง

ที่	สังกัด	ประเภทการจัดการศึกษา (ห้องเรียน)				รวม	
		ขั้นพื้นฐาน					อาชีวศึกษา
		ก่อน ประถม	ประถม	ม. ต้น	ม. ปลาย		
กระทรวงศึกษาธิการ		๗๗๑	๒,๐๑๘	๖๒๗	๔๒๐	๓,๒๒๖	
๑.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๖๕๑	๑,๗๗๐	๕๒๔	๓๔๓	-	๓,๒๘๘
๒.	สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมศึกษาเอกชน	๑๒๐	๒๔๘	๑๐๓	๗๗	-	๕๔๘
๓.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	-	-	-	-	๗๒๗	๗๒๗
กระทรวงอื่น ๆ		๑๙๕	๗๘	๑๒๖	๖	-	๔๐๕
๔.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	-	-	-	-	-	-

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๕.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	-	-	๗๙	-	-	๗๙
๖.	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	-	-	๖	๖	-	๑๒
๗.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๙๕	๗๘	๔๑	-	-	๓๑๔
๘.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	-	-	-	-	-	-
๙.	กระทรวงวัฒนธรรม	-	-	-	-	-	-
๑๐.	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น		๙๖๖	๒,๐๙๖	๗๕๓	๔๒๖	๗๒๗	๔,๙๖๘

ตาราง จำนวนประเภทการจัดการศึกษา (ห้องเรียน) สังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จังหวัดลำปาง

จากตารางข้างต้นพบว่า จำนวนสถานศึกษา ห้องเรียน นักเรียน นักศึกษา และครูหรืออาจารย์ สังกัด กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ในจังหวัดลำปาง ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ในระบบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๔,๙๖๘ แห่ง เป็นสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๔,๕๖๓ แห่ง และสถานศึกษาออกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่นๆ) จำนวน ๔๐๕ แห่ง

ที่	สังกัด	ประเภทการจัดการศึกษา (ห้องเรียน)					รวม
		ขั้นพื้นฐาน				อาชีวศึกษา	
		ก่อน ประถม	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย		
กระทรวงศึกษาธิการ							
๑.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๔๐๗	๑๐๗๔	๓๓๓	๒๐๔	๓	๒,๐๒๑
๒.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมศึกษาเอกชน	๑๕๖	๒๑๖	๔๑	๒๓	๐	๔๓๖
๓.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๐	๐	๐	๐	๓๕๙	๓๕๙
๔.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	๐	๐	๐	๐	๐	๒๐
กระทรวงอื่น ๆ							
๕.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๐	๐	๓๔	๒๖	๐	๖๐
๖.	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๐	๐	๐	๐	๐	-
๗.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๑๖	๒๙๙	๒๕	๘	๐	๒,๐๒๑
๘.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๐	๐	๐	๐	๐	
๙.	กระทรวงวัฒนธรรม	๐	๐	๐	๐	๐	
๑๐.	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๐	๐	๐	๐	๐	
รวมทั้งสิ้น			๑,๑๗๙	๑,๕๘๙	๔๓๓	๒๖๑	๗,๖๙๓

ตาราง จำนวนประเภทการจัดการศึกษา (ห้องเรียน) สังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ ปี การศึกษา ๒๕๖๕ จังหวัดลำพูน

จากตารางข้างต้นพบว่า จำนวนสถานศึกษา ห้องเรียน นักเรียน นักศึกษา และครูหรืออาจารย์ สังกัด กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ในจังหวัดลำพูน ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ในระบบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๗,๖๙๓ แห่ง เป็นสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๒,๘๓๖ แห่ง และสถานศึกษาออกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่นๆ) จำนวน ๔,๘๕๗ แห่ง

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๓.๓.๔ ข้อมูลครู/อาจารย์

ที่	สังกัด	ประเภทการจัดการศึกษา (คน)			
		ขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ					
๑.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๑,๘๙๕			๑๑,๘๙๕
๒.	สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมศึกษาเอกชน	๗,๔๑๑			๗,๔๑๑
๓.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา		๘๐๐		๘๐๐
๔.	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	๘๗๐			๘๗๐
กระทรวงอื่น ๆ					
๕.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	๑๑๖		๑๙,๔๒๗	๑๙,๕๔๓
๖.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๔๐๘			๔๐๘
๗.	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๒๓		๘๒	๑๐๕
๘.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๐๐			๗๐๐
๙.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๑๓๖			๑๓๖
๑๐.	กระทรวงวัฒนธรรม			๗๐	๗๐
๑๑.	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข			๑๑๐	๑๑๐
๑๒.	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๙๖๕			๙๖๕
รวมทั้งสิ้น		๒๒,๕๒๔	๘๐๐	๑๙,๖๘๙	๔๓,๐๑๓

ตาราง จำนวนครู/อาจารย์สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
จำแนกตามสังกัดและประเภทการจัดการศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวน ๔๓,๐๑๓ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๑,๘๙๕ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๗,๔๑๑ คน สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (โรงเรียนสาธิต) ๑๙,๕๔๓ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ) ๔๐๘ คน สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (โรงเรียนกีฬา) ๑๐๕ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย (โรงเรียนเทศบาล) ๗๐๐ คน และสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (โรงเรียน ตชด.) ๑๓๖ คน การจัดการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๘๐๐ คน

ที่	สังกัด	ประเภทการจัดการศึกษา (คน)			
		ขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ					
๑.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๔,๐๕๕			๔,๐๕๕
๒.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๙๖			๙๖
๓.	สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา		๓๑		๓๑
๔.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา			๓๘	๓๘
กระทรวงอื่น ๆ					
๕.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๓๘			๓๘
๖.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒๕			๑๒๕
๗.	ตำรวจตระเวนชายแดน	๙			๙
๘.	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ	๒๒๑	๗		๒๒๘
รวมทั้งสิ้น		๔,๕๔๔	๓๘	๓๘	๔,๖๒๐

ตาราง จำนวนครู/อาจารย์สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
จำแนกตามสังกัดและประเภทการจัดการศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวน ๔,๖๒๐ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔,๐๕๕ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๙๖ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ) ๓๘ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย (โรงเรียนเทศบาล) ๑๒๕ คน และ สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (โรงเรียน ตชด.) ๙ คน การจัดการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๓๑ คน

ที่	สังกัด	ประเภทการจัดการศึกษา (คน)			
		ขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ		๖,๓๙๓	-	-	๖,๓๙๓
๑.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๕,๑๑๗	-	-	๕,๑๑๗
๒.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๑,๐๗๕	-	-	๑,๐๗๕
๓.	สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา	๒๐๑	-	-	๒๐๑
กระทรวงอื่น ๆ		๕๖๘	-	๑,๐๖๙	๑,๖๓๗
๔.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	๓๒	-	๙๔๙	๑,๐๒๑
๕.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๑๒๐	-	-	๑๒๐
๖.	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๗๑	-	-	๗๑
๗.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๐๕	-	-	๓๐๕
๘.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	-	-	-	-
๙.	กระทรวงวัฒนธรรม	-	-	-	-
๑๐.	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	-	-	๑๒๐	๑๒๐
รวมทั้งสิ้น		๖,๙๖๑	-	๑,๐๖๙	๘,๐๓๐

ตาราง จำนวนครู/อาจารย์สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จำแนกตามสังกัดและประเภทการจัดการศึกษา จังหวัดลำปาง

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวน ๘,๐๓๐ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๕,๑๑๗ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๑,๐๗๕ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ) ๑๒๐ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย (โรงเรียนเทศบาล) ๓๐๕ คน และการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๒๐๑ คน

ที่	สังกัด	ประเภทการจัดการศึกษา (คน)			
		ขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ					
๑.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๒,๓๒๔	๐	๐	๒,๓๒๔
๒.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๘๔๓	๐	๐	๘๔๓
๓.	สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา	๐	๓๕๔	๐	๓๕๔
๔.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	๐	๐	๓๐	๓๐
กระทรวงอื่น ๆ					
๕.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๑๒๕	๐	๐	๑๒๕
๖.	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๐	๐	๐	๐
๗.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๐๒	๑๕	๐	๘๑๗
๘.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๐	๐	๐	๐
๙.	กระทรวงวัฒนธรรม	๐	๐	๐	๐
๑๐.	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๐	๐	๐	๐
รวมทั้งสิ้น			๔,๐๙๔	๓๖๙	๔,๔๖๓

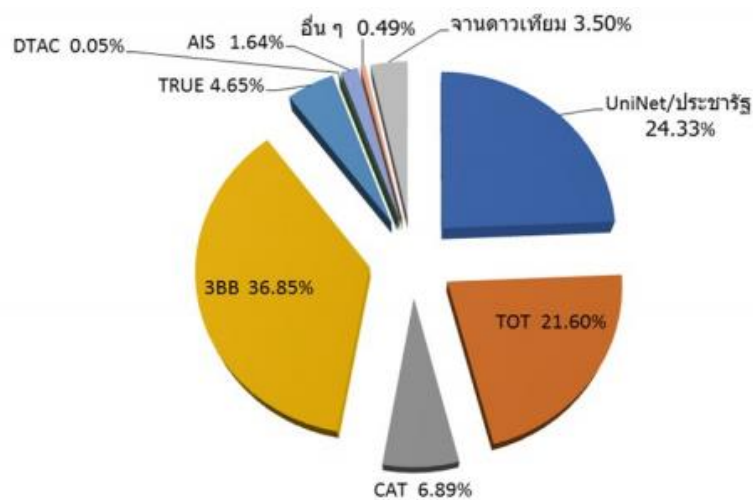
ตาราง จำนวนครู/อาจารย์สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
จำแนกตามสังกัดและประเภทการจัดการศึกษา จังหวัดลำปาง

ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) จำนวน ๔,๔๖๓ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒,๓๒๔ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๘๔๓ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ) ๑๒๕ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย (โรงเรียนเทศบาล) ๘๑๗ คน และการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๓๕๔ คน

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน ทั้งหมด	มี Internet ใช้		ใช้ UniNet /ประชา รัฐ	รูปแบบที่จัดหาได้								รวม
		มี	กำลัง ดำเนินการ		เครือข่าย Internet จากผู้ให้เช่าใช้บริการ								
					TOT	CAT	3BB	TRUE	DTAC	AIS	อื่นๆ	จานดาวเทียม	
เชียงใหม่	700	641	59	217	168	46	386	41	1	17	5	24	905
แม่ฮ่องสอน	314	218	96	78	85	39	33	32	0	9	0	36	312
ลำปาง	337	303	34	104	59	35	162	4	0	2	4	4	374
ลำพูน	218	196	22	46	83	6	93	8	0	2	0	0	238
รวม	1,569	1,358	211	445	395	126	674	85	1	30	9	64	1,829
ร้อยละ	100	86.55	13.45	24.33	21.60	6.89	36.85	4.65	0.05	1.64	0.49	3.50	100

ตาราง จำนวนและร้อยละการเลือกใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ ๑๕

การใช้สัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน สังกัด สพฐ.ในเขตตรวจราชการที่ ๑๕

แผนพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๔ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๓.๔ สาธารณสุข

๓.๔.๑ สถานพยาบาล

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีจำนวนสถานพยาบาลจำแนกตามประเภทได้ ดังนี้
 โรงพยาบาลศูนย์ จำนวน ๒ แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน ๔ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๔๖ แห่ง
 โรงพยาบาลเฉพาะทาง จำนวน ๒ แห่ง โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงอื่น จำนวน ๗ แห่ง โรงพยาบาล
 ส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๕๕๒ แห่ง สถานบริการสาธารณสุขชุมชน จำนวน ๙๔ แห่ง โรงพยาบาล
 เอกชน จำนวน ๑๙ แห่ง สถานพยาบาลเอกชน และคลินิก จำนวน ๑,๒๖๐ แห่ง สถานีอนามัย จำนวน ๔
 แห่ง และคลินิกทันตกรรม จำนวน ๒๔๕ แห่ง โดยสามารถแบ่งเป็น รายจังหวัดได้ ดังนี้

สถานพยาบาล	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน	รวม
โรงพยาบาลศูนย์	๑	-	๑	-	๒
โรงพยาบาลทั่วไป	๒	๑	-	๑	๔
โรงพยาบาลชุมชน	๒๑	๖	๑๒	๗	๔๖
โรงพยาบาลเฉพาะทาง	๑	-	๑	-	๒
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงอื่น	๔	-	๒	-	๗
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	๒๖๖	๗๒	๑๔๑	๗๒	๕๕๒
สถานบริการสาธารณสุขชุมชน	๓๓	๕๙	๒	-	๙๔
โรงพยาบาลเอกชน	๑๕	-	๑	๒	๑๙
สถานพยาบาลเอกชน/คลินิก	๘๓๕	๒๙	๒๖๕	๑๓๑	๑,๒๖๐
สถานีอนามัย	๕	-	-	-	๕
คลินิกทันตกรรม	๑๗๐	-	๔๓	๓๒	๒๔๕
คลินิกทันตกรรมเฉพาะทาง	๖	-	๔๓	-	๔๙
รวม	๑,๓๕๙	๑๖๗	๕๑๑	๒๔๕	๒,๒๘๔

ตาราง แสดงจำนวนสถานพยาบาลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี ๒๕๖๕

จากข้อมูลสถานพยาบาลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ดังกล่าว จะพบว่า จังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนสถานพยาบาลมากที่สุด รองลงมาได้แก่ จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอนตามลำดับ โดยสถานพยาบาลที่มีภารกิจในการดูแลสุขภาพ อนามัยประชาชนโดยตรง คือ สถานพยาบาลภาครัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมีสถานพยาบาลภาครัฐอื่นช่วยสนับสนุน ทั้งนี้ สำหรับสถานพยาบาลภาครัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีการพัฒนาระบบบริการทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ระดับทุติยภูมิ ระดับตติยภูมิ รวมถึงการพัฒนาความเชี่ยวชาญระดับสูง การสร้างระบบเครือข่ายบริการที่เชื่อมโยงกันในระดับจังหวัด ภายในกลุ่มจังหวัด ระดับเครือข่ายบริการ กรอบแนวคิดการพัฒนาสถานบริการสุขภาพ ประกอบด้วย

๑. เครือข่ายบริการที่ไร้รอยต่อ (Seamless Health Service Network)
๒. แนวคิดการพัฒนาเครือข่ายบริหารระดับจังหวัด (Provincial Health Service Network)
๓. การจัดให้มีโรงพยาบาลรับผู้ป่วยส่งต่อ (Referral Hospital cascade) เพื่อใช้ทรัพยากรในเครือข่ายที่มีจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด หลีกเลี่ยงการลงทุนซ้ำซ้อน ดังนั้น ประเด็นการพัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วย และการจัดบริการที่เหมาะสมสำหรับประชาชนตามขีดความสามารถของสถานพยาบาลจึงเป็นประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการพัฒนาระดับขีดความสามารถของสถานพยาบาล และศักยภาพบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญให้ปฏิบัติงานในทุกสถานพยาบาลอย่างทั่วถึงทุกๆ อำเภอ

๓.๔.๒ บุคลากรทางการแพทย์

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีจำนวนบุคลากรทางการแพทย์จำแนกตามประเภทได้ ดังนี้

- แพทย์ จำนวน ๑,๘๒๓ คน
- ทันตแพทย์ จำนวน ๕๑๐ คน
- เภสัชกร จำนวน ๘๔๗ คน
- พยาบาลวิชาชีพ จำนวน ๙,๗๐๑ คน

บุคลากรทางการแพทย์				
จังหวัด	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาลวิชาชีพ
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
เชียงใหม่	๑,๒๖๒	๓๔๖	๕๖๑	๖,๔๕๗
แม่ฮ่องสอน	๗๘	๓๐	๕๑	๕๐๑
ลำปาง	๓๔๗	๘๙	๑๕๔	๑,๘๘๓
ลำพูน	๑๓๖	๔๕	๘๑	๘๖๐
กลุ่มจังหวัด	๑,๘๒๓	๕๑๐	๘๔๗	๙,๗๐๑

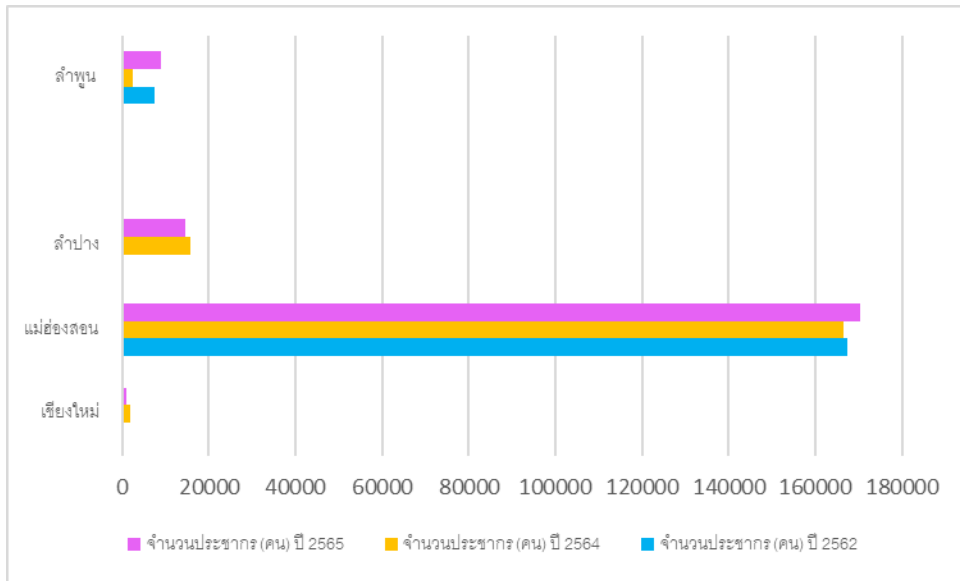
ตาราง แสดงจำนวนและอัตราส่วน

๓.๕ ความยากจน

จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)			
	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
เชียงใหม่	๔๑๒	ไม่มีข้อมูล	๑,๗๖๑	๙๗๘
แม่ฮ่องสอน	๑๖๗,๓๑๕	ไม่มีข้อมูล	๑๖๖,๓๙๙	๑๗๐,๒๒๘
ลำปาง	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	๑๕,๗๑๗	๑๔,๖๗๕
ลำพูน	๗,๔๐๓	ไม่มีข้อมูล	๒,๓๕๙	๘,๙๖๓
รวมทั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	๑๗๕,๑๓๐	ไม่มีข้อมูล	๑๘๖,๒๓๖	๑๙๔,๘๔๔

ตาราง แสดงความยากจนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ความยากจนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวนประชากรที่มีความยากจนมากที่สุด โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวน ๑๖๗,๓๑๕ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวน ๑๖๖,๓๙๙ คน และในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวน ๑๗๐,๒๒๘ คน

แผนภูมิรูปภาพแสดงแสดงความยากจนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

๓.๖ อาชญากรรม

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีปัญหาด้านความมั่นคงที่สำคัญร่วมกัน ซึ่งจากข้อมูลสถิติด้านอาชญากรรม พบว่า มีกลุ่มความผิดด้านต่างๆ ที่สำคัญ ดังนี้

๑) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ (ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา/โดยไม่เจตนา/โดยประมาท พยายามฆ่า ทำร้ายร่างกาย และข่มขืนกระทำชำเรา)

ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ						
จังหวัด	พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
เชียงใหม่	๓๗๑	๓๕๘	๓๐๘	๓๐๒	๓๓๕	๓๓๑
แม่ฮ่องสอน	๕๙	๕๗	๔๙	๔๗	๕๕	๕๒
ลำปาง	๑๒๑	๑๑๕	๑๐๓	๙๙	๑๒๐	๑๑๖
ลำพูน	๖๕	๖๔	๖๗	๖๖	-	-
รวม	๖๑๖	๕๙๔	๕๒๗	๕๑๔	๕๑๐	๔๙๙

๒) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฆาตกรรม ฆาตกรรม ฆาตกรรม ฆาตกรรม ฆาตกรรม ปล้น ทรัพย์สิน รับของโจร และทำให้เสียทรัพย์สิน)

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน						
จังหวัด	พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
เชียงใหม่	๑,๙๕๕	๑,๖๙๓	๑,๙๑๙	๑,๗๐๑	๑,๗๘๗	๑,๕๙๗
แม่ฮ่องสอน	๗๓	๖๔	๑๐๕	๙๔	๑๐๔	๙๐
ลำปาง	๓๒๕	๒๖๗	๒๘๘	๒๗๐	๓๒๗	๒๘๗
ลำพูน	๓๕๓	๒๙๐	๓๐๔	๒๖๙	-	-
รวม	๒,๗๐๖	๒,๓๑๔	๒,๖๑๖	๒,๓๓๔	๒,๒๑๘	๑,๙๗๔

๓) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย (เช่น ยาเสพติด อาวุธปืนและวัตถุระเบิด การพนัน ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. คนเข้าเมือง การค้าประเวณี สถานบริการ และการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)

ความผิดเกี่ยวกับความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย		
จังหวัด	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
เชียงใหม่	๑๙,๗๑๐	๒๒,๑๓๒
แม่ฮ่องสอน	๑,๐๘๖	๑,๒๘๔
ลำปาง	๘,๑๙๗	๙,๘๖๖
ลำพูน	๔,๖๒๔	๔,๔๒๘
รวม	๓๓,๖๑๗	๓๗,๗๑๐

๔. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ กล่าวคือ

๔.๑ ทรัพยากรดิน

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีลักษณะภูมิประเทศเต็มไปด้วยเทือกเขาและหุบเขา จึงทำให้เกิดดินประเภทต่างๆ ที่พบตามแถบภูเขา ที่สูง ที่ผู้พังจากหินต่างๆ หลายชนิด ดินมีลักษณะต้นบางตามลาดชันและเต็มไปด้วยกรวดหิน พอที่จะมีป่าไม้ปกคลุมและทำการเพาะปลูกแบบทำไร่เลื่อนลอยได้ ส่วนในบริเวณหุบเขาหรือแอ่งแผ่นดินซึ่งเป็นที่ราบที่มีระดับต่างๆ กันจะมีเนื้อดินหนาสมบูรณ์กว่า เพราะน้ำพาตะกอนจากไหล่เขามาทับถมลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกันนี้ อาจแบ่งกลุ่มของดิน และประโยชน์ที่ได้จากดินนั้นๆ ดังนี้

๑) ดินในบริเวณที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงพบตามบริเวณพื้นที่ราบเรียบตามฝั่งแม่น้ำสายใหญ่ที่ไหลลงสู่ที่ราบและไหลคดเคี้ยวไปมา ทำให้เกิดลำน้ำแยกหลายสาย แล้วไหลไปรวมประสานกันใหม่มักทิ้งร่องรอยของลำน้ำเก่าให้เห็น ที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงนี้ประกอบด้วยแอ่งหรือมาบลำน้ำ และอาจมีสันหรือคันดินริมน้ำเป็นแนวยาวตลอดฝั่งน้ำ ซึ่งมีพื้นที่เป็นลูกคลื่นและอยู่สูงกว่าระดับน้ำในแม่น้ำ ดินที่พบในบริเวณดังกล่าวคือ กลุ่มดินตะกอนลำน้ำหรือดินตะกอนน้ำพา (Alluvial soils) เป็นดินตะกอนน้ำ พามาสะสมไว้ในบริเวณที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงและยังมีอายุน้อย ชั้นของดินยังไม่ชัดเจนมีทั้งดินที่มีการระบายน้ำค่อนข้างดีซึ่งเกิดในบริเวณสันดินริมน้ำเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาล ใช้ประโยชน์เป็นที่สร้างบ้านเรือนอยู่อาศัยและปลูกพืชสวนครัวได้ ส่วนดินที่มีการระบาย

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

น้ำไม่ตี มีน้ำแช่ขังจะอยู่ตามมาบล้ำน้ำ มีพื้นที่ราบเรียบและมีระดับต่ำกว่า พวกแรก เป็นดินตะกอนเนื้อละเอียดมากมีสีเทา ใช้ประโยชน์ในการทำนาได้ดี

๒) ดินในบริเวณลานตะพักน้ำ ตะพักลำนํ้าอาจมีระดับต่างๆ กันที่เรียกว่า ตะพักระดับต่ำ ตะพักระดับกลาง และตะพักระดับสูง ดินบนตะพักนี้เป็นดินตะกอน ที่มีอายุมาก ส่วนใหญ่เป็นดินที่แบ่งชั้นชัดเจนเป็นดินร่วนค่อนข้างละเอียด มีสีน้ำตาลจนถึงน้ำตาลปนแดง ถ้าเป็นดินตะพักลำนํ้าระดับต่ำ มีการระบายน้ำไม่ดีก็ใช้ทำนาได้และอาจใช้ปลูกพืชไร่นอกฤดูแล้งได้ ถ้ามีน้ำจากการชลประทานเพียงพอ ส่วนดินตะพักน้ำบริเวณสันริมนํ้าเก่า มีความอุดมสมบูรณ์ถึงตีปานกลางเหมาะสมในการ ปลูกพืชสวนและพืชไร่ แต่ไม่ค่อยพบในบริเวณกว้างขวางมากนัก ดินที่พบในตะพักลำนํ้าสูงขึ้นไป อยู่ในพื้นที่ระดับแตกต่างกันตั้งแต่ลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงที่แบนภูเขา แต่ยังเป็นดินที่มีการระบายน้ำได้ มีดินเกรย์พอดโซลิกสีเทา (Grey Podzolic Soils) สูงขึ้นไปเป็นดินเรดเยลโลพอดโซลิก (Red - yellow Podzolic Soilz) และมักมีปฏิกิริยาเป็นกรดปานกลางจนถึงเป็นกรดจัด กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบหรือเป็นดินปนทราย จนถึงเป็นทรายจัดดินในบริเวณนี้ส่วนมากปกคลุมด้วยป่าแดง แต่ป่าถูกโค่นถางเพื่อทำไร่มากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาดินถูกชะล้างเสื่อมคุณภาพ ขาดน้ำในฤดูแล้ง มีการสูญเสียหน้าดินอย่างรวดเร็ว ไม่ควรปล่อยพื้นที่ให้ว่าง ขณะที่ยังไม่ถึงฤดูปลูกพืช การใช้ประโยชน์ต้องระมัดระวัง ควรมีการอนุรักษ์ดินให้มาก

๓) ดินในบริเวณภูเขาและทิวเขาที่มีระดับแตกต่างกันมาก ส่วนใหญ่เป็นภูเขาที่มีความลาดชันสูง เฉลี่ยความสูงจากระดับน้ำทะเลเกิน ๕๐๐ เมตรขึ้นไปจนถึง ยอดสูงสุดคือ ดอยอินทนนท์ ซึ่งสูงเกิน ๒,๕๐๐ เมตร ดินในบริเวณนี้เป็นดินภูเขาที่เกิดจากการสึกกร่อนผุพังเหลือเป็นดินบางๆ ตกค้างอยู่ บางแห่งก็มีสภาพเหมาะสม พอที่จะมีพืชพรรณขึ้น โดยรากพืชสามารถชอนลึกลงไปข้างล่างได้ช่วยทำให้เกิดดินมากยิ่งขึ้น เพราะมีช่องว่างทำให้มีน้ำและอากาศแทรกซึมลงไปได้ ทำให้เพิ่มอินทรีย์ วัตถุผสมกับวัตถุต้นกำเนิดดินมากขึ้น ดินกลุ่มภูเขานี้มีสีน้ำตาล น้ำตาลปนแดง มีทั้งเนื้อหยาบและเนื้อละเอียด อายุมากบ้างน้อยมาก พื้นที่ส่วนใหญ่ไม่เหมาะแก่การกสิกรรม ควรอย่างยิ่งที่จะสงวนไว้เป็นป่านานาชนิดปกคลุมโดยทั่วไป แต่เมื่อมีการแผ้วถางทำลายป่าเป็นบริเวณกว้างขวางมาก นอกจากบางบริเวณซึ่งเป็นดินลึกและมี ความลาดชันน้อยก็อาจทำการเปิดป่าใช้ประโยชน์ ในการเพาะปลูกได้

๔.๒ ทรัพยากรป่าไม้ และพื้นที่ป่า

พื้นที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เป็นป่าต้นน้ำอันอุดมสมบูรณ์ของประเทศ ป่าไม้ที่พบในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๑) ป่าดิบเขา เป็นป่าที่ปรากฏอยู่ในระดับความสูงเกินกว่า ๑,๒๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลขึ้นไป ที่ระดับความสูงดังกล่าวภูมิอากาศจะหนาวเย็นและมีความชื้นสูงตลอดทั้งปี ป่าชนิดนี้พบกระจายอยู่ตามยอดเขาสูง โดยเฉพาะทางแถบเทือกเขาทางฝั่งตะวันตกของภาคเหนือ ลักษณะโครงสร้างที่แท้จริงของป่าชนิดนี้สามารถพบเห็นได้จากป่าบริเวณยอดดอยอินทนนท์

๒) ป่าดิบแล้ง เป็นป่าที่กระจายทั่วไปตามที่ราบเชิงเขา ไหล่เขา และหุบเขาที่ชุ่มชื้นจนถึงพื้นที่ระดับความสูงไม่เกิน ๙๕๐ เมตร มีน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ ๑,๐๐๐ ถึง ๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี โดยมีช่วงความแห้งแล้งที่ยาวนานประมาณ ๓ - ๔ เดือน มีดินค่อนข้างลึก สามารถกักเก็บน้ำได้ดีพอควร

๓) ป่าเบญจพรรณ เป็นป่าที่มีพรรณไม้เด่น ๕ ชนิด ได้แก่ ไม้สัก มะค่า แดง ประดู่ และชิงชัน จะพบป่าชนิดนี้ได้ในพื้นที่ที่มีฤดูกาลแบ่งแยกชัดเจน มีช่วงแห้งแล้งยาวนานเกินกว่า ๓ เดือน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๑,๒๐๐ - ๑,๔๐๐ มิลลิเมตรต่อปี ที่ระดับความสูงตั้งแต่ ๕๐ - ๘๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเล

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๔) ป่าเต็งรัง เป็นป่าที่มีความหนาแน่นของต้นไม้ไม่น้อยกว่าป่าเบญจพรรณ เพราะดินตื้นกักเก็บน้ำได้น้อย ป่าเต็งรังเกิดขึ้นที่ระดับความสูงประมาณ ๕๐ - ๑,๐๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล มีช่วงแห้งแล้งจัดเกิน ๔ เดือนต่อปี ประกอบกับปริมาณน้ำฝนตกน้อยคือ ๙๐๐ - ๑,๒๐๐ มิลลิเมตรต่อปีเท่านั้น ปัจจัยสำคัญที่สุดที่กำหนดการคงอยู่ของป่าเต็งรังคือ ไฟป่า ซึ่งมักเกิดขึ้นระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคม เนื่องจากไฟเป็นตัวจัดการโครงสร้างป่าและคัดเลือกพันธุ์ไม้

พื้นที่ป่า

พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๓๒,๔๑๖,๗๒๗.๒๓ ไร่ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุดในกลุ่มจังหวัด คือ จำนวน ๙,๕๘๖,๒๒๙.๐๐ ไร่ รองลงมาคือจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๖,๗๕๕,๑๘๐.๗๗ ไร่ จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๕,๔๖๑,๙๐๓.๑๒ ไร่ และจังหวัดลำพูน มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๒,๗๙๘,๙๒๔.๖๘ ไร่ ตามลำดับ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุดในกลุ่มจังหวัด คือ จำนวน ๙,๕๕๖,๒๐๕.๗๖ ไร่ รองลงมาคือจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๖,๗๕๓,๐๔๐.๐๕ ไร่ จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๕,๔๕๕,๒๑๑.๒๒ ไร่ และจังหวัดลำพูน มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑,๖๑๖,๑๕๑.๒๕ ไร่ ตามลำดับ

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)					
		ปี ๒๕๖๓	ร้อยละ ของ พื้นที่ จังหวัด	ปี ๒๕๖๔	ร้อยละ ของ พื้นที่ จังหวัด	ปี ๒๕๖๕	ร้อยละ ของ พื้นที่ จังหวัด
เชียงใหม่	๑๓,๘๓๔,๕๕๔.๑๙	๙,๕๘๖,๒๒๙.๐๐	๖๙.๒๙	๙,๕๕๖,๒๐๕.๗๖	๖๙.๐๗	๙,๕๑๙,๔๔๓.๒๔	๖๘.๘๑
แม่ฮ่องสอน	๗,๙๗๘,๐๓๙.๕๒	๖,๗๕๕,๑๘๐.๗๗	๘๕.๑๗	๖,๗๕๓,๐๔๐.๐๕	๘๔.๖๕	-	-
ลำปาง	๗,๘๐๕,๑๖๘.๘๔	๕,๔๖๑,๙๐๓.๑๒	๖๙.๙๗	๕,๔๕๕,๒๑๑.๒๒	๖๙.๘๙	๕,๔๕๕,๒๑๑.๒๒	๖๙.๘๙
ลำพูน	๒,๗๙๘,๙๒๔.๖๘	๑,๖๑๘,๔๔๒.๕๗	๕๗.๘๒	๑,๖๑๖,๑๕๑.๒๕	๕๗.๗๔	๑,๖๑๒,๙๙๕.๐๑	๕๗.๖๓
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	๓๒,๔๑๖,๗๒๗.๒๓	๒๓,๔๖๑,๗๕๕.๔๖	๘๒.๒๕	๒๓,๓๘๐,๖๐๘.๒๘	๘๒.๑.๓๕	๒๖,๕๘๗,๖๔๙.๔๗	๘๒.๖.๓๓

ตาราง พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำแนกตามรายจังหวัด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๔.๓ ทรัพยากรแร่ธาตุ

แร่ธาตุที่สำคัญในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เนื่องจากภูมิประเทศที่มีโครงสร้างเป็นภูเขา เนินเขาและแอ่งแผ่นดินในยุคกลางเก่า กลางใหม่ จึงอุดมไปด้วยทรัพยากรแร่โลหะ แร่โลหะ และแร่เชื้อเพลิง

๑) แร่โลหะที่สำคัญพบได้ตามภูเขาหินแกรนิต ได้แก่

- แร่ดีบุก จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง แต่มีปริมาณการผลิตไม่มากเท่ากับ แหล่งดีบุกสำคัญทางภาคใต้

- ทังสแตนหรืออูลแฟรมที่พบมากในภาคเหนือคือแหล่งแร่ซีไรท์ เป็นแร่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจการค้า และยุทธปัจจัยสำคัญ พบแถบภูเขาสูงในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งมีเหมืองดำเนินการผลิตถึง ๑๐ เหมือง ที่สำคัญคือเหมืองที่อำเภอแม่ลาน้อย เหมืองห้วยหลวง และเหมืองแม่สะเรียง ทางด้านตะวันตกของกลุ่มน้ำยม

- ตะกั่วและสังกะสี แร่ตะกั่วและสังกะสีมักจะเกิดร่วมกันแต่ที่พบยังมีปริมาณ น้อย ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์เหมือนที่พบในภาคตะวันตก ในภาคเหนือมีแหล่งแร่ตะกั่วและสังกะสีใน แถบ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง

- ทองแดง แหล่งแร่ทองแดงมีอยู่หลายแห่งของประเทศ แต่เป็นแหล่งแร่ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพียงไม่กี่แห่ง เช่น จังหวัดลำปาง

- เหล็ก แหล่งแร่เหล็กในภาคเหนือพบที่ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่, อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

- แมงกานีส แหล่งแมงกานีสในภาคเหนือมีแหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ใน จังหวัดลำพูน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง

๒) แร่โลหะที่สำคัญที่พบในภาคเหนือ ได้แก่

- ฟลูออไรต์ แหล่งแร่ฟลูออไรต์ภาคเหนือพบที่ อำเภอบ้านโฮ้ง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน, อำเภอฝาง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอด อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- แบไรต์ แหล่งแร่แบไรต์ที่สำคัญในภาคเหนือพบที่ บริเวณภูไม้ตอง อำเภอฮอดยงเต่า อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง

- ยิปซัม แหล่งยิปซัมที่สำคัญในภาคเหนือได้แก่ แหล่งแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง แหล่งแม่ก๊วะ อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

- ฟอสเฟต มีแหล่งเล็กๆ อยู่ที่ ตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

- ดินขาวหรือดินเกาลินได้มีการพบและผลิตดินขาวพบที่ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง นอกจากนี้ยังมีแร่โลหะอื่นๆ ที่พบในภาคเหนืออีกเช่น แร่หินม้าที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๓) แร่เชื้อเพลิง ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ คือมีการนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงสำคัญในโรงงานไฟฟ้า เครื่องจักรกล โรงงานอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และในกิจการขนส่งต่างๆ เช่น ในเครื่องบิน รถยนต์ เรือยนต์ เป็นต้น

- หินน้ำมัน พบที่บ้านป่าคา อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน แต่ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากการแยกน้ำมันออกจากหินน้ำมันต้องลงทุนสูง

- ปีโตรเลียม น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติเหลว พบที่ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ นำมาใช้เป็น น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันดีเซลหมุนเร็วปานกลางและน้ำมันเตา

- ลิกไนต์ พบที่ อำเภอแม่เมาะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ใช้เป็นเชื้อเพลิงในโรงงานบ่มยา และโรงไฟฟ้า (ที่มา: เว็บไซต์ <http://noth.net๘๔.net/๕.htm>)

๔.๔ ทรัพยากรน้ำ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำผิวดินจากแม่น้ำสำคัญ ได้แก่

๑) แม่น้ำปิง เป็นแม่น้ำสายสำคัญที่ไหลอยู่ในหุบเขาระหว่างทิวเขาดนงชัยกลางกับทิวเขาผีปันน้ำ ตะวันตก มีต้นน้ำอยู่ที่ตอยถั่ว ในเทือกเขาแดนลาว เขตตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จากต้นกำเนิดแม่ปิงไหลลงมาทิศใต้ ผ่านเมืองเชียงใหม่ลำพูนและไหลเข้าเขตจังหวัดตากไปบรรจบกับแม่น้ำวัง ที่อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก แล้วไหลต่อไปทางใต้ผ่านอำเภอเมืองกำแพงเพชร บรรจบกับแม่น้ำน่านที่จังหวัดนครสวรรค์รวมเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีความยาวทั้งสิ้นประมาณ ๗๑๕ กิโลเมตร ระยะทางที่แม่น้ำปิงไหลผ่านพื้นที่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่มีความยาวประมาณ ๓๓๕ กิโลเมตร และเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน ลงไปทางทิศใต้เป็นระยะทางยาวประมาณ ๗๐ กิโลเมตรในจังหวัดลำพูน น้ำที่ไหลลงสู่แม่น้ำปิง โดยเรียงจากเหนือจดใต้คือ น้ำแม่ทา น้ำแม่กวง แม่น้ำลี้ ห้วยแม่ตาล ห้วยแม่หาด และน้ำแม่ก่อ นอกจากนี้ ยังมีลำน้ำที่ไม่มีชื่ออีกเป็นจำนวนมากที่ไหลลงสู่แม่น้ำปิง แม่น้ำปิงมีพื้นที่รับน้ำ (CATCHMENT AREA) ประมาณ ๖,๓๕๕ ตารางกิโลเมตร

๒) แม่น้ำวัง มีต้นน้ำอยู่ในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย และอำเภอวังเหนือ ไหลมาทางใต้ผ่านอำเภอวังเหนือ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา อำเภอปราบ อำเภอเถิน และอำเภอแม่พริก แล้วไหลเข้าจังหวัดตากไปบรรจบกับแม่น้ำปิงที่เหนือบ้านปากวัง อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ช่วงที่แม่น้ำวังไหลผ่านเขตจังหวัดลำปาง มีความยาวประมาณ ๓๘๒ กิโลเมตร

๓) แม่น้ำสาละวิน เป็นแม่น้ำนานาชาติมีต้นกำเนิดมาจากธิเบต ไหล ผ่านทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ผ่านทางด้านตะวันออกของ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และทางด้านตะวันตกของประเทศไทย แล้ววกกลับเข้าสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์และไหลลงสู่ทะเลอันดามันมีความยาว ประมาณ ๒,๒๐๐ กิโลเมตร ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน แม่น้ำสาละวินมีอีกชื่อหนึ่งเรียกว่า แม่น้ำคง ช่วงที่ไหลผ่านอำเภอแม่ลาน้อย เป็นที่ตั้งของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน ไหลลงมาทางใต้ผ่านอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมยเป็นเขตอุทยานแห่งชาติสาละวิน

๔) น้ำแม่กวง มีต้นน้ำอยู่ที่ตอยผีปันน้ำ (หรือตอยนางแก้ว) ตอยมด แล้วไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ลงสู่ที่ราบเชียงใหม่-ลำพูน ผ่านอำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันทราย และไหลต่อไปทางใต้ผ่านอำเภอเมืองลำพูน แล้วบรรจบกับแม่น้ำปิงที่บ้านสบทา อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน น้ำแม่กวงมีความยาวประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร น้ำแม่กวงเป็นแม่น้ำที่สำคัญอีกสายหนึ่งใน บริเวณที่ราบเชียงใหม่ - ลำพูน มีลำน้ำสาขาที่สำคัญคือ น้ำแม่ทาและห้วยแม่สะแงะ น้ำแม่กวงมีพื้นที่รับน้ำ (CATCHMENT AREA) ประมาณ ๑,๗๔๐ ตารางกิโลเมตร

๕) แม่น้ำลี้ มีต้นน้ำอยู่ที่ตอยสบเทิม อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ไหลลงไปทางใต้จนถึงบริเวณใกล้อำเภอลี้ จึงค่อยไหลวกกลับไปทางเหนือเป็นรูปตัวยู ผ่านอำเภอลี้ อำเภอบ้านโฮ่ง แล้วไหลต่อไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ บรรจบกับแม่น้ำปิงที่บ้านวังสะแกง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน แม่น้ำลี้มีความยาวประมาณ ๑๘๐ กม. แม่น้ำลี้มีพื้นที่รับน้ำ (CATCHMENT AREA) ประมาณ ๓๑๕ ตารางกิโลเมตร

๔.๕ ระบบชลประทาน

เขตลุ่มน้ำปิงตอนบน ลุ่มน้ำกก (ลำน้ำฝาง) และลุ่มน้ำสาละวิน ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และแม่ฮ่องสอน มีเขื่อนเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ ๒ เขื่อนได้แก่ เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล เขื่อนแม่กวงอุดมธารา และอ่างเก็บน้ำขนาดกลางจำนวน ๑๘ อ่าง

๑) เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล มีปริมาณน้ำ ๑๐๘.๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๔๐.๘๕ % ของความจุเก็บกักมีปริมาณน้ำน้อยกว่าเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ (๓๖.๗๖ ล้านลบ.ม.) (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒)

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๒) เขื่อนแม่กวงอุดมธารามีปริมาณน้ำ ๕๔.๓๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๒๐.๖๗ % ของความจุเก็บกักมีปริมาณน้ำน้อยกว่าเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ (๔๔.๖๔ ล้านลบ.ม.) (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒)

ที่มา : http://www.thaiwater.net/DATA/REPORT/php/rid_bigcm.html

๓) อ่างเก็บน้ำขนาดกลางในเขตจังหวัดเชียงใหม่ (๑๒ อ่าง) มีปริมาณน้ำรวม ๒๙.๕๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๓๔.๑% ของความจุเก็บกัก มีปริมาณน้ำรวมเท่ากับปี ๒๕๖๑ และมีอ่างเก็บน้ำที่มีน้ำน้อยกว่า ๕๐ % จำนวน ๗ อ่าง คือ อ่างฯห้วยเตี๋ย, อ่างฯแม่ทะลบลหลวง, อ่างฯแม่แหล่งหลวง, อ่างฯห้วยมะนาว, อ่างฯโป่งจ้อ, อ่างฯแม่ตูป, อ่างฯแม่ออน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒)

ที่มา : http://www.thaiwater.net/DATA/REPORT/php/show_sm_dam.php

๔) อ่างเก็บน้ำขนาดกลางในเขตจังหวัดลำพูน (๔ อ่าง) มีปริมาณน้ำรวม ๖.๑๕ ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็น ๑๘.๐๔ % ของความจุเก็บกัก มีปริมาณน้ำรวมมากกว่าเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ (๐.๑๘๕ ล้านลูกบาศก์เมตร) และมีอ่างเก็บน้ำที่มีน้ำน้อยกว่า ๕๐% จำนวน ๔ อ่าง คือ อ่างเก็บน้ำแม่ธิ, อ่างฯแม่ตีบ อ่างฯแม่สาน และอ่างฯแม่เมย (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒)

๕) อ่างเก็บน้ำในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน (๒ อ่างฯ) คืออ่างฯห้วยแม่ฮ่องสอน และอ่างฯแม่สะกิด มีปริมาณน้ำรวม ๐.๔๓๗ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๓๔.๓๐ % ของความจุเก็บกักมีปริมาณน้ำรวมน้อยกว่าเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘ (-๐.๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร)

๖) ปริมาณน้ำฝายแม่แตง มีปริมาณน้ำผ่านฝาย ๒๗.๙๐๔ ลบ.ม./วินาที มีปริมาณน้ำเข้าคลองส่งน้ำ ๖.๙๒๘ ลบ.ม./วินาที และมีปริมาณน้ำผ่าน ปตร.ทราย ๐.๐๐ ลบ.ม./วินาที ซึ่งเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำผ่านฝายมากกว่า และเข้าคลองส่งน้ำน้อยกว่า โดยปี ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำผ่านฝาย ๐.๐๐ ลบ.ม./วินาที มีปริมาณน้ำเข้าคลองส่งน้ำ ๑๘.๖๕๗ ลบ.ม./วินาที และมีปริมาณน้ำผ่าน ปตร.ทราย ๐.๐๐ ลบ.ม./วินาที

๗) ปริมาณน้ำฝายชลชั้นพิณิจ (ฝายแม่ปิงเก่า) มีปริมาณน้ำผ่านฝาย ๑๒๒.๗๔๐ ลบ.ม./วินาที มีปริมาณน้ำเข้าคลองส่งน้ำ ๕.๘๘๐ ลบ.ม./วินาที และมีปริมาณน้ำผ่าน ปตร.ทราย ๐.๐๐ ลบ.ม./วินาที ซึ่งเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำผ่านฝายมากกว่า และเข้าคลองส่งน้ำน้อยกว่า โดยปี ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำผ่านฝาย ๒๑.๙๘๐ ลบ.ม./วินาที, มีปริมาณน้ำเข้าคลองส่งน้ำ ๐.๐๐๐ ลบ.ม./วินาที และมีปริมาณน้ำผ่าน ปตร.ทราย ๐.๐๐ ลบ.ม./วินาที

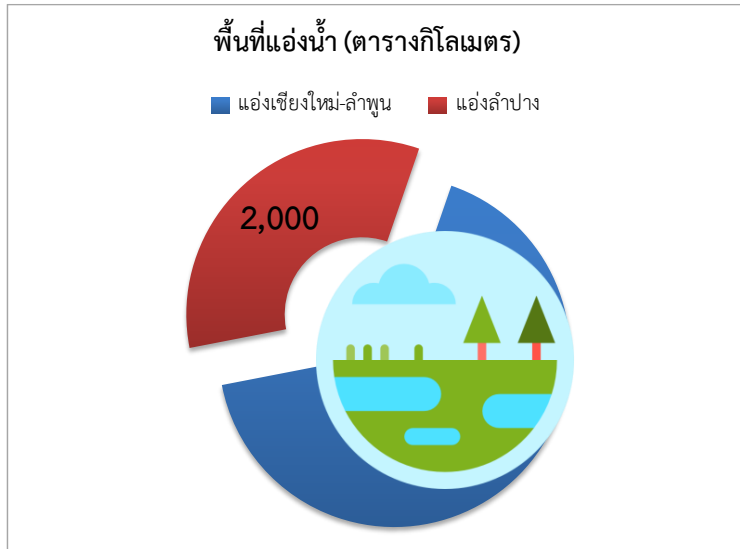
ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๑๘ แห่งมีปริมาณน้ำ ๒๑.๑๔๘ ล้านลูกบาศก์เมตร (คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๓) โดยปริมาณน้ำที่น้อยกว่า ๓๐ % ของความจุอ่างมีจำนวน ๖๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๘ ของจำนวนอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในจังหวัดเชียงใหม่

ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในเขตจังหวัดลำพูน จำนวน ๔๖ แห่ง มีปริมาณน้ำ ๕.๑๑๓ ล้านลูกบาศก์เมตร (คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๒) โดยปริมาณน้ำที่น้อยกว่า ๓๐ % ของความจุอ่าง มีจำนวน ๓๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของจำนวนอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในจังหวัดลำพูน

ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๒๙ แห่ง มีปริมาณน้ำ ๕.๖๖๘ ล้านลูกบาศก์เมตร (คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๑) โดยปริมาณน้ำที่น้อยกว่า ๓๐ % ของความจุอ่างมีจำนวน ๑๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๔ ของจำนวนอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ขณะที่เขตลุ่มน้ำวัง จังหวัดลำปาง มีเขื่อนขนาดใหญ่ ๒ แห่ง คือ เขื่อนกิ่วคอหมา และเขื่อนกิ่วลม มีปริมาณน้ำ ๑๐๑ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๖ ส่วนอ่างเก็บน้ำ ๒๘ แห่ง มีปริมาณน้ำคิดเป็นร้อยละ ๔๒.๕๒

๔.๖ แหล่งน้ำบาดาล

แ่งเชียงใหม่-ลำพูน มีพื้นที่ประมาณ ๔,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร แหล่งน้ำบาดาลที่สำคัญในแ่งเชียงใหม่ - ลำพูน แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑) ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนน้ำพายุคปัจจุบัน มีพื้นที่กว้างประมาณ ๕ กิโลเมตร ยาว ๑๒๐ กิโลเมตร และมีความหนา ๒๐-๘๐ เมตร ส่วนใหญ่เป็นชั้นน้ำบาดาลแบบเปิดหรือไร้แรงดันให้ปริมาณน้ำ ๑๐ - ๕๐ ลบ.ม./ชม. มีระดับน้ำบาดาลปกติที่วัดจากระดับน้ำผิวดินในฤดูฝนลึก ๒ - ๔ เมตร ในฤดูแล้งลึก ๕ - ๑๐ เมตร ส่วนคุณภาพน้ำบาดาลส่วนใหญ่มีปริมาณเหล็กสูงกว่ามาตรฐานน้ำดื่ม ปัจจุบันมีการใช้น้ำในแหล่งน้ำบาดาลชั้นนี้เพิ่มมากขึ้น

๒) ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนน้ำพายุเก่าแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ แบบทรายเป็นชั้นบันไดระดับต่ำ วางตัวติดกับชั้นตะกอนน้ำพายุคปัจจุบันซึ่งเป็นตะกอนกรวดทรายแทรกสลับอยู่ในตะกอนดินเหนียวและทรายละเอียด ความหนาของชั้นตะกอนประมาณ ๓๐ - ๗๐ เมตร มีความลึกจากระดับผิวดิน ๑๐๐ - ๑๕๐ เมตร ให้ปริมาณน้ำ ๕ - ๑๐ ลบ.ม./ชม. และอีกประเภทหนึ่งคือชั้นตะกอนแบบที่ราบชั้นบันไดระดับสูงพบบริเวณขอบแ่ง ประกอบด้วยตะกอนกรวดขนาดใหญ่ กรวด ทราย และดินเหนียว มีความหนา ๒๐๐ - ๕๐๐ ม. ชั้นน้ำที่มีศักยภาพการให้น้ำสูงจะอยู่ที่ ระดับ ๒๐๐ - ๓๐๐ เมตร บริเวณขอบแ่งที่ความลึกไม่เกิน ๒๐๐ เมตร จะให้ปริมาณน้ำประมาณ ๒ - ๑๕ ลบ.ม./ชม. ที่ระดับความลึก ๓๐๐ เมตร สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ชั้น มีความหนา ๒๐ - ๕๐ เมตร ให้ปริมาณน้ำประมาณ ๕๐ - ๒๐๐ ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำส่วนใหญ่มีคุณภาพดี แต่ปริมาณเหล็กและฟลูออไรด์ค่อนข้างสูง

แ่งลำปางมีพื้นที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ตร.กม. มีความหนาของชั้นตะกอนประมาณ ๑๐๐ - ๓๐๐ เมตร แหล่งน้ำบาดาลที่สำคัญในแ่งลำปางแบ่งออกได้ ๒ ประเภท คือ

๑) ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนน้ำพายุคปัจจุบัน ประกอบด้วย ตะกอนกรวดทรายและดินเหนียวจากแม่น้ำวังที่มีการกัดขนาดค่อนข้างดีอยู่ลึกจากผิวดินเฉลี่ย ๑๕ - ๓๐ เมตร มีความหนาของชั้นตะกอนเฉลี่ย ๑๐ - ๓๐ เมตร ให้ปริมาณน้ำประมาณ ๕ - ๘ ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดีแต่มีปริมาณเหล็กสูง

๒) ชั้นหินอุ้มน้ำบาดาลตะกอนน้ำพายุเก่า ประกอบด้วย ๒.๑) ชั้นหินอุ้มน้ำแบบตะกอนทรายเป็นชั้นบันไดระดับต่ำ ประกอบด้วยตะกอนทรายขนาดปานกลางถึงทรายละเอียดและมีดินเหนียวแทรกสลับ มีความหนา ๒๐ - ๔๐ เมตร ชั้นหินอุ้มน้ำเป็นตะกอนทรายและทรายละเอียดความหนาประมาณ

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๓ - ๑๐ เมตร ประกอบด้วยตะกอนกรวด ทราย และดินเหนียว แทรกสลับมีความหนาของชั้นตะกอนเฉลี่ย ๑๐๐ - ๒๐๐ เมตร มีตะกอนหินอุ้มน้ำหรือชั้นน้ำบาดาลอยู่ ๓ ระดับ ชั้นแรกอยู่ที่ความลึกจากผิวดินประมาณ ๔๐ - ๑๐๐ ม. ให้ปริมาณน้ำ ๒๐ - ๓๐ ลบ.ม./ชม. ชั้นที่สองอยู่ที่ความลึกจากผิวดินประมาณ ๑๔๐ - ๒๐๐ เมตร ให้ปริมาณน้ำ ๓๐ - ๕๐ ลบ.ม./ชม. และชั้นที่สามอยู่ที่ความลึกจากผิวดิน ๒๔๐ เมตร ให้ปริมาณน้ำประมาณ ๕-๑๐ ลบ.ม./ชม. ความหนาของชั้นน้ำบาดาลแต่ละชั้น หนาประมาณ ๒๐ - ๔๐ เมตร ที่ระดับความลึก ๔๐ - ๑๒๐ เมตร ให้ปริมาณน้ำ ๓๐ - ๑๐๐ ลบ.ม./ชม. ชั้นน้ำบาดาลทั้ง ๓ ชั้นนี้เป็นชั้นน้ำบาดาลแบบมีแรงดัน มีระดับน้ำเฉลี่ยลึก ๒ - ๑๐ เมตรจากผิวดินและบางแห่งเมื่อเจาะบ่อจะให้น้ำพุ ซึ่งพื้นที่ในบริเวณขอบแอ่งที่ระดับความลึกไม่เกิน ๘๐ ม. ให้ปริมาณน้ำเพียง ๓ - ๑๐ ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำในชั้นน้ำบาดาลที่มีคุณภาพดี แต่มีปริมาณเหล็กสูง

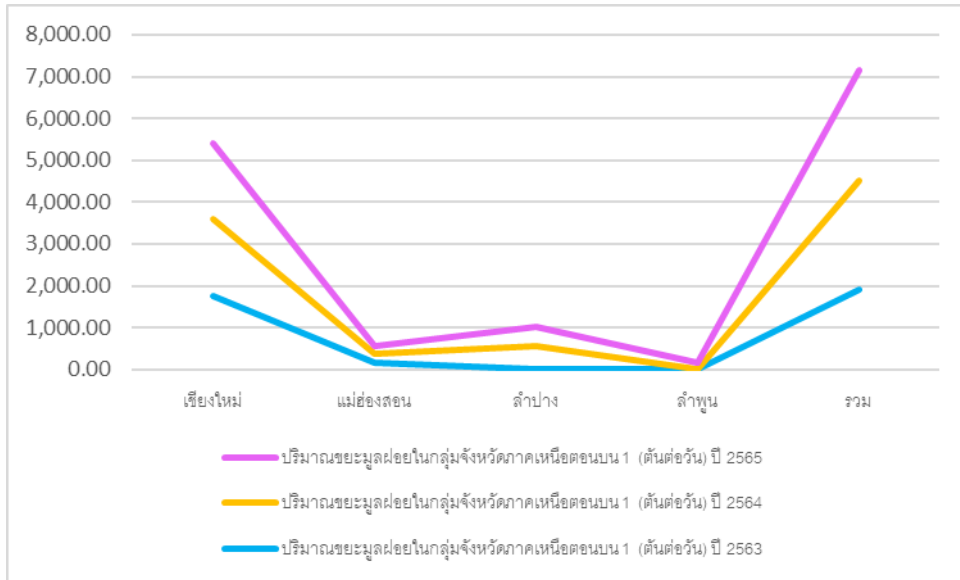
แหล่งน้ำบาดาลในหน่วยหินปูน ได้แก่ หินปูนยุคไทรแอสซิก ยุคเพอร์เมียนและยุคออร์โดวิเซียน เช่น บริเวณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง เป็นต้น โพร่งหรือถ้ำ หินปูนยุคเพอร์เมียนให้น้ำบาดาลปริมาณมาก ๕ - ๓๐ ลบ.ม./ชม. บางแห่งให้น้ำถึง ๕๐ ลบ.ม./ชม. หินปูนยุคไทรแอสซิก บริเวณแอ่งแม่เกาะ จังหวัดลำปางที่ระดับความลึก ๓๐ - ๑๐๐ เมตร ให้ปริมาณน้ำมากประมาณ ๑๐๐ ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำบาดาลมีความกระด้างสูง

แหล่งน้ำบาดาลในหน่วยหินชั้นกึ่งหินแปร ได้แก่ หินดินดาน หินทราย หินทรายแป้ง หินชนวน หินฟิลไลต์และหินกรวดมน น้ำบาดาลได้จากรอยแตกรอยแยกของชั้นหิน มีปริมาณน้ำ ๑ - ๑๐ ลบ.ม./ชม. บางบริเวณอาจไม่ได้น้ำ แต่บางแห่งอาจได้น้ำมากกว่า ๑๐ ลบ.ม./ชม. ได้แก่ บริเวณอำเภอแม่ทา จังหวัดลำปาง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ (ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

๔.๗ ขยะ

จังหวัด	ปริมาณขยะมูลฝอยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (ตันต่อวัน)		
	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
เชียงใหม่	๑,๗๕๐.๐๙	๑,๘๓๓.๗๐	๑,๘๓๓.๗๐
แม่ฮ่องสอน	๑๖๘.๖๐	๒๐๖	๑๙๕
ลำปาง	๔๘๓.๙	๕๖๓	๔๔๗
ลำพูน	๑๙๗.๕๐	๑๖๐.๗๐	๑๕๐.๔๓
รวม	๑,๙๑๘.๖๙	๒,๖๐๒.๗๐	๒,๖๒๖.๑๓

ตารางแสดงข้อมูลสถิติปริมาณขยะมูลฝอยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

แผนภูมิรูปภาพแสดงข้อมูลสถิติปริมาณขยะมูลฝอยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จากตารางจะเห็นได้ถึงข้อมูลเชิงสถิติของปริมาณขยะมูลฝอยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ซึ่งแสดงปริมาณขยะมูลฝอยคิดเป็นปริมาณต้นต่อวัน ซึ่งพบว่า จังหวัดเชียงใหม่มีปริมาณขยะมูลฝอยมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด รองลงมาคือจังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยในปี ๒๕๖๕ ค่าเฉลี่ยรวมของปริมาณขยะมูลฝอยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีปริมาณ ๒,๖๒๖.๑๓ ต่อวัน

๕. ลักษณะทางสังคมวัฒนธรรม

๕.๑ ความเป็นมาและความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ร่วมกันตั้งแต่การสร้างบ้านแปลงเมืองเริ่มตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๓ มีการสร้างเมืองหริภุญไชย (ลำพูน) ขึ้นบริเวณลุ่มแม่น้ำปิง และสร้างเมืองเขลางค์นคร (ลำปาง) ขึ้นบริเวณลุ่มแม่น้ำวัง มีกษัตริย์ผู้ปกครองเป็นเครือญาติและอยู่ในราชวงศ์เดียวกัน คือ เมืองหริภุญไชย มีพระนางจามเทวี เป็นปฐมกษัตริย์ราชวงศ์จามเทวี มีราชบุตรฝาแฝด ๒ องค์ ได้แก่ พญามหันตยศกับพญาอนันตยศ ภายหลังพระนางจามเทวีได้มอบราชสมบัติให้พญามหันตยศเป็นกษัตริย์เมืองหริภุญไชยของค์ต่อมาแล้วได้โปรดให้สร้างเมืองเขลางค์นครให้พญาอนันตยศเป็นกษัตริย์ปกครองทั้งเมืองหริภุญไชย และเมืองเขลางค์นคร จึงมีกษัตริย์ในราชวงศ์จามเทวีปกครองสืบต่อกันมาเป็นบ้านพี่เมืองน้อง มีศิลปวัฒนธรรมแบบหริภุญไชย ดังปรากฏโบราณวัตถุที่พบบริเวณวัดพันเชิง (ร้าง) และพบพระพิมพ์แบบหริภุญไชยในแม่น้ำวังบริเวณช่วงที่ไหลผ่านอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เป็นต้น ต่อมาในต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๙ พญามังรายกษัตริย์แคว้นโยนกองค์ที่ ๒๕ และเป็นปฐมกษัตริย์ราชวงศ์มังรายได้ผนวกรวมแคว้นหริภุญไชย (ลำพูน) และแคว้นเขลางค์นคร (ลำปาง) เป็นอาณาจักรล้านนา และได้สถาปนาเมืองเชียงใหม่ให้เป็นราชธานีเมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๙ ตั้งแต่ช่วงเวลานี้มา โดยเฉพาะเมืองเชียงใหม่กับเมืองลำพูนถือว่าเป็นเมืองคู่เพราะอยู่ใกล้ราชธานี บางยุคสมัยกษัตริย์ที่เชียงใหม่ก็ปกครองเมืองลำพูนโดยตรงไม่ได้โปรดแต่งตั้งให้มีเจ้าเมืองลำพูนออกไปปกครอง ส่วนเมืองลำปางบางยุคสมัยก็ปกครองโดยเจ้านายเชื้อพระวงศ์ในราชวงศ์มังรายที่ส่งไปปกครอง เช่น เจ้าหมื่นดั่งนคร เจ้าเมืองลำปางเป็นราชบุตรของพญาแสนเมืองมากษัตริย์ล้านนาองค์ที่ ๗ (พ.ศ. ๑๙๒๘ - ๑๙๔๔) เป็นต้น

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

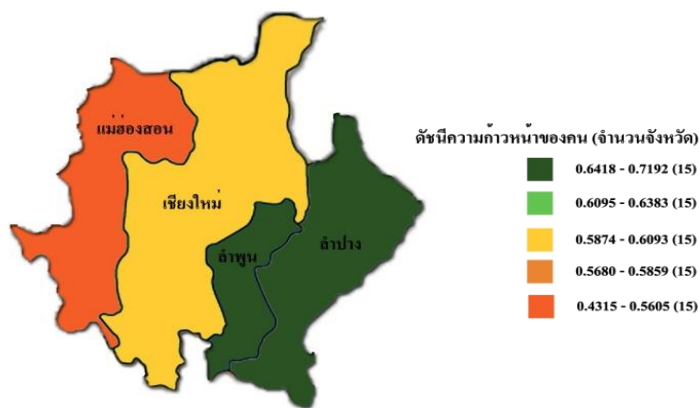
ส่วนเมืองแม่ฮ่องสอนสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๔ โดยพระเจ้าอินทวิชยานนท์ (เจ้าหนานอินทนนท์) พระเจ้านครเชียงใหม่องค์ที่ ๗ (พ.ศ. ๒๔๑๖-๒๔๔๐) ราชวงศ์เจ้าเจ็ดตนได้แต่งตั้งชานกะเลให้เป็น พญาสิงหนาทราชาเจ้าฟ้าเมืองแม่ฮ่องสอนคนแรกตั้งแต่นั้นมาเมืองแม่ฮ่องสอนจึงขึ้นตรงต่อเมือง นครเชียงใหม่ต้องส่งส่วยให้เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่และถือน้ำสัจจะต่อเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่เป็นประจำทุกปี หากเจ้าฟ้าเมืองแม่ฮ่องสอนถึงแก่วายชนม์ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ก็จะแต่งตั้งทายาทให้เป็นเจ้าฟ้า เมืองแม่ฮ่องสอนคนต่อไป และเจ้านายเมืองแม่ฮ่องสอนก็มีการเสกสมรสกับเจ้านายเมืองเชียงใหม่ เช่น เจ้านาง คำแดง ธิดาเจ้านางเม็ยะ เจ้าฟ้าเมืองแม่ฮ่องสอนคนที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๒๗ - ๒๔๓๔) ได้เสกสมรสกับเจ้าน้อยศุข เกษม ราชบุตรของเจ้าหญิงอุบลวรรณราชันธิดาของพระเจ้ากาวิโลรสสุริยวงศ์ (เจ้าหนานสุริยวงศ์) พระเจ้านคร เชียงใหม่องค์ที่ ๖ เป็นต้น

ด้วยความเป็นมาทางประวัติศาสตร์อันยาวนานดังกล่าว ทำให้ในปัจจุบันจังหวัดต่างๆ ของกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑ ยังคงปรากฏมรดกและร่องรอยทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมให้เห็นนอกเหนือวัดวา อารามต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ประตูเมือง กำแพงเมือง คูเมือง ป้อมปราการ เป็นต้น นอกจากนี้ ความเป็นมาทาง ประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ทำให้สภาพ ทางสังคมวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต มีความใกล้เคียงและคล้ายคลึงกัน โดยอัตลักษณ์อันโดดเด่นทาง ด้านวัฒนธรรมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ คือ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตภูมิปัญญา อันทรงคุณค่าและ เป็นอัตลักษณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมล้านนาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น ด้านภาษา การแต่งกาย อาหาร ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาสาขาต่างๆ เช่น ทอผ้า แกะสลัก จักสาน ความหลากหลายทางด้านวิถีชีวิต ภาษาพูด การแต่งกาย ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ การดำเนินชีวิต อันเกิดจากภูมิปัญญาที่ผ่านการเรียนรู้จากธรรมชาติ การสังเกตจนกลายเป็นองค์ความรู้ให้ลูกหลานได้ปฏิบัติ สืบทอดกันมา เช่น การทอผ้า หรือช่างฝีมือต่างๆ พิธีกรรม อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการดำรงชีวิต

๕.๒ ด้านสังคม

จากข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า จังหวัดภายใน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคน ซึ่งประกอบด้วย ๘ ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านสุขภาพ การศึกษา ชีวิตการงาน รายได้ ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัว และชุมชน การคมนาคมและการสื่อสาร การมีส่วนร่วม ดังนี้

- การจัดลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) จำแนกตามดัชนีย่อยและจังหวัด

แผนภาพดัชนีความก้าวหน้าของคนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ที่มา: รายงานดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี ๒๕๕๘, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ปี ๒๕๕๙

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

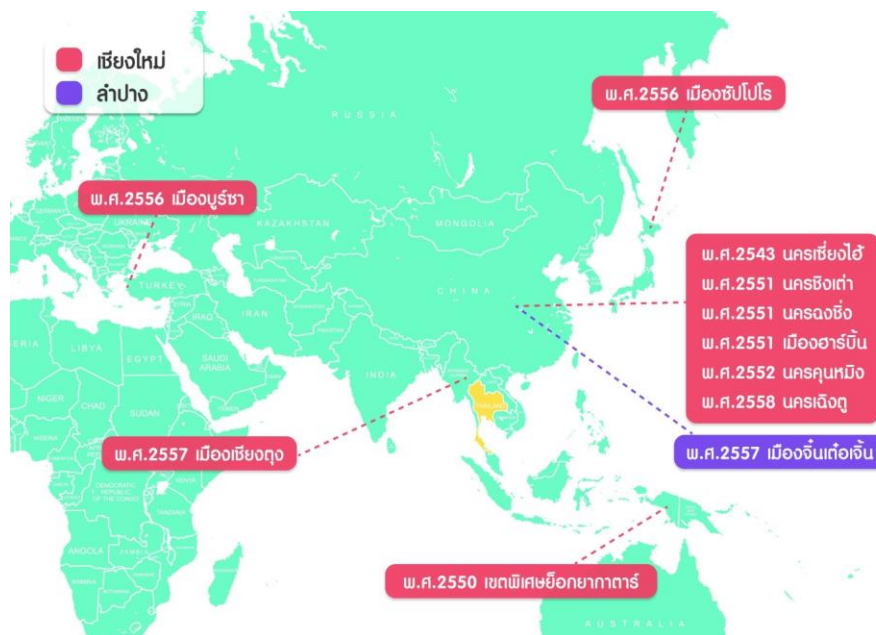
ลำดับ จังหวัด	สุขภาพ	การ ศึกษา	ชีวิต การ งาน	รายได้	ที่อยู่อาศัย และสภาพ แวดล้อม	ชีวิต ครอบครัว และชุมชน	การ คมนาคม และการ สื่อสาร	การมีส่วนร่วม	HAI	
									ลำดับ	คะแนน
เชียงใหม่	๑๒	๑๓	๖๗	๔๑	๕๔	๖๓	๒๗	๑๗	๐.๖๐๘๓	
แม่ฮ่องสอน	๖๔	๗๓	๙	๗๗	๗๗	๔๓	๗๗	๖๕	๐.๔๓๑๕	
ลำพูน	๕๗	๑๘	๕	๓๑	๒๗	๕๓	๒๔	๑	๐.๖๖๖๘	
ลำปาง	๓๐	๘	๔๕	๕๒	๗	๓๗	๑๖	๙	๐.๖๕๕	

ตารางแสดงดัชนีความก้าวหน้าของคนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จากตารางข้างต้น แต่ละจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีค่าดัชนีแตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยจังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีลำดับและค่าดัชนีความก้าวหน้าของคนสูงที่สุดในกลุ่ม และมีดัชนีเรื่องการมีส่วนร่วมเป็นลำดับที่ ๑ ของประเทศ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าสังเกต คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีค่าคะแนนต่ำสุดในกลุ่มจังหวัด และมีค่าดัชนีบางด้านที่ต่ำเป็นลำดับสุดท้ายของทั้งประเทศ คือ รายได้ ที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อม ซึ่งสะท้อนถึงความเร่งด่วนในการจัดการแก้ไขปัญหาในด้านดังกล่าวอย่างจริงจัง

๖. ความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง/ กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ที่ได้มีการสถาปนาความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้อง/ลงนามในความร่วมมือระหว่างประเทศกับนคร/เมืองต่างๆ ในต่างประเทศ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดลำปาง โดยจังหวัดเชียงใหม่ได้สถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องกับนครและเมืองต่างๆ ในต่างประเทศ ๑๐ เมือง ใน ๕ ประเทศ ขณะที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้สถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องกับนครและเมืองต่างๆ ในต่างประเทศ จำนวน ๑ เมือง และเช่นเดียวกับจังหวัดลำปางได้สถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องกับนครและเมืองต่างๆ ในต่างประเทศ จำนวน ๑ เมือง ดังนี้ เพิ่ม แม่ฮ่องสอน กับ เมืองลอย ก่อ รัฐเคยา สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (๙ มีนาคม ๒๕๖๐)

ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้เก็บรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาในกลุ่มจังหวัด ทั้งจากการประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐ และเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ การประชุมเพื่อพิจารณาข้อเสนอ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ที่สำคัญ ได้แก่

๑. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ภาครัฐควรสนับสนุนให้มีการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในระยะยาว โครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ที่มีความต้องการให้ภาครัฐสนับสนุน ได้แก่

๑) ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่แห่งที่ ๒

ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ (Chiang Mai International Airport) ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ ๔ กิโลเมตร ในตำบลสุเทพ เป็นสนามบินนานาชาติ ๑ ใน ๖ แห่ง ที่ดำเนินการ โดยบริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เป็นศูนย์กลางทางการบินของภาคเหนือ โดยมีเที่ยวบินเข้าออก หนาแน่น เป็นลำดับที่ ๔ รองจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานภูเก็ต ปัจจุบันมีพื้นที่กว่า ๑,๖๐๐ ไร่ ปัจจุบันมีอาคารผู้โดยสาร ๒ หลัง คือหลังเดิม เป็นอาคารผู้โดยสาร ภายในประเทศ และหลังใหม่เป็นอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศ โดยท่าอากาศยานนี้ สามารถรองรับ ผู้โดยสารได้สูงสุดเพียง ๘ ล้านคนต่อปี ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ปริมาณจราจรทางอากาศยานของเชียงใหม่ เติบโตทั้งจากสายการบินต้นทุนต่ำที่เดินทางจากท่าอากาศยานดอนเมือง และนักท่องเที่ยวชาวจีนที่ใช้บริการ เที่ยวบินตรงระหว่างประเทศ โดยมีสายการบินให้บริการแบบประจำรวม ๒๓ สายการบิน เที่ยวบินขึ้นลง ๖๗,๑๓๔ เที่ยวบิน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๒๐ จากจำนวนเที่ยวบินระหว่างประเทศจำนวน ๑๗,๐๒๗ เที่ยวบิน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๑๖ และเที่ยวบินภายในประเทศ จำนวน ๕๐,๑๐๗ เที่ยวบิน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๙๒ จำนวน ผู้โดยสารรวม ๙,๒๐๘,๒๕๖ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔.๑๑ เป็นผู้โดยสารระหว่างประเทศ ๒,๐๙๘,๓๘๕ คน ผู้โดยสารภายในประเทศ ๗,๑๐๙,๘๗๑ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗.๐๗ ผู้โดยสารภายในประเทศ ๗,๑๐๙,๘๗๑ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓.๒๖

เนื่องจากจำนวนผู้โดยสาร และสายการบินที่ใช้บริการท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งปัจจุบันท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ มีศักยภาพในการรองรับผู้โดยสารเพียง ๘ ล้านคนต่อปี แต่ในปี ๒๕๕๙ มีผู้โดยสารในการใช้สนามบิน ถึง ๙.๒ ล้านคนต่อปี เที่ยวบิน ๖๗,๑๓๔ เที่ยวบิน จากการคาดการณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จะมีผู้โดยสารประมาณ ๑๗ ล้านคน เที่ยวบินรวม ๑๒๒,๖๔๔ เที่ยวบิน การขนถ่ายสินค้าและไปรษณียภัณฑ์ ๒๗,๐๓๘ ตัน และในปี พ.ศ. ๒๕๗๙ ท่าอากาศยานเชียงใหม่ (ทชม.) จะมีผู้โดยสารรวมประมาณ ๑๙.๗ ล้านคน เที่ยวบินรวม ๑๓๘,๕๑๓ เที่ยวบิน การขนถ่ายสินค้าและไปรษณียภัณฑ์ ๓๐,๑๑๘ ตัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการรองรับผู้โดยสารของท่าอากาศยานนานาชาติ เชียงใหม่ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันกระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) ได้ว่าจ้างศูนย์วิจัยและบริการวิชาการด้านการขนส่งทางอากาศ ภาควิชาวิศวกรรมการบินและอวกาศ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้เป็นผู้ดำเนินโครงการ “งานจ้างที่ปรึกษาจัดทำแผนแม่บท การจัดตั้งสนามบินพาณิชย์ของประเทศ” ซึ่งแผนแม่บทฯ ได้คัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดตั้ง

ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ แห่งที่ ๒ ไว้แล้ว ดังนั้น จึงขอเร่งรัดโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานนานาชาติ เชียงใหม่แห่งที่ ๒ ตามผลการศึกษาของสำนักงานการบิน พลเรือนแห่งประเทศไทย กระทรวงคมนาคม

๒) โครงการมอเตอร์เวย์เชียงใหม่ – เชียงราย

กรมทางหลวงมีแผนก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) แนวใหม่ สายเชียงใหม่ - เชียงรายเพื่อลดเวลาเดินทางจากเชียงใหม่-เชียงรายไม่ถึง ๒ ชั่วโมง โดยได้ว่าจ้าง กลุ่มบริษัทที่ปรึกษาศึกษาความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้วยงบกว่า ๓๐ ล้านบาทใช้ระยะเวลา ๑๘ เดือน เส้นทางการศึกษาโครงการมีพื้นที่ครอบคลุม ๔ จังหวัด อำเภอดอยสะเก็ด และอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเมืองปาน อำเภอแจ้ห่ม อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง อำเภอเมืองพะเยาและอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา และ (อำเภอพาน อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย) ทั้งนี้ กรมทางหลวงได้มีแผนดำเนินโครงการมอเตอร์เวย์เชียงใหม่ – เชียงราย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๙ ตาม แผนแม่บทการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองของประเทศ ดังนั้น จึงขอเร่งรัดการดำเนินโครงการ มอเตอร์เวย์ เชียงใหม่ – เชียงราย ให้ดำเนินการเร็วขึ้นกว่าระยะเวลาที่กำหนดในแผนแม่บทการก่อสร้างทาง หลวงพิเศษระหว่างเมืองของประเทศ เพื่อประโยชน์ในการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงไปยังเส้นทาง R๓A

๓) การขับเคลื่อนจังหวัดลำปางในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภาคเหนือตอนบน (Land Logistics Hub)

ขอเสนอให้มีกำหนดการใช้พื้นที่ Land Logistics Hub ในบริเวณที่ราชพัสดุ োল. ๑ และ ๒ ติดกับ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ตำบลศาลา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปางเนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ให้รองรับกิจกรรมการรวบรวมและกระจายสินค้าการเป็นจุดเปลี่ยนถ่ายสินค้าระหว่างการขนส่งทางบก พื้นที่ใช้ประโยชน์สำหรับคลังสินค้า/จุดเก็บสินค้า จุดให้บริการด้านการผลิตและพื้นที่สำหรับเก็บตู้คอนเทนเนอร์ จุดรับรองมาตรฐานการขนส่งทางบกระหว่างประเทศ การเป็นศูนย์ข้อมูลด้านโลจิสติกส์แบบเบ็ดเสร็จ ศูนย์ธุรกิจแบบครบวงจร และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ร้านค้า ศูนย์อาหาร ธนาคาร เป็นต้น ทั้งนี้ ขอให้กรมธนารักษ์พิจารณากำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ เพื่อเปิดประมูลให้เอกชนเช่าพัฒนาพื้นที่และขอให้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจพิจารณาแก้ไขระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการลงทุน

๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายเส้นทางและระบบขนส่งเพื่อเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาคของ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในพื้นที่จังหวัดลำพูน จำนวน ๔ เส้นทาง

(๔.๑) โครงการก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖

(๔.๑.๑) ขอให้มีการพิจารณาบรรจุแผนงานโครงการเพื่อดำเนินการก่อสร้าง ขยายถนนจาก ๒ ช่องทาง เป็น ๔ ช่องทางจราจร ระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร (กม. ๒๘ - ๕๐๗ -๑๕๓+๙๐๓) ปริมาณรถเฉลี่ย ๑๙,๘๕๓ คันต่อวัน (ข้อมูลปี ๒๕๖๐)

(๔.๑.๒) การศึกษาเพื่อสำรวจออกแบบการก่อสร้างและการใช้พื้นที่ในการก่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๐๖ ช่วง อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง – อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน ทั้งนี้ ขอให้มีการศึกษา สำรวจออกแบบ และพิจารณาการขอใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง

(๔.๒) การก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๑๖ (ตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน – แยกสะปุ่น- ตำบลบ้านเรือน อำเภอป่าซาง เชื่อมถนนวงแหวนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๘ อำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่

(๔.๒.๑) ขอให้มีการพิจารณาบรรจุแผนงานโครงการเพื่อดำเนินการก่อสร้าง โดยขยายถนนจาก ๒ ช่องทาง เป็น ๔ ช่องทางจราจร ระยะทาง ๒๐.๘๓๑ กิโลเมตร (กม.๒ + ๘๒๐ - ๒๓+๖๕๑) (ข้อมูล ปี ๒๕๕๙ ปริมาณรถเฉลี่ย ๓๖,๑๘๔ คันต่อวัน)

(๔.๒.๒) ขอสนับสนุนงบประมาณ เพื่อดำเนินการในช่วงที่มีความพร้อมในด้านรูปแบบรายการก่อสร้าง จำนวน ๑ ช่วง ระยะทาง ๑.๕๘๐ กิโลเมตร ช่วง กม.๒+๘๒๐ - กม. ๔+๔๐๐

(๔.๓) การก่อสร้างทางหลวงแนวใหม่ (เชียงใหม่ - เลียงเมืองลำพูน)

ขอให้มีการนำผลการศึกษาที่กรมทางหลวงได้ดำเนินการศึกษาไว้แล้วมาพิจารณาดำเนินการก่อสร้าง แนวทางการดำเนินงาน ก่อสร้างถนนสายใหม่ ระยะทาง ๒๐.๕ กม. จุดเริ่มต้นโครงการตั้งอยู่บนทางหลวง หมายเลข ๑๑๔๑ (ถนนมหิตล) ห่างจากสนามบินเชียงใหม่มาทางทิศตะวันออก ระยะทางประมาณ ๑.๒ กม. โดยมาบรรจบกับทางหลวงหมายเลข ๑๐๖ (ถนนเจริญราษฎร์ อ.เมืองลำพูน)

(๔.๔) การพิจารณาก่อสร้างทางยกระดับหรือทางลอดข้ามแยกตอยติ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

ขอเร่งรัดแผนงาน/โครงการ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง โดยขอให้เร่งรัดพิจารณาการก่อสร้างจุดข้ามแยกตอยติ ว่าจะเป็นการก่อสร้างทางยกระดับหรืออุโมงค์ทางลอด เพื่อลดปริมาณการจราจรแออัดและคอขวด และอุบัติเหตุ ประกอบกับขณะนี้กรมทางหลวงได้ดำเนินการก่อสร้างขยายช่องทางจราจรทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ จากแยกตอยติ ถึงแยกหนองประทีป อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จึงต้องมีการเตรียมการรองรับ

๕) โครงการยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข ๑๐๓๕

เนื่องจากปัจจุบันการขยายตัวของชุมชนเมือง และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดลำปาง ทำให้บริเวณสองข้างทาง ในทางหลวงหมายเลข ๑๐๓๕ มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ประกอบกับยังมีโรงงานปูนซีเมนต์ตั้งอยู่ในสายทางดังกล่าว ผิวจราจรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจึงเกิดการชำรุด ทรุดตัวเป็นร่องล้อตลอดทั้งสาย คั่นทางเริ่มเสีयरูปรัง จากการกระทำของน้ำหนักบรรทุกต่างๆ รวมไปถึงสมรรถนะของรถบรรทุกที่เพิ่มขึ้น ทำให้ความเสียหายของผิวจราจรและคั่นทางลุกลามอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้บางช่วงของทางหลวงดังกล่าวยังตัดผ่านภูเขาที่ลาดชันมีโค้งอันตรายหลายแห่ง ในช่วงฤดูฝนมักจะเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง นำมาซึ่งความสูญเสียของชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของทางราชการ ปริมาณการจราจรต่อวัน ๓๐,๐๐๐ คันต่อวัน เป็นรถบรรทุก ๔,๕๐๐ คันต่อวัน คิดเป็น ๑๕ % ดังนั้น จึงเสนอพัฒนาทางหลวงหมายเลข ๑๐๓๕ ระหว่าง กม. ๔+๘๐๐ - กม. ๑๐๕+๑๑๐ ระยะทาง ๑๐๐.๓๑๐ กิโลเมตร

๖) โครงการบูรณะซ่อมแซมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๘ และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๙๕ (เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน)

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีรายได้หลักมาจากการท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมที่ถูกล้อมรับจากทั่วโลก โดยเส้นทางสายหลักในการเดินทางมาเยือนจังหวัดแม่ฮ่องสอน มี ๒ เส้นทางสายที่ ๑ คือ ทางหลวงแผ่นดินหลายเลข ๑๐๘ เริ่มต้นจากจังหวัดเชียงใหม่ - แม่สะเรียง - แม่ฮ่องสอน (สายใต้) ระยะทางรวมประมาณ ๓๕๕ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๖ - ๗ ชั่วโมง และสายที่ ๒ คือ ทางหลวงแผ่นดินหลายเลข ๑๐๙๕ เริ่มต้นจากจังหวัดเชียงใหม่ (แยก ทล.๑๐๗) - ปาย - ปางมะผ้า - แม่ฮ่องสอน ระยะทางรวมประมาณ ๒๐๔ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔ - ๕ ชั่วโมง แต่เนื่องจากถนน ๒ สายนี้ได้ก่อสร้างมานานทำให้ผิวจราจรขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อ ในช่วงฤดูฝนน้ำได้กัดเซาะผิวทาง โครงสร้างทาง และระบบระบายน้ำเสียหาย ทำให้การสัญจรไปมาเป็นไปด้วยความยากลำบาก สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ใช้เส้นทางนี้ในการคมนาคม และขนส่งผลผลิตทางการเกษตร รวมไปถึงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในด้านการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวขาดความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในการสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงต้องมีการบูรณะซ่อมแซมอย่างเร่งด่วน ดังนั้น จึงเสนอเร่งรัดดำเนินโครงการบูรณะทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ และ ๑๐๙๕ ดังนี้

(๖.๑) ปรับปรุงทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ ตอน สะพานแมริต - ห้วยยูง - นองแห้ง ระหว่าง กม. ๒๐๑+๓๐๐ - กม. ๒๓๖+๐๐๐ (เป็นช่วงๆ) ซึ่งสภาพปัจจุบันผิวทางชำรุดเสียหายถึงขั้นโครงสร้างทาง ซึ่งสภาพปัจจุบันผิวทางกว้าง ๘.๐๐ ม. และชำรุดเสียหายถึงขั้นโครงสร้างทาง จึงขอบูรณะด้วยวิธีการปรับปรุงคุณภาพชั้นทางเดิมในที่ (Pavement In-place Recycling) และปูผิวทาง AC. ตีเส้นจราจรด้วยสี Thermoplastic และก่อสร้างระบบระบายน้ำ โดยขอสนับสนุนงบประมาณ จากจังหวัดเพื่อจะได้มาทำการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ ตอน สะพานแมริต - ห้วยยูง - นองแห้ง ระหว่าง กม.๒๐๑+๓๐๐ - กม. ๒๓๖+๐๐๐ (เป็นช่วงๆ)

(๖.๒) ปรับปรุงทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๕ ตอน กี้วคอกหมา - แม่นะ ระหว่าง กม. ๗๙+๐๐๐ - กม. ๘๘+๐๐๐ และตอนแม่นะ - ท่าไคร้ ระหว่าง กม. ๑๔๔+๘๒๐ - กม. ๑๔๘+๙๐๐ ซึ่งสภาพปัจจุบันผิวทางชำรุดเสียหายถึงขั้นโครงสร้างทาง ซึ่งสภาพปัจจุบันผิวทางกว้าง ๘.๐๐ ม. และชำรุดเสียหายถึงขั้นโครงสร้างทาง จึงขอบูรณะด้วยวิธีการปรับปรุงคุณภาพชั้นทางเดิมในที่ (Pavement In-place Recycling) และปูผิวทาง AC. ตีเส้นจราจรด้วยสี Thermoplastic และก่อสร้างระบบระบายน้ำ โดยขอสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดเพื่อจะได้มาทำการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๕ ตอน กี้วคอกหมา - แม่นะ ระหว่าง กม. ๗๙+๐๐๐ - กม. ๘๘+๐๐๐ และตอนแม่นะ - ท่าไคร้ ระหว่าง กม. ๑๔๔+๘๒๐ - กม. ๑๔๘+๙๐๐

๗) เร่งรัดการขยายทางวิ่ง พื้นที่ปลอดภัยรอบทางวิ่ง พื้นที่ปลอดภัยปลายทางวิ่ง ท่าอากาศยานลำปาง

ขอให้กรมท่าอากาศยานพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาท่าอากาศยานลำปาง สำหรับการขยายทางวิ่ง (Runway) พื้นที่ปลอดภัยรอบทางวิ่ง พื้นที่ปลอดภัยปลายทางวิ่งของท่าอากาศยานลำปาง ให้สามารถรองรับอากาศยานแบบ B๗๓๗ - ๘๐๐ หรือ A๓๑๙/๓๒๐ และให้สามารถรองรับจำนวนผู้โดยสารและเที่ยวบินเพิ่มมากขึ้น โดยขยายทางวิ่ง จากเดิมความยาว ๑,๙๗๕ เมตร เป็นความยาว ๒,๑๐๐ เมตร

๘) การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะจังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนการเดินทางเพิ่มสูงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นเมืองเก่าที่มีโครงสร้างทางหลวงในเขตเมืองขนาดเล็ก การขยายทางหลวงเป็นไปได้ยาก ส่งผลกระทบต่อชุมชนสูงรวมทั้งพื้นที่กิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมือง มีปัญหาการติดขัดของการสัญจรในเขตเมืองสูง คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (คจร.) จึงมีมติให้สำนักงานการขนส่งและจราจร (สนข.) จัดให้มีการศึกษาและจัดทำแผนแม่บทการพัฒนา ระบบขนส่งสาธารณะเมืองเชียงใหม่ โดยการศึกษาได้ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบเทคโนโลยีระบบขนส่งสาธารณะและพิจารณารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับเป็นระบบขนส่งสาธารณะหลักของเมืองเชียงใหม่ ทั้งนี้ ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบเทคโนโลยีที่มีความเป็นไปได้มี ๔ รูปแบบ ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง รถโดยสารประจำทางด่วน (BRT) รถรางไฟฟ้า (Tram) และรถไฟฟ้ายางเบา (Light Rail Transit : LRT) การศึกษาได้พิจารณาปัจจัยด้านความจุในการรองรับผู้โดยสาร ปัจจัยด้านวิศวกรรมและจราจร ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการลงทุน และปัจจัยด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรึกษาหารือร่วมกับภาคประชาชนแล้ว ระบบ LRT เป็นรูปแบบเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับระบบหลักของโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะเมืองเชียงใหม่มากที่สุด ดังนั้น จึงเสนอให้เร่งรัดให้เกิดการพัฒนา ระบบขนส่งสาธารณะจังหวัดเชียงใหม่อย่างเป็นรูปธรรม

๒. การพัฒนาด้านชายแดน

๑) ข้อเสนอด้านนโยบายเชิงกฎหมาย กรณีการขอเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า (บางส่วน) เพื่อดำเนินโครงการปรับปรุงซ่อมแซมเส้นทางเพื่อการค้าระหว่างประเทศ ผ่านจุดผ่อนปรนการค้า บ้านห้วยต้นนุ่น ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ดอยเวียงหล้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยขอเสนอให้ผลักดันด้านข้อกฎหมาย ขอเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า (บางส่วน) เพื่อดำเนินโครงการปรับปรุงซ่อมแซมเส้นทางเพื่อการค้าระหว่างประเทศ ผ่านจุดผ่อนปรนการค้าบ้านห้วยต้นนุ่น ระยะทาง ๙.๗ กิโลเมตร ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

๒) การสำรวจรายละเอียดภูมิประเทศร่วม (Joint Detail Survey) ในบริเวณจุดผ่อนปรนการค้าบ้านห้วยต้นนุ่น (BP.๑๓) อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน – บ้านน้ำมาง อำเภอแม่แจ่ม รัฐคะยา โดยขอให้พิจารณาผลักดันการดำเนินการสำรวจภูมิประเทศร่วมกัน (Joint Detail Survey) ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกรมแผนที่ทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย และกรมสนธิสัญญาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อให้เขตแดนระหว่างไทย - เมียนมา มีความชัดเจนและได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถพัฒนาเส้นทางในบริเวณดังกล่าวได้ และเกิดประโยชน์ทางการค้า เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในอนาคต โดยเป็นการดำเนินการสำรวจภูมิประเทศร่วมกัน (Joint Detail Survey) ตามกรอบความตกลงของคณะกรรมการเขตแดนร่วม (Joint Boundary Committee - JBC) ไทย - เมียนมา

๓. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ควรพัฒนาลุ่มน้ำทั้งระบบ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำบริเวณต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ ทั้งนี้ การบริหารลุ่มน้ำปิงตอนบน เสนอให้ปรับปรุงฝายสบร่อง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยขอรับการสนับสนุนในการดำเนินการปรับปรุงฝายสบร่องให้เป็นฝายคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีความมั่นคงแข็งแรงพร้อมช่องบานระบายน้ำและอาคารป้องกันการกัดเซาะตลิ่งแม่น้ำปิง เพื่อเพิ่มศักยภาพการระบายน้ำ สามารถควบคุม/บริหารจัดการน้ำในแม่น้ำปิงสายหลักอย่างเป็นระบบ

๔. การเกษตร

ขอให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนโครงการยกระดับพื้นที่เศรษฐกิจนวัตกรรมอาหารภาคเหนือ มุ่งสู่การเป็นฐานการผลิตเกษตรกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูง (Next Northern Thailand Food Valley : High Value Agro Industry Base) โดย

(๔.๑) ขอให้รัฐบาลประกาศให้พื้นที่ภาคเหนือเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูง เน้นการผลิตอาหารเพื่อสุขภาพ (Healthy Food) อาหารเพื่อคุณประโยชน์ (Functional Food) และอาหารเพื่อผู้สูงอายุ (Aging Food) โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่

(๔.๒) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) พิจารณาออกมาตรการส่งเสริมให้เกิดการลงทุน ในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในพื้นที่ภาคเหนือ เช่น มาตรการทางด้านภาษี และการนำเข้าเครื่องมือเครื่องจักร เป็นกรณีพิเศษ

(๔.๓) ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) สถาบันการเงิน (ธ.ก.ส., ออมสิน, SME Bank) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพิจารณาออกมาตรการส่งเสริมให้เกิดการสร้างนักธุรกิจการเกษตร (Food Startup) โดยให้การสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) การสนับสนุนเครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัยในการผลิต (Pilot Plant) และการเชื่อมโยงการตลาดเป้าหมาย โดยเฉพาะตลาดออนไลน์ (Digital Marketing) เป็นต้น

(๔.๔) ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) พิจารณา

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

การจัดกิจกรรมเชื่อมโยงทางการตลาดในลักษณะ Business Matching กับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (GMS) กลุ่มประเทศ CLMV รวมทั้งระเปียงเศรษฐกิจ หลวงพระบาง-อินโดจีน-เมะล้าโย (LIMEC) รวมทั้งการจัดงานแสดงศักยภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงของภาคเหนือระดับนานาชาติ (International Northern Thailand Food Valley Expo) ในลักษณะเดียวกับการจัดงาน THAIFEX โดยจัดแสดง ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดเชียงใหม่เป็นประจำทุกปี

ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหากลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

๑) ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนากลุ่มจังหวัดซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาระดับกลุ่มจังหวัดกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๑๑ ตัวชี้วัด พบว่า ในภาพรวมด้านเศรษฐกิจ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ที่ดี พิจารณาจากตัวชี้วัด เกือบทุกตัวอยู่ในระดับสูงกว่าค่ากลางของประเทศ ไม่ว่าจะเป็น อัตราการขยายตัวภาคเกษตร อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม มูลค่าการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้กลุ่มจังหวัด ผลิตภาพแรงงาน อัตราการว่างงาน รายได้การท่องเที่ยว ยกเว้นตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด อัตราการขยายตัวภาคบริการ อัตราการขยายตัวผลิตภาพแรงงาน และอัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว ในปี พ.ศ.๒๕๖๒ ทั้ง ๔ ตัวชี้วัดมีระดับสูงกว่าค่ากลางของประเทศ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ อัตราการขยายตัวด้านเศรษฐกิจลดลง ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ

การพัฒนาสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓ ตัวชี้วัด พบว่าในภาพรวมด้านเศรษฐกิจ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ที่ดี พิจารณาจากตัวชี้วัด เกือบทุกตัวอยู่ในระดับสูงกว่าค่ากลางของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ ๑๕ – ๕๙ ปี ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัด ยกเว้นตัวชี้วัด จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ ๑๕ – ๕๙ ปี และร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ

สำหรับตัวชี้วัดที่สูงกว่าค่ากลางของประเทศนั้น พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีผลการดำเนินงานที่โดดเด่น กล่าวคือ เป็นกลุ่มจังหวัดที่เศรษฐกิจโดยรวมขยายตัวขึ้นมาก รวมทั้งด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมก็มีอัตราการขยายตัวสูงเช่นกัน แสดงถึงศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจที่มีความหลากหลาย ซึ่งอาจสะท้อนได้ว่าส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงานตามแนวทางการ พัฒนาของกลุ่มจังหวัดที่มุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มให้สาขาเศรษฐกิจหลักอย่างต่อเนื่อง

๒) ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนา คือ “พัฒนาพื้นที่บนพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง ” โดยมีประเด็นการพัฒนาได้แก่

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่
๒. การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้วยการส่งออกสินค้าและบริการนอกพื้นที่
๓. การพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรสร้างสรรค์
๔. การพัฒนาเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อลดฝุ่นควัน

๒.๑ ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๑.๑ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ Wellness

โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ Wellness กิจกรรมพัฒนาบุคลากรท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเชียงใหม่ (Northern Medical Wellness-Long Stay Hub) (งบประมาณ ๗๐๒,๕๐๐ บาท) สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ เป็นโครงการที่จัดการฝึกอบรมบุคลากรด้านอุตสาหกรรมการให้บริการ (Hospitality Industry) และในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามหลักสูตรมาตรฐานสากลที่ได้รับการยอมรับ rop rescue , water rescue กับ emergency transport มาตรฐานความปลอดภัย เพื่อรองรับสถานประกอบการด้านสุขภาพ และจัดการฝึกอบรมขั้นสูงสำหรับบุคลากรด้านการให้บริการผู้สูงอายุ SEC Program (Senior Excellent Care Program) เพื่อรองรับกลุ่มผู้สูงอายุโดยมีแนวทางการดำเนินการ ๑) พื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้เติบโตรองรับกลุ่มชาวไทยและต่างประเทศเพิ่มขึ้น ๒) เป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อให้ภาคเหนือตอนบน ๑ สอดรับกับสถานการณ์หลัง COVID และยุทธศาสตร์การพัฒนาไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ ๓) เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรด้านอุตสาหกรรมการให้บริการ (Hospitality Industry) และฝึกอบรมและพัฒนาผู้ประกอบการ ตลอดจนพัฒนาฝีมือแรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการให้บริการ

ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

- ๑) เกิดการเชื่อมโยงธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
- ๒) เกิดการยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าแก่สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- ๓) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีการพัฒนาแบบยั่งยืน
- ๔) เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจ กระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

ตัวชี้วัดของโครงการดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

- ๑) รายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้นเป็น ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี
- ๒) ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้นเป็น

๓,๖๐๐ บาท/คน/วัน

๒.๑.๒ โครงการป้องกันปัญหาฝุ่นควันและไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

โครงการป้องกันปัญหาฝุ่นควันและไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ กิจกรรมการบริหารจัดการเพื่อป้องกันฝุ่นควันและไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (๒๖๓,๑๐๐) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการป้องกันและดับไฟป่าอย่างมีประสิทธิภาพและสนับสนุนหมู่บ้านรณรงค์ตามแผนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดการเกิดไฟป่าและฝุ่นควันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จากชุมชนในพื้นที่สู่การปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาไฟป่าและฝุ่นควันในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้บังเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ มีหมู่บ้าน
เครือข่ายที่เข้าร่วมกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
จำนวน ๑๖ หมู่บ้าน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่
เป็นเจ้าภาพ กิจกรรมหลักที่ ๑ การบริหารจัดการเพื่อป้องกันมลพิษฝุ่นควันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
ภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ซึ่งดำเนินงานร่วมกับ สำนักงาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำพูน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง
และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง โดยจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการวิธีการดับไฟป่าอย่างมี
ประสิทธิภาพและปลอดภัย (จำนวน ๑๐ ตำบล)

มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๘๐๐ คน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทักษะให้กับราษฎรจิต
อาสาในพื้นที่ให้ปฏิบัติงานดับไฟได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย พร้อมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและ
ชุมชน มีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาฝุ่นควันในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

๒.๑.๓ โครงการเสริมสร้างนวัตกรรมการผลิตนมโคคุณภาพสูงล้านนาสู่การแข่งขันด้านการตลาด

โครงการเสริมสร้างนวัตกรรมการผลิตนมโคคุณภาพสูงล้านนาสู่การแข่งขันด้านการตลาด
งบประมาณ ๕๗๗,๐๐๐ บาท มีหน่วยดำเนินงานคือ สำนักงานปศุสัตว์ เขต ๕ กิจกรรมการส่งเสริมและ
พัฒนาการเลี้ยงลูกโคนมคุณภาพสูงล้านนาสู่โคเนื้อคุณภาพดี (๓๗๗,๐๐๐ บาท) การพัฒนาปรับปรุงการเลี้ยง
ลูกโคนมเป็นโคเนื้อคุณภาพดี กิจกรรมสำรวจและจัดทำแผนที่เส้นทางเที่ยว ชม ชิม ซ้อป สิ้นค้า ปศุสัตว์
ในท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (๒๐๐,๐๐๐ บาท) สำรวจและจัดทำแผนที่เส้นทาง
ท่องเที่ยว ชม ชิม ซ้อป สิ้นค้าปศุสัตว์ในท้องถิ่น ในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑) มีฟาร์มโคนม ศูนย์รวมน้ำนมดิบ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม และสถานที่จำหน่ายได้รับการตรวจ
ประเมินตามเกณฑ์นมคุณภาพสูงล้านนา เพิ่มขึ้น ๑๐ % หรือมีฟาร์มผ่านการรับรองเพิ่มขึ้น ๓๐ ฟาร์ม

๒) เกษตรกรสามารถพัฒนาการเลี้ยงลูกโคนมสู่โคเนื้อคุณภาพ ๑๐๐ ตัว

๓) มีแผนที่เส้นทางท่องเที่ยว ชม ชิม ซ้อป สิ้นค้าปศุสัตว์ในท้องถิ่น ในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ
ตอนบน ๑ จำนวน ๑ ชุด

ตัวชี้วัดของโครงการดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑) จำนวนฟาร์มโคนมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAPและ
ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพสูงล้านนา เพิ่มขึ้น ๑๐ % หรือมีฟาร์มผ่านการรับรองเพิ่มขึ้น ๓๐ ฟาร์ม

๒) เกษตรกรสามารถพัฒนาการเลี้ยงลูกโคนมสู่โคเนื้อคุณภาพ ๑๐๐ ตัว

๓) มีแผนที่เส้นทางท่องเที่ยว ชม ชิม ซ้อป สิ้นค้าปศุสัตว์ในท้องถิ่น ในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ
ตอนบน ๑

๒.๑.๔ โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อคุณภาพดีของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๑

โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อคุณภาพดีของกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๑ งบประมาณ
๘๙๗,๖๐๐ บาท มีหน่วยดำเนินงานคือ สำนักงานปศุสัตว์ เขต ๕ กิจกรรมการพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพดี
แบบประณีต (๔๑๓,๘๐๐ บาท) จัดอบรม หลักสูตร การบริหารการจัดการฟาร์มโคเนื้อแบบประณีต (จังหวัด
เชียงใหม่ ๑๕๐ คน/ จังหวัดลำพูน ๓๐ คน/ จังหวัดลำปาง ๑๓๐ คน / จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๔๐ ราย รวม ๓๕๐
คน) กิจกรรมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ (๔๘๓,๘๐๐ บาท) อบรมและส่งเสริมการปฏิบัติ
ตามระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) และเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม
โคเนื้อ (GAP) จำนวน ๓๕๐ ราย

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการบริหารจัดการจัดการฟาร์มโคเนื้อแบบประณีต จำนวน ๓๕๐ ราย

ตัวชี้วัดของโครงการดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑) โคเนื้อเพศเมียของ กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ/วิสาหกิจ ในเขตจังหวัด เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ได้รับการผสมเทียม จำนวน ๑,๘๐๐ ตัว

๒) เกษตรกรได้รับการสร้างความเข้มแข็งในการเลี้ยงโคเนื้อ ๓๕๐ ราย

๓) เกษตรกรได้รับการรับรองการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) หรือเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ (GAP) ๗๐ ฟาร์ม

๒.๒ ปัญหา อุปสรรคการดำเนินงาน

๒.๒.๑ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ โควิด ๑๙ ส่งผลกระทบอย่างยิ่งในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ดังนั้น การดำเนินการเบิกจ่ายจึงล่าช้าออกไป ไม่สามารถดำเนินการได้ตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด

๒.๒.๒ บางกิจกรรมมีความจำเป็นที่ต้องจัดในห้วง green season เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวในช่วงเวลานี้ ส่งผลให้การเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๒.๓ แนวทางการแก้ไข

๒.๓.๑ หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ โควิด ๑๙ ยังไม่คลี่คลาย แต่โครงการหรือกิจกรรมยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการ จะต้องใช้มาตรการอย่างเข้มงวดในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด รวมถึงประกาศต่างๆ ของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นหลักสำคัญในการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างรอบคอบ

๒.๓.๒ กำชับหน่วยงานให้ตรวจสอบความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการในแต่ละปีล่วงหน้าก่อนพิจารณาเรียงลำดับความสำคัญของโครงการและตรวจติดตามความพร้อมของพื้นที่ที่ขอรับการสนับสนุน

๒.๓.๓ จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและกรอบการดำเนินงานล่วงหน้าก่อนปีงบประมาณ เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณได้ใช้เป็นกรอบในการวางแผนในการดำเนินการและการเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อให้สัดส่วนการเบิกจ่ายงบประมาณสอดคล้องกับมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐ และเมื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมจะต้องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบระยะเวลาหรือการแบ่งงวดงานให้ชัดเจนเพื่อให้การเบิกจ่ายเป็นไปตามกำหนด

ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามโครงการกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๕)

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบองค์รวมเพื่อสร้างความยั่งยืน ซึ่งกำหนดเป้าประสงค์ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดมีสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเกิดการเกื้อหนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อพิจารณาจากตัวชี้วัด คือ สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น) และจำนวนวันที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานในช่วงปัญหาหมอกควัน โดยมีการใช้ทุนทางสังคมและชุมชนมีส่วนร่วมในทุกกระดับ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามค่าเป้าหมาย คือ

- ๑) ๑) สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีจำนวนพื้นที่ป่าไม้ เท่ากับ ๒๓,๓๘๐,๖๐๘.๒๘ ไร่ ลดลงจำนวนจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีจำนวน ๒๓,๔๖๑,๗๕๕.๔๖ ไร่

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)					
		ปี ๒๕๖๓	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด	ปี ๒๕๖๔	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด	ปี ๒๕๖๕	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด
เชียงใหม่	๑๓,๘๓๔,๕๙๔.๑๙	๙,๕๘๖,๒๒๙.๐๐	๖๙.๒๙	๙,๕๕๖,๒๐๕.๗๖	๖๙.๐๗	๙,๕๑๙,๔๔๓.๒๔	๖๘.๘๑
แม่ฮ่องสอน	๗,๙๗๘,๐๓๙.๕๒	๖,๗๙๕,๑๘๐.๗๗	๘๕.๑๗	๖,๗๕๓,๐๔๐.๐๕	๘๔.๖๕	-	-
ลำปาง	๗,๘๐๕,๑๖๘.๘๔	๕,๔๖๑,๙๐๓.๑๒	๖๙.๙๗	๕,๔๕๕,๒๑๑.๒๒	๖๙.๘๙	๕,๔๕๕,๒๑๑.๒๒	๖๙.๘๙
ลำพูน	๒,๗๙๘,๙๒๔.๖๘	๑,๖๑๘,๔๔๒.๕๗	๕๗.๘๒	๑,๖๑๖,๑๕๑.๒๕	๕๗.๗๔	๑,๖๑๒,๙๙๕.๐๑	๕๗.๖๓
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	๒,๔๑๖,๗๒๗.๒๓	๒๓,๔๖๑,๗๕๕.๔๖	๘๒.๒๕	๒๓,๓๘๐,๖๐๘.๒๘	๒๘๑.๓๕	๑๖,๕๘๗,๖๔๙.๔๗	๑๙๖.๓๓

ตารางแสดง พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำแนกตามรายจังหวัด

ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นมา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้มีบทบาทในการสนับสนุนการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยดำเนินโครงการหมู่บ้านเชิงนิเวศ (Eco village) ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญ อาทิ กิจกรรมพัฒนาหมู่บ้านที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco Village) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองเชียงใหม่ – ลำพูน โดยผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ ได้แก่

- ๑.๑) เกิดหมู่บ้านเชิงนิเวศอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริฯ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำนวน ๘ พื้นที่
- ๑.๒) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนอย่างรู้คุณค่า เกิดความสมดุลในระบบนิเวศ
- ๑.๓) เกิดการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- ๑.๔) เกิดการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและชุมชนมีส่วนร่วมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสู่การเป็นหมู่บ้านเชิงนิเวศ ECO VILLAGE ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- ๑.๕) เกิดความห่วงหาพันและตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนอย่างรู้คุณค่า
- ๑.๖) ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้รับการแก้ไข และมีแนวโน้มสถานการณ์ที่ดีขึ้น

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

นอกจากนี้ หมู่บ้านเชิงนิเวศ Eco Village ยังเป็นตัวอย่าง สู่การเป็นหมู่บ้านน่าท่องเที่ยว
ได้ในอนาคตและทำให้ชาวบ้านมีอาชีพที่เหมาะสม สามารถสร้างรายได้ให้ชุมชนได้ในที่สุด

๒) จากการเปรียบเทียบข้อมูลจุดความร้อนสะสมรายจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
มีปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐานต่อเนื่องจุดความร้อนสะสม (Hotspot) ในพื้นที่กลุ่ม
จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ระหว่างปี ๒๕๖๒ ถึงปี ๒๕๖๕ (ช่วงวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม) พบว่า ปี
๒๕๖๓ มีจุดความร้อนสะสมสูงสุด จำนวน ๕๐,๐๐๑ จุด โดยมากที่สุดในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน
๒๑,๖๕๘ จุด และ ปี ๒๕๖๕ มีจำนวนจุดความร้อนสะสมน้อยที่สุด จำนวน ๑๐,๖๘๑ จุด โดยมากที่สุดใน
ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๕,๒๑๔ จุด และน้อยที่สุดในพื้นที่จังหวัดลำพูน จำนวน ๖๒๖ จุด

จุดความร้อน (hotspot) ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จังหวัด	จุดความร้อนสะสม (Hotspot) ปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕				รวม ๔ ปี
	ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม				
	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	
เชียงใหม่	๑๖,๘๗๑	๒๑,๖๕๘	๘,๐๖๖	๒,๕๗๒	๔๙,๑๖๗
แม่ฮ่องสอน	๑๖,๓๒๐	๑๖,๖๐๗	๑๑,๙๔๕	๕,๒๑๔	๕๐,๐๘๖
ลำปาง	๑๑,๗๑๖	๘,๕๕๖	๕,๘๑๘	๒๒๖๙	๒๘,๓๕๙
ลำพูน	๓,๓๕๘	๓,๑๘๐	๒,๘๒๓	๖๒๖	๙,๙๘๗
รวม ๔ จังหวัด	๔๘,๒๖๕	๕๐,๐๐๑	๒๘,๖๕๒	๑๐,๖๘๑	๑๓๗,๕๙๙

ค่าคุณภาพอากาศ (PM_{๒.๕}) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง เกินค่ามาตรฐานในพื้นที่กลุ่ม
จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ระหว่างปี ๒๕๖๒ ถึง ปี ๒๕๖๕ (ช่วงวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑
พฤษภาคม) พบว่า ปี ๒๕๖๓ จังหวัดเชียงใหม่ มีค่าเกินมาตรฐาน (๕๐ มคก./ลบ.ม.) มาก
ที่สุด จำนวน ๘๕ วัน โดยมีปริมาณสูงสุด ๒๖๓ มคก./ลบ.ม. เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓
และ ปี ๒๕๖๕ จังหวัดลำพูน มีค่าเกินมาตรฐาน (๕๐ มคก./ลบ.ม.) น้อยที่สุด จำนวน ๑๑
วัน ปริมาณสูงสุด ๖๘ มคก./ลบ.ม. เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ค่าคุณภาพอากาศ (PM_{๒.๕}) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง เกินค่ามาตรฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

ปี	รายการ	ค่าคุณภาพอากาศ (PM _{๒.๕}) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง เกินค่ามาตรฐาน			
		ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม			
		เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
๒๕๖๒	จำนวนวัน	๗๕ วัน	๖๓ วัน	๗๒ วัน	๖๐ วัน
	ปริมาณ สูงสุด	๒๔๑ มคก./ลบ.ม. (๒๔ มี.ค. ๖๒)	๒๗๗ มคก./ลบ.ม. (๓ เม.ย. ๖๒)	๑๙๔ มคก./ลบ.ม. (๒๔ มี.ค. ๖๒)	๒๑๐ มคก./ลบ.ม. (๒๔ มี.ค. ๖๒)
๒๕๖๓	จำนวนวัน	๗๘ วัน	๗๕ วัน	๘๖ วัน	๓๖ วัน
	ปริมาณ สูงสุด	๓๖๐ มคก./ลบ.ม. (๒๙ มี.ค. ๖๓)	๒๖๙ มคก./ลบ.ม. (๑๒ มี.ค. ๖๓)	๒๖๓ มคก./ลบ.ม. (๒๗ มี.ค. ๖๓)	๑๐๐ มคก./ลบ.ม. (๑๕ มี.ค. ๖๓)
๒๕๖๔	จำนวนวัน	๘๕ วัน	๔๙ วัน	๗๑ วัน	๓๙ วัน
	ปริมาณ สูงสุด	๑๖๙ มคก./ลบ.ม. (๓ เม.ย. ๖๔)	๓๒๙ มคก./ลบ.ม. (๘ มี.ค. ๖๔)	๑๔๘ มคก./ลบ.ม. (๑ มี.ค. ๖๔)	๑๐๒ มคก./ลบ.ม. (๑๑ มี.ค. ๖๔)
๒๕๖๕	จำนวนวัน	๔๐ วัน	๓๗ วัน	๒๑ วัน	๑๑ วัน
	ปริมาณ สูงสุด	๑๑๗ มคก./ลบ.ม. (๒ มี.ค. ๖๕)	๑๔๒ มคก./ลบ.ม. (๑๘ มี.ค. ๖๕)	๘๐ มคก./ลบ.ม. (๑๔ เม.ย. ๖๕)	๖๘ มคก./ลบ.ม. (๑๔ ก.พ.๖๕)

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับดำเนินเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหามอกควันและภัยธรรมชาติกลุ่มจังหวัด จำนวน ๕๓,๒๘๕,๑๐๐ บาท ในการดำเนินกิจกรรมหลัก อาทิ กิจกรรมการดำเนินการเชิงปฏิบัติการเพื่อหามาตรการป้องกันมลพิษหมอกควันไฟป่ากิจกรรมการเฝ้าระวัง ลาดตระเวนป้องกันไฟป่า ในพื้นที่เสี่ยง กิจกรรมการสนับสนุนอุปกรณ์ดับไฟป่า เพื่อป้องกันการเกิดไฟป่าในพื้นที่เสี่ยง และกิจกรรมการทำฝายเพิ่มความชุ่มชื้นสร้างความยั่งยืนลดการเกิดไฟป่า ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดยผลจากการดำเนินโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดการผ่นกกำลังและบูรณาการการทำงานของภาคส่วนต่างๆ ในระดับกลุ่มจังหวัดซึ่งต่างเผชิญกับปัญหาดังกล่าวร่วมกัน เป็นผลให้ปัญหามอกควันและไฟป่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในภาพรวมลดระดับความรุนแรงลง ดังนี้

- ๑) ปัญหามลพิษหมอกควันของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เกิดการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน และชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุมและดูแล แก้ไขปัญหามอกควันในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
- ๒) เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนแบบประชารัฐให้บังเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
- ๓) สถานการณ์ปัญหามอกควันไฟป่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แนวโน้มดีขึ้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันและไฟป่า
- ๔) มีประชาชนเข้าร่วมโครงการ และให้ความสนใจในแนวทางการแก้ไขปัญหาไฟป่า และหมอกควันที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมทั้งเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแบบบูรณาการ
- ๕) ชุมชนและประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (จังหวัดลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน) ได้รับแจ้งเหตุ การป้องกัน การช่วยเหลือเบื้องต้นกรณีเกิดหมอกควันไฟป่า และภัยพิบัติทางธรรมชาติในพื้นที่

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ปัญหามอกควันบางสาเหตุเป็นสิ่งที่สุดิวสัยที่จะป้องกันได้ โดยเป็นปัจจัยภายนอกและเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น หมอกควันอันเกิดจากความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่ปกคลุมพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย และหมอกควันจากพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงและหมอกควันข้ามแดนจากประเทศเพื่อนบ้าน

ทั้งนี้ ในอนาคตกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จะต้องให้ความสำคัญกับปัญหามอกควันไฟป่าอย่างเข้มแข็งต่อไป เนื่องจากเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจโดยรวมของกลุ่มจังหวัดและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยในการแก้ไขปัญหาคงต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการแผนระดับกลุ่มจังหวัดกับพื้นที่จังหวัดภายในกลุ่ม การบูรณาการการใช้ทรัพยากร เครื่องมือ เทคโนโลยี ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และถอดบทเรียนความสำเร็จระหว่างจังหวัดเพื่อพัฒนาให้การจัดการปัญหามีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกรณีหมอกควันข้ามแดนจากประเทศเพื่อนบ้าน นำสู่เมืองแห่งระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล

**ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างคุณค่าและความโดดเด่นให้แก่สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ทัศนธรรม
สร้างสรรค์ และเกษตรมูลค่าเพิ่ม** ประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์รอง ๒ ประเด็น ได้แก่ โครงการพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่ มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย ดังนี้

- ๒.๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่ มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จ ดังนี้
  - รายได้จากการท่องเที่ยวและอัตราการขยายตัวรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ได้จัดทำโครงการเพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวและอัตราการขยายตัวรายได้จากการท่องเที่ยว โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รายได้รวมของกลุ่มจังหวัด

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ภาคเหนือตอนบน ๑ จำนวน ๑๕,๒๓๙.๒๘ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ รายได้รวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำนวน ๑๖,๒๓๙.๒๖ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ รายได้รวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำนวน ๑๖,๗๖๑.๖๗ ล้านบาท ทำให้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีอัตราการขยายตัวรายได้จากการท่องเที่ยวสูงถึง ร้อยละ ๖.๗ การท่องเที่ยวถือเป็นประเด็นการพัฒนาที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ให้ความสำคัญและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นศักยภาพที่โดดเด่น และเป็นแรงขับเคลื่อนการพัฒนาที่สำคัญของพื้นที่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินโครงการสำคัญซึ่งเป็นการต่อยอดการท่องเที่ยวของจังหวัดภายในกลุ่มและการยกระดับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดสู่สากล อาทิ

- โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ งบประมาณ ๓,๖๘๒,๗๐๐ บาท โดยมีกิจกรรมพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสายประวัติศาสตร์ล้านนา เป็นกิจกรรมการศึกษา พัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวตามรอยประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญของล้านนา การท่องเที่ยวตามรอยสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับอัตชีวประวัติของบุคคลสำคัญระดับชาติ ระดับโลก หรือตามรอยภาพยนตร์ ละครที่มีชื่อเสียงโด่งดัง อาทิ เจ้าดารารัศมี พระราชชายาฯ (จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน) และครุบาเจ้าศรีวิชัย (จังหวัดเชียงใหม่-อำเภอป่าแม่ฮ่องสอน) เส้นทางท่องเที่ยวแหล่งเครื่องปั้นดินเผาในล้านนา (จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน-ลำปาง) ซึ่งในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่ขึ้นชื่อระดับชาติ อยู่หลายแหล่ง รวมถึงเส้นทางท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ (จังหวัดเชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน - ลำพูน) ซึ่งมีการค้นพบแหล่งโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนล้านนาเพิ่มขึ้นมาอีกหลายแหล่ง ซึ่งแหล่งโบราณคดีที่ค้นพบใหม่เหล่านี้ สามารถพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพที่มีความชื่นชอบเฉพาะ เกิดกระแสความนิยมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ โดยจะมีการทำการศึกษา สืบค้นข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ดำเนินการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การจัดกิจกรรม FAM TRIP การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวสายประวัติศาสตร์ล้านนา กิจกรรมอบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท จำนวน ๔ ครั้งในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดยมีจำนวนผู้เข้าอบรมครั้งละไม่น้อยกว่า ๘๐ คน และมีระยะเวลาการอบรมไม่น้อยกว่า ๔ วัน และการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยววิถีล้านนาด้วยรถไฟสายวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง ระยะเวลา ๒ วัน ๑ คืน

- โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ งบประมาณ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีกิจกรรมได้แก่ ปรับปรุงเส้นทางเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่ในทางหลวงหมายเลข ๑๓๓๗ ตอน หางปอน - แม่เงา ระหว่าง กม.๐+๐๐๐ - กม.๔+๔๕๐ บ้านห้วยคลองเซ ตำบลแม่กิ่ง อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง ๔.๔๕๐ กิโลเมตร เนื่องจาก ผิวทางเดิมเป็นผิว Cape Seal จำนวน ๒ ช่องจราจร กว้าง ๒ เมตร มีไหล่ทางกว้างข้างละ ๒ เมตร ปริมาณจราจร ๗๖ คัน/วัน ถนนใช้งานมานานทำให้มีสภาพชำรุด เป็นแอ่ง ผิวทางและพื้นทางเกิดการทรุดตัว มีรอยแตก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการเสริมผิวแอสฟัลต์ให้อยู่ในสภาพดี เพื่อความสะดวกปลอดภัยแก่ผู้ใช้ทาง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้วยการส่งออกสินค้าและบริการนอกพื้นที่ มีผลการดำเนินงานที่บรรลุผลสำเร็จ ดังนี้

๑) อัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม เท่ากับร้อยละ ๒๑.๕๓ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม เท่ากับร้อยละ ๒๒.๒๖ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เท่ากับร้อยละ ๒๒.๑๒ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม เท่ากับร้อยละ ๒๒.๔๒

๒) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรม แบบปริมาณลูกโซ่ เพิ่มขึ้น

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรม แบบปริมาณลูกโซ่ จำนวน ๓๗,๖๐๒ ล้านบาท กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรม แบบปริมาณลูกโซ่ จำนวน ๔๐,๒๕๖ ล้านบาท กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรม แบบปริมาณลูกโซ่ จำนวน ๔๐,๗๗๑ ล้านบาท กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรมแบบปริมาณลูกโซ่ จำนวน ๔๒,๑๘๖ ล้านบาท

๓) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม แบบปริมาณลูกโซ่ เพิ่มขึ้น

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม จำนวน ๒๐๙,๖๓๕ บาท กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม จำนวน ๒๑๖,๔๐๙ บาท กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม จำนวน ๒๑๕,๖๑๖ บาท กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม จำนวน ๒๒๓,๖๗๖ บาท

ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านการค้า การลงทุนดังกล่าว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ โครงการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดสู่สากล โดยดำเนินการจัดงาน Lanna Expo ๒๐๑๙ ซึ่งถือเป็นการจัดงานต่อเนื่องเป็นปีที่ ๕ ติดต่อกัน ในแต่ละปีงาน Lanna Expo จะมีธีม (theme) ในการจัดงาน เช่น การจัดงานแสดงนวัตกรรมและจำหน่ายสินค้า Lanna Expo ๒๐๒๑ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๖ มกราคม ๒๕๖๕ ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ภายใต้แนวคิด "กินดี อยู่ดี ชีวิตวิถีใหม่" ภายในงานประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑) การจำหน่ายสินค้าของผู้ประกอบการกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แบ่งเป็น ๔ กลุ่มสินค้าหลัก ได้แก่ กลุ่มสินค้าเฟอร์นิเจอร์และสินค้าตกแต่ง กลุ่มสินค้าสุขภาพและความงาม สมุนไพร กลุ่มสินค้าอาหาร เครื่องดื่ม และเกษตรแปรรูป และกลุ่มสินค้าไลฟ์สไตล์ แฟชั่นและสิ่งทอ ของฝากของที่ระลึก และอื่น ๆ

๒) การจัดแสดงนิทรรศการ/ Pavilion สินค้าศักยภาพของผู้ประกอบการกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๓) Business Matching จัดกิจกรรมเจรจาธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการจากกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และผู้ซื้อ (Traders/ Buyers) ศักยภาพ โดยรูปแบบกิจกรรมมีทั้งแบบ Face to Face และ Online เพื่อรองรับข้อจำกัด

ด้านการเดินทางจากผู้ซื้อที่ไม่สะดวกในการเดินทาง

๔) การประชุม/อบรม/สัมมนา จากหน่วยงานบูรณาการ

๕) กิจกรรมพิเศษอื่น ๆ เช่น การแสดงศิลปวัฒนธรรม

รายการ	จำนวน					
	ปี ๒๐๑๗	ปี ๒๐๑๘	ปี ๒๐๑๙	ปี ๒๐๒๐	ปี ๒๐๒๑	ปี ๒๐๒๒
ยอดซื้อขายภายในงาน (ล้านบาท)	๕๒.๔๒	๖๐.๕๙	๔๙.๗๑	๕๑.๘๘	๑๓.๑๖	๑๔.๗๒
ยอดคำสั่งซื้อจากการ เจรจาธุรกิจ (ล้านบาท)	๕.๒๘	๓๐.๙๑	๒๒.๐๑	๔๘.๑๑	๒.๖๔	๑๕.๔๕
ยอดมูลค่ารวมภายในงาน (ล้านบาท)	๕๗.๗๐	๙๑.๕๐	๗๑.๗๒	๑๐๐.๐๐	๑๕.๘๐	๓๐.๑๗
ผู้เข้าชมงาน	๔๒๖,๔๙๒ คน	๕๐๐,๔๒๕ คน	๔๕๗,๒๒๖ คน	๑๔๘,๑๘๑ คน	๓๕,๙๒๖ คน	๔๕,๐๐๐ คน
จำนวนคูหา	๙๕๐ คูหา	๙๒๐ คูหา	๘๕๐ คูหา	๘๕๐ คูหา	๔๕๐ คูหา	๒๐๖ คูหา
งบประมาณที่ได้รับการ จัดสรร (ล้านบาท)	๒๗.๕๐	๒๗.๐๐	๒๖.๔๒	๑๘.๘๒	๑๓.๑๘	๖.๐๐

ตารางเปรียบเทียบยอดจำหน่ายสินค้า และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ของงาน LANNA EXPO ๒๐๑๗-๒๐๒๒

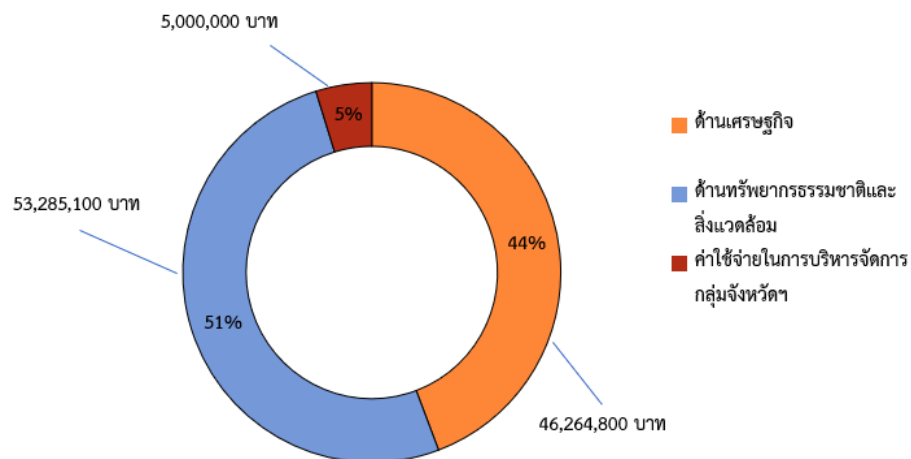
จากผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจในภาพรวมดังกล่าว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จะต้องให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการสร้างขีดความสามารถการแข่งขันของพื้นที่ให้สูงขึ้นต่อไป โดยการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด คือ การท่องเที่ยว การเกษตร การค้าการลงทุน ให้มีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน ๑

ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๐๔,๕๔๙,๙๐๐ บาท ดังนี้

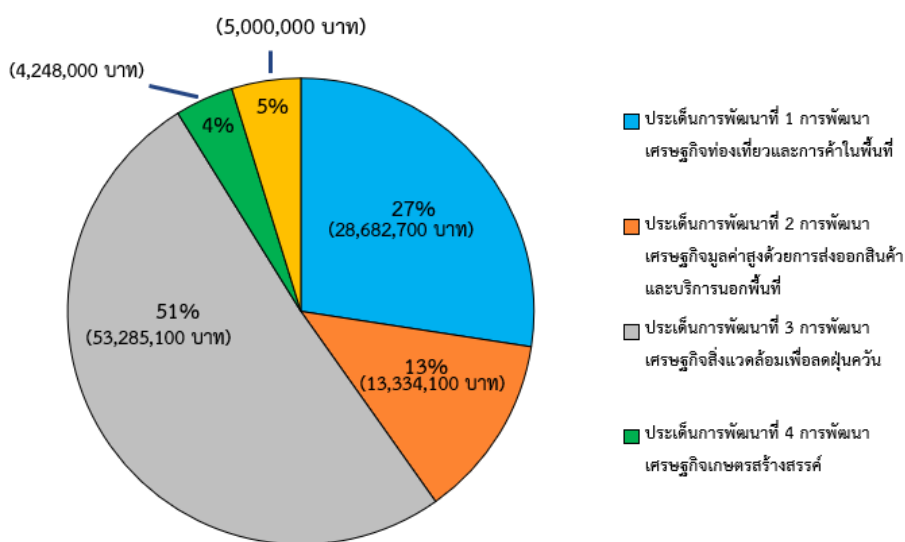
- จำแนกตามผลผลิต ๓ ด้าน

ผลผลิต	โครงการ	งบประมาณ (บาท)
ด้านเศรษฐกิจ	๖	๔๖,๒๖๔,๘๐๐
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑	๕๓,๒๘๕,๑๐๐
ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ	๑	๕,๐๐๐,๐๐๐

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จำแนกตามประเด็นการพัฒนา ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๘ โครงการหลัก งบประมาณ ๘๘,๑๒๖,๖๐๐ บาท (รวมงบบริหารฯ) ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่ ๒๘,๖๘๒,๗๐๐ บาท เป็นการสร้างการเชื่อมโยงธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการสู่ท้องถิ่น ยกกระตือรือร้นการผลิตและการสร้างมูลค่าแก่สินค้าและบริการท้องถิ่น โดยผสมผสานภูมิปัญญา และเทคโนโลยีนวัตกรรมสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และเพิ่มมูลค่าการตลาดที่เน้นการเป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทาง (Destination) ดังนี้

โครงการ	งบประมาณ
โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์	๓,๖๘๒,๗๐๐
โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
รวม ๒ โครงการ	๒๘,๖๘๒,๗๐๐ บาท

๒. โครงการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้วยการส่งออกสินค้าและบริการนอกพื้นที่ ๑๓,๓๓๔,๑๐๐ บาท เป็นศูนย์กลางทางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ เชื่อมโยงความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

โครงการ	งบประมาณ
โครงการพัฒนาศูนย์กลางอุตสาหกรรมและธุรกิจกาแฟในภูมิภาค ระยะที่ ๒ (Lanna Coffee Hub Phase II)	๓,๔๔๓,๗๐๐
โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG	๘๙๐,๔๐๐
โครงการจัดแสดงนวัตกรรมและจำหน่ายสินค้า Lanna Expo ๒๐๒๓	๖,๐๐๐,๐๐๐
โครงการเสริมสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่เพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคเหนือ (New Business Driven Engine for Northern Economic Empowerment)	๓,๐๐๐,๐๐๐
รวม ๔ โครงการ	๑๓,๓๓๔,๑๐๐ บาท

๓. โครงการพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรสร้างสรรค์ ๔,๒๔๘,๐๐๐ บาท เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรและผู้ประกอบการ ยกกระตือรือร้นผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์เกษตร ผลิตภัณฑ์การเกษตร ดังนี้

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

โครงการ	งบประมาณ
โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสู่เกษตรสร้างสรรค์และเกษตรกรรมยั่งยืน	๓,๙๔๓,๒๐๐
โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เกษตรสร้างสรรค์	๓๐๔,๘๐๐
รวม ๒ โครงการ	๔,๒๔๘,๐๐๐ บาท

๔. โครงการพัฒนาเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อลดฝุ่นควัน ๕๓,๒๘๕,๑๐๐ บาท เป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น หรืออยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเกื้อหนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีสภาพอุดมสมบูรณ์บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและการใช้ประโยชน์อย่างมีคุณค่าที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน ดังนี้

โครงการ	งบประมาณ
โครงการป้องกันปัญหาฝุ่นควันและไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	๑๗,๕๖๑,๑๐๐
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ อย่างยั่งยืน	๓๕,๗๒๔,๐๐๐
รวม ๒ โครงการ	๕๓,๒๘๕,๑๐๐ บาท

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการ ทั้ง ๔ โครงการ เป็นการดำเนินการภายใต้ประเด็นการพัฒนา กลุ่มจังหวัดทั้ง ๔ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติทางด้านพลังทางสังคม โดยมีเป้าหมาย คือ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น และตัวชี้วัด คือ มิติด้านโอกาสของดัชนีชี้วัดความก้าวหน้าทางสังคม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ซึ่งแผนย่อยการเสริมสร้างทุนทางสังคม โดยเป้าหมาย คือ ระดับแผนย่อยภาคีการพัฒนา มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และตัวชี้วัดระดับแผนย่อยคือ ดัชนีชี้วัดทุนทางสังคมเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐

ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

โครงการ/กิจกรรมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผลการเบิกจ่าย			การกักเงินเหลือ ปี	หมายเหตุ
		งบดำเนินการ	งบลงทุน	งบรายจ่ายอื่น		
๑ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สร้างสรรค์	๓,๖๘๒,๗๐๐					
๑. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมพัฒนาเส้นทาง ท่องเที่ยวสายประวัติศาสตร์ล้านนา	๑,๑๘๐,๐๐๐	๑,๑๒๙,๓๘๕				
๒. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมอบรมบุคลากรด้านการ ท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการท่องเที่ยวชม วิถีชีวิตในชนบท	๑,๕๐๐,๘๐๐				๑,๓๙๐,๐๐๐	
๓. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมการท่องเที่ยววิถี ล้านนาด้วยรถไฟสายวัฒนธรรม	๑,๐๐๑,๙๐๐	๘๘๖,๙๓๗				
๒ โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิง ธรรมชาติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐					
๑. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมปรับปรุงเส้นทางเพื่อ ส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่	๒๕,๐๐๐,๐๐๐		๒๔,๔๔๕,๗๕๕.๔๒			
๓ โครงการพัฒนาศูนย์กลางอุตสาหกรรมและธุรกิจ กาแฟในภูมิภาค ระยะที่ ๒ (Lanna Coffee Hub Phase II)	๓,๔๔๓,๗๐๐					
๑. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมพัฒนาและยกระดับ ผลิตภัณฑ์กาแฟคุณภาพล้านนา (Lanna Premium Coffee Development)	๓,๔๔๓,๗๐๐	๓,๓๔๒,๐๐๐		๔๙๕,๐๐๐		ต่อยอด โครงการ
๔ โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG	๘๙๐,๔๐๐					

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๑. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมยกระดับขีด ความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ SMEs	๘๙๐,๔๐๐	๘๓๔,๓๓๒				
<u>๕ โครงการจัดแสดงนวัตกรรมและจำหน่ายสินค้า Lanna Expo ๒๐๒๓</u>	<u>๖,๐๐๐,๐๐๐</u>					
๑. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมการจัดแสดงนวัตกรรม และจำหน่ายสินค้า Lanna Expo ๒๐๒๓	๖,๐๐๐,๐๐๐	๕,๓๘๕,๐๐๐			๑,๐๐๐,๐๐๐	
<u>๖ โครงการเสริมสร้างและพัฒนาธุรกิจใหม่เพื่อการ ส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคเหนือ (New Business Driven Engine for Northern Economic Empowerment)</u>	<u>๓,๐๐๐,๐๐๐</u>					
๑. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมสตาร์ทอัพร้อยล้าน (millionaire startup)	๓,๐๐๐,๐๐๐				๒,๙๘๐,๐๐๐	
<u>๗ โครงการป้องกันปัญหาฝุ่นควันและไฟป่ากลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑</u>	<u>๑๗,๕๖๑,๑๐๐</u>					
๑. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมการบริหารจัดการเพื่อ ป้องกันฝุ่นควันและไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๑	๒๖๓,๑๐๐	๒๕๘,๗๐๐				
๒. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา หมอกควันไฟป่าในพื้นที่ป่าต้นน้ำป่าสงวนแห่งชาติ	๑๐,๗๙๔,๐๐๐		๑๐,๓๔๔,๙๘๙			
๓. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมจ้างเหมาราษฎรช่วย สนับสนุนเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์ และ ลาดตระเวนดับไฟป่าในเขตป่าอนุรักษ์พื้นที่กลุ่ม ภาคเหนือตอนบน ๑	๓,๔๒๐,๐๐๐	๓,๔๒๐,๐๐๐				
๔. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมจัดทำแนวกันไฟในเขต	๓,๐๘๔,๐๐๐		๓,๐๘๓,๙๙๖			

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ป่าอนุรักษ์พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑					
<u>๘ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาฝุ่นควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑ อย่างยั่งยืน</u>	<u>๓๕,๗๒๔,๐๐๐</u>				
๑. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมสร้างฝายถาวรเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่น ควันและไฟป่าในพื้นที่ชุมชนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๑ อย่างยั่งยืน	๙,๐๐๐,๐๐๐		๗,๔๓๑,๐๐๐		๑,๒๑๕,๐๐๐
๒. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมสร้างฝายกึ่งถาวรเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ฝุ่นควันและไฟป่าในพื้นที่ป่าชุมชนกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑ อย่างยั่งยืน	๘,๔๐๐,๐๐๐		๖,๙๐๔,๓๒๐		๑,๑๙๗,๐๐๐
๓. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมปลูกป่า ๓ อย่าง ๔ ประโยชน์ ตามแนวพระราชดำริ เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาฝุ่นควัน และไฟป่าในพื้นที่ป่าชุมชน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ อย่างยั่งยืน	๙,๓๒๔,๐๐๐		๘,๕๓๑,๓๒๐.๕๐		๔๓๕,๗๓๙.๕๐
๔. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมหาแหล่งน้ำ โดยการ สร้างฝายถาวรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ฝุ่นควันและไฟป่าในพื้นที่ โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามแนวทาง คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ อย่างยั่งยืน	๙,๐๐๐,๐๐๐		๗,๓๓๘,๐๐๐		๑,๓๕๐,๐๐๐
<u>๙ โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและยกระดับ มาตรฐานสู่เกษตรสร้างสรรค์และเกษตรกรรม ยั่งยืน</u>	<u>๓,๙๔๓,๒๐๐</u>				
๑. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมยกระดับและพัฒนา	๓,๙๔๓,๒๐๐	๑,๘๓๐,๔๔๕			

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

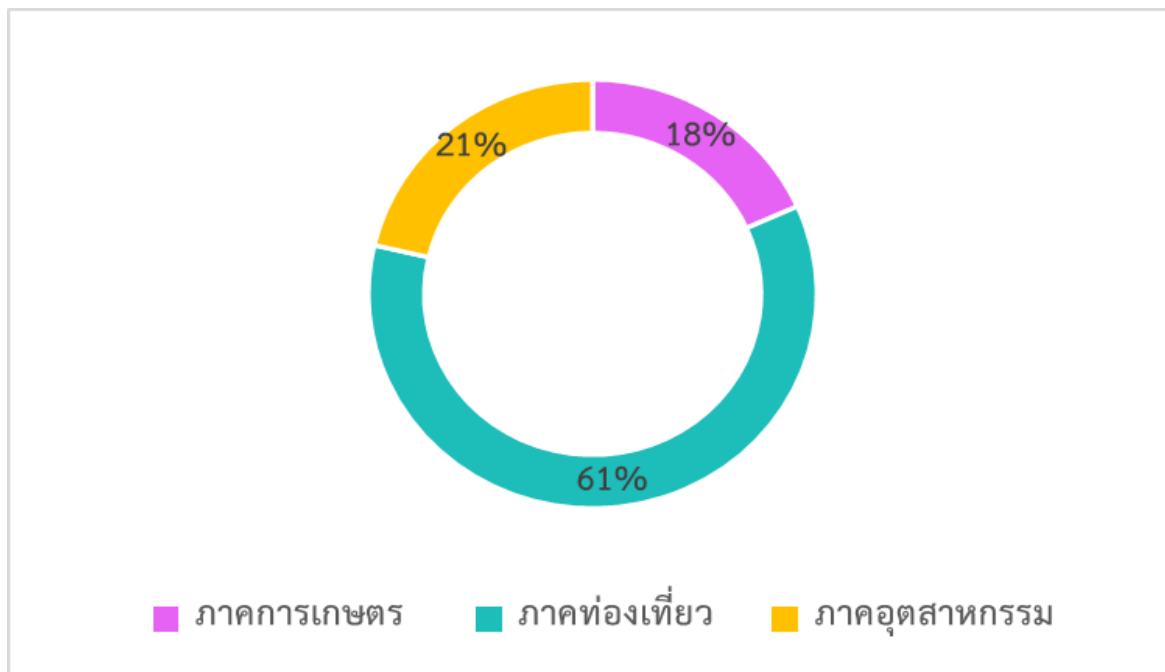
คุณภาพสินค้าในระบบการเกษตรแปลงใหญ่ กลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑						
<u>๑๐ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่เกษตรกรผู้สร้างสรรค์</u>	<u>๓๐๔,๘๐๐</u>					
๑. กิจกรรมย่อย : กิจกรรมยกระดับมาตรฐานการผลิต การแปรรูปน้ำผึ้งคุณภาพสูงล้านนา	๓๐๔,๘๐๐	๑๙๔,๑๕๐				
๑๑ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ	๕,๐๐๐,๐๐๐			๓,๒๙๓,๙๖๖.๘๔		
รวมทั้งสิ้น ๑๑ โครงการ ๑๙ กิจกรรม	๑๐๔,๕๔๙,๙๐๐	๑๗,๒๘๐,๙๔๙	๖๘,๐๗๙,๓๘๐.๙๒	๓,๒๙๓,๙๖๖.๘๔	๑๐,๐๖๒,๗๓๙.๕๐	

ส่วนที่ 2 ประเด็นการพัฒนา

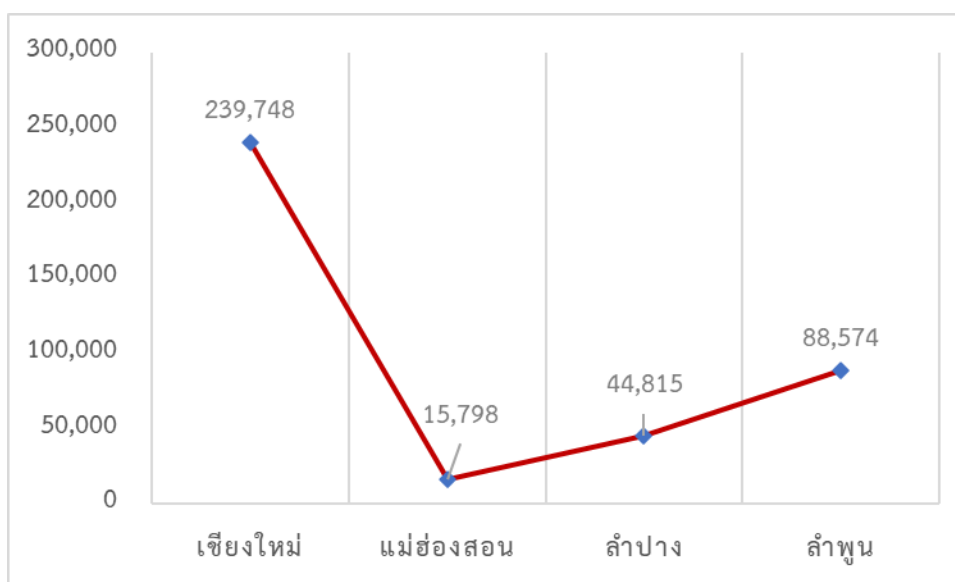
ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

1. ด้านเศรษฐกิจ

ปี พ.ศ. 2564 ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (Gross provincial cluster product : GPCP) เท่ากับ 394,449 ล้านบาท จำแนกเป็น สาขาเกษตร 71,187 ล้านบาท สาขาอุตสาหกรรม 82,997 ล้านบาท และสาขาบริการ อื่นๆ 234,751 ล้านบาท

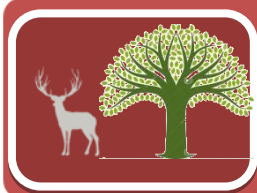

ทั้งนี้ ปี พ.ศ. 2564 จังหวัดเชียงใหม่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 คือ 239,748 ล้านบาท รองลงมาคือ จังหวัดลำพูนมีผลิตภัณฑ์มวลรวม 88,574 ล้านบาท จังหวัดลำปาง มีผลิตภัณฑ์มวล 44,815 ล้านบาท และจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีผลิตภัณฑ์มวล 15,798 ล้านบาท

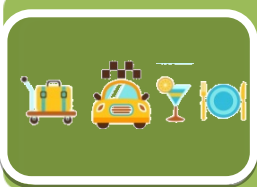
ปี พ.ศ. 2565 มูลค่าเศรษฐกิจรายสาขาที่สำคัญ 3 ลำดับแรกของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้แก่

สาขาการเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง

สาขาการผลิต

สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักยาน

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 6.10 ต่อปี สูงกว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยของ 76 จังหวัด ซึ่งเท่ากับร้อยละ 5.72 ต่อปี จังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงสุด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 7.46 ต่อปี รองลงมาคือ จังหวัดลำพูน มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 7.10 ต่อปี จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 1.70 ต่อปี

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีรายได้เฉลี่ย 112,414 บาท/คน/ปี ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของ 76 จังหวัด ซึ่งเท่ากับ 156,387 บาท/คน/ปี จังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่มีรายได้เฉลี่ยสูงสุดได้แก่ จังหวัดลำพูน ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 172,717 บาท/คน/ปี และเป็นจังหวัดเดียวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่มีรายได้เฉลี่ย/คน/ปี สูงกว่ารายได้เฉลี่ยของ 76 จังหวัด ส่วนจังหวัดเชียงใหม่มีรายได้เฉลี่ย 130,034 บาท/คน/ปี จังหวัดลำปางมีรายได้เฉลี่ย 93,557 บาท/คน/ปี และจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีรายได้เฉลี่ย 61,255 บาท/คน/ปี

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีสัดส่วนคนจนเฉลี่ย 15.88 เส้นความยากจนเท่ากับ 2,481 บาท/คน/เดือน ซึ่งเส้นความยากจนเฉลี่ยของ 76 จังหวัด เท่ากับ 2,579 บาท/คน/เดือน มีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.04 สูงกว่าอัตราการว่างงานเฉลี่ยของ 76 จังหวัด ซึ่งเท่ากับร้อยละ 0.97 โดยจังหวัดเชียงใหม่มีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.32 จังหวัดลำปางมีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.71 จังหวัดลำพูนมีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.69 และจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.46

ด้านการเกษตร

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เป็นฐานการผลิตสินค้าทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย และมีศักยภาพที่จะพัฒนาไปสู่เกษตรมูลค่าสูงซึ่งจะเป็นการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจและการสร้างความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร

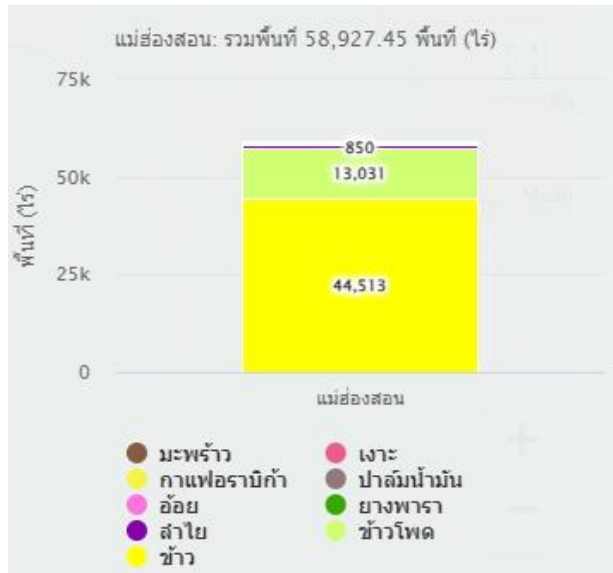
เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 สามารถแบ่งออกได้ 5 ส่วน ได้แก่ นาข้าว พืชไร่ สวนไม้ผลไม้ยืนต้น สวนผักไม้ดอก/ไม้ประดับ และเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่นๆ โดยในปี พ.ศ. 2559 สวนไม้ผลและไม้ยืนต้นใช้พื้นที่รวมสูงสุดเท่ากับ 1,335,653 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.84 ส่วนนาข้าวใช้พื้นที่รวม 1,276,693 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.30 พืชไร่ใช้พื้นที่รวม 598,536 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.61 ที่ดินทางการเกษตรอื่นๆ เท่ากับ 424,857 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.08 และ สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ ใช้พื้นที่ 197,971 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.16 ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรจะพบว่า ในปี พ.ศ. 2559 จังหวัดเชียงใหม่มีเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรสูงที่สุดภายในกลุ่มจังหวัด รองลงมาได้แก่ จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ

จังหวัด	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร				
	นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	สวนผัก ไม้ดอก/ไม้ประดับ	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ ทางการเกษตรอื่นๆ
เชียงใหม่	508,506	375,099	695,287	2,628	248,383
ลำปาง	456,491	202,041.84	126,665.80	19,109.64	3,186.5
ลำพูน	140,718	136,900	394,087	19,028	61,187
แม่ฮ่องสอน	231,238	174,825	14,311	35,821	4,614
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 1	1,336,953	888,866	1,230,351	76,587	317,371

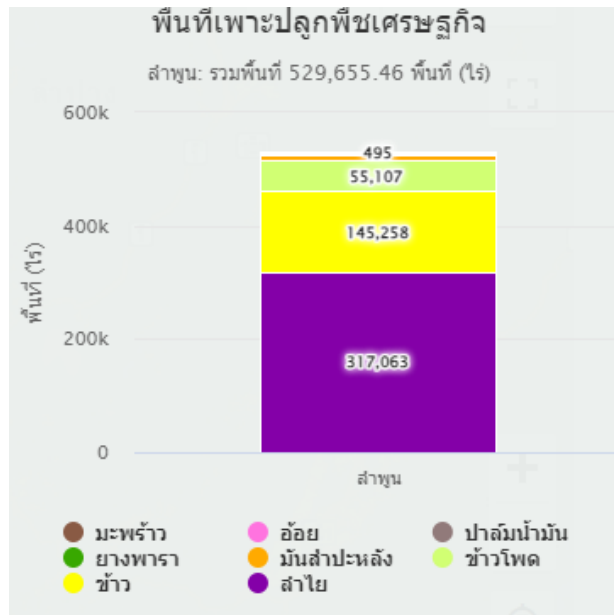
ตาราง เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (สำรวจเบื้องต้น ปี 2563)

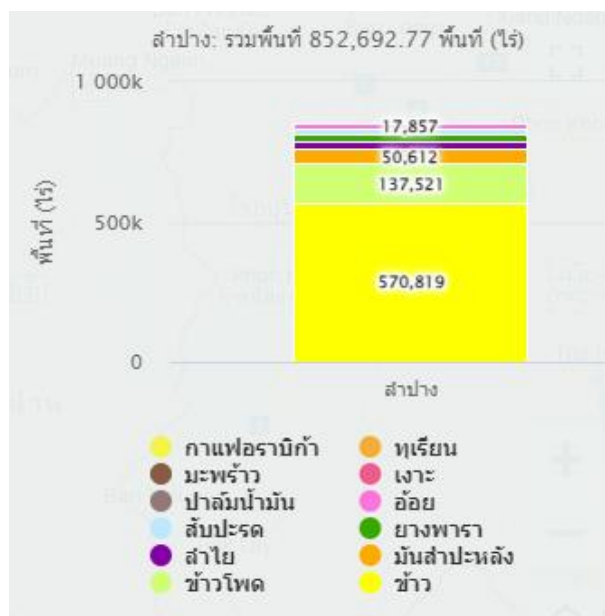
แผนภาพแสดงพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่

แผนภาพแสดงพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

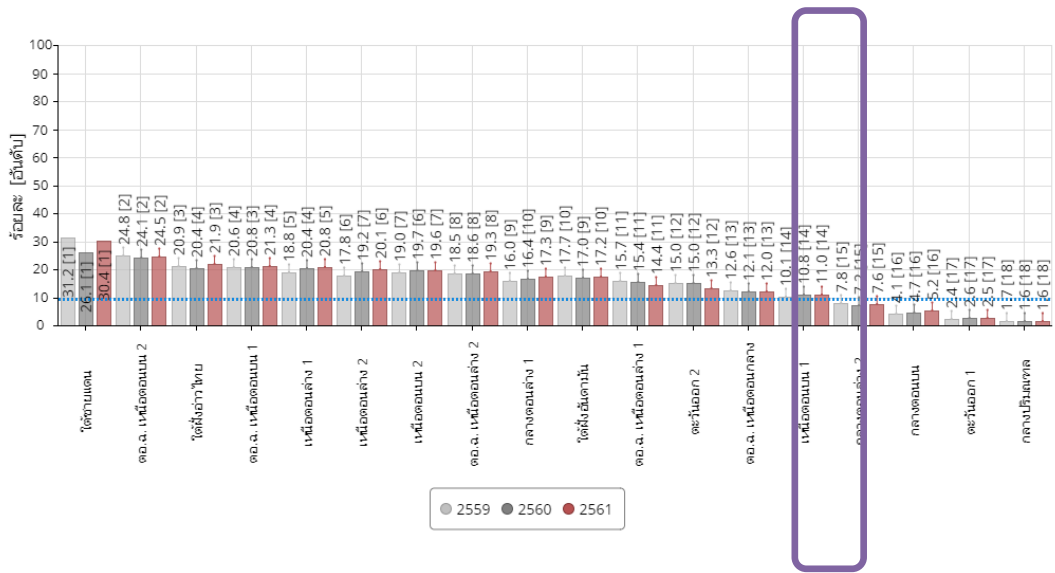
แผนภาพแสดงพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดลำปาง

แผนภาพแสดงพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูน

ในปี พ.ศ. 2561 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาเกษตรกรรม เท่ากับ 78,059 ล้านบาท จังหวัดเชียงใหม่มีผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาเกษตรกรรม เท่ากับ 46,250 ล้านบาท จังหวัดลำพูน มีผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาเกษตรกรรม เท่ากับ 19,705 ล้านบาท จังหวัดลำปางมีผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาเกษตรกรรม เท่ากับ 8,358 ล้านบาท จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาเกษตรกรรม เท่ากับ 3,747 ล้านบาท

การเติบโตของมูลค่าสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เป็นผลสำคัญ มาจากมูลค่าของลำไย แม้ผลผลิตจะมีมากทำให้ราคาตกต่ำอยู่บ้าง แต่ชาวสวนลำไยยังคงรักษาระดับพื้นที่ปลูกเดิมและปลูกทดแทนในสวนเก่าที่หมดอายุ ทั้งนี้ เนื่องผลตอบแทนโดยเฉลี่ยยังอยู่ในระดับดี ประกอบกับเทคโนโลยีที่สามารถทำการผลิตนอกฤดู รวมถึงการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องของภาครัฐในการผลิตนอกฤดูเพื่อลดปัญหาการราคาตกต่ำ เนื่องจากผลผลิตกระจุกตัวในฤดู รวมถึงราคาลำไยนอกฤดูที่สูงมากพอจูงใจให้เกษตรกรที่มีความพร้อมปรับเปลี่ยนมาเป็นลำไยนอกฤดูมากขึ้น เทคโนโลยีการผลิต การดูแลจัดการที่พัฒนาไปมาก ทั้งเรื่องการตัดแต่งทรงพุ่ม การใช้คลอเรตที่ช่วยกระตุ้นการออกดอกที่ถูกรวิธี การทำลำไยจัมโบ้และเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวทำให้เกษตรกรสามารถสร้างรายได้มากขึ้น นอกจากนี้ ลำไยยังได้รับการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นลำไยสีทอง ลำไยอบกรอบ น้ำสกัดลำไย กาแฟลำไย คุกกี้ลำไย เครื่องสำอางจากลำไย ซึ่งช่วยให้เกิดการขยายการผลิตให้มากขึ้น ลำไยมีถือเป็นสินค้าเกษตรที่สร้างรายได้เป็นอันดับหนึ่งของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 นอกจากนี้ การเติบโตของมูลค่าสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในปียังเป็นผลมาจากผลผลิตข้าวนาปี ซึ่งปี 2561 คาดการณ์ว่าจะมีผลผลิตจำนวน 669,205 ตัน

แผนภูมิรูปภาพแสดงสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ (รายกลุ่มจังหวัด) ค่าเฉลี่ยปี 2561: 9.8

พืชสำคัญ (f:ข้อมูล พยากรณ์)	เนื้อที่เกี่ยวเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)		
	2561	2562	2563(f)	2561	2562	2563(f)	2561	2562	2563(f)
ข้าว									
ข้าวนาปี	1,176,869	1,243,099	1,244,940	643,428	673,558	677,997	547	542	545
ข้าวนาปรัง	185,748	183,590	124,363	121,519	121,488	78,832	654	662	634
พืชไร่									
ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์	523,515	613,837	618,742	385,887	407,914	414,040	737	665	669
ถั่วเหลือง	60,414	49,920	51,119	19,509	14,622	15,082	323	293	295
มันสำปะหลัง	40,309	42,859	46,402	129,678	138,327	133,456	3,217	3,227	2,876
สับปะรด	17,528	16,598	14,766	55,213	40,361	31,192	3,150	2,432	2,112
สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น									
สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ									
กระเทียม	67,577	65,205	55,919	76,800	71,742	65,880	1,136	1,100	1,178
ข้าวโพดหวาน	51,685	53,164	53,504	132,194	128,942	130,897	2,558	2,425	2,446
หอมแดง	22,164	18,945	13,994	52,004	47,154	33,225	2,346	2,489	2,374
มะเขือเทศ	8,664	8,443	9,833	30,929	28,917	35,028	3,570	3,425	3,562
ข้าวโพดอ่อน	9,185	8,654	8,499	11,630	10,680	10,469	1,266	1,234	1,232
หอมหัวใหญ่	7,632	6,974	8,043	26,356	22,914	33,512	3,453	3,286	4,167
กล้วยไม้	15	45	40	23	73	57	1,533	1,622	1,425
กระเจี๊ยบเขียว	45	na	na	56	na	na	1,244	na	na
มันฝรั่ง	17,727	na	na	12,502	na	na	705	na	na
หมายเหตุ: na (ไม่มีข้อมูล)									

สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ส่วนใหญ่มาจากจังหวัด เชียงใหม่ รongลงมา ได้แก่ จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง และจังหวัดแม่ฮ่องสอน พืชสำคัญของกลุ่มจังหวัดได้แก่

- ข้าวในปี พ.ศ. 2561 ข้าวในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 1,201 กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2562 ข้าวในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 1,204 กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2563 ข้าวในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 1,179 กิโลกรัม

- พืชไร่ในปี พ.ศ. 2561 ข้าวในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 7,427 กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2562 พืชไร่ในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 6,617 กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2563 พืชไร่ในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 5,952 กิโลกรัม

- สวนผักในปี พ.ศ. 2561 ข้าวในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 6,040 กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2562 สวนผักในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 6,014 กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2563 สวนผักในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 5,998 กิโลกรัม

ประมงสำคัญ	เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)		
	2560	2561	2562	2560	2561	2562	2560	2561	2562
การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง									
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด									
รวมสัตว์น้ำจืดทุกชนิด	16,303	15,043	13,330	10,184	8,709	6,884	625	579	516
หมายเหตุ: na (ไม่มีข้อมูล)									

ผลิตภัณฑ์สำคัญ (p:ประมาณการ)	จำนวนการเลี้ยง (ตัว)			ปริมาณผลผลิต			ผลผลิตต่อหน่วยการเลี้ยง				
	2561	2562(p)	2563(p)	2561	2562(p)	2563(p)	หน่วย	2561	2562(p)	2563(p)	หน่วย
การเลี้ยงปลาสัตว์											
โคนม (น้ำนมดิบ)	72,236	73,565	73,968	136,669	138,945	141,851	ตัน	1,892.0	1,888.7	1,917.7	กก.
กระป๋อง	76,314	92,426	94,478	15,947	16,734	18,838	ตัว	0.2	0.2	0.2	ตัว
สุกร	412,491	432,273	418,159	710,502	751,227	728,978	ตัว	1.7	1.7	1.7	ตัว
ไก่เนื้อ	5,084,013	5,260,741	5,106,640	24,169,994	25,753,778	24,953,957	ตัว	4.8	4.9	4.9	ตัว
ไก่ไข่ (ไข่ไก่)	3,688,624	3,446,849	3,296,834	918,893	940,599	908,178	พัน ฟอง	249.1	272.9	275.5	ฟอง
โคเนื้อ	285,201	303,478	324,089	66,030	69,997	76,190	ตัว	0.2	0.2	0.2	ตัว
ไก่พื้นเมือง	4,813,287	4,928,835	5,056,345	5,470,292	5,527,575	6,159,328	ตัว	1.1	1.1	1.2	ตัว
เป็ดเนื้อ	42,972	43,199	42,150	85,757	83,279	91,059	ตัว	2.0	1.9	2.2	ตัว
เป็ดไข่(ไข่เป็ด)	25,861	27,931	27,680	5,250	5,759	5,817	พัน ฟอง	203.0	206.2	210.1	ฟอง
หมายเหตุ: na (ไม่มีข้อมูล)											

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

- รวมสัตว์น้ำจืดทุกชนิดในปี พ.ศ. 2560 สัตว์น้ำในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 625 กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2561 สัตว์น้ำในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 579 กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2562 สัตว์น้ำในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 516 กิโลกรัม

- การเลี้ยงปศุสัตว์ในปี พ.ศ. 2563 โคนม (น้ำนมดิบ) ผลผลิตต่อหน่วยการเลี้ยง 1,917.7 กก. กระจับปี่ ผลผลิตต่อหน่วยการเลี้ยง 0.2 ตัว สุกร ผลผลิตต่อหน่วยการเลี้ยง 1.7 ตัว ไก่เนื้อผลผลิตต่อหน่วยการเลี้ยง 4.9 ตัว ไก่ไข่ (ไข่ไก่) ผลผลิตต่อหน่วยการเลี้ยง 275.5 ฟอง โคเนื้อผลผลิตต่อหน่วยการเลี้ยง 0.2 ตัว ไก่พื้นเมืองผลผลิตต่อหน่วยการเลี้ยง 1.2 ตัว เป็ดเนื้อผลผลิตต่อหน่วยการเลี้ยง 2.2 ตัว เป็ดไข่ (ไข่เป็ด) ผลผลิตต่อหน่วยการเลี้ยง 210.1 ฟอง

ศักยภาพเชิงพลังงานจากชีวมวลของแข็งจากพืช (Table of Energy Potential of Solid Biomass)	พินตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe)			
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
ข้าว (แกลบ ฟางข้าว)	289.94	366.83	348.59	356.26
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ส่วนลำต้น ยอด ใบ และซังข้าวโพด)	134.87	139.56	151.18	159.43
มันสำปะหลัง (ส่วนลำต้น และเหง้า)	9.27	9.22	10.28	10.97
ปาล์มน้ำมัน (ส่วนทางใบ ก้าน ใบปาล์ม กะลา ทะลาย)	1.23	3.41	5.59	5.59
ถั่วเหลือง (ลำต้น ยอด ใบ เปลือก)	8.22	8.35	9.16	9.12
ยางพารา (ถ่านไม้ ไม้พิน เศษไม้ ชี้เลื่อย)	1.66	1.86	0.98	2.72
สับปะรด (ตอซัง)	16.85	10.92	12.11	8.72
พืชอื่นๆ เช่น กล้วย (เปลือก) ฝ้าย(ลำต้น) ข้าวฟ่าง(ใบและต้น)	1.18	na	na	na
ยอดรวม	463.22	540.15	537.89	552.81

- ศักยภาพเชิงพลังงานจากชีวมวลของแข็งจากพืช พินตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe) ข้าว (แกลบ ฟางข้าว) ใน พ.ศ. 2562 จำนวน 356.26 ktoe ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ส่วนลำต้น ยอด ใบ และซังข้าวโพด) จำนวน 159.43 ktoe มันสำปะหลัง (ส่วนลำต้น และเหง้า) จำนวน 10.97 ktoe ปาล์มน้ำมัน (ส่วนทางใบ ก้าน ใบปาล์ม กะลา ทะลาย) จำนวน 5.59 ktoe ถั่วเหลือง (ลำต้น ยอด ใบ เปลือก) จำนวน 9.12 ktoe ยางพารา (ถ่านไม้ ไม้พิน เศษไม้ ชี้เลื่อย) จำนวน 2.72 ktoe สับปะรด (ตอซัง) จำนวน 8.72 ktoe

1) ลำไย

ในปี พ.ศ. 2564 - 2565 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีพื้นที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยในปี พ.ศ. 2565 เนื้อที่เพาะปลูกลำไยมีจำนวน 849,465 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ซึ่งเท่ากับ 842,609 ไร่ อีกทั้งผลผลิตยังเพิ่มขึ้นจาก 741,194 ตัน เป็น 816,529 ตัน ทั้งนี้ หากพิจารณาจากข้อมูลแล้วจะพบว่าในปี พ.ศ. 2565 จังหวัดเชียงใหม่มีเนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และเนื้อที่ให้ผลสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด รองลงมาได้แก่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)		เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผล(กก.)	
	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565
เชียงใหม่	455,291	456,444	430,381	444,767	397,852	439,230	924	988
แม่ฮ่องสอน	973	1,030.75	529.50	568.50	290.86	497	549.32	874.23
ลำปาง	24,047	24,047	19,395	22,502	7,148	9,995	369	444
ลำพูน	362,298	367,943	325,972	346,393	335,903	366,807	1,030	1,059
กลุ่มจังหวัด	842,609	849,465	776,278	814,231	741,194	816,529	2,872	842,609

ตาราง เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ ปี 2564 - 2565

2) ข้าวนาปี

ในปี พ.ศ. 2565 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีประมาณ 1,330,711.93 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยวประมาณ 1,321,875.43 ไร่ และผลผลิตรวม 708,659.25 ตัน โดยแยกเป็นผลผลิตต่อไร่ของเนื้อที่ปลูก 2,061.88 กิโลกรัม และผลผลิตต่อไร่ของเนื้อที่เก็บเกี่ยว 2,057.96 กิโลกรัม ทั้งนี้ หากพิจารณาจากข้อมูลแล้ว จะพบว่าในปี พ.ศ. 2565 จังหวัดเชียงใหม่มีเนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดภายในกลุ่มจังหวัด รองลงมา ได้แก่ จังหวัดลำปาง แม่ฮ่องสอน และลำพูน ตามลำดับ

ผลผลิตต่อไร่ (กก.) (15%)

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.) (15%)	
				ปลูก	เก็บ
เชียงใหม่	554,464.00	549,895.00	320,879.00	592.00	584.00
ลำปาง	451,640.00	447,438.00	233,858.00	442.00	445.00
ลำพูน	100,674.00	100,650.00	62,360.00	619.00	620.00
แม่ฮ่องสอน	223,933.93	223,892.43	91,562.25	408.88	408.96
กลุ่มจังหวัดฯ	1,330,711.93	1,321,875.43	708,659.25	2,061.88	2,057.96

ผลผลิตต่อไร่ ต่อเนื้อที่

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ ต่อเนื้อที่	
				เพาะปลูก (กก.)	เก็บเกี่ยว (กก.)
เชียงใหม่	1,854,294.00	-	-	-	-
ลำปาง	451,640.00	447,438.00	233,858.00	520.00	523.00
ลำพูน	100,674.00	100,650.00	62,360.00	619.00	620.00
แม่ฮ่องสอน	223,933.93	223,892.43	91,562.25	408.88	408.96
กลุ่มจังหวัดฯ	2,630,541.93	771,980.43	387,780.25	1,547.88	1,551.96

3) ถั่วเหลือง

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2563 - 2565 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตที่มีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2565 เนื้อที่เพาะปลูกถั่วเหลืองมีจำนวน 15,420.00 ไร่ ลดจากปี 2563 ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 25,213.25 ไร่ อีกทั้งจำนวนเนื้อที่ให้ผลก็ยังลดลงจาก 24,779.50 ไร่ เป็น 12,985.09 ไร่ ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจาก 9,954.15 ตัน เป็น 42,774.26 ตัน ทั้งนี้ หากพิจารณาจากข้อมูลแล้วจะพบว่าในปี 2565 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีเนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และ เนื้อที่ให้ผลสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด รองลงมา ได้แก่ เชียงใหม่ ลำปาง และลำพูนตามลำดับ

ตาราง เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ของเนื้อที่เก็บเกี่ยว ปี 2563 – 2565

นอกจากนี้ ยังมีพืชอีกหลายชนิดที่เป็นสินค้าเอกลักษณ์พื้นถิ่นที่สามารถเติบโตได้ดี ในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ได้แก่ พืชผักเมืองหนาวนานาชนิด ผลไม้และสมุนไพร เช่น มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง (โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งสามารถส่งออกไปยังประเทศจีน) มะม่วงเขียววรกต (ลำพูน) เงาะโรงเรียน (เชียงใหม่) สับปะรด (ลำปาง) สตรอเบอร์รี่ (เชียงใหม่) ที่มีอัตราการเติบโตที่ดี และช่วยเกื้อหนุนในเรื่องการท่องเที่ยว มัลเบอร์รี่ (เชียงใหม่) ลิ้นจี่ (เชียงใหม่) งาม ถั่วลิสง (แม่ฮ่องสอน) กาแฟ (เชียงใหม่) ที่มีธุรกิจร้านกาแฟที่เติบโตอย่างรวดเร็วและตอบสนองต่อการบริโภคของคนสังคมเมือง อีกทั้งช่วยแก้ปัญหาเรื่องการปลูกพืชไร่ที่ทำลายป่าในที่สูง ผักเมืองหนาว พริก กะหล่ำปลี หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง หอมแดง และผักสลัดต่างๆ รวมถึงเป็นแหล่งใหญ่ของการผลิตสินค้าอินทรีย์ทั้งระบบ (ข้าว พืชไร่ พืชผัก สมุนไพร)

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก - ถั่วเหลืองรวม ไร่ (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว - ถั่วเหลืองรวม ไร่ (ไร่)			ผลผลิต - ถั่วเหลืองรวม (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ของเนื้อที่เก็บเกี่ยว - ถั่วเหลืองรวม (กก.)		
	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565
เชียงใหม่	4,317.00	-	3,225.00	4,317.00	-	827.00	1,139.00	-	256.00	263.00	-	4,317.00
ลำปาง	1,030.00	346.00	309.00	1,030.00	346.00	309.00	204.00	77.00	70.00	198.00	223.00	227.00
ลำพูน	72.00	20.00	18.00	72.00	20.00	18.00	17.00	6.00	6.00	236.00	333.00	333.00
แม่ฮ่องสอน	17,231.25	11,193.33	9,303.00	16,797.50	11,193.33	9,266.09	6,031.15	4,567.30	39,877.26	356.93	408.04	418.44
กลุ่มจังหวัดฯ	25,213.25	14,123.33	15,420.00	24,779.50	14,123.33	12,985.09	9,954.15	7,214.30	42,774.26	3,616.93	3,528.04	7,860.44

ด้านปศุสัตว์

สำหรับผลผลิตด้านปศุสัตว์ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่จะสามารถส่งเสริมให้เกิดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ไก่พื้นเมือง โคเนื้อ และโคนม ดังนี้

1) ไก่พื้นเมือง

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2565 มีเกษตรกรเลี้ยงไก่พื้นเมือง 6,304,040 ครัวเรือน มีประชากรไก่พื้นเมืองรวมทั้งสิ้น 7,310,405 ตัว โดยจำแนกเป็นรายจังหวัด ดังนี้

จังหวัด	ปี พ.ศ.2563		ปี พ.ศ.2564		ปี พ.ศ.2565	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
เชียงใหม่	2,326,138	60,509	2,730,349	61,963	2,803,503	62,419
ลำพูน	1,766,779	35,658	1,803,030	33,015	2,033,016	35,300
ลำปาง	1,615,763	45,564	1,652,895	43,820	1,589,591	43,555
แม่ฮ่องสอน	595,360	16,367	799,250	13,467	884,295	20,364
รวม	6,304,040	158,098	6,985,524	152,265	7,310,405	6,304,040

ตารางแสดงจำนวนเกษตรกรเลี้ยงไก่พื้นเมืองในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีศักยภาพสูงในการพัฒนาอาชีพปศุสัตว์ด้านการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เนื่องจาก การเลี้ยงใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลัก ทำให้มีต้นทุนการผลิตต่ำ มีแหล่งวัตถุดิบอาหารสัตว์ของตนเองมีวัตถุดิบอาหารสัตว์หลากหลายชนิดมีโอกาสในการใช้วัสดุเหลือจากการเกษตร เกษตรกรมีประสบการณ์การเลี้ยงไก่พื้นเมือง ตลาดมีความต้องการสูงทั้งภายในและต่างประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางทางผ่านสู่จังหวัดทางภาคเหนือบนและสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ผู้บริโภคส่วนใหญ่สนใจเรื่องสุขภาพมากขึ้นจึงหันมานิยมบริโภคไก่พื้นเมืองที่มีคุณภาพดีและปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่เป็นนวัตกรรมของกรมปศุสัตว์ที่ได้ร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุน การวิจัยสร้างฝูงไก่ประดู่หางดำเพื่อพัฒนาให้เป็นไก่พันธุ์แท้ที่มีลักษณะภายนอกสม่ำเสมอเป็นเอกลักษณ์ประจำพันธุ์มีลักษณะเด่นที่สามารถส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงมีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ดี ทนต่อโรคโตเร็วประสิทธิภาพ การเปลี่ยนอาหารดีกว่า ไก่พื้นเมืองไทยทั่วไป รสชาติของเนื้อยังคงรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นที่นิยมของผู้บริโภคเป็นโอกาสและทางเลือกของเกษตรกรรายย่อยที่จะสร้างอาชีพ สร้างรายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยใช้แนวทางการส่งเสริมภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย พัฒนาการเลี้ยงจากระบบการเลี้ยงหลังบ้านเป็นระบบฟาร์มที่มีการจัดการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เน้นการบูรณาการหน่วยงานทั้งด้านการวิจัย ส่งเสริมและพัฒนาตามมาตรฐานการผลิต ด้านการป้องกันและกำจัดโรค ปฏิบัติงานสู่เป้าหมายเดียวกันคือการผลิตตามมาตรฐานฟาร์มไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อยอิสระของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มก.อช.) เป็นสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เกษตรกรในด้านการจัดการฟาร์มและการป้องกันโรค ลดความสูญเสียด้านการผลิตและผลิตสินค้ามีความปลอดภัย สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค สามารถแข่งขันได้ในตลาด

สำหรับแนวทางการพัฒนาการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ยังมีจุดอ่อนที่ต้องการพัฒนาในหลายด้าน ทั้งการขาดความรู้ของเกษตรกร การใช้เทคโนโลยีใหม่เพื่อการพัฒนาอาชีพเป็นไปได้อีก เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม ทำให้ยากต่อการควบคุมคุณภาพและปริมาณ

ผลผลิต ไม่มีการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างการผลิตและการตลาด มีโรคระบาดในพื้นที่ขาดแหล่งเงินทุนหมุนเวียน ไม่มีโรงฆ่าและชำแหละที่มีมาตรฐานทำให้สินค้าไม่สามารถจำหน่ายในตลาดชั้นสูงได้ การพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยังมีน้อย ทำให้โอกาสในการเพิ่มมูลค่าของสินค้าและการแข่งขันด้านการตลาดมีน้อย ดังนั้น การส่งเสริมและพัฒนาไก่ประดู่หางดำเชียงใหม่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 1 ต้องพัฒนาแนวทางการส่งเสริมจากการส่งเสริมแก่เกษตรกรรายย่อยเป็นการส่งเสริมในรูปแบบกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกร สนับสนุนซึ่งกันและกัน แบ่งออกเป็นกลุ่มเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์แม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกไก่จำหน่ายสายพันธุ์ และจำหน่ายเป็นไก่ขุน กลุ่มเลี้ยงไก่ขุนเพื่อจำหน่ายเป็นไก่เนื้อ และรวมกลุ่มบริหารจัดการด้านการตลาดเพื่อให้เกษตรกรได้ร่วมกันวางแผนการผลิตให้มีปริมาณที่เพียงพอ มีความต่อเนื่อง และร่วมกันวางแผนด้านการตลาดลดปัญหาจากพ่อค้าคนกลาง จากผลการพัฒนาที่ผ่านมาซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้สนับสนุนงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 พื้นที่ภาคเหนือตอนบน 1 มีกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกรเลี้ยงไก่พื้นเมือง (ประดู่หางดำเชียงใหม่) ที่เข้มแข็งกระจายอยู่ทุกจังหวัด กว่า 13 เครือข่าย ผลิตลูกไก่และจำหน่ายไก่ขุนมากกว่าปีละ 1.5 ล้านตัว จำหน่ายในตลาดทั่วไปทั้งตลาดในท้องถิ่น ตลาดระดับจังหวัด และขยายตัวสู่ตลาด Modern Trade เช่น Central Festival เชียงใหม่ Top Supermarket สร้างมูลค่ากว่าปีละ 300 ล้านบาท

2) โคเนื้อ

ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีการเลี้ยงโคเนื้อพ่อแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกที่เป็นระบบการเลี้ยงโคเนื้อแบบปลูกหญ้าเลี้ยงโค และเลี้ยงปล่อยตามทุ่งหญ้าธรรมชาติ เป็นระบบการเลี้ยงโคเนื้อแบบพื้นบ้านที่ถือปฏิบัติกันมาอย่างยาวนาน เนื่องจากพื้นที่ที่เป็นทุ่งหญ้าในความครอบครองของเกษตรกรมีน้อย พึ่งพาหญ้าริมถนน ทุ่งหญ้าสาธารณะ ตลอดจนถึงพื้นที่ทางการเกษตรที่เก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตรแล้ว ปัจจุบันเกษตรกรได้มีการพัฒนาการเลี้ยงโคเพื่อผลิตลูกในระบบฟาร์มมากขึ้น มีเกษตรกรเลี้ยงโคพ่อแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกจำนวน 359,585 ครัวเรือน มีโคเนื้อ 452,835 ตัว จังหวัดเชียงใหม่มีการเลี้ยงโคเนื้อมากที่สุด เกษตรกร 16,894 ครัวเรือน มีโคเนื้อทั้งหมด 184,823 ตัว จังหวัดลำปาง เกษตรกร 14,871 ครัวเรือน มีโคเนื้อ 146,942 ตัว จังหวัดแม่ฮ่องสอน เกษตรกร 8,341 ครัวเรือน มีโคเนื้อ 87,494 ตัว สถิติการเลี้ยงโคเนื้อระหว่างปี 2563 – 2565 ปริมาณการเลี้ยงโคเนื้ออยู่ในระดับที่คงที่ รายละเอียดดังตาราง

จังหวัด	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
เชียงใหม่	142,771	12,560	164,230	14,958	184,823	16,894
ลำพูน	27,143	2,094	26,129	2,375	33,576	3,283
ลำปาง	120,611	11,919	142,395	14,403	146,942	14,871
แม่ฮ่องสอน	69,060	6,581	81,001	7,857	87,494	8,341
รวม	359,585	33,154	413,755	39,593	452,835	359,585

ตาราง แสดงจำนวนการเลี้ยงโคพ่อแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

3) โคขุน

ปัจจุบันเกิดกระแสความต้องการเนื้อโคขุนคุณภาพสูงมากขึ้น มีเกษตรกรเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงเป็นการเลี้ยงโคขุนเชิงธุรกิจเพื่อผลิตเนื้อคุณภาพสูง เป็นการเลี้ยงตามหลักวิชาการ มีการลงทุนสูง จำเป็นต้องวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูง คุ่มค่ากับการลงทุน ตั้งแต่การสร้างโรงเรือนแปลงหญ้า โรงผสมอาหารสัตว์ รวมทั้งมีการจัดการด้านอาหารและสุขภาพสัตว์ ปี 2565 ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีการเลี้ยงโคขุนรวม 1,903 ตัว เกษตรกร 1,867 ครัวเรือน เลี้ยงมากที่สุดคือจังหวัดเชียงใหม่ รองลงมาคือ จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน สถิติปริมาณการเลี้ยงโคเนื้อระหว่างปี 2563 – 2565 อยู่ในระดับที่คงที่ เปลี่ยนแปลงไม่มากนัก

จังหวัด	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
เชียงใหม่	1,073	158	899	107	949	129
ลำพูน	339	23	441	33	388	35
ลำปาง	335	63	389	78	431	76
แม่ฮ่องสอน	120	20	116	18	135	19
รวม	1,867	264	1,845	236	1,903	1,867

ตาราง แสดงจำนวนการเลี้ยงโคขุนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

การตลาดโคเนื้อและเนื้อโค

ปัจจุบันตลาดมีความต้องการโคเนื้อที่มีชีวิตสูงและมีราคาแพง ซึ่งต่างจากปี 2550 - 2552 ที่สถานการณ์โคเนื้อที่มีชีวิตราคาตกต่ำมาก เนื่องจากกระแสการปั่นราคาโคเนื้อ เช่น พันธุ์บราห์มันแดง พันธุ์อินดูบราซิล ทำให้เกษตรกรขาดทุนประกอบกับเกษตรกรหันไปประกอบอาชีพอื่น การตลาดโคเนื้อแบ่งได้เป็นตลาดโคมีชีวิต มีตลาดนัดค้าสัตว์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 รวมทั้งสิ้น 4 แห่ง ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 แห่ง (กาดทุ่งฟ้าบด , กาดสันทรายแม่ย้อย) ลำพูน 1 แห่ง (กาดเวียงหนองล่อง) และลำปาง 1 แห่ง (กาดเกาะคา) ตลาดเนื้อโค มีทั้งตลาดสดในระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัด และ Meat Shop ส่วนตลาดผลิตภัณฑ์จากเนื้อโค ส่วนใหญ่เป็นการแปรรูปเป็นลูกชิ้น เนื้อตากแห้ง และไส้กรอกชนิดต่างๆ โรงฆ่าสัตว์โค กระบือมาตรฐานในพื้นที่ มี 3 แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ 2 แห่ง คือ โรงฆ่านอร์ทเทิร์นฟาร์มและโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลนครเชียงใหม่ และโรงในฆ่าจังหวัดลำปาง 1 แห่ง นอกจากนั้นเป็นโรงฆ่าที่ไม่ได้มาตรฐานและมีการลักลอบฆ่าอยู่ในทุกจังหวัด

โอกาสในการพัฒนาโคเนื้อในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

สายพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะภาคเหนือที่มีภูมิอากาศหนาวเย็น คือ เหมาะสมกับการเลี้ยงโคสายพันธุ์ต่างประเทศ รวมทั้งพันธุ์โคพื้นเมืองมีความเหมาะสมกับพื้นที่เมืองค์กรให้การสนับสนุน การผลิตโคเนื้อ ได้แก่ หน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นต้น มีองค์ความรู้และเทคโนโลยีระบบการเลี้ยงโคเนื้อที่สามารถพัฒนาให้มีระบบที่ครบวงจรได้ ตั้งแต่ต้น ลงน้ำ จนถึงปลายน้ำ มีการผลิตพันธุ์โคเนื้อที่เหมาะสม มีตลาดนัดซื้อโคเนื้อ มีโรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ โคเนื้อที่มีช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้งทางด้านการจำหน่ายภายในประเทศและเชื่อมโยงการจำหน่ายไปยังประเทศเพื่อนบ้านและประเทศจีน ภาคเหนือตอนบนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปีทำให้มีความต้องการบริโภคเนื้อโคจำนวนมากโดยเฉพาะเนื้อโคคุณภาพสูง พื้นที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านและสามารถเชื่อมต่อไปยังประเทศจีนได้ รวมถึงการเปิดตลาด

การค้าเสรี AEC ทำให้เอื้อต่อการขยายตลาดโคเนื้อ และนโยบาย Food Safety ของรัฐบาลทำให้ผู้บริโภคมีความต้องการบริโภคเนื้อที่ปลอดภัยซึ่งปัจจุบันกระแสความนิยมสูงมากในการบริโภคเนื้อโคขุนคุณภาพประเทศไทยหรือกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เอง ยังไม่สามารถผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ จึงเป็นโอกาสทองของการส่งเสริมและพัฒนาโคเนื้อ โคขุน เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาโคเนื้อยังมีปัญหา อุปสรรค ที่ต้องได้รับการพัฒนาหลายด้าน ได้แก่ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองน้อย ขาดแคลนแหล่งปลูกพืชอาหารสัตว์ เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ทำให้ระบบการตลาดขึ้นอยู่กับพ่อค้าคนกลาง เกษตรกรหันไปประกอบอาชีพอื่น เนื่องจากมีผลตอบแทนที่สูงกว่า ทำให้เกษตรกรขาดผู้สืบทอดอาชีพการเลี้ยงโค เกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการฟาร์มโคเนื้อ ส่วนใหญ่ยังเลี้ยงแบบปล่อยทุ่ง ระบบการเลี้ยงยังไม่ได้การรับรองมาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ และการฆ่าและชำแหละ ยังขาดโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐาน ทำให้ขาดโอกาสส่งออกโคจำหน่ายในตลาดชั้นสูง

4) โคนม

หากเปรียบเทียบข้อมูลคุณภาพน้ำนมดิบที่ผลิตได้ในประเทศไทย กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เป็นฐานการผลิตน้ำนมดิบที่สำคัญและคุณภาพดีที่สุดของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2565 ผลิตน้ำนมดิบวันละ 355.18 ตันต่อวัน สามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรในพื้นที่กว่า 6,320,000 บาทต่อปี โดยมีการเลี้ยงโคนมในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูนและลำปาง มีสถาบันเกษตรกรโคนมจำนวน 14 สหกรณ์ และองค์กรที่ประกอบการเลี้ยงโคนมและรับซื้อน้ำนมดิบ 4 องค์กร มีจำนวนโคนมรวมทั้งหมด 79,500 ตัว ในจำนวนนี้มีแม่โครีดนม 33,091 ตัว จังหวัดเชียงใหม่มีการเลี้ยงโคนมมากที่สุด มีโคนมทั้งหมด 53,230 ตัว แม่โครีดนม 22,278 ตัว ผลิตน้ำนมดิบ 210.49 ตันต่อวัน รองลงมาคือจังหวัดลำพูน มีโคนมทั้งหมด 24,541 ตัว แม่โครีดนม 10,253 ตัว ผลิตน้ำนมดิบ 129 ตันต่อวัน จังหวัดลำปาง มีโคนมทั้งหมด 2,878 ตัว แม่โครีดนม 1,169 ตัว ผลิตน้ำนมดิบ 7.746 ตันต่อวัน

สถานการณ์ผลผลิตน้ำนมดิบในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มที่ลดลง คาดการณ์ว่าปี 2566 จะมีผลผลิตน้ำนมดิบลดลงเช่นกัน

จำนวน

รายการ / จังหวัด	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
จำนวนโคนม (ตัว)	โคนมทั้งหมด	โครีตนม	โคนมทั้งหมด	โครีตนม	โคนมทั้งหมด	โครีตนม
เชียงใหม่	51,443	23,562	53,309	22,243	53,230	22,278
ลำพูน	26,448	10,709	25,634	10,522	24,541	10,253
ลำปาง	2,878	1,169	3,091	1,151	1,729	560
แม่ฮ่องสอน	ไม่มีการเลี้ยงโคนม					
รวม	80,769	35,440	82,034	33,916	79,500	33,091

ผลผลิต

รายการ / จังหวัด	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
ผลผลิตน้ำนมดิบ	ผลผลิต (ตัน/วัน)	มูลค่า (ล้านบาท/ วัน)	ผลผลิต (ตัน/วัน)	มูลค่า (ล้านบาท/ วัน)	ผลผลิต (ตัน/วัน)	มูลค่า (ล้านบาท/ วัน)
เชียงใหม่	244.3200	4.4000	234.0500	4.4500	210.4900	4.0000
ลำพูน	133.0000	2.3940	131.0000	2.3580	129.0000	2.3220
ลำปาง	95.3604	0.1778	88.4146	0.163421.8	15.6901	-
แม่ฮ่องสอน	ไม่มีการเลี้ยงโคนม					
รวม	472.68	6.97	453.46	6.81	355.18	6.32

ตาราง แสดงประชากรโคนม ผลผลิตและมูลค่าน้ำนมดิบในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี 2563 – 2565

การตลาดน้ำนมดิบ

เกษตรกรเลี้ยงโคนมจะจำหน่ายน้ำนมดิบผ่านระบบสหกรณ์ โดยสหกรณ์โคนมจะตั้งศูนย์รวบรวม น้ำนมดิบไว้ใกล้กับพื้นที่เลี้ยงโคนมของสมาชิก และสหกรณ์โคนมจะรวบรวมน้ำนมดิบจากเกษตรกรสมาชิกส่ง จำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการหรือโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ซึ่งในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนจะมีผู้ประกอบการ รับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรจำนวน 4 ราย ได้แก่ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค. สำนักงานสาขาภาคเหนือตอนบน) บริษัทเชียงใหม่เฟรมมิลค์ จำกัด บริษัท โกลด์ มิลค์ จำกัด และสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ราคาจำหน่ายน้ำนมดิบซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เท่ากับ 19 บาทต่อกิโลกรัม และเพิ่มราคาต่อกิโลกรัมตามคุณภาพขององค์ประกอบน้ำนมดิบตามประกาศคณะกรรมการ โคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่องมาตรฐานการรับซื้อน้ำนมโค พ.ศ. 2558 ซึ่งประกาศใช้ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558

ข้อกำหนด			เกณฑ์พิจารณาราคา		
กำหนดตามปริมาณไขมันในน้ำมัน (Fat)					
ร้อยละของปริมาณไขมัน	น้อยกว่า 3.2		ลดลง	0.4	บาทต่อกิโลกรัม
ร้อยละของปริมาณไขมัน	3.2	- 3.39	ลดลง	0.2	บาทต่อกิโลกรัม
ร้อยละของปริมาณไขมัน	3.4	- 3.59	ไม่ลด / ไม่เพิ่ม		
ร้อยละของปริมาณไขมัน	3.6	- 3.79	เพิ่มขึ้น	0.2	บาทต่อกิโลกรัม
ร้อยละของปริมาณไขมัน	3.8	- 3.99	เพิ่มขึ้น	0.3	บาทต่อกิโลกรัม
ร้อยละของปริมาณไขมัน	เท่ากับหรือมากกว่า		เพิ่มขึ้น	0.4	บาทต่อกิโลกรัม
กำหนดตามปริมาณเนื้อมันไม่รวมมันเนย (Solid Not Fat SNF)					
ร้อยละของปริมาณเนื้อมันไม่รวมมันเนย	น้อยกว่า 8.25		ลดลง	0.4	บาทต่อกิโลกรัม
	8.25	8.34	ลดลง	0.2	บาทต่อกิโลกรัม
	8.35	8.49	ไม่ลด / ไม่เพิ่ม		
	8.50	8.69	เพิ่มขึ้น	0.30	บาทต่อกิโลกรัม
	เท่ากับหรือมากกว่า 8.70		เพิ่มขึ้น	0.60	บาทต่อกิโลกรัม
คุณสมบัติด้านจุลินทรีย์ ในน้ำมันโค ตรวจสอบโดยวิธี Standard Plate Count (SPC)					
จำนวนจุลินทรีย์ (โคโลนีต่อมิลลิลิตร)	มากกว่า 1,000,000		ลดลง	0.50	บาทต่อกิโลกรัม
	700,000	1,000,000	ลดลง	0.30	บาทต่อกิโลกรัม
	500,000	700,000	ลดลง	0.20	บาทต่อกิโลกรัม
	400,000	500,000	ไม่ลด/ไม่เพิ่ม		
	300,000	400,000	เพิ่มขึ้น	0.20	บาทต่อกิโลกรัม
	200,000	300,000	เพิ่มขึ้น	0.30	บาทต่อกิโลกรัม
	เท่ากับหรือน้อยกว่า 200,000		เพิ่มขึ้น	0.50	บาทต่อกิโลกรัม
จำนวนเม็ดเลือดขาว (Somatic Cell Count) ตรวจสอบโดยวิธี Direct microscope count					
จำนวนเม็ดเลือดขาว (เซลล์ต่อ มิลลิลิตร)	มากกว่า 1,000,000		ลดลง	0.50	บาทต่อกิโลกรัม
	700,000	1,000,000	ลดลง	0.30	บาทต่อกิโลกรัม
	500,000	700,000	ลดลง	0.20	บาทต่อกิโลกรัม
	400,000	500,000	ไม่ลด / ไม่เพิ่ม		
	300,000	400,000	เพิ่มขึ้น	0.20	บาทต่อกิโลกรัม
	200,000	300,000	เพิ่มขึ้น	0.30	บาทต่อกิโลกรัม
	เท่ากับหรือน้อยกว่า 200,000		เพิ่มขึ้น	0.50	บาทต่อกิโลกรัม

แนวทางการพัฒนาการเลี้ยงโคนมในภาคเหนือตอนบน 1

แนวทางการพัฒนาโคนมในภาคเหนือตอนบน 1 มุ่งเป้าให้ภาคเหนือตอนบน 1 เป็นแหล่งผลิตน้ำนมดิบ คุณภาพดีที่สุดในประเทศไทย โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์คือการพัฒนาองค์ความรู้การเลี้ยงโคนมให้เกษตรกร การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการผลิตน้ำนมโค การส่งเสริมการบริโภคนม และการพัฒนาผลิตภัณฑ์นม และสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อพัฒนาการเลี้ยงโคนมให้มีมาตรฐานตลอดห่วงโซ่การผลิตตั้งแต่ระดับฟาร์ม จนถึงผู้บริโภคผู้บริโภคได้บริโภคนม และผลิตภัณฑ์นมที่มีคุณภาพและความปลอดภัย เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีความยั่งยืนในอาชีพ เป็นฐานสร้างรายได้ พัฒนาเศรษฐกิจของภาคเหนือตอนบน 1 ต่อไป

ประเด็นที่ท้าทายภาคการเกษตรภาพรวม

ในระยะปี พ.ศ. 2561 - 2564 มีประเด็นท้าทายที่ภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ต้องเตรียมพร้อมที่จะรับมือ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศโลก เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง และโรคระบาด ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตแต่ละปี อย่างมากทำให้ต้องมีการเตรียมรับมือกับผลกระทบต่างๆ โดยเฉพาะการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ไม่ผลหรือในฤดูแล้ง
2. แรงงานเกษตรที่ลดจำนวนลงและมีอายุมากขึ้น แรงงานจ้างที่ราคาแพงขึ้นและต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง
3. มาตรฐานสินค้าเกษตรเป็นสิ่งที่ผู้ค้า/ผู้บริโภคต้องการมากขึ้นทำให้กลุ่มจังหวัดต้องเร่งสร้างและยกระดับมาตรฐานสินค้าให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มสินค้า
4. กระแสการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ผู้คนสนใจมากขึ้นทำให้กลุ่มจังหวัดต้องเร่งแก้ไขปัญหามอกควันพิษจากการเผาเศษวัสดุการเกษตรให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งต้องอาศัยการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในหลายกระทรวง
5. การวางแผนและกำหนดท่าทีในการผลิตพืชสำคัญ เช่น ข้าวนาปี นาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลำไย โคนม พืชผักเมืองหนาว พืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่ชัดเจน โดยใช้ Agri Map เป็นฐานหนึ่งในการตัดสินใจและใช้ประชาคมสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค และภาคประชาสังคม
6. รูปแบบการบริโภคของประชากรที่เปลี่ยนแปลง ทั้งในเรื่องรูปลักษณะ บรรจุภัณฑ์ คุณภาพ และมาตรฐานความปลอดภัย ผู้ผลิต ผู้แปรรูป ผู้ประกอบการ ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้
7. ระบบคมนาคม รถไฟความเร็วสูง รถไฟรางคู่ ที่จะมีการพัฒนาในอนาคตจะช่วยให้การขนส่งสินค้าเกษตรทำได้เร็วขึ้นและไกลขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสในการขยายตลาดสินค้าทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัด
8. ภาคการเกษตรและธุรกิจที่เกี่ยวข้องของภาคเหนือตอนบน 1 ควรต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในกลุ่มจังหวัดปีละไม่ต่ำกว่า 8 ล้านคน และจะเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปีเพื่อสร้างรายได้เชื่อมโยงไปยังภาคการเกษตร เช่น ธุรกิจร้านอาหารที่เป็นอัตลักษณ์ ร้านอาหารปลอดภัย/อินทรีย์ สินค้า

เกษตรของฝากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ธุรกิจที่พำอาหารแนวธรรมชาติ การแปรรูป การค้าสินค้าเกษตรในรูปแบบใหม่ๆ

9. Digital Economy ควรขับเคลื่อนสู่การใช้ประโยชน์ในชุมชนเกษตรต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงนวัตกรรมการค้าการขาย และต่างๆ ให้แพร่หลายอย่างรวดเร็ว
10. สินค้ากลุ่มจังหวัดมีหลากหลาย ซึ่งนับเป็นสิ่งที่โดดเด่นและเป็นสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์อีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็น สตรอเบอร์รี่ งาม ถั่วลิสง ลำไย ลิ้นจี่ กาแฟ มัลเบอร์รี่ พืชผักเมืองหนาว ไม้ดอก ผลไม้เมืองหนาว น้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตรอินทรีย์ยังสามารถเติบโตได้อีกมาก ถ้าหากได้รับการส่งเสริมและการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์แบบใหม่ๆ ที่ตอบสนองเพื่อต่อความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน
11. การปรับระบบบริหารจัดการสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดที่ต้องมองภาพในองค์รวมให้ชัดเจนและบูรณาการเชื่อมโยงภาคการผลิตเข้ากับส่วนราชการกระทรวงอื่นๆ ภาคประชาสังคม เอกชนและผู้บริโภค เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ที่ตีร่วมกันจากการเปิดเสรีอาเซียนและการรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น

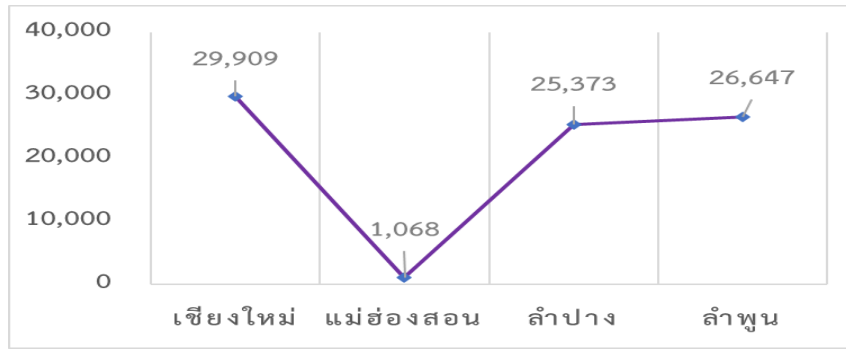
อุตสาหกรรม/ ทัศนอุตสาหกรรม

1) อุตสาหกรรม

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2565 เท่ากับ 82,997 ล้านบาท จังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมสาขาอุตสาหกรรม ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมอุตสาหกรรม เท่ากับ 29,909 ล้านบาท รองลงมาคือจังหวัดลำพูน มีผลิตภัณฑ์มวลรวมอุตสาหกรรม เท่ากับ 26,647 ล้านบาท จังหวัดลำปาง โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมอุตสาหกรรม เท่ากับ 25,373 ล้านบาท ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนโดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมอุตสาหกรรม เท่ากับ 1,068 ล้านบาท

จังหวัด	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 พ.ศ. 2565 (ล้านบาท)
เชียงใหม่	29,909
แม่ฮ่องสอน	1,068
ลำปาง	25,373
ลำพูน	26,647
รวม	82,997

ตาราง แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2565

แผนภูมิรูปภาพแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2565

อุตสาหกรรมหลักของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้แก่ ไฟฟ้า ก๊าซไอน้ำ ปรับอากาศ ผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ทำจากแร่โลหะ คลังสินค้าและการจัดเก็บสินค้า และการซ่อม ติดตั้งเครื่องจักร และอุปกรณ์

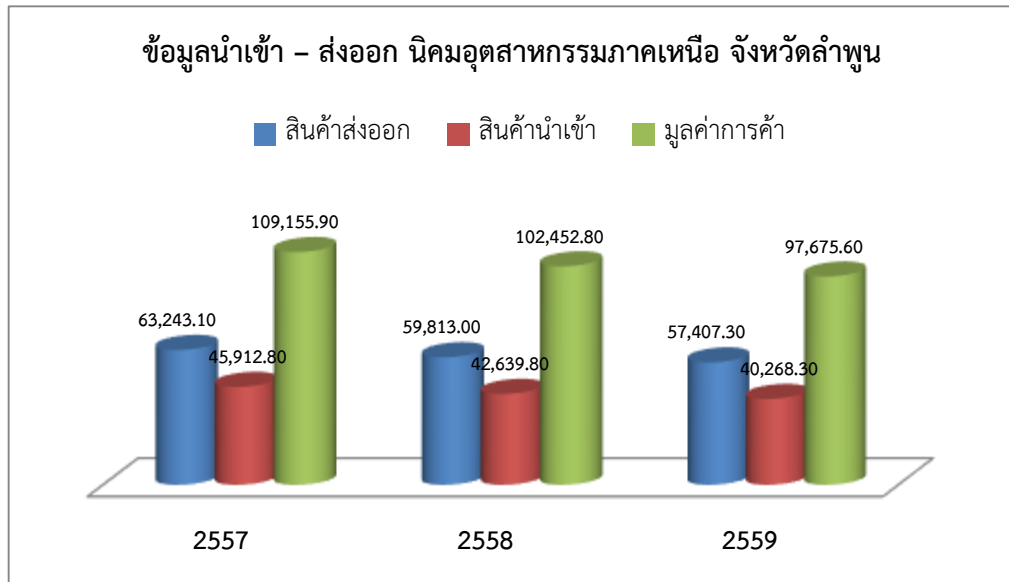
ลำดับ	รหัส TSIC	อุตสาหกรรม
1	35	ไฟฟ้า ก๊าซไอน้ำ ปรับอากาศ
2	10	ผลิตภัณฑ์อาหาร
3	23	ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ทำจากแร่โลหะ
4	52	คลังสินค้าและการจัดเก็บสินค้า
5	33	การซ่อม ติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์
6	1	การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์
7	26	คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์
8	32	ผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ (อัญมณี เครื่องดนตรี เครื่องกีฬา เป็นต้น)
9	25	ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์
10	28	เครื่องจักรและเครื่องมือ
11	11	เครื่องดื่ม
12	16	ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้
13	14	เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย
14	22	ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก
15	12	ผลิตภัณฑ์จากยาสูบ
16	8	เหมืองแร่ เหมืองแร่โลหะ เหมืองหิน
17	13	สิ่งทอ
18	31	เฟอร์นิเจอร์
19	20	เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เคมี
20	19	ผลิตภัณฑ์จากการกลั่นปิโตรเลียม

ตาราง แสดงอุตสาหกรรมหลัก 20 อันดับแรกของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

ลำปาง		ลำพูน
ลำดับ	สาขา	สาขา
1	ไฟฟ้า ก๊าซไอน้ำ ปรับอากาศ	ผลิตภัณฑ์อื่นๆที่ทำจากแร่โลหะ
2	กิจกรรมที่เกี่ยวกับคลังสินค้า	คอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์
3	ผลิตภัณฑ์อื่นๆที่ทำจากแร่โลหะ	ผลิตภัณฑ์อาหาร
4	ผลิตภัณฑ์อาหาร	ผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ
5	การซ่อมและการติดตั้งเครื่องจักร	การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์
6	ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์
7	ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์	ไฟฟ้า ก๊าซไอน้ำ ปรับอากาศ
8	การจัดการน้ำเสีย	กิจกรรมที่เกี่ยวกับคลังสินค้า
9	ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม	เครื่องจักรและเครื่องมือ
10	เหมืองแร่ เหมืองแร่โลหะ	การซ่อมและการติดตั้งเครื่องจักร

ตาราง อุตสาหกรรมหลัก 10 อันดับแรกของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

การผลิตด้านอุตสาหกรรม กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เป็นฐานการผลิตสำคัญสำหรับสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อส่งออกของภาคเหนือ แหล่งผลิตสำคัญอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน โดย ณ สิ้นเดือนมิถุนายน พ.ศ.2560 มีโรงงานเปิดดำเนินการในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ รวม 74 โรงงาน จ้างงาน 39,740 คน เงินลงทุนรวม 71,044 ล้านบาท เป็นเงินลงทุนจากนักลงทุนสัญชาติญี่ปุ่น ร้อยละ 68.6 และเงินลงทุนจากนักลงทุนสัญชาติสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 15.9 ของเงินลงทุนรวม ตามลำดับ อุตสาหกรรมหลักของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ คือ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนและอุปกรณ์ เช่น แผงวงจรรวม ตัวเก็บประจุไฟฟ้า เครื่องตัดต่อวงจรไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดกับยานยนต์ ชิ้นส่วนโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

ลำดับ	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน
	สาขา	สาขา
1	ผลิตภัณฑ์อาหาร	ไฟฟ้า ก๊าซไอน้ำ และระบบการปรับอากาศ
2	การซ่อมและการติดตั้งเครื่องจักร	การซ่อมและการติดตั้งเครื่องจักร
3	การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์	ผลิตภัณฑ์อาหาร
4	กิจกรรมที่เกี่ยวกับคลังสินค้า	ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้
5	ผลิตภัณฑ์อื่นๆที่ทำจากแร่โลหะ	เหมืองแร่ เหมืองแร่โลหะ เหมืองหิน
6	เครื่องดัด	ผลิตภัณฑ์อื่นๆที่ทำจากแร่โลหะ
7	ไฟฟ้า ก๊าซไอน้ำ ปรับอากาศ	ถ่านโค้ก ผลิตภัณฑ์จากการกลั่นปิโตรเลียม
8	ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์	การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์
9	ผลิตภัณฑ์จากยาสูบ	เครื่องจักรและเครื่องมือ
10	เครื่องจักรและเครื่องมือ	ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์

ในปัจจุบัน ธุรกิจในภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่มีความโดดเด่น และเป็นทิศทางของการพัฒนาในพื้นที่ซึ่งเชื่อมโยงกับภาคการเกษตร ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร กล่าวคือ

ในศักยภาพระดับภาค ภาคเหนือประกอบไปด้วย 17 จังหวัดมีพื้นที่ 169,600 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ทางการเกษตรประมาณ 29.2 ล้านไร่ ซึ่งคิดเป็น 1 ใน 5 ของพื้นที่ทำการเกษตรของทั้งประเทศ ผลผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรมภาคเหนือส่วนใหญ่มาจากจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง นครสวรรค์ พิษณุโลกและเชียงราย ภาคเหนือถือว่าเป็นแหล่งปลูก ข้าว อ้อย ถั่วเหลืองและข้าวโพดที่สำคัญของประเทศโดยมีผลผลิต ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของผลผลิตทั้งประเทศ สำหรับลันจี้ ลำไย ใบบายาสูป หอมแดง และหอมหัวใหญ่ส่วนใหญ่จะถูกผลิตในภาคเหนือ ผลผลิตทางภาคเหนือโดยหลักจะเป็นพืชผักและผลไม้ซึ่งนิยมจำหน่ายแบบสด เช่น ผักปลอดสารพิษของโครงการหลวง เป็นต้น หรือจะนำมาแปรรูปแบบอบแห้งหรือบรรจุน้ำเชื่อมลงกระป๋องสำหรับช่องทางกระจายสินค้ามักจะใช้การขนส่งทางรถไฟหรือทางเครื่องบิน ที่สำคัญคือมีการกระจายสินค้าผ่านด่านชายแดนไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ตลาดส่งออกสินค้าทางภาคเหนือที่สำคัญคือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น กลุ่มสหภาพยุโรป กลุ่มตะวันออกกลาง แคนาดา พม่า ลาว เป็นต้น

หากวิเคราะห์ในส่วนของภาคเหนือตอนบน 1 นับเป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ของประเทศ มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรทำให้หลายจังหวัดในภาคเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอนกลายเป็นแหล่งผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ทำรายได้เข้าประเทศต่อปีมูลค่ามหาศาล ส่งผลดีต่อเกษตรกรในภาคการผลิต ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมและอาหารตลอดจนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งระบบซึ่งในเขตจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน และลำปางเอง ก็มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหารมากกว่า 2,400 โรง

นอกจากนั้น กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง ทั้งทางด้านการท่องเที่ยว และการเกษตร ในขณะที่การท่องเที่ยวมีภาคเอกชนเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง และมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มอันมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง มีพื้นที่เหมาะสมหลายแห่งที่สามารถนำมาพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบของโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่จะรองรับการผลิตโดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหารซึ่งมีตลาดวัตถุดิบจำนวนมากกระจายทั่วทั้งภูมิภาคได้ โดยต้องร่วมกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยในพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงในระดับอุตสาหกรรมที่จะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมด้านอาหาร ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่ม (value creation) ที่สูงมากให้แก่ท้องถิ่น และพัฒนาขีดความสามารถด้านอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเพื่อก้าวสู่การเป็น Northern Food Valley ต่อไป

2) หัตถอุตสาหกรรม

ปี พ.ศ. 2564 - 2565 ระหว่างเดือนตุลาคม 2564 - กันยายน 2565 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP 20,341,363,156.01 ล้านบาท จังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP คือจังหวัดเชียงใหม่รายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP จำนวน 13,773,055,668.44 บาท รองลงมาจังหวัดลำพูนรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP จำนวน 4,438,895,044.00 บาท จังหวัดลำปางรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP จำนวน 1,685,990,269.57 บาท และจังหวัดแม่ฮ่องสอน รายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP จำนวน 443,422,174.00 บาท

จังหวัด	ต.ค. - ธ.ค. 64	ม.ค. - มี.ค. 65	เม.ย. - มิ.ย. 65	ก.ค. - ก.ย. 65	รวม 12 เดือน (บาท)
เชียงใหม่	1,460,630,134.80	4,154,087,915.03	2,606,551,112.65	2,346,315,645.32	13,773,055,668.44
ลำพูน	1,126,993,984.00	1,127,233,280.00	1,111,097,210.00	1,073,570,570.00	4,438,895,044.00
ลำปาง	461,401,951.00	410,463,939.57	355,983,607.00	458,140,772.00	1,685,990,269.57
แม่ฮ่องสอน	177,001,183.00	142,890,919.00	61,409,624.00	62,120,448.00	443,422,174.00
รวม	3,226,027,252.80	5,834,676,053.60	4,135,041,553.65	3,940,147,435.32	20,341,363,156.01

ตาราง มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1
ระหว่าง เดือนตุลาคม 2564 - กันยายน 2565

ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้คัดเลือกสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP 5 ลำดับแรก ในแต่ละจังหวัด
ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

ลำดับที่	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1			
	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
1	ไม้แกะสลัก	สบู่โคลน	ข้าวแต๋น	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจาก ลำไย
2	ไส้อั่ว	ป๊อปคอร์นไทใหญ่	เซรามิค	ผ้าทอยกดอก
3	ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสี ธรรมชาติ	น้ำพริกเห็ดนางฟ้าพริก กะเหรี่ยง	สร้อยคอชุดวิถีสั้น	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจาก ผ้าฝ้าย
4	สุรากลั่น	น้ำมัลเบอร์รี่	กาแฟ	เครื่องสำอางสมุนไพร
5	ลูกประคบสมุนไพร	กระเป๋าผ้าปักลาย ชาวเขาเผ่าม้ง	ครีมไพล	ชาสมุนไพรอบน้ำผึ้ง

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่/แม่ฮ่องสอน/ลำปาง/ลำพูน

สินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีจุดเด่นที่สำคัญและมีความแตกต่าง
หลากหลายในแต่ละจังหวัด กล่าวคือ จังหวัดเชียงใหม่ มีสินค้าที่มีความเป็นเอกลักษณ์ล้ำนาสูง
และหลากหลาย สามารถตอบสนองผู้บริโภคได้ทุกระดับ มีกิจกรรมทางธุรกิจทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำอยู่ใน
พื้นที่เดียวกัน การมีวัตถุดิบอยู่ในพื้นที่ทำให้ต้นทุนในการผลิตต่ำ และมีช่างฝีมือในพื้นที่จำนวนมากและมีการ
รวมกลุ่มเข้มแข็งอยู่แล้วตามธรรมชาติ รวมทั้งการมีศูนย์แสดง จำหน่าย และกระจายสินค้า OTOP ณ อำเภอ
สันกำแพง ยังถือเป็นโอกาส ในการพัฒนาการตลาดของสินค้า OTOP ให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ทำมาจากวัตถุดิบของชุมชนในจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารจะเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ อาทิ ข้าว งา ถั่ว ซึ่งได้นำมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการพัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดแม่ฮ่องสอน และเน้นความเป็นชาติพันธุ์

จังหวัดลำปาง มีศูนย์เซรามิกที่รวบรวมเซรามิกประเภทต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลิตภัณฑ์เซรามิกของจังหวัดลำปาง และรวบรวมเรื่องราวของเซรามิกตั้งแต่ยุคบุกเบิก จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ผู้ที่สนใจมาศึกษาค้นคว้า และเยี่ยมชมเซรามิกของลำปาง โดยเฉพาะ “ถ้วยกำไ้” ความมีชื่อเสียงด้านการทำข้าวแต๋นที่มีรสชาติเป็นเอกลักษณ์

จังหวัดลำพูน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายและสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยปัจจุบันมีนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์และมีคุณภาพ โดยผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายว่าเป็นฝั่มืออันเยี่ยมยอดล้ำค่า คือ ผ้าทอและผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาต่อเนื่องจากผ้า เช่น ผ้าทอที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในความงดงามและประณีตของช่างทอผ้า ได้แก่ ผ้าไหมยกดอกลำพูน และยังมีผ้าทอและผลิตภัณฑ์ผ้าที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น เช่น ผ้าฝ้ายทอ ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ผ้าชาวเขาที่มีเอกลักษณ์ชนเผ่า มีประวัติการสืบทอดศิลปะการทอผ้ารวมถึงการออกแบบลวดลายสืบทอดกันมาอย่างช้านาน ผู้อยู่อาศัยในชุมชนได้มีการสวมใส่ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้านกันมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งผลิตภัณฑ์แปรรูปจากลำไย เครื่องสำอางสมุนไพร

นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ยังได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GI) ซึ่งหมายถึง ชื่อหรือสัญลักษณ์หรือสิ่งอื่นใดที่บอกแหล่งผลิตของสินค้าโดยสามารถสื่อให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ว่าสินค้านั้นมีคุณภาพหรือคุณลักษณะพิเศษแตกต่างจากสินค้าที่ผลิตในแหล่งผลิตอื่น จำนวนทั้งหมด 7 สินค้าในประเภทผ้า หัตถกรรม/อุตสาหกรรม และอาหาร ดังนี้

สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

ผ้าฝ้ายทอผสมขนแกะบ้านห้วยห้อม

- ผ้าฝ้ายทอผสมขนแกะเป็นการผสมผสานจุดเด่นของผ้าฝ้ายและขนแกะเข้าไว้ด้วยกันอย่างกลมกลืน โดยขนแกะจะให้ความยืดหยุ่นและอบอุ่น ส่วนผ้าฝ้ายจะให้ความเบาและเย็นสบาย ทำให้ได้ผ้าที่ใส่สบาย สดใสดุกตาล และมีระดับของสีผ้าหม่นมาอยู่ในตัวตั้งแต่ก่อนย้อมธรรมชาติ สร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและนิยมของผู้อยู่อาศัยและเป็นสัญลักษณ์นำชื่อเสียงของบ้านห้วยห้อมและจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ศิลาดลเชียงใหม่

- เมื่อ 400-500 ปีที่ผ่านมา ยุคทองของอาณาจักรล้านนาได้มีการผลิตเครื่องถ้วยเคลือบสีที่อำเภอสิมท่าแห่งจังหวัดเชียงใหม่ และได้มีการพัฒนาจนนำไปสู่การผลิตในรูปแบบในปี 2502 สามารถผลิตเมื่อส่งออกต่างประเทศและนำไปสู่การก่อตั้งโรงงานอีกหลายแห่ง อีกทั้งยังสร้างชื่อเสียงและเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเชียงใหม่ที่สำคัญถึงแต่กับปัจจุบัน

ร่มบ่อสร้าง

- ในปัจจุบันร่มบ่อสร้างได้เป็นผลิตภัณฑ์และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้แสดงถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรสุโขทัย การแต่งกาย ขนบธรรมเนียมประเพณีริยาราชการของชาวเหนือ ที่งดงาม ปลอดภัยเพราะ จนกลายเป็นสัญลักษณ์ของชาวเชียงใหม่ นอกจากนี้จากวิถีชีวิตธรรมชาติและวิถีจากมนุษย์ ทำให้ร่มบ่อสร้างที่ผลิตขึ้นในภูมิศาสตร์นี้มีลักษณะที่แตกต่างจากร่มที่ผลิตจากที่อื่นซึ่งมีลักษณะสวยงาม มีความเรียบร้อย วิธีการผลิตที่แม่นยำและประณีต ใช้วัสดุที่มีคุณภาพ ร่มบ่อสร้างจึงเป็นร่มที่ทำจากไม้ไผ่ที่มีความหลากหลาย สะอาดและสวยงาม มีสีที่สดใสรวมทั้งลวดลายที่โดดเด่น เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

ผ้าตีนจกแม่แจ่ม

- ในอดีตผ้าตีนจกถือเป็นสมบัติล้ำค่าและเป็นสิ่งบ่งชี้ฐานทางสังคม เพราะมีไม่กี่คนเท่านั้นที่สามารถย้อมผ้าฝ้ายคุณภาพที่ดีเพราะใช้ราคาแพง จนในปัจจุบันล้านนาได้เกิดกระแสการตื่นตัวในการแต่งกายย้อนยุค ผ้าตีนจกขึ้นโดยเผยแพร่ขึ้นจนกระทั่งในราวปี พ.ศ. 2537 เป็นต้นมา มีการจัด "งานเทศกาลผ้าตีนจกแม่แจ่ม" ขึ้นในอำเภอแม่แจ่ม ซึ่งกิจกรรมหลัก คือ การประกวดทอผ้าและขบวนผ้าตีนจก

ผ้าไหมยกดอกลำพูน

- การทอผ้าไหมยกดอกเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชนชาวของในภาคเหนือ ซึ่งมีความพิเศษเป็นเส้นไหม กอนี้เมื่อพระราชทานจากพระราชจักรีกรมเป็นผ้าไหมยกดอกและได้นำความรู้อาจารย์สำนักสอนกลางมาประยุกต์ จึงทำให้ผ้าไหมยกดอกมีลวดลายที่สวยงามแปลกตา และจัดสรรตรง จากนี้มีการทอผ้าไหมยกดอกจัดแพร่หลายทั่วไป และได้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชนชั้นสูงที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

ข้าวแต๋นลำปาง

- เป็นขนมโบราณที่ผลิตขึ้นในพื้นที่จังหวัดลำปางด้วยภูมิปัญญาของชาวบ้าน ต่อมาจึงพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่แพร่หลายได้กลายเป็นสินค้าที่ขึ้นชื่อของชาวลำปาง เนื่องจากมีรสชาติที่อร่อยและเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาวจังหวัดลำปาง

ขนมไม้ลำปาง

- ในปี 2532 ได้มีการก่อตั้งสมาคมศรีเมืองขึ้นขึ้นขึ้นเมื่อประธานงานในภาครัฐและจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อเผยแพร่อุตสาหกรรมขนมไม้เพราะสามารถดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และยังมีรสชาติที่ให้กับจังหวัดลำปาง นอกจากนี้ด้วยเอกลักษณ์เฉพาะของขนมไม้ลำปาง ทำให้จังหวัดลำปางเป็นเมืองอยู่อย่างธรรมชาติแห่งล้านนาไทยที่ภาคภูมิใจอย่างที่สุด

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ชัดว่า ผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีบทบาทอย่างมากต่อการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ เป็นสินค้าบนพื้นฐานภูมิปัญญา วัฒนธรรมล้านนาในแต่ละท้องถิ่นสามารถนำมาประยุกต์เข้ากับการพัฒนาเชิงธุรกิจ การตลาดและเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี ตอบสนองความต้องการและความนิยมของทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อีกทั้งภาครัฐยังมีนโยบายส่งเสริมและให้การสนับสนุนผลิตภัณฑ์ OTOP อย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาความเข้มแข็งของผู้ประกอบการชุมชน การร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อยกระดับด้านการตลาด การเชื่อมโยงเป็นหมู่บ้าน OTOP เพื่อยกระดับการท่องเที่ยว รวมทั้งการสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาและบูรณาการร่วมกันในด้านการผลิตและการตลาดในระยะยาว

อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ยังต้องได้รับการพัฒนายิ่งๆ ขึ้นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาต่อยอดไปสู่หัตถกรรมสร้างสรรค์ หรือ Creative Crafts เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคและการตลาดทั้งในส่วนของ รูปลักษณ์ บรรจุภัณฑ์ คุณภาพ และการสร้างแบรนด์ นอกจากนี้ยังรวมถึงการวิจัยผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อสร้างคุณค่าของตัวผลิตภัณฑ์เอง ตลอดจนกระบวนการพัฒนาจะต้องมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ มีการสนับสนุนและส่งเสริมจากทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นในที่สุด

ด้านการท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีศักยภาพและความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากมีสถานที่/แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและมีอัตลักษณ์ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ว่าจะเป็น โรงแรม ร้านอาหาร บูติค รีสอร์ท และโฮมสเตย์ที่มีความพร้อมและสามารถรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น

- 1) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural and Traditional Tourism) บนพื้นฐานวัฒนธรรม ประเพณี ที่เป็นเอกลักษณ์ และประวัติศาสตร์อันยาวนาน รวมทั้งการสัมผัสวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น หัตถกรรม งานฝีมือ หรืองานช่างต่างๆ
- 2) การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ/เชิงนิเวศ (Natural/Eco-Tourism) อาทิ การเที่ยวชมความงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การเดินป่า การดูนก หรือการตั้งแคมป์
- 3) การท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) ซึ่งได้แก่การท่องเที่ยวโดยมุ่งเน้นการพักผ่อนหย่อนใจ ทั้งในรูปแบบธรรมชาติและในรูปแบบเมือง
- 4) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) ได้แก่ การท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิต และพักผ่อนหย่อนใจ โดยแบ่งเป็นการท่องเที่ยวเพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพหรือการบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพ เป็นต้น
- 5) การท่องเที่ยวเชิงการศึกษา (Education Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวเชิงการศึกษา เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นให้บริการแก่นักเรียนนักศึกษาชาวต่างชาติที่ต้องการเข้ามาศึกษาอย่างสถาบันในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่
- 6) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและสัมมนา (MICE) โดยจังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพและความพร้อมในการเป็น MICE City
- 7) การท่องเที่ยวตาม Theme หรือกระแส (trend) เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

1) รางวัลด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญ

ด้วยศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่มีความโดดเด่นทำให้จังหวัดและแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้รับรางวัลในระดับต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

ปี 2558

1) รางวัล Flower Festival of the Year องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสวนและดอกไม้ในยุโรปได้คัดเลือกให้งานเทศกาลไม้ดอกไม้ประดับของจังหวัดเชียงใหม่ให้ได้รับรางวัล ‘Flower Festival of the Year’ ซึ่งมีการมอบรางวัลดังกล่าวในการประชุมที่เรียกว่า Flower and Garden Conference ณ เมืองโตรอนโต ประเทศแคนาดา เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2558

2) Thailand Tourism Awards ครั้งที่ 10 หรือ รางวัลกินรี

ในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้รับรางวัลกินรีซึ่งเป็นรางวัลที่ทำให้เกิดการกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันในเชิงคุณภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอีกทั้งยกระดับคุณภาพของสินค้าและบริการในมิติของคุณค่าและมูลค่าที่พร้อมในการต้อนรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยได้จัดให้มีการประกวด 5 ประเภท คือ 1) รางวัลประเภทแหล่งท่องเที่ยว 2) รางวัลประเภทการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 3) รางวัลประเภทรายการนำเที่ยว 4) รางวัลประเภทที่พักนักท่องเที่ยว และ 5) รางวัลประเภทองค์กรสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยว

จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่ได้รับรางวัล ประกอบด้วย จังหวัดลำพูน ได้รับ 1 รางวัล จังหวัดลำปาง 1 รางวัล และจังหวัดเชียงใหม่ 16 รางวัล ดังนี้

รางวัลยอดเยี่ยม ได้แก่ สถาบันคชบาลแห่งชาติ จังหวัดลำปาง /บริษัท เอเชียันโอเอซิส ทราเวล จำกัด บริษัท เชียงใหม่แอดเวนเจอร์ จำกัด/ โรงแรมรัตนานา ริเวอร์ไซด์ สปา แอนด์ รีสอร์ท/ ชุมชนบ้านไร่กองซิง โอเอซิส สปาล้านนา/เต่าการ์เด็น เฮลธ์สปา แอนด์ รีสอร์ท/ ปานวิมาน สปา

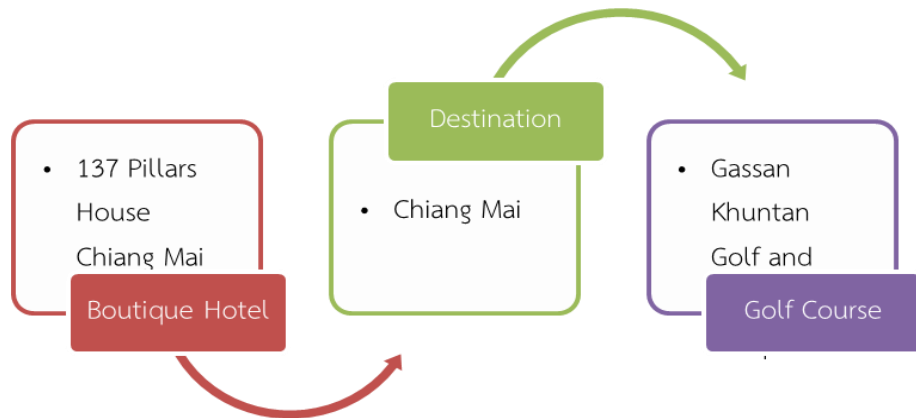
รางวัลดีเด่น ได้แก่ เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานกลางเวียงเชียงใหม่ เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี โครงการหลวงอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติดอยผ้าห่มปก สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง Thai Elephant Home ชีวาสปา ระรินจินดาเวลเนส สปา แอนด์ ออนเซ็น ลานนาคำสปา และกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนพระบาทห้วยต้ม จังหวัดลำพูน

3) โครงการ The Best of Thailand Awards Voted by Chinese Tourists ในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดเชียงใหม่ได้รับรางวัล The Best Destination: The Best of Thailand Awards Voted by Chinese Tourists ภายใต้โครงการ The Best of Thailand Awards Voted by Chinese Tourists ซึ่งเป็นโครงการจัดประกวดสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่เป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวชาวจีนทั้งสิ้น 17 ประเภท โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดำเนินโครงการร่วมกับ บริษัท คิงพาวเวอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด บริษัท SINA Corporation จำกัด ผู้ให้บริการเว็บไซต์ออนไลน์รายใหญ่ของจีน มีสมาชิกกว่า 600 ล้านคนทั่วโลก และมีบริษัท เจียร์ไน เอนเตอร์เทนเมนท์ เป็นผู้ประสานงานโครงการ

ปี 2559

1) รางวัล “2016 People’s Choice Awards Thailand Voted by Chinese Tourists”

รางวัล “2016 People’s Choice Awards Thailand Voted by Chinese Tourists” ต่อยอดมาจากรางวัล “The Best Thailand Awards Voted by Chinese Tourists” ที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากเมื่อปี พ.ศ. 2558 โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ร่วมกับบริษัท Tencent ซึ่งเป็นสื่อยอดนิยมของ ตั้งแต่วันที่ 7 - 19 มิถุนายน 2559 เพื่อค้นหาผู้ชนะใน 17 ประเภท ชาวจีนเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวชาวจีนเข้ามาร่วมลงคะแนนทางเว็บไซต์ www.peopleschoiceawardsthailand.com เช่น แหล่งท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร อาหารไทย สปา ย่านช้อปปิ้ง และสนามกอล์ฟ ซึ่งผลการโหวตปรากฏว่า จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้รับรางวัล “2016 People’s Choice Awards Thailand Voted by Chinese Tourists” ใน 3 ประเภท ดังนี้

2) รางวัลจากการจัดอันดับของนิตยสาร Travel and Leisure

ในปี พ.ศ. 2559 จังหวัดเชียงใหม่ได้รับจัดอันดับจากนิตยสาร Travel and Leisure นิตยสารท่องเที่ยวสหรัฐอเมริกาที่มียอดจำหน่ายสูงสุดในอเมริกาและได้รับความนิยมสูงสุดจากผู้อ่านทั่วโลก ซึ่งได้ประกาศผลอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2559 ได้แก่

ซึ่งได้รับการโหวตจากผู้อ่านนิตยสาร Travel and Leisure ด้วยคะแนนโหวต 91.25 คะแนน รองจากเมือง Charleston, South Carolina อันดับ 1 The World's Best Cities ซึ่งได้รับคะแนนโหวต 91.66

ประเภท DESTINATION	
ระดับภูมิภาคเอเชีย (The Best Cities in Asia)	ระดับโลก (The World Best Cities)
#1 Chiang Mai	#2 Chiang Mai
#5 Bangkok	#14 Bangkok
บทความ "Take the Grand Tour of Chiang Mai, Thailand-a.k.a. The Best City in Asia" โดย Melanie Lieberman	
ประเภท HOTELS	
The Best Resort Hotels in Southeast Asia	The Best Resort Hotels in Asia
#1 137 Pillars House, Chiang Mai	#5 137 Pillars House, Chiang Mai
#3 Four Seasons Resort Chiang Mai	#8 Four Seasons Resort Chiang Mai
#4 Four Seasons Tented Camp Golden Triangle, Chiang Rai	#9 Four Seasons Tented camp Golden Triangle, Chiang Rai
#5 Four Seasons Resort Koh Samui	
#6 Anantara Chiang Mai	
#7 Dhara Dhevi Chiang Mai	
#9 Amanpuri, Phuket	
The 10 Best City Hotels in Asia	The 100 Best Hotels in the world
#8 Mandarin Oriental, Bangkok	#37 137 Pillars House, Chiang Mai
	#66 Four Seasons Chiang Mai
	#72 Four Seasons Tented Camp Golden Triangle, Chiang Rai

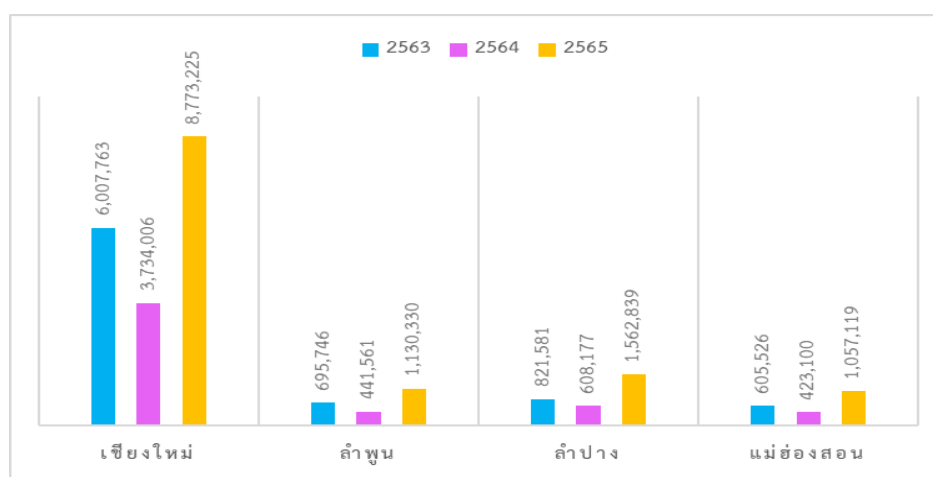
ตาราง สรุปผลการจัดอันดับ Travel + Leisure 2016 World's Best Award ที่ประเทศไทยได้รับรางวัล

จากศักยภาพที่โดดเด่นดังกล่าวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ทำให้ภาคการท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญของการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดและประเทศไทยโดยรวม ดังจะเห็นได้จากสถิติ ต่อไปนี้

ปี พ.ศ. 2565 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีผู้มาเยี่ยมเยือน (visitor) จำนวน 12,523,513 คน แบ่งเป็น ในจังหวัดเชียงใหม่ 8,773,225 คน ในจังหวัดลำพูน 1,130,330 คน ในจังหวัดลำปาง 1,562,839 คน และในจังหวัดแม่ฮ่องสอน 1,057,119 คน ทั้งนี้ ผู้มาเยือนมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2563 และปี พ.ศ. 2564 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ผ่านทำให้ภาวะเศรษฐกิจท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ลดลงตัว จนถึงปัจจุบัน จากข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2565 พบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยว 12,523,513 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2564 ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยว 5,206,844 คน โดยในปี พ.ศ. 2565 จังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ รองลงมาคือ จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ

จังหวัด	2563	2564	2565
เชียงใหม่	6,007,763	3,734,006	8,773,225
ลำพูน	695,746	441,561	1,130,330
ลำปาง	821,581	608,177	1,562,839
แม่ฮ่องสอน	605,526	423,100	1,057,119
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	8,130,616	5,206,844	12,523,513

ตาราง ผู้มาเยี่ยมเยือน ปี พ.ศ. 2563 – 2565

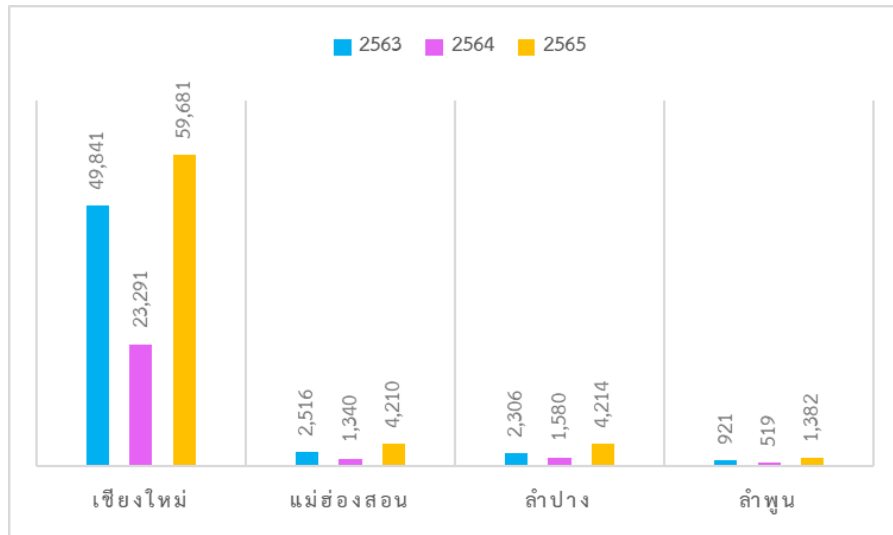

แผนภูมิรูปภาพแสดงผู้มาเยี่ยมเยือน ปี พ.ศ. 2563 - 25635

รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2565 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีจำนวนรายได้นักท่องเที่ยว จำนวน 69,486.73 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2564 คือจำนวน 26,730.67 ล้านบาท แบ่งเป็นจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 59,681 ล้านบาท, จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 4,210 ล้านบาท, จังหวัดลำปาง 4,214 ล้านบาท, จังหวัดลำพูน จำนวน 1,382 ล้านบาท

จังหวัด	2563	2564	2565
เชียงใหม่	49,841	23,291	59,681
แม่ฮ่องสอน	2,516	1,340	4,210
ลำปาง	2,306	1,580	4,214
ลำพูน	921	519	1,382
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	55,583	26,730.67	69,486.73

ตาราง รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2563 – 2565

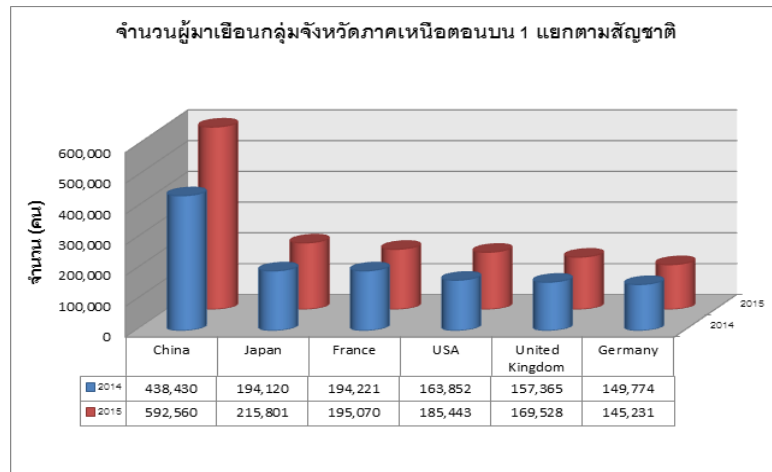
แผนภูมิรูปภาพแสดงรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2563 - 2565

ทั้งนี้ หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิดดีขึ้น การการเดินทางโดยเครื่องบินด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่มีการขยายตัวจากปีก่อนหน้า เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุนจากการเปิดเที่ยวบินเพิ่มมากขึ้น ทั้งเส้นทางบินตรงเชื่อมโยงกับเมืองสำคัญในต่างประเทศทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าออกได้สะดวกขึ้น ขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวจีนยังคงเดินทางผ่านเข้ามาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จำนวนมากต่อเนื่องตลอดทั้งปี ทั้งการเดินทางโดยเที่ยวบินตรง เที่ยวบินเช่าเหมาลำ อีกทั้งยังมีเที่ยวบินตรงระหว่างเชียงใหม่กับ 13 เมืองใหญ่ ของจีน เช่น เซี่ยงไฮ้ คุนหมิง กวางโจว หางโจว หนานหนิง ปักกิ่ง ฉินตู ฉงชิ่ง เซินเจิ้น และอู่ฮั่น เป็นต้น

นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวไทยยังคงเดินทางมาร่วมประชุมสัมมนาพร้อมประชุมสัมมนาจัดโดยภาครัฐและเอกชน และเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เพิ่มขึ้นมากเช่นกัน โดยเฉพาะในช่วงปลายปีเพื่อมาสัมผัสบรรยากาศในช่วงฤดูหนาว ประกอบกับรัฐบาลมีมาตรการภาษีส่งเสริมการท่องเที่ยวทั่วไทยที่สามารถนำค่าใช้จ่ายด้านที่พักมาหักลดหย่อนเพื่อคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รวมทั้งผลจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลงมากในรอบหลายปีทำให้นักท่องเที่ยวไทยนิยมขับรถมาเที่ยวภาคเหนือเพิ่มขึ้น

สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาเยือนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 สูงสุด 6 อันดับแรก ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากประเทศจีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และเยอรมันตามลำดับ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวจีนในกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2557 มีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.16 จากปี พ.ศ. 2556

จากผลการศึกษาของแผนงานวิจัยการบริหารจัดการและการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เส้นทางอารยธรรมล้านนา โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการท่องเที่ยว สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า การเดินทางมาท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบนของนักท่องเที่ยวมีเป้าหมายที่จะไปแหล่งท่องเที่ยวที่คล้ายคลึงกัน นักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวจากทวีปอเมริกา นักท่องเที่ยวจากทวีปยุโรป และนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศซีกโลกใต้ มีเป้าหมายที่จะท่องเที่ยวที่วัดสำคัญหรือศาสนสถานเป็นอันดับแรก ส่วนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นและนักท่องเที่ยวชาวจีนนั้นมีเป้าหมายที่จะท่องเที่ยวที่แหล่งโบราณสถาน แหล่งประวัติศาสตร์ โดยนักท่องเที่ยวได้เดินทางไปท่องเที่ยวตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวจากทวีปอเมริกา นักท่องเที่ยวจากทวีปยุโรป นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น ในส่วนของกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวได้ทำนั้น นักท่องเที่ยวชาวไทยชอบชิมอาหารพื้นเมือง เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น นักท่องเที่ยวชาวจีน และนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศซีกโลกใต้ ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวจีนยังชอบชมแหล่งโบราณสถาน แหล่งประวัติศาสตร์อีกด้วย ส่วนนักท่องเที่ยวจากทวีปอเมริกา และนักท่องเที่ยวจากทวีปยุโรป นั้นชอบชมวัดสำคัญและศาสนสถานที่สำคัญของภาคเหนือตอนบน 1

แหล่งท่องเที่ยว	ไทย (ร้อยละ)	ทวีป อเมริกา (ร้อยละ)	ทวีปยุโรป (ร้อยละ)	ญี่ปุ่น (ร้อยละ)	จีน (ร้อยละ)	กลุ่มประเทศ ซีกโลกใต้ (ร้อยละ)
1. แหล่งโบราณสถาน แหล่งประวัติศาสตร์	58.4	51.4	65.5	50.0	71.0	61.9
2. งานเทศกาล ประเพณี	48.1	32.4	41.4	23.3	40.0	42.9
3. วัดสำคัญ ศาสนสถาน	76.2	70.3	88.5	46.7	70.0	90.5
4. พิพิธภัณฑ์	39.3	13.5	20.7	26.7	28.0	28.6
5. สถานที่แสดงศิลปะ	22.9	5.4	21.8	3.3	19.0	14.3
6. ชุมชนเก่าแก่ชุมชนวัฒนธรรม	23.8	32.4	28.7	13.3	23.0	38.1
7. แหล่งผลิตสินค้า ของที่ระลึก	47.7	29.7	29.6	10.0	17.0	23.8
8. อุทยานวิทยาศาสตร์	12.6	2.7	3.4	-	5.0	4.8
9. สวนพฤกษศาสตร์อุทยาน แห่งชาติ	54.9	48.6	54.0	23.3	17.0	57.1

10.	โครงการหลวง	25.2	2.7	5.7	20.0	14.0	19.0
11.	แหล่งผลิตการเกษตร	12.1	2.7	12.6	-	5.0	-
12.	รีสอร์ท อุทยานดอกไม้	38.8	18.9	14.9	16.7	24.0	19.0
13.	สวนสัตว์	34.1	10.8	10.3	3.3	30.0	9.5
14.	ห้างสรรพสินค้า	54.2	18.9	8.0	13.3	27.0	23.8
15.	อื่นๆ	1.4	21.6	9.2	16.7	5.0	14.3

ตาราง แสดงแหล่งท่องเที่ยวเป้าหมายที่จะไปท่องเที่ยว

กิจกรรมท่องเที่ยว		ไทย (ร้อยละ)	ทวีป อเมริกา (ร้อยละ)	ทวีปยุโรป (ร้อยละ)	ญี่ปุ่น (ร้อยละ)	จีน (ร้อยละ)	กลุ่มประเทศ ซีโกลด์ (ร้อยละ)
1.	ชมแหล่งโบราณสถาน แหล่งประวัติศาสตร์	72.4	45.9	62.4	70.0	84.0	35.0
2.	ชมพิพิธภัณฑ์	51.4	13.5	15.3	30.0	43.0	19.0
3.	ชมย่านชุมชนเก่าแก่ บ้านเรือน ยนต์ หรืออาคารในรูปแบบ สถาปัตยกรรมดั้งเดิม	48.6	43.2	38.8	40.0	67.0	47.6
4.	ชมวัดสำคัญและศาสนสถานที่ สำคัญ	82.7	86.5	76.5	73.3	73.0	81.0
5.	ศึกษารวมฝึกสมาธิ วิชาศาสนา	16.8	18.9	15.3	3.3	21.0	9.5
6.	ชมการแสดงทางวัฒนธรรม ร่วมงานเทศกาลและงาน ประเพณีทางวัฒนธรรม	55.1	37.8	37.6	40.0	51.0	47.6
7.	ชิมอาหารพื้นเมือง	85.0	73.0	65.9	80.0	84.0	81.0
8.	ทดลอง ฝึกทำอาหารพื้นเมือง	13.6	40.5	23.5	6.7	19.0	23.8
9.	เยี่ยมชมและพูดคุยกับคนใน ชุมชนเกี่ยวกับวิถีชีวิตดั้งเดิม	37.4	51.4	42.4	30.0	44.0	57.1
10.	ชมและซื้อสินค้าในแหล่ง หัตถกรรมท้องถิ่นสินค้าพื้นเมือง	76.6	59.5	5.1	36.7	69.0	57.1
11.	ฝึกทำงานหัตถกรรมพื้นเมือง หัตถกรรมท้องถิ่น	16.8	8.1	7.1	3.3	18.0	9.5
12.	ฝึกการแสดงพื้นเมือง (ค่าว ซอ จ้อย ฟ้อน)	12.1	13.5	3.5	13.3	14.0	9.5
13.	ใช้บริการฟื้นฟูสุขภาพและนวด แบบพื้นเมืองล้านนา(นวด ย่ำ ขาง ตอกเส้น)	43.9	29.7	16.5	56.7	72.0	14.3
14.	อื่นๆ	3.3	8.8	4.9	6.7	5.0	-

ตาราง กิจกรรมที่ทำการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน 1

ทั้งนี้ หากพิจารณาจำนวนผู้โดยสารที่เดินทางผ่านสนามบินในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จะพบว่า มีอัตราการเติบโตเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่เพิ่มขึ้น

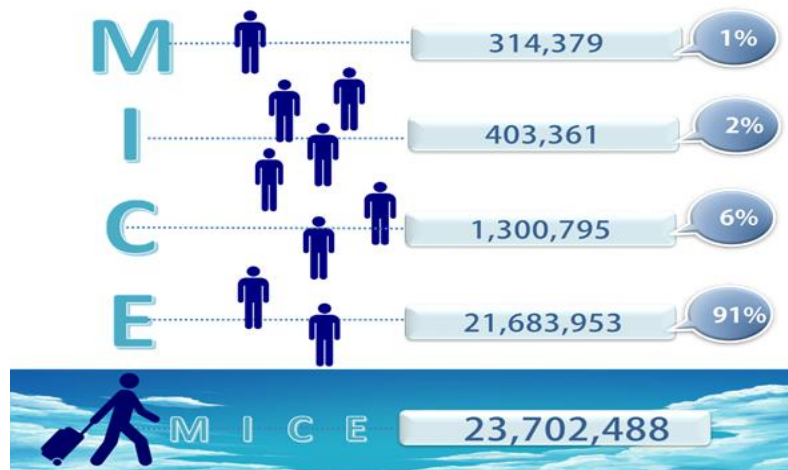
ท่าอากาศยาน	จำนวนผู้โดยสาร (คน)						
	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565
ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่	9,426,732	10,222,224	10,688,160	11,130,643	11,611,301	12,113,949	12,654,859
ท่าอากาศยานลำปาง	290,580	330,900	360,300	389,500	418,500	448,400	478,900
ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน	55,368	64,200	74,700	85,200	95,700	106,200	116,700
ท่าอากาศยานปาย	6,066	8,511	8,679	8,854	9,035	9,226	9,420

หมายเหตุ ที่มา : บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) , สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ปี 2561 - 2565 เป็นผลการพยากรณ์

ธุรกิจไมซ์ (MICE)

อุตสาหกรรมการจัดประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการจัดแสดงสินค้า/นิทรรศการ (อุตสาหกรรมไมซ์) ถือเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการจ้างงานและการกระจายรายได้ไปยังพื้นที่ที่มีการจัดงาน และยังก่อให้เกิดผลดีต่ออุตสาหกรรมเชื่อมโยงทั้งในภาคการผลิตและภาคบริการที่เกี่ยวเนื่องของประเทศไทย และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ด้วย

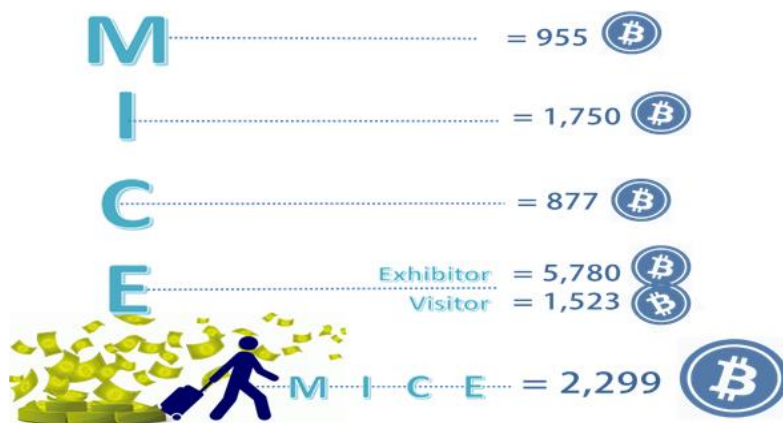
ในภาพรวมของประเทศไทย จากการสำรวจข้อมูลอุตสาหกรรมไมซ์ในประเทศไทยช่วงปีงบประมาณ 2558 (ต.ค. 57 – ก.ย. 58) โดยสำนักงานส่งเสริมการจัดการประชุมและนิทรรศการ (สสปน.) สามารถประมาณการจำนวนผู้เดินทางกลุ่มไมซ์ในประเทศไทย ซึ่งได้แก่ ผู้เข้าร่วมประชุม ท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และงานแสดงสินค้า/นิทรรศการชาวไทยหรือผู้ที่พำนักถาวรในประเทศไทยว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 23,702,488 ราย โดยผู้เดินทางกลุ่มไมซ์ในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้เข้าร่วมและผู้จัดงานแสดงสินค้า ซึ่งมีจำนวนประมาณ 21,683,953 ราย (ร้อยละ 91) ในขณะที่กลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมของบริษัทเอกชนมีน้อยที่สุดเพียง 314,379 ราย (ร้อยละ 1)

จุดหมายปลายทางของผู้เดินทางกลุ่มไมซ์ในประเทศไทย เมื่อพิจารณาจุดหมายปลายทางของการเดินทางของผู้เข้าร่วมประชุม ท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และงานแสดงสินค้า/นิทรรศการชาวไทยหรือผู้ที่พำนักถาวรในประเทศไทย ใน 5 พื้นที่ คือ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ขอนแก่น ภูเก็ต และพัทยา ซึ่งได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานส่งเสริมการจัดการประชุมและนิทรรศการ (สสปน.) ให้เป็น MICE City พบว่า ในปี พ.ศ. 2558 กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมของผู้เดินทางไมซ์จำนวน 18,635,869 ราย (ร้อยละ 79) และก่อให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจเป็นมูลค่า 34,411 ล้านบาท ในขณะที่ภูเก็ตเป็นจุดหมายปลายทางที่มีผู้เดินทางกลุ่มไมซ์ในประเทศไปน้อยที่สุด (ร้อยละ 1)

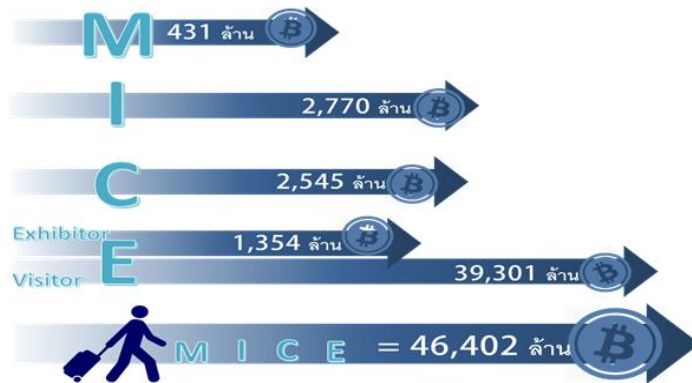
จากการประมาณค่าใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมประชุม ท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และงานแสดงสินค้า/นิทรรศการชาวไทยหรือผู้ที่พำนักถาวรในประเทศไทยในช่วงปีงบประมาณ 2558 พบว่าค่าใช้จ่ายของผู้เดินทางกลุ่มไมซ์ในประเทศไทยมีค่าประมาณ 2,299 บาท/คน/วัน โดยกลุ่มผู้ออกงานแสดงสินค้ามีค่าใช้จ่ายต่อวันมากที่สุด (5,780 บาท) ส่วนกลุ่มผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด (877 บาท)

สำหรับค่าใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมประชุม ท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และงานแสดงสินค้า/นิทรรศการชาวไทยหรือผู้ที่พำนักถาวรในประเทศไทยในช่วงปีงบประมาณ 2558 และจำนวนผู้เดินทางไมซ์ในประเทศทำให้สามารถประมาณรายได้ที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมไมซ์ในประเทศว่ามีมูลค่าเท่ากับ 46,401,553,667.01 บาท

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

โดยรายได้ส่วนใหญ่มาจากการจับจ่ายซื้อสินค้าและบริการของผู้เข้าร่วมงานแสดงสินค้าซึ่งมีมูลค่าเท่ากับ 39,301,269,285.13 บาท รองลงมา คือ รายได้จากกลุ่มผู้เข้าร่วมการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล ในขณะที่รายได้จากกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมของบริษัทเอกชนมีมูลค่าน้อยที่สุด

สำหรับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 นั้น จังหวัดเชียงใหม่ถือได้ว่ามีศักยภาพโดดเด่นที่สุดในอุตสาหกรรมไมซ์ เนื่องจากความเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวและศูนย์กลางการคมนาคมของภาคเหนือรวมทั้งมีความพร้อมด้านสถานที่ประชุมที่สามารถรองรับการจัดงานระดับองค์กร ระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้งมีที่พักตั้งแต่ระดับประหยัดจนถึงระดับห้าดาวที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่ม Luxury ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีพื้นที่รวม 326 ไร่ มีพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารกว่า 60,000 ตารางเมตร พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่ครบครันรองรับผู้เข้าร่วมงานได้ถึง 10,000 คน

จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการจัดการประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) พบว่า ในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดเชียงใหม่มีนักท่องเที่ยวไมซ์ทั้งหมดจำนวน 1,308,888 คน สร้างรายได้จำนวน 2,885,427,946 บาท และมีแนวโน้มที่จะเติบโตสูงขึ้นในอนาคต

Chian g Mai	No. of Domestic MICE travelers (paxs)					Revenue (mB)				
	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Total	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Total
M	4,557	7,487	18,984	33,435	64,463	6,401,309	16,624,956	18,516,519	42,057,154	83,599,938
I	13566	74480	-	29349	117,395	66,042,150	1,025,858,704	-	63,518,077	1,155,418,931
C	2,025	45,349	60,750	111,359	219,483	4,127,871	48,042,459	79,975,346	265,150,634	397,296,310
E	230,330	54,180	-	623,032	907,542	598,793,474	116,319,100	-	534,000,192	1,249,112,766
Total	250,478	181,496	79,734	797,175	1,308,883	675,364,805	1,206,845,218	98,491,865	904,726,058	2,885,427,946

ทั้งนี้ การเป็นเมืองแห่งไมซ์ของจังหวัดเชียงใหม่ไม่ได้สร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่จังหวัดเชียงใหม่เพียงจังหวัดเดียว แต่ยังสามารถต่อยอดและเชื่อมโยงไปยังจังหวัดอื่นๆ ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 อื่นๆ ได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาโครงการสร้างเมืองรองรับการพัฒนาอย่างยั่งยืน (กิจกรรมพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะรองรับธุรกิจ MICE และการท่องเที่ยว) โดยสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะว่า ระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองเพื่อรองรับธุรกิจ MICE มีความจำเป็นเพื่อการเชื่อมโยงเป็นโครงข่ายระหว่างเมืองเพื่อกระจายให้มีการเดินทางมากขึ้น ระบบก็จะมีประสิทธิภาพและช่วงส่งเสริมธุรกิจการค้าโรงแรมต่างๆ ให้ดีขึ้น ธุรกิจ MICE ของจังหวัดนั้นก็จะต้องดีขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ เนื่องจากกิจกรรม MICE เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาของกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะกลุ่มที่แตกต่างกัน เช่น หากเป็นกลุ่ม MICE จากต่างประเทศ นิทรรศการขนาดใหญ่จากส่วนกลาง หรือการจัดกิจกรรม MICE ด้านการศึกษา จังหวัดเชียงใหม่จะมีความพร้อมมากที่สุด หากเป็นกลุ่ม MICE จากประเทศเพื่อนบ้าน CMLV จังหวัดลำปางก็สามารถเป็นทางเลือกที่เป็นไปได้ นอกเหนือจากจังหวัดเชียงใหม่ หากมีการพัฒนาสนามบินให้มีเที่ยวบินจากต่างประเทศมาลงได้ ขณะที่จังหวัดลำพูนมีความโดดเด่นด้านเกษตรกรรมและการบริหารจัดการเมืองแบบกิ่งเมืองกิ่งชนบทเชิงเกษตรกรรมจึงเป็นทางเลือกสำหรับ MICE ในระดับท้องถิ่น ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีระบบนิเวศอันอุดมสมบูรณ์จึงเหมาะสำหรับกลุ่ม Incentive และ small group meeting รวมไปถึงกิจกรรม MICE ให้กับนักเรียน นักศึกษาที่ต้องการเรียนรู้ระบบนิเวศ หรือวิถีชีวิตคนเมือง และคนชนบทในพื้นที่ที่โอบล้อมด้วยขุนเขา ดังนั้น ความร่วมมือกันของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่มีความเป็นไปได้สูงต่อการพัฒนากิจกรรม MICE ร่วมกัน ก็คือนำเอากลุ่มตลาดเป้าหมายที่แตกต่างกันนี้มารวมกันเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อนำเสนอไปยังตลาด ซึ่งทำให้ตลาดสามารถเลือกกิจกรรม MICE ที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าเป้าหมายที่มีความต้องการและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

ธุรกิจบริการสุขภาพ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ยังมีศักยภาพที่โดดเด่นในด้านธุรกิจบริการสุขภาพซึ่งสอดคล้องกับกระแสการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ หรือ Health Tourism โดยจังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพตั้งแต่ธุรกิจบริการทางการแพทย์ ทันตกรรม บริการสปา นวดแผนไทย แพทย์แผนไทย และผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างครบวงจรและมีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานจนเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งด้านการแพทย์และทันตกรรม การบริการเพื่อสุขภาพ และผลิตภัณฑ์สุขภาพ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีความโดดเด่นในการเป็นศูนย์กลางด้าน Health and Wellness โดยจังหวัดเชียงใหม่มีความพร้อมและโดดเด่นในด้านสถานบริการทางการแพทย์และทันตกรรม การบริการเพื่อสุขภาพ เช่น สปา/นวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย การเป็นที่ตั้งของโรงเรียนสอนธุรกิจสุขภาพ สถานที่ผลิตเครื่องสำอาง และสถานเสริมความงาม ขณะที่จังหวัดลำปาง ลำพูน และแม่ฮ่องสอนจะมีศักยภาพในเชิงสนับสนุนการบริการสุขภาพ อาทิ การเป็นแหล่งสมุนไพร หรือแหล่งวัตถุดิบในการผลิตอาหารเพื่อสุขภาพ/เครื่องสำอาง แหล่งน้ำพุร้อน ตลอดจนเป็นแหล่งภูมิปัญญาในการนวดหรือบำรุงสุขภาพตามวิถีพื้นบ้านล้านนา โดยในการพัฒนาธุรกิจบริการสุขภาพกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 นั้น นอกจากจะเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดแล้ว ยังมีความเชื่อมโยงกับภาคการเกษตรซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรได้เป็นอย่างดี

ลำดับที่	ประเภทสถานประกอบการ	จำนวนสถานประกอบการ / ปี/ จังหวัด														
		2563					2564					2565				
		ชม	ลป	มส	ลพ	รวม	ชม	ลป	มส	ลพ	รวม	ชม	ลป	มส	ลพ	รวม
1	- การแพทย์และทันตกรรม															
	1.1 โรงพยาบาลเอกชน	16	2	-	2	20	17	2	-	5	24	17	2	-	5	72
	1.2 สถานพยาบาลเอกชน	919	239	29	164	1,351	1,043	264	31	164	1,502	1,203	292	37	190	4,726
	1.3 คลินิกทันตกรรม	207	39	-	32	278	230	42	-	34	306	251	44	-	40	947
	1.4 คลินิกทันตกรรมเฉพาะทาง	164	-	-	-	164	171	-	-	-	171	184	-	-	-	526
	1.5 คลินิกทันตกรรมตามเกณฑ์ คุณภาพคลินิกทันตกรรม ล้านนา	16	2	-	2	20	17	2	-	5	24	17	2	-	5	72
2	- การบริการเพื่อสุขภาพ	ชม	ลป	มส	ลพ	รวม	ชม	ลป	มส	ลพ	รวม	ชม	ลป	มส	ลพ	รวม
	2.1 สถานประกอบการเพื่อ สุขภาพ	5	4	2	1	15	6	6	3	1	16	5	6	3	1	5
	1. สปาเพื่อสุขภาพ															
	2. นวดเพื่อสุขภาพ	130	63	36	32	261	29	77	34	31	171	63	91	33	36	130
	3. นวดเพื่อเสริมสวย	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2 โรงเรียนสอนธุรกิจสุขภาพ (นวด / สปา)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ลำดับที่	ประเภทสถานประกอบการ	จำนวนสถานประกอบการ / ปี / จังหวัด														
		2563					2564					2565				
		ชม	ลพ	ลป	มส	รวม	ชม	ลพ	ลป	มส	รวม	ชม	ลพ	ลป	มส	รวม
3	ผลิตภัณฑ์สุขภาพ															
	3.1 สถานที่ผลิตเครื่องสำอาง	1,025	14	87	24	1,150	978	16	88	16	1,098	334	20	93	8	455
	3.2 สถานที่เสริมความงาม ประเภทคลินิกเสริมสวย	99	-	20	0	119	112		21	0	133	138		22	0	160
	3.3 สถานที่ผลิตเครื่องมือ แพทย์	7	4	-	0	11	8	4	-	0	12	8	8	-	0	16
	3.4 สถานที่ผลิตอาหาร															
	3.4.1 เครื่องดื่มในภาชนะ บรรจุที่ปิดสนิท	169	23	53	4	249	200	24	53	4	281	200	26	54	4	284
	3.4.2 ชา	62	1	8	3	74	78	1	9	3	91	78	1	10	2	91
	3.4.3 ชาสมุนไพร	56	5	8	2	71	74	6	8	2	90	74	6	8	1	89
	3.4.4 น้ำนมถั่วเหลืองใน ภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท	6	2	2	0	10	6	2	2	0	10	6	2	2	0	10
	3.4.5 น้ำบริโภคในภาชนะ บรรจุที่ปิดสนิท	349	86	298	40	773	348	91	305	37	781	348	100	313	46	807
	3.4.6 น้ำผึ้ง	30	8	2	0	40	38	8	2	0	48	38	9	2	0	49
	3.4.7 น้ำแร่ธรรมชาติ	7	0	4	0	11	8	0	5	0	13	8	0	5	0	13
3.4.8 นมโค	2	0	2	0	4	2	0	2	0	4	2	0	2	0	4	

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ลำดับที่	ประเภทสถานประกอบการ	จำนวนสถานประกอบการ / ปี / จังหวัด														
		2563					2564					2565				
		ชม	ลพ	ลป	มส	รวม	ชม	ลพ	ลป	มส	รวม	ชม	ลพ	ลป	มส	รวม
	ผลิตภัณฑ์สุขภาพ															
	3.4.9 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	32	7	8	1	48	41	8	8	1	58	41	8	8	1	58
	3.4.10 อาหารที่มี วัตถุประสงค์พิเศษ-ผลิตภัณฑ์ เสริมอาหาร	-	0	-	0	0	-	0	-	0	0	-	0	-	0	0
	3.4.11 อาหารในภาชนะ บรรจุที่ปิดสนิท	11	7	14	0	32	12	7	14	0	33	15	7	14	0	36
	3.4.12 พืช ผัก ผลไม้ ถั่ว และผลิตภัณฑ์	26	0	26	0	52	35	0	34	0	69	57	0	41	0	98
	3.4.13 พืชผักแช่แข็ง	9	0	1	0	10	9	0	1	0	10	10	0	1	0	11
	3.4.14 พืชผักผลไม้	-	0	26	2	28	2	0	34	2	38	5	0	41	0	46
	3.4.15 พืชผักผลไม้สด	28	5	0	0	33	36	9	1	0	46	60	11	1	0	72
	3.4.16 พืชผักแห้ง	17	0	26	0	43	29	0	34	0	63	35	0	41	0	76
	3.4.17 อาหารพร้อมปรุง	59	4	181	0	244	74	4	185	0	263	105	4	186	0	295
	3.4.18 อาหารสำเร็จรูปที่ พร้อมบริโภคทันทีแช่แข็ง	7	0	199	0	206	7	0	205	0	212	9	0	208	0	217

ทิศทางการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

ในปี 2566 คาดว่า แนวโน้มภาคท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จะยังคงขยายตัวต่อเนื่องและเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของเศรษฐกิจภาคเหนือ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีนที่มีแนวโน้มเดินทางออกไปท่องเที่ยวต่างประเทศ รวมทั้งประเทศไทย และภาคเหนือ รวมทั้งภาคเหนือตอนบน 1 อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จาก World Tourism Organization คาดว่า นักท่องเที่ยวจีนยังมีแนวโน้มใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศเพื่อท่องเที่ยวและทำธุรกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน กลุ่มนักท่องเที่ยวอาเซียนก็มีแนวโน้มที่จะเติบโตหลังจากเปิด AEC เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวกลุ่มยุโรปและอเมริกาใต้เริ่มกลับมาเที่ยวภาคเหนือตอนบน 1 ตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศดังกล่าวที่ปรับตัวเชิงบวก เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวไทยที่ยังคงนิยมมาเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 โดยเฉพาะช่วงฤดูหนาว หากอากาศหนาวเย็นยาวนานจะทำให้นักท่องเที่ยวไทยหลังไหลขึ้นมาเที่ยวภาคเหนือเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ

ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในอนาคต นอกเหนือจากการรักษาทุนทางประวัติศาสตร์ สังคมวัฒนธรรม ภาพลักษณ์และความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงกันระหว่างจังหวัดในกลุ่มให้มากขึ้น การฟื้นฟูและอนุรักษ์ความเป็นท้องถิ่นทั้งองค์ความรู้ ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนสภาพแวดล้อมเพื่อเป็นรากฐานในการสืบสานการพัฒนาและส่งต่อให้คนรุ่นหลังได้อย่างมีคุณค่า และการให้ความสำคัญกับเป้าหมายในกลุ่ม Culture, Creativity, High-value Services เพื่อยกระดับภาคบริการสู่ตลาดคุณภาพสูงแล้ว ยังมีประเด็นสำคัญอื่นๆ ที่จะต้องคำนึงถึง ดังนี้

1) ทั้ง 4 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ต่างก็มีความโดดเด่นที่สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดให้แตกต่างกันเพื่อตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มต่างๆ จังหวัดเชียงใหม่ในฐานะ Hub ด้านการท่องเที่ยวสำคัญของกลุ่มจังหวัดจึงต้องแสวงหากิจกรรมการท่องเที่ยวที่โดดเด่นที่สุดของแต่ละจังหวัดออกมาใช้เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กระจายออกไปจังหวัดทั้งสามให้มากยิ่งขึ้น

2) ในปัจจุบันจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากและเข้ามาหลายช่องทางรวมถึงการขับขีพาทนส่วนบุคคลผ่านด่านชายแดนเข้ามาด้วยตนเอง ส่งผลกระทบต่อประชาชนท้องถิ่นในหลากหลายด้าน รวมถึงด้านความปลอดภัยบนท้องถนน ดังนั้น ภาครัฐจึงควรเข้ามามีบทบาทในการจัดระเบียบและควบคุมรูปแบบการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวดังกล่าว เช่น การออกมาตรการบังคับใช้ด้านการทำประกัน กำหนดจุดจอดที่เหมาะสม และเคร่งครัดต่อการบังคับใช้กฎหมายด้านการจราจร

3) ในอนาคตการใช้ระบบขนส่งสาธารณะที่มีอยู่เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดจำเป็นต้องมีการพัฒนารองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม การพัฒนาระบบขนส่งมวลชน และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งต้องมองถึงความสมบูรณ์ของโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะระหว่างจังหวัดที่ต้องมีทั้งจำนวนและคุณภาพเพียงพอต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ดังนั้นแม้ว่าในปัจจุบัน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จะมีระบบโครงข่ายการคมนาคมที่มีคุณภาพที่ดีและมีปริมาณที่เพียงพอต่อการสนับสนุนการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นในเส้นทางเชียงใหม่ - ลำปาง

เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน และเชียงใหม่ - ลำพูน อย่างไรก็ตาม สิ่งที่จะต้องเร่งรัดปรับปรุงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในระบบ คือ

(1) การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะภายในของแต่ละจังหวัด เพื่อให้นักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางไปถึงยังแต่ละจังหวัดแล้วสามารถเดินทางต่อไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่นอกเหนือเส้นทางระหว่างจังหวัดรวมถึงเดินทางต่อไปยังสถานที่พักได้อย่างสะดวกและด้วยราคาที่เป็นมาตรฐาน ทั้งนี้ ระบบขนส่งสาธารณะประจำทางในเขตเมืองเป็นแนวทางที่ดีที่สุดแต่ก็ต้องพิจารณาร่วมกับปริมาณของผู้ใช้บริการในพื้นที่ประกอบ โดยสำหรับจังหวัดที่ยังไม่พร้อมก็สามารถจัดทำราคาค่าโดยสารที่เป็นมาตรฐานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวที่ใช้บริการได้

(2) แนวทางการพัฒนาตัวร่วมเชื่อมโยงระหว่างเส้นทาง และระบบ Hop on Hop off ในแต่ละเส้นทาง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถวางแผนการท่องเที่ยวได้เสมือนหนึ่งเดินทางโดยรถของบริษัทนำเที่ยว

4) กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก ภาครัฐและเอกชนควรให้ความสำคัญกับการจัดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อออนไลน์ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน หรือประเทศอื่นๆ อย่างเป็นระบบและมีการบริหารจัดการเพื่อกระตุ้นความต้องการการท่องเที่ยวโดยอาจเริ่มจากตลาดอาเซียน และตลาดจีน โดยใช้จุดแข็งของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในเรื่องประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาพื้นบ้าน ความสวยงามทางธรรมชาติ ทักษะและความอ่อนน้อมในการให้บริการที่เป็นเอกลักษณ์ ในการสร้างแรงจูงใจและความประทับใจสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

5) การสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดโดยสนับสนุนการสร้างรากฐานทางการท่องเที่ยวในระยะยาว อาทิ ความพยายามจะผลักดันให้เชียงใหม่เป็นเมืองมรดกโลกทำให้จากเดิมความสวยงามทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมของเชียงใหม่ได้ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาแล้วมากมาย แต่หากการได้รับการคัดเลือกให้เป็นเมืองมรดกโลกย่อมเป็นการเติบโตของตลาดการท่องเที่ยวอย่างมหาศาลมากขึ้น

ด้านการค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน 1 ประเทศ คือ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวคือ จังหวัดเชียงใหม่มีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาใน 5 อำเภอ คือ อำเภอเวียงแหง อำเภอเชียงดาว อำเภอไชยปราการ อำเภอฝางและอำเภอแม่สาย รวมระยะทาง 277 กิโลเมตร ขณะที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทุกอำเภอ ระยะทางรวมทั้งสิ้น 483 กิโลเมตร แบ่งเป็นพรมแดนทางบกยาวประมาณ 326 กิโลเมตร และพรมแดนทางน้ำ ยาวประมาณ 157 กิโลเมตร (ด้านแม่น้ำสาละวิน ยาว 127 กิโลเมตร และด้านแม่น้ำเมย ยาว 30 กิโลเมตร) โดยทุกอำเภอของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

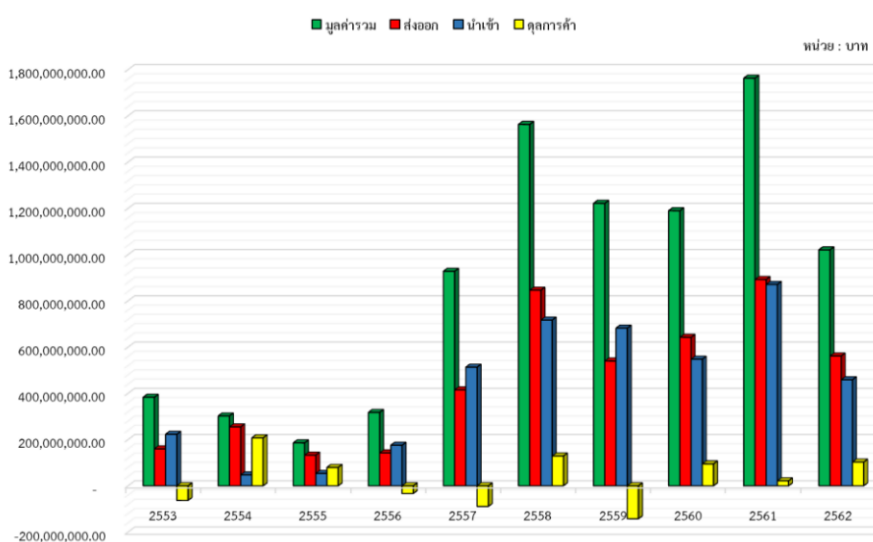
การค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในปัจจุบัน เป็นการค้าระดับท้องถิ่นที่เกิดขึ้นบริเวณตามแนวชายแดนด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีการติดต่อสัมพันธ์กันทางด้านการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างประเทศของประชาชน ชุมชน หรือผู้ประกอบการค้าขายซึ่งพ่อค้าส่วนใหญ่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนที่ทำการติดต่อค้าขายกันมานานแล้ว มีสายสัมพันธ์ที่ดีกับคู่ค้าและสามารถพูดภาษาท้องถิ่นได้

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ช่องทางการค้าระหว่างไทย-เมียนมาด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอนดำเนินการผ่านจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า 5 ช่องทาง คือ จุดผ่อนปรนห้วยผึ้ง จุดผ่อนปรนบ้านน้ำเพียงดิน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จุดผ่อนปรนบ้านห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม จุดผ่อนปรนเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง และจุดผ่อนปรนบ้านแม่สามแลบ อำเภอสบเมย โดยจุดผ่อนปรนทั้ง 5 จุดเป็นจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า มีลักษณะการซื้อขายส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าอุปโภคบริโภค โดยมีสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เบียร์ น้ำมันพืช สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าที่นำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ โค - กระบือมีชีวิต พืชผลทางการเกษตร อาทิ พริกแห้ง

ปี	มูลค่ารวม	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า
2553	382,914,202.47	159,964,652.12	222,949,550.35	- 62,984,898.23
2554	302,095,528.07	254,850,676.20	47,244,851.87	207,605,824.33
2555	185,791,732.89	132,844,088.89	53,299,839.00	79,544,249.89
2556	317,492,284.63	142,100,834.63	175,391,450.00	- 33,290,615.37
2557	927,980,724.44	414,936,045.44	513,044,679.00	- 89,108,633.56
2558	1,562,906,303.66	845,923,958.66	716,982,345.00	128,941,613.66
2559	1,221,596,156.18	539,580,436.18	682,015,720.00	- 142,435,283.82
2560	1,189,654,711.59	642,246,416.29	547,408,295.30	94,838,120.99
2561	1,762,765,071.73	892,072,538.46	870,692,533.27	21,380,005.19
2562	1,020,332,641.76	561,461,659.87	458,870,981.89	102,590,677.98
รวม	8,873,529,357.42	4,585,981,306.74	4,287,900,245.68	307,081,061.06

ตาราง แสดงมูลค่าการค้ารวม ส่งออก นำเข้า ดุลการค้า ปี 2553 – 2562

แผนภูมิรูปภาพแสดงแสดงมูลค่าการค้ารวม ส่งออก นำเข้า ดุลการค้า ปี 2553 – 2562

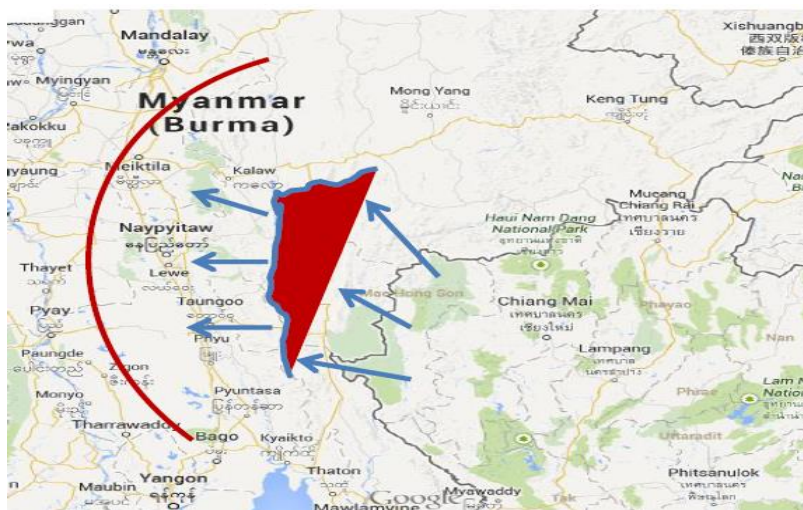
มูลค่าการค้ารวมปี 2553 - 2562 จำนวน 8,873 ล้านบาท มูลค่าการส่งออก จำนวน 4,585 ล้านบาท มูลค่าการนำเข้า จำนวน 4,287 ล้านบาท ดุลการค้าเกินดุล 307 ล้านบาท ทั้งนี้ สถานการณ์การค้าชายแดนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2558 จนถึง ปัจจุบัน โดยมีมูลค่าการค้าสูงสุดในปี 2561 จำนวน 1,762 ล้านบาท และมูลค่าต่ำสุดในปี 2555 จำนวน 185 ล้านบาท ในช่วงระยะเวลา 10 ปี จังหวัดแม่ฮ่องสอนเกินดุลการค้า

6 ปีและขาดดุลการค้า 4 ปีแต่ในภาพรวมจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังคงได้ดุลการค้า จำนวน 307 ล้านบาท การคาดการณ์มูลค่าการค้าชายแดน โดยศูนย์พัฒนาการค้าและธุรกิจไทยในอาเซียน สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน คาดการณ์มูลค่าการค้ารวมของเดือนพฤศจิกายน 2562 จำนวน 73.72 ล้านบาท โดยมูลค่าการค้าจริงอยู่ที่ 96.27 ล้านบาท สูงกว่าการคาดการณ์ 22.55 ล้านบาท เนื่องจากมูลค่าการนำเข้า โค - กระบือมีชีวิต และพริกแห้งเพิ่มขึ้น

มูลค่าการค้าดังกล่าวเป็นผลมาจากปัจจัยด้านแวดล้อมจากภายในและภายนอกประเทศ ได้แก่ ปัจจัยภายในประเทศ จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้มีการก่อสร้างและปรับปรุงสภาพเส้นทางคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางไปยังจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนในหลายเส้นทางทำให้เส้นทางผู้ประกอบการมีเส้นทางคมนาคมขนส่งสินค้าได้สะดวกขึ้น และประกอบนโยบายด้านการส่งเสริมการค้าและการดำเนินการในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น การจัดกิจกรรมเชิญผู้นำและผู้ประกอบการจากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเดินทางเข้ามาเจรจาและแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ในด้านต่างๆ การดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการค้าชายแดนในเรื่องการประกอบการค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนการดำเนินการนำภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเดินทางไปเชื่อมความสัมพันธ์ ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดความยั่งยืนและเกิดความสัมพันธ์อันระหว่างทั้งสองประเทศ ส่งผลทำให้เกิดประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจทำให้มูลค่าการค้าชายแดนไทย - เมียนมา มีอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม จากสภาพภูมิประเทศที่เป็นช่องทางการค้าทำให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีศักยภาพการพัฒนาพื้นที่ชายแดนที่ติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยสามารถพัฒนายกระดับจุดผ่อนปรนทางการค้าเป็นจุดผ่านแดนถาวรในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอนในอนาคต คือ

- 1) จังหวัดเชียงใหม่ มีศักยภาพในการส่งเสริมการค้าชายแดนกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จำนวน 2 แห่ง คือ จุดผ่อนปรนกัวผาวอก ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว และ 2) จุดผ่อนปรนบ้านหลักแตง ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง
- 2) จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีศักยภาพในการส่งเสริมการค้าชายแดนกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จำนวน 1 แห่ง คือ จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่มา: ผลการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพเชื่อมโยงด้านการค้าชายแดนและเตรียมความพร้อมจุดผ่อนปรนที่มีศักยภาพเป็นด่านถาวรภายใต้โครงการเปิดตลาดสู่ภูมิภาคอาเซียน

1) จังหวัดเชียงใหม่

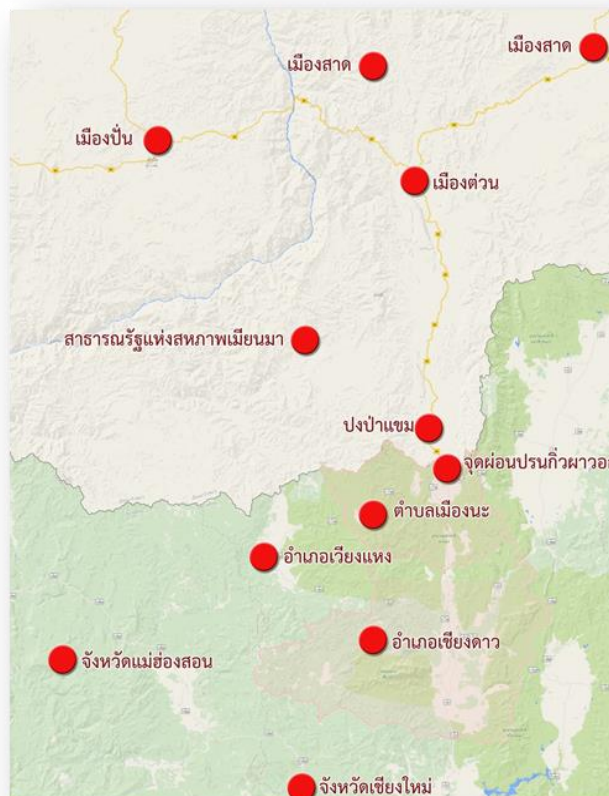
จังหวัดเชียงใหม่มีจุดผ่านแดนซึ่งเป็นจุดผ่อนปรนการค้าบริเวณชายแดนไทย - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จำนวน 2 แห่ง โดยเชื่อมโยงกับด่านชายแดนของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (Boundary Pillars: BP) ได้แก่ จุดผ่อนปรนกัวผาวอก บ้านอรุโณทัย ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเขตติดต่อกับ BP1 - เมืองสาด รัฐฉาน และจุดผ่อนปรนหลักแต่ง บ้านหลักแต่ง ตำบลเปียงหลวง อาเภอเวียงแหง จังหวัด เชียงใหม่ เป็นเขตติดต่อกับ BP3 - เมืองเตาะรัฐฉาน

ประเทศไทย	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	
จุดผ่อนปรนกัวผาวอก	Boundary Pillars 1	เมืองสาด รัฐฉาน
จุดผ่อนปรนหลักแต่ง	Boundary Pillars 3	เมืองเตาะ รัฐฉาน

ตาราง จุดผ่านแดนบริเวณชายแดนไทยจังหวัดเชียงใหม่-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

โดยจุดผ่อนปรนทั้ง 2 แห่ง ในอดีตได้เคยเปิดการค้าชายแดนกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และมีศักยภาพที่จะได้รับการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนถาวรในอนาคต ดังนี้

- 1) จุดผ่อนปรนกัวผาวอก ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 10 บ้านอรุโณทัย ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาวอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ มีอาณาเขตทางทิศเหนือติดต่อกับตำบลโป่งป่าแฉม อำเภอโป่งป่าแฉม จังหวัดเมืองสาด รัฐฉาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จุดผ่อนปรนกัวผาวอกประกาศเปิดจุดผ่อนปรนครั้งแรก เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2540 ตามประกาศจังหวัด เชียงใหม่ ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2540 ต่อมาเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2545 มีคำสั่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ให้ระงับการผ่านเข้า - ออก ตลอดจนการค้าขายสินค้าทุกชนิด ด้วยเหตุผลทาง ความมั่นคง หลังจากมีการระงับผ่านเข้า - ออก ได้มีการอนุญาตให้นำสินค้าเข้า-ออกผ่านทางจุดผ่อนปรนกัวผา วอกเป็นกรณีๆ โดยเฉพาะการขนส่งสินค้าก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังน้ำ เชื่อนท่าซาง ที่จังหวัดตองยีรัฐฉาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาโดย บริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ กรุ๊ป จำกัด และมีการนำเข้าสินค้าบางประเภทจาก สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาบ้างเล็กน้อย ต่อมาคณะกรรมการศูนย์สั่งการชายแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐ แห่งสหภาพเมียนมา จังหวัดเชียงใหม่ได้มีมติยกเลิกการระงับการผ่านเข้า - ออก ตามประกาศจังหวัดเชียงใหม่ ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2551 เรื่องการเปิดจุดผ่อนปรนกัวผาวอกให้มีการเปิดช่องทางตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นมา และเปิดจุดผ่อนปรนกัวผาวอกอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2553 แต่ก็ได้มีการระงับการผ่านเข้าออกตลอดจนการค้าขายทุกชนิดเมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2545 เนื่องจากปัญหาความมั่นคง ต่อมาจังหวัดเชียงใหม่ ได้ออกประกาศเมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2551 ให้เปิดจุด ผ่อนปรนกัวผาวอกอีกครั้งหนึ่ง แต่กลายเป็นเพียงการอนุมัติเปิดจากฝ่ายไทยเพียงฝ่ายเดียว เนื่องจาก สาธารณรัฐ แห่งสหภาพเมียนมาไม่ได้เปิดช่องทางดังกล่าวแต่อย่างใด และแม้จะมีความพยายามที่จะเปิดจุด ผ่อนปรนกัวผาวอกอีกครั้งในวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2553 แต่เปิดได้เพียง 2 เดือน ก็ต้องปิดเป็น การถาวรในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2553

จุดผ่อนปรนกัวผาวอกมีศักยภาพในด้านสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งและเส้นทางการคมนาคมขนส่ง เนื่องจาก มีเส้นทางคมนาคมขนส่งสินค้าที่สะดวกได้มาตรฐาน มีระยะทางขึ้นภูเขาแคบแค่ยวบ้างในช่วงอำเภอแม่แตง สู่อำเภอเชียงดาวเท่านั้น แต่จากอำเภอเชียงดาวไปสู่จุดผ่อนปรนกัวผาวอก (BP1) เป็นถนนตัดผ่านพื้นที่ราบ และเนินเขาเตี้ยๆ เพียงเล็กน้อย เมื่อข้ามฝั่งไปในเขตรัฐฉานของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาต่อเนื่องจากจุด ผ่อนปรนกัวผาวอกเป็นถนนลูกรังสภาพดีสามารถใช้ขนส่งได้ในฤดูฝน ลักษณะเป็นเส้นทางผ่านไปตามที่ราบ ระหว่างภูเขาและเนินเขาเตี้ยเหมือนในฝั่งไทย ถนนสร้างผ่านหมู่บ้านปางป่าแขม เมืองหาง และผ่านหุบเขาไป จนถึงเมืองต่วนหรือเมืองไตอันซึ่งเป็นเมืองชุมทางใหญ่ในการรับ - ส่ง กระจายสินค้าจากฝั่งไทยที่มีทั้งเส้นทาง ขนส่งสินค้าเชื่อมไปถึงเมืองสาตด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือต่อเนื่องไปถึงเมืองท่าซี้เหล็ก (จุดผ่านแดนการค้า ถาวรแม่สาย) ทั้งนี้ ยังสามารถเดินทางต่อเนื่องไปยังเมืองเชียงตุงแล้วต่อไปยังเมืองลาหะลุชายแดนจีน ในขณะที่ ถนนจากเมืองต่วน (ถ้าหากไม่เลี้ยวไปทางเมืองสาตทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ) ก็สามารถเลี้ยวแยกไปทาง ทิศตะวันตกเพื่อเดินทางและขนส่งสินค้าข้ามสะพานท่าซางข้ามแม่น้ำสาละวินไปยังเมืองปันและเดินทางต่อไป ยังเมืองกลางเคอ เมืองนาย จนไปถึงเมืองน้ำจาง ดอยแหลมถึงเมืองตองยีซึ่งเป็นเมืองหลวงของรัฐฉาน มีระยะทางเพียง 150 กิโลเมตร ใกล้เคียงเส้นทางจากแม่สายมายังตองยีมีระยะทาง 300 กิโลเมตร ซึ่งมีเส้นทาง ที่บริษัทเอ็มดีเอ็กซ์ที่บุกเบิกเข้าไปสร้างเชื่อนท่าซาง เป็นการนำร่องการค้าของเชียงใหม่เข้าสู่พื้นที่ตอนในของ เมียนมาร์ นอกจากนี้ ชุมชนบริเวณชายแดนในเมียนมาร์ตั้งถิ่นฐานค่อนข้างหนาแน่นและมีความต้องการสินค้า อุปโภคบริโภคจากฝั่งไทย นอกจากนี้เส้นทางถนนของเมียนมาร์ยังสามารถเชื่อมโยงไปเมืองมณฑลทะเลย์ ซึ่งเป็น

เมืองเศรษฐกิจลำดับสองของประเทศบริเวณภาคเหนือซึ่งมีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงหลายเมือง นับเป็นประตูการค้าโดยเฉพาะทางด้านตอนบนประเทศ

สำหรับปัญหาในการอนุมัติเปิดจุดผ่อนปรนกึ่งพรมแดนที่เกิดจากการที่ยังมีความไม่สงบในฝั่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและทางราชการยังไม่สามารถควบคุมจัดระเบียบชนกลุ่มต่างๆ ได้อย่างเบ็ดเสร็จประกอ กับมีข่าวการผลิตยาเสพติดโดยกองกำลังชาวกะเหรี่ยงกับบริเวณชายแดนอีกด้วยจึงไม่มีการอนุมัติให้เปิดจุดผ่อนปรนจากรัฐบาลทั้งสองฝั่ง

- 2) จุดผ่อนปรนบ้านหลักแต่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านเปียงหลวง ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง อยู่ทาง ทิศเหนือของ จังหวัดเชียงใหม่ อาณาเขตของหมู่บ้านเปียงหลวงติดชายแดนประเทศไทย - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งติดต่อกับหมู่บ้านปางก่าก่อ ตำบลเมืองเตี๊ยะ กิ่งอำเภอเมืองทา ของอำเภอเมืองต่วน จังหวัดเมืองสาต เขตรัฐฉาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เขตชายแดนที่เชื่อมระหว่างบ้านหลักแต่ง ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง กับบ้านปางก่าก่อ เขตรัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์ เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการค้า คือ เป็นเส้นทางที่จะเชื่อมต่อไปเมืองตองยี ซึ่งเป็นเมืองหลวงของรัฐฉาน อยู่ห่างจากจุดผ่อนปรนบ้านหลักแต่งราว 227 กิโลเมตร

บริเวณจุดผ่อนปรนหลักแต่งในช่วงปี พ.ศ. 2541 – พ.ศ. 2545 เคยทำหน้าที่เป็นจุดผ่อนปรนที่เปิดการค้าชายแดนในระดับท้องถิ่น เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ในรัฐฉานเป็นชาวไทยใหญ่และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประชากรในอำเภอเวียงแหงรวมทั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในอดีตเมืองแหงหรือเวียงแหงเคยเป็นเมืองบริวารของผู้ครองเมืองปั่นมาก่อน นิยมใช้สินค้าอุปโภคบริโภคจากประเทศไทย และมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย มีสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ วัสดุก่อสร้าง รถยนต์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องนุ่งห่ม ของใช้เบ็ดเตล็ด น้ำมันเชื้อเพลิงยารักษาโรค ผงชูรส น้ำมันปาล์ม อาหารปรุงแต่ง ของขบเคี้ยว น้ำอัดลม ซากาแฟ และอาหารสำเร็จรูป ส่วนสินค้านำเข้า ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ ไม้แปรรูป ไม้สัก ไม้แดง หวาย ผ้าซีก สินค้าเกษตร ปศุสัตว์ แร่ดีบุกและอัญมณี เช่น ทับทิม ทองคา พลอย เนื่องจากประชาชนทั้งสองฝั่งต่างเป็นเครือญาติหรือมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาจึงทำให้รูปแบบการค้าขายเป็นไปในลักษณะของความไว้นื้อเชื่อใจกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ค้าทั้งสองฝั่ง โดยผู้ซื้อจะนำเงินมาวางพร้อมรายการสินค้าที่ต้องการในวันจันทร์ จากนั้นในระหว่างวันอังคารจนถึงวันพฤหัสบดี ผู้ค้าจะจัดหาสินค้า และในระหว่างวันพุธถึงวันศุกร์ ผู้ค้าก็จะมารับสินค้าที่จุดผ่อนปรนหลักแต่งส่วนเงินที่ใช้ในการค้าขายส่วนใหญ่จะใช้เงินไทยเมื่อมีการค้าในฝั่งประเทศไทย และใช้เงินจ๊าดเมื่อมีการค้าในฝั่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และผู้ค้าบางรายอาจใช้ทองคำในการค้าขาย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2541 – พ.ศ. 2545 มีสถิติมูลค่าสินค้านำเข้าและส่งออกผ่านด่านศุลกากรเชียงดาว 773,333,813 บาท ดังแสดงในตารางที่ 2.1 ก่อนที่จะมีคำสั่งจากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ให้ระงับการผ่านเข้า - ออก และการค้าขายสินค้าในวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2545

ตาราง มูลค่าสินค้านำเข้าและส่งออกผ่านด่านศุลกากรเชียงดาวปี พ.ศ.2541-2547			
ปีงบประมาณ	มูลค่าการส่งออก (บาท)	มูลค่าการนำเข้า (บาท)	มูลค่ารวม (บาท)
2541	181,846,012	7,693,930	189,539,942
2542	224,523,707	35,057,749	259,581,457

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

2543	269,267,017	82,839,181	352,106,198
2544	85,283,630	21,676,594	106,960,225
2545	40,851,224	7,918,259	48,769,483
2546	5,097,308	0	5,097,308
2547	819,140	0	819,140
รวม	625,842,028	147,491,785	773,333,813

ต่อมาเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบบริเวณชายแดน โดยในวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2545 ได้มีคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ที่ดำรงวาระในสมัยนั้นให้ระงับการผ่านเข้า - ออก ตลอดจนการค้าขายสินค้า ทุกชนิดด้วยเหตุผลด้านความมั่นคงและหลังจากนั้นก็ไม่มีเปิดค้าขายอีกเลยจนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันยังคงมีร้านค้าบางแห่งที่ยังเปิดให้บริการสำหรับประชาชนที่อาศัยในพื้นที่เป็นหลัก บรรยายการการค้าขายมีสภาพเงียบเหงา ร้านค้าหลายแห่งปิดตัวลงไป นอกจากนี้สินค้าไทยในฝั่งตรงข้ามอำเภอเวียงแหงที่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีราคาค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับสินค้าที่มาจากประเทศอื่นๆ อันเป็นผลมาจากต้นทุนการขนส่งสินค้าที่ต้องขนส่งสินค้าในระยะไกลกว่าเดิมเนื่องจากต้องส่งสินค้ามาจากด่านท่าซี้เหล็กผ่านเมืองสาด เมืองต่วน หรือต้องส่งผ่านด่านห้วยผึ้งของจังหวัดแม่ฮ่องสอนผ่านเมืองหัวเมืองข้ามแม่น้ำสาละวินสู่เมืองกลางเคอแล้วย้อนมายังเมืองป๋นสู่เมืองทาอีกต่อหนึ่งเป็นต้น จากการที่มีความยากลำบากในการขนส่งซื้อขายสินค้าให้กระจายไปยังรัฐฉานอย่างทั่วถึง ทำให้ส่วนแบ่งการตลาดของสินค้าไทยในรัฐฉานตอนบนมีเพียงร้อยละ 25 เท่านั้น ทั้งนี้ ภาครัฐและภาคเอกชน ได้มีการผลักดันให้มีการเปิดจุดผ่อนปรนหลักแห่งใหม่โดยตลอด ซึ่งวันที่ 3 กันยายน 2558 จังหวัดเชียงใหม่โดยผู้ว่าราชการจังหวัดได้อนุมัติให้ทดลองเปิดจุดผ่อนปรนหลักแห่งใหม่ โดยมอบหมายให้อำเภอเวียงแหงจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในพื้นที่ชายแดน ประเทศไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาโดยส่งเสริมให้มีการค้าขายสินค้าอุปโภค บริโภค สินค้าเกษตร และสินค้าที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต และสินค้าเศรษฐกิจชุมชนของประชาชนทั้งสองประเทศตามมติของคณะกรรมการพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดนของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

บริเวณจุดผ่อนปรนหลักแต่ละแห่งมีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมแก่การค้าชายแดนกับเมืองใหญ่ของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เมืองตองยี มณฑลเยลเย่ เนปิดอว์ อีกทั้งยังสามารถเชื่อมการค้าการลงทุนกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศอินเดีย จึงคาดการณ์ได้ว่าผลกระทบและแนวโน้มทางเศรษฐกิจที่มีโอกาสเกิดขึ้นในพื้นที่คือทำให้เกิดการพัฒนาาระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่อการขนส่งคมนาคมและการค้าชายแดน การพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกด้านการค้าและอำนวยความสะดวกในการให้บริการที่ชายแดน โดยเฉพาะจุดตรวจ พัก ปล่อยสินค้าและจุดจอดพักรถขนส่งขนาดใหญ่จำนวนมากพร้อมที่พักรถสำหรับผู้ขับขี่ยานพาหนะและผู้เกี่ยวข้องต่างๆ อันเป็นโอกาสดีที่ผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จะได้ทำกิจกรรมการค้ากับผู้ประกอบการในรัฐฉาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ผลการศึกษาจึงพบอีกด้วยว่า เส้นทางหลักจากจุดผ่อนปรนหลักแต่ละแห่งไปยังเมืองป๋น น้ำจาง ดอยแหลมและตองยีเป็นแนวถนนที่มีศักยภาพดีที่สุดในแง่จากความลาดชันต่ำที่สุด ซึ่งหากมีการพัฒนา จุดผ่านแดนถาวรควบคู่ไปกับพัฒนาเส้นทางดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้ประกอบการประหยัดต้นทุนโลจิสติกส์ของการนำสินค้าไทยผ่านจุดผ่านแดนถาวรหลักแต่ละแห่งเข้าสู่เมืองสำคัญต่างๆ ทางตอนเหนือของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประกอบกับประชาชนในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีทัศนคติที่ดีต่อสินค้าไทย และมีความต้องการสินค้าไทยจำนวนมากทำให้สามารถแข่งขันกับสินค้าจากประเทศคู่แข่งได้ง่ายขึ้น ซึ่งทำให้คาดการณ์ได้ว่าจะมีมูลค่าการค้าชายแดนไม่ต่ำกว่า 50,000 ล้านบาทต่อปี นอกจากนี้ การพัฒนา จุดผ่านแดนถาวรบริเวณดังกล่าวจะทำให้เกิดผลพลอยได้ที่ช่วยพัฒนาอำเภอเวียงแหงให้กลายเป็นเมืองอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งที่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาเรียนรู้และวิจัยด้านเกษตรป่าไม้ สิ่งแวดล้อม และเพื่อศึกษาเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนยังเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ให้เชื่อมโยงกับเครือข่ายการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาอีกด้วย

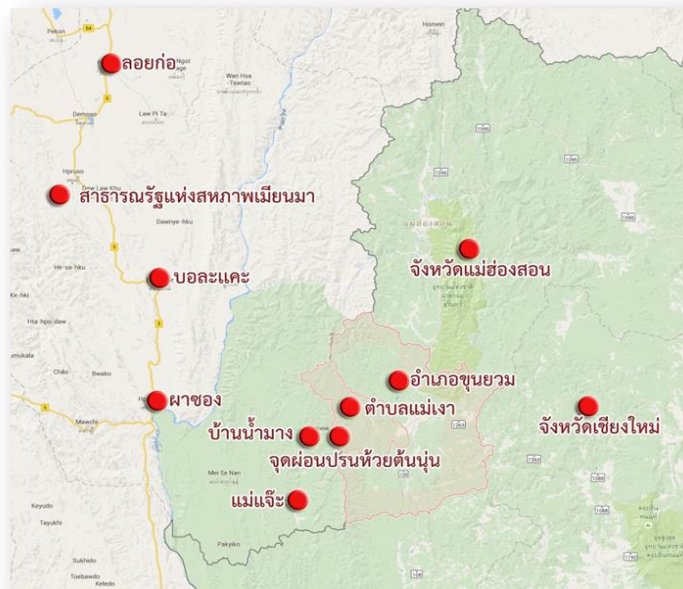
สำหรับจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจุดผ่านแดนซึ่งเป็นลักษณะจุดผ่อนปรนการค้าเช่นกันกับบริเวณชายแดนไทย - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จำนวน 5 แห่ง ที่เชื่อมโยงกับด่านชายแดนของฝั่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (BP) ได้แก่

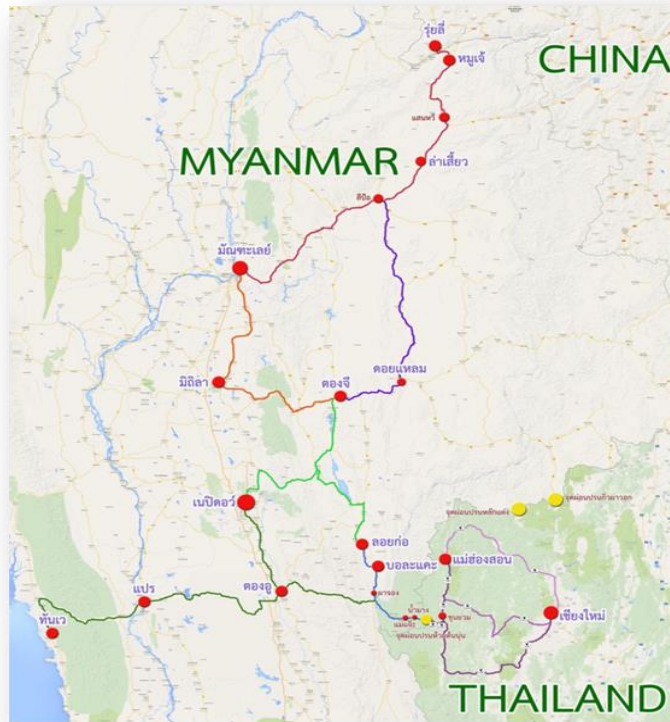
1. จุดผ่อนปรนห้วยผึ้ง ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง เป็นเขตติดต่อกับ BP8 -บ้านหัวเมือง (นามน) รัฐฉาน
2. จุดผ่อนปรนน้ำเพียงดิน ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง เป็นเขตติดต่อกับ BP10- บ้านใหม่ รัฐคะยา
3. จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น บ้านห้วยต้นนุ่น ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม เป็นเขตติดต่อกับ BP13 – บ้านน้ำมาง รัฐคะยา
4. จุดผ่อนปรนเสาหิน ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง เป็นเขตติดต่อกับ BP14 - บ้านห้วยทราย รัฐคะยา
5. จุดผ่อนปรนแม่สามแลบ ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย เป็นเขตติดต่อกับ BP15 - จังหวัดผาปูน รัฐกะเหรี่ยง

ประเทศไทย	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	
จุดผ่อนปรนห้วยผึ้ง	Boundary Pillars 8	บ้านหัวเมือง (นามน) รัฐฉาน
จุดผ่อนปรนน้ำเพียงดิน	Boundary Pillars 10	บ้านใหม่ รัฐคะยา
จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น	Boundary Pillars 13	บ้านน้ำมาง รัฐคะยา
จุดผ่อนปรนเสาหิน	Boundary Pillars 14	บ้านห้วยทราย รัฐคะยา
จุดผ่อนปรนแม่สามแลบ	Boundary Pillars 15	จังหวัดผาปูน รัฐกะเหรี่ยง

ตารางแสดงจุดผ่านแดนบริเวณชายแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในปัจจุบัน จังหวัดแม่ฮ่องสอนและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้ผลักดันให้มีการเปิดจุดผ่านแดนถาวรเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนในอนาคต โดยจุดผ่อนปรนที่ได้รับการสนับสนุนให้เป็นด่านถาวรลำดับแรก ได้แก่ จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนบริเวณชายแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาบนสันเขาของเทือกเขาถนนธงชัย ที่จุด Boundary Pillar 13 – BP13 มีอาณาเขตทางทิศตะวันตกติดต่อกับหมู่บ้านน้ำมาง ตำบลแม่แจ๊ะ อำเภอแม่แจ๊ะ จังหวัดบอละแค รัฐคะยา สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ที่มา: ผลการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพเชื่อมโยงด้านการค้าชายแดนและเตรียมความพร้อมจุดผ่อนปรนที่มีศักยภาพเป็นด่านถาวรภายใต้โครงการเปิดตลาดสู่ภูมิภาคอาเซียน ปี 2558

โดยที่ผ่านมา จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ดำเนินกิจกรรมสานสัมพันธ์ทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง อาทิ การเชิญผู้แทนภาครัฐและภาคเอกชนของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมารวมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเดินทางไปสำรวจเส้นทางทางการค้าการลงทุน ของทั้งสองประเทศ การหาหรือความร่วมมือการค้าในเมืองสำคัญๆ ของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ได้แก่ เนปิดอว์ อย่างกุ้ง ตองอู ตองยี และมัณฑะเลย์ สำหรับในระดับพื้นที่ จังหวัดได้มีนโยบายและสนับสนุนงบประมาณให้อำเภอที่มีพื้นที่ติดชายแดนดำเนินกิจกรรมร่วมกันทั้งด้านศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา อีกทั้งเตรียมความพร้อมในด้านภาษาอังกฤษและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาให้ผู้ประกอบการและประชาชนเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร โดยมีโครงการในพัฒนาจังหวัดที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน โครงการส่งเสริมและเชื่อมความสัมพันธ์ด้านการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน โครงการส่งเสริมการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการพิจารณาเปิดจุดผ่านแดนได้มีการประชุม ครั้งที่ 1 ปี พ.ศ.2555 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555 ได้ประชุมพิจารณาเรื่องหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติในการพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดนประเภทต่างๆ และเรื่องการยกระดับ จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวมเป็นจุดผ่านแดนถาวร ที่ประชุมมีมติเห็นว่าบริเวณพื้นที่จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่นเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ จึงควรมีการศึกษาผลกระทบในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ ขณะเดียวกันประเทศเพื่อนบ้านยังไม่มี การดำเนินการในเรื่องนี้ ดังนั้น ที่ประชุมมีความเห็นว่าควรมีการลงพื้นที่เพื่อสำรวจให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีมติ ดังนี้ (1) มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศประสานรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเกี่ยวกับความพร้อมในการยกระดับขึ้นเป็นจุดผ่านแดนถาวร (2) มอบหมายกระทรวงมหาดไทยประสานจังหวัดจัดคณะทำงานเพื่อลงพื้นที่หาข้อมูลและข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นก่อนนำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาในครั้งต่อไปต่อมาสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดน ครั้งที่ 2 ปี พ.ศ.2557 เมื่อวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2557 ณ อาคารสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนวัตกรรมแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล เพื่อพิจารณาเรื่องการยกระดับด่านชายแดนและจุดผ่อนปรนการค้าเป็นจุดผ่านแดนถาวรตามความเห็นของคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ครั้งที่ 2 ปี พ.ศ.2557 ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาจากข้อมูลต่างๆ แล้ว มีมติเห็นชอบในหลักการยกระดับจุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่นเป็นจุดผ่านแดนถาวร และมอบกระทรวงการต่างประเทศไปประสานกับฝ่ายสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเพื่อเตรียมความพร้อมการยกระดับเป็นจุดผ่านแดนถาวรในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ หากมีการด่านการค้าจะส่งผลให้เกิดมูลค่าการค้าชายระหว่างชายแดนเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากประชาชนส่วนมากในฝั่งของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเป็นชนกลุ่มน้อยซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคจากประเทศไทยเป็นอย่างมาก

ขณะที่รัฐบาลกลางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาก็มีความกระตือรือร้นที่จะเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในรัฐคะยาเพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น อาทิ การก่อสร้างสะพานผาจอง ข้ามแม่น้ำสาละวินและการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นเพื่อเชื่อมต่อจากช่องทางห้วยต้นนุ่น - อำเภอแม่แจ่ม - อำเภอผาจอง - จังหวัดบอละแคะ - จังหวัดลอยก่อ - จังหวัดตองยี หรือจากจังหวัดบอละแคะ - เมืองตองอู - เมืองหลวงเนปิดอว์ ในอนาคตเพื่อรองรับการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ จากฝั่งประเทศไทยผ่านช่องทางห้วยต้นนุ่นซึ่งเป็นด่านที่ใกล้เมืองหลวงของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามากที่สุดซึ่งจะเป็นโอกาสสำคัญให้นักลงทุนจากประเทศไทยเข้าไปประกอบกิจกรรมการค้าและการลงทุนในรัฐคะยาได้สะดวกขึ้นในด้านต่างๆ ทั้งด้านการค้าขาย การท่องเที่ยว การเกษตร

ทั้งนี้ หากในอนาคตมีความพร้อมจากทั้งสองฝ่ายก็จะเป็นการยกระดับให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นเมืองหน้าด่านการค้าเชื่อมโยงกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและภูมิภาคเอเชียใต้ได้ และหากมีการพัฒนาเส้นทางโลจิสติกส์ข้ามแดนที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นรูปธรรม คือ เส้นทางพัฒนาตามแนวถนนหมายเลข 5 ของประเทศเมียนมาซึ่งเป็นถนนสายหลักในพื้นที่ชายแดนตะวันออกของประเทศเมียนมาร์เชื่อมต่อกับเมืองลอยก่อ เมืองเอกของรัฐคะยากับเมืองตองยี เมืองเอกของรัฐฉาน รวมถึงเชื่อมต่อกับเมืองใหญ่ตอนใน คือ ตองอูซึ่งจากตองอูสามารถเดินทางต่อไปยังกรุงเนปิดอว์ และย่างกุ้งได้ กับทางหลวงหมายเลข 1095 กับ 108 ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนของประเทศไทย จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเดินทางข้ามพรมแดนทั้งสองประเทศจะนำมาซึ่งมูลค่าการค้าและการท่องเที่ยวต่อกัน ยกกระดับแม่ฮ่องสอนเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนและการบริการกับประเทศเมียนมาร์ เปลี่ยนจาก Land Lock เป็น Land Link ได้

ด้วยศักยภาพในการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรทั้ง 3 แห่งของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 หากได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการค้าชายแดนและการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงก็จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ให้มากขึ้นได้ในอนาคต

ด้านการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน

ในอนาคต รัฐบาลได้วางแผนดำเนินโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศในระดับภาค ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาภาคและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ไปด้วย นั่นคือ การพัฒนาระบบราง ซึ่งได้แก่ โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงเด่นชัย-เชียงใหม่ และโครงการรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพฯ - เชียงใหม่

1) โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงเด่นชัย-เชียงใหม่

กระทรวงคมนาคมได้จัดทำแผนการดำเนินงานโครงการการลงทุนพัฒนาด้านคมนาคมขนส่ง พ.ศ.2558 โดยโครงการรถไฟทางคู่ ช่วงเด่นชัย-เชียงใหม่ รวมในแผนพัฒนาระบบรถไฟทางคู่ขนาดทาง 1 เมตร แผนดำเนินการระยะที่ 2 (พ.ศ. 2559 - 2563) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2557 รับทราบแผนการดำเนินงานดังกล่าว โดยโครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบบรถไฟทางคู่ ช่วงเด่นชัย - เชียงใหม่ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการเดินทาง การขนส่งสินค้า เพิ่มความจุทางลดระยะเวลาเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของประเทศตามแหล่งสถานที่ที่สำคัญในเขตภาคเหนือ และช่วยประหยัดพลังงานเชื้อเพลิงที่ใช้ในภาคการขนส่งของประเทศ ลดปัญหามลพิษที่มีต่อสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสาธารณะทั้งพื้นที่ชนบทและเมือง และจูงใจให้ประชาชนหันมาใช้บริการขนส่งทางรางมากยิ่งขึ้น

ความถี่ในการให้บริการ ได้แก่ ความถี่ของการเดินรถโดยสารในชั่วโมงเร่งด่วนที่ 30 นาทีและนอกชั่วโมงเร่งด่วนเท่ากับ 60 นาที ความถี่ของรถโดยสารที่ 4 ชั่วโมง และจำนวนขบวนรถที่วิ่งในเส้นทางของโครงการ 58 ขบวนต่อวัน แนวเส้นทางก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงเด่นชัย-เชียงใหม่ มีระยะทางประมาณ 189 กิโลเมตร แบ่งช่วงแนวเส้นทาง ประกอบด้วย

- ช่วงจากสถานีเด่นชัย-สถานีลำปาง ดำเนินการปรับทางรถไฟเดิมและก่อสร้างทางรถไฟใหม่ให้ได้ 2 ทาง โดยอาศัยเขตทางรถไฟเดิมเป็นหลัก มีการเวนคืนในช่วงที่มีการปรับปรับมีโค้งและความลาดชันของทางวิ่งให้ได้ตามมาตรฐานของการรถไฟฯ เพื่อให้รถไฟสามารถใช้ความเร็วสูงสุดได้ 120 กม./ชม.
- ช่วงสถานีลำปาง-สถานีลำพูน ดำเนินการตัดแนวทางรถไฟใหม่ 2 ทาง ให้มีเส้นทางตรงมากที่สุด สามารถใช้ความเร็วสูงสุดได้ 160 กม./ชม.
- ช่วงสถานีลำพูน - สถานีเชียงใหม่ ก่อสร้างทางรถไฟเพิ่ม 1 ทาง ขนานไปกับทางรถไฟเดิม ภายในเขตทางของการรถไฟฯ สามารถใช้ความเร็วสูงสุดได้ 160 กม./ชม. ระยะเวลาในการเดินทาง 119 นาที (จากเด่นชัย-เชียงใหม่)

1.1 การคาดการณ์ปริมาณผู้โดยสาร

ช่วง	ปริมาณผู้โดยสารสูงสุด (Max Line Load) (เที่ยว/วัน/ทิศทาง)*			
	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2584	พ.ศ. 2595
กรุงเทพฯ-ลำปาง	4,910	7,090	9,160	11,640
ลำปาง-ลำพูน	3,960	5,720	7,390	9,390
ลำพูน-เชียงใหม่	3,680	5,320	6,880	8,740

ตาราง แสดงปริมาณผู้โดยสารสูงสุด (Max. Line Load)

สถานี	ปริมาณผู้โดยสารในอนาคต (เที่ยว/วัน)							
	ปี พ.ศ. 2565		ปี พ.ศ. 2574		ปี พ.ศ. 2584		ปี พ.ศ. 2595	
	ขึ้น	ลง	ขึ้น	ลง	ขึ้น	ลง	ขึ้น	ลง
1. เด่นชัย	780	750	1,120	1,080	1,450	1,400	1,850	1,770
2. ปากป่าน	40	50	60	80	80	100	110	130
3. แก่งหลวง	50	50	80	80	100	100	130	130
4. ห้วยแม่ต้า*	-	50	-	80	-	100	-	130
5. บ้านปิน	440	370	640	540	830	700	1,060	890
6. ผาคัน	60	50	80	80	110	100	140	130
7. ปางปัว	90	80	120	120	160	150	200	190
8. แม่จาง	80	80	120	110	150	140	190	180
9. แม่เม่า	120	120	170	170	220	220	290	280

10. ศาลาพาลาด	40	40	60	60	80	80	110	100
11. แม่ทะ	50	50	70	80	90	100	120	130
12. หนองวัวเฒ่า	60	40	80	50	110	70	140	80
13. นครลำปาง	830	690	1,200	1,000	1,550	1,300	1,970	1,650
14. ท่างฉัตร	60	50	90	80	120	100	150	130
15. ศาลาแม่ทา	50	60	80	80	100	110	130	140
16. ลำพูน	310	280	450	410	580	530	740	670
17. ป่าเส้า	70	100	100	140	130	180	170	230
18. สารภี	80	50	110	80	140	100	180	130
19. เชียงใหม่	2,730	3,610	3,950	5,220	5,100	6,740	6,480	8,570
รวม	5,940	6,570	8,580	9,540	11,100	12,320	14,160	15,660
ระยะเดินทางเฉลี่ยจาก กทม.	602 กม.		592 กม.		588 กม.		581 กม.	

ตาราง แสดงการคาดการณ์ปริมาณผู้โดยสารรถไฟตามแนวเส้นทางในอนาคต

2) โครงการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพ-เชียงใหม่

โครงการรถไฟความเร็วสูงของประเทศไทย เส้นทางกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและญี่ปุ่น โดยมีพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือระบบรางระหว่างกระทรวงคมนาคมของไทยและกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2558 ในการลงนามดังกล่าวมีสาระสำคัญ คือ การพัฒนาโครงการรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ – เชียงใหม่ ที่จะใช้เทคโนโลยีชินคันเซนของญี่ปุ่น ซึ่งจำเป็นต้องแยกระบบรางของเส้นทางดังกล่าวให้รองรับรถไฟชินคันเซนโดยเฉพาะ ประกอบด้วย 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 กรุงเทพฯ – พิษณุโลก และระยะที่ 2 ช่วง พิษณุโลก - เชียงใหม่ ทั้งนี้ การศึกษาความเป็นไปได้ของทั้งโครงการมีกำหนดให้ดำเนินการเสร็จภายในเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 เพื่อเริ่มออกแบบรายละเอียดในปี พ.ศ. 2560 จะใช้เวลา 1 ปี หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงจะสามารถเริ่มดำเนินการก่อสร้างได้ในปี พ.ศ. 2561 และจะแล้วเสร็จปี พ.ศ. 2565

นอกจากนี้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการคมนาคมทางอากาศที่สำคัญยังได้แก่ แผนพัฒนาท่าอากาศยานเชียงใหม่ เพื่อรองรับผู้โดยสารซึ่งบริษัท ท่าอากาศยานไทย ประเมินว่า สนามบินเชียงใหม่จะมีผู้โดยสารในปี 2568 จำนวน 14.6 ล้านคน เพิ่มจากปี 2558 ที่มีผู้โดยสารจำนวน 8.3 ล้านคนถึงเท่าตัว และ ในปี 2578 จะเพิ่มเป็น 19.7 ล้านคน ทั้งนี้ ในระยะแรก ปี 2559-2568 บริษัท ท่าอากาศยานไทยมีแผนที่จะดำเนินการก่อสร้างอาคาร Terminal ผู้โดยสารระหว่างประเทศหลังใหม่ รองรับผู้โดยสารได้ 7 ล้านคนต่อปี พื้นที่ 78,000 ตารางเมตร ปรับปรุงอาคาร Terminal ระหว่างประเทศ-ในประเทศเดิม ให้รองรับผู้โดยสารได้ 11 ล้านคนต่อปี พื้นที่ 37,000 ตารางเมตร ปรับปรุงทางวิ่งเครื่องบิน Taxiway และ Rapid Taxiway ขยายลานจอดอากาศยาน - ปรับปรุงลานจอดเพิ่ม รองรับเครื่องบินได้ 31 หลุมจอด สร้างอาคารคลังสินค้า และสร้างอาคารจอดรถยนต์สำหรับ Terminal ระหว่างประเทศ-ในประเทศ จอดรถได้ 6,300 คัน และ

สำหรับในระยะที่ 2 ปี 2569 - 2573 มีแผนขยายอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศ ให้รองรับผู้โดยสารได้ 8 ล้านคนต่อปี ขยายอาคารผู้โดยสารในประเทศให้รองรับผู้โดยสารได้ 12 ล้านคนต่อปี ปลูกสร้างหลุมจอดอากาศยานเพิ่มอีก 7 หลุมจอด

ในอนาคตหากการพัฒนาาระบบโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวดำเนินการแล้วเสร็จก็จะทำให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีศักยภาพในการเป็น Northern Landport ที่เข้มแข็งและสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งจะพลิกโฉมการพัฒนาในระดับภาคของประเทศไทยให้เกิดความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและเชื่อมโยงโอกาสการพัฒนาในระดับอนุภูมิภาคของอาเซียนตอนบนและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้

ด้านแรงงาน

แรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2565 จำนวน 1,773,970 บาท/คน/ปี โดยจังหวัดเชียงใหม่ผลิตภาพแรงงาน จำนวน 1,025,928 บาท/คน/ปี จังหวัดแม่ฮ่องสอนผลิตภาพแรงงาน จำนวน 145,601 บาท/คน/ปี จังหวัดลำปางผลิตภาพแรงงาน จำนวน 372,625 บาท/คน/ปี จังหวัดลำพูนผลิตภาพแรงงาน จำนวน 229,815 บาท/คน/ปี

จังหวัด	สถานภาพ แรงงาน	กำลังแรงงาน	กำลัง แรงงาน ปัจจุบัน	รวม	ชาย	หญิง
เชียงใหม่	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป			1,522,646	723,764	798,882
	กำลังแรงงาน			1,025,928	540,058	485,869
	รวม	กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล		0	0	0
		กำลังแรงงานปัจจุบัน		1,010,299	533,028	477,271
			ผู้ว่างงาน	15,629	7,030	8,599
	ผู้ไม่อยู่ในกำลัง แรงงาน			496,718	183,705	313,013
		ทำงานบ้าน		97,926	5,781	92,145
		อื่นๆ		56,463	28,448	28,014
		เด็ก/ชรา/ป่วย/พิการจน ไม่สามารถทำงานได้		207,072	82,624	124,449
		เรียนหนังสือ		135,257	66,853	68,404
ลำพูน	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป			329,326	156,476	172,851
	กำลังแรงงาน			229,815	119,539	110,276
	รวม	กำลังแรงงานที่รอ ฤดูกาล		0	0	0
		กำลังแรงงานปัจจุบัน		229,815	119,539	110,276
			ผู้มีงานทำ	227,445	118,790	108,655
	ผู้ว่างงาน	2,371	750	1,621		

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

	ผู้ไม่อยู่ในกำลัง แรงงาน			99,511	36,936	62,575
		ทำงานบ้าน		21,393	439	20,954
		อื่นๆ		6,173	3,332	2,842
		เด็ก/ชรา/ป่วย/พิการจน ไม่สามารถทำงานได้		47,677	20,299	27,378
		เรียนหนังสือ		24,268	12,867	11,402
ลำปาง	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป			588,443	279,175	309,267
	กำลังแรงงาน รวม			372,625	201,349	171,277
		กำลังแรงงานที่รอ ฤดูกาล		1,282	255	1,026
		กำลังแรงงานปัจจุบัน		371,343	201,093	170,250
			ผู้มีงานทำ	362,839	197,474	165,364
			ผู้ว่างงาน	8,505	3,619	4,886
	ผู้ไม่อยู่ในกำลัง แรงงาน			215,817	77,827	137,991
		ทำงานบ้าน		47,451	631	46,820
		อื่นๆ		18,692	12,237	6,455
		เด็ก/ชรา/ป่วย/พิการจน ไม่สามารถทำงานได้		96,516	39,656	56,860
		เรียนหนังสือ		53,157	25,302	27,856
แม่ฮ่องสอน	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป			204,851	97,192	107,659
	กำลังแรงงาน รวม			145,601	76,660	68,941
		กำลังแรงงานที่รอ ฤดูกาล		2,613	1,552	1,062
		กำลังแรงงานปัจจุบัน		142,988	75,108	67,879
			ผู้มีงานทำ	142,192	75,014	67,179
			ผู้ว่างงาน	795	95	701
	ผู้ไม่อยู่ในกำลัง แรงงาน			59,249	20,532	38,718
		ทำงานบ้าน		14,979	585	14,395
		อื่นๆ		3,837	2,499	1,338
		เด็ก/ชรา/ป่วย/พิการจน ไม่สามารถทำงานได้		30,864	13,024	17,840
		เรียนหนังสือ		9,569	4,424	5,146

ตาราง แสดงแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2565

ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

1) ดัชนีรายได้และความยากจน

ดัชนีรายได้

ด้านรายได้ซึ่งเป็นดัชนีที่สะท้อนให้เห็นถึงสถานะด้านการเงินหรือด้านเศรษฐกิจของคน ซึ่งหมายถึงถ้าคนมีรายได้เพียงพอต่อการซื้ออาหารและสินค้าบริการต่างๆ ที่เป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิตจะทำให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีภูมิคุ้มกันต่อการเกิดปัญหาความยากจนและการมีหนี้สินล้นพ้นตัว โดยองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านรายได้ ประกอบด้วย รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค และค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ (Gini)

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	2560	2561	2562	2563	2564
มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากร	124,844	132,583	136,613	129,466	132,544
ภาคเหนือ	104,451	111,416	114,225	108,472	111,018
ประเทศ	225,126	236,927	243,705	224,962	231,986

ตาราง แสดงข้อมูลรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาทต่อเดือน) ปี พ.ศ. 2560 – 2564

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ถึงปี ๒๕๖๒ แต่กลับลดลงในปี ๒๕๖๓ และเริ่มเพิ่มมากขึ้นในปี ๒๕๖๔ เป็นจำนวน ๑๓๒,๕๔๔ บาทต่อคนต่อปี แม้ว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากรจะสูงกว่าระดับภาคเหนือแต่ยังต่ำกว่าระดับประเทศ

ความยากจน

จำนวนคนและ สัดส่วนคนจน	2559		2560		2561		2562		2563	
	จำนวน (พันคน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวน (พันคน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวน (พันคน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวน (พันคน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวน (พันคน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 1	307.50	10.1	252.17	8.3	398.51	13.1	198.03	6.3	170.17	5.3
ภาคเหนือ	1,124.43	9.8	1,119.70	9.8	1,388.84	12.2	758.18	6.7	773.94	6.8
ประเทศ	5,810.08	8.6	5,324.80	7.9	6,682.51	9.9	4,326.15	6.2	4,753.02	6.8

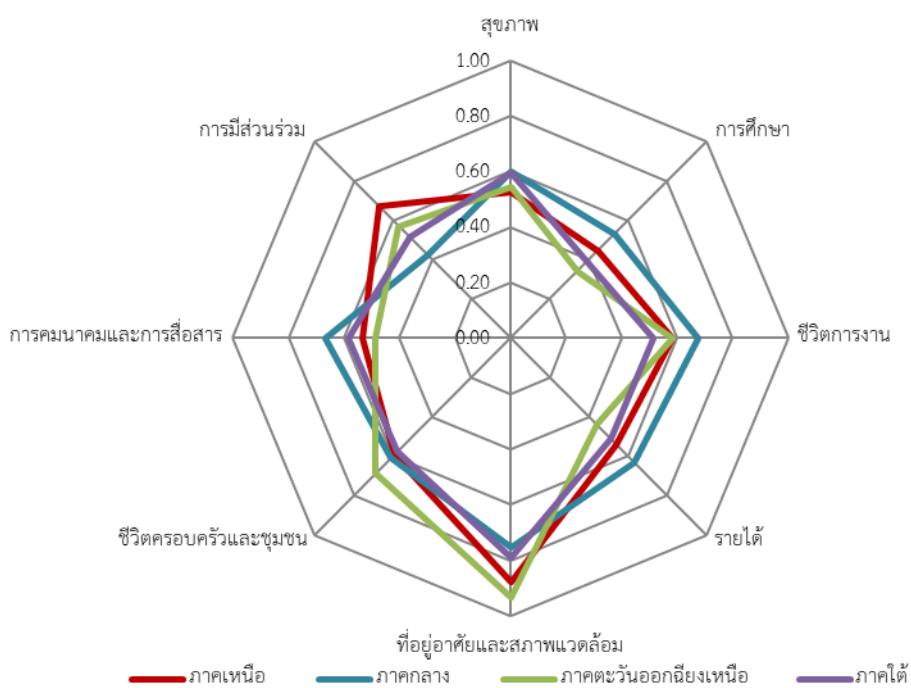
ตาราง แสดงสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้

ความยากจนลดลงแต่มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้เพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๓ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีสัดส่วนคนจนร้อยละ ๕.๓ ลดลงจากร้อยละ ๑๐.๑ ในปี ๒๕๕๙ แต่ยังคงมีความเสี่ยงในการเพิ่มขึ้นของกลุ่มคนยากจนที่มาจากกลุ่มเปราะบาง กลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ภัยแล้ง และอุทกภัย โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุดถึงร้อยละ ๒๙.๓ ในภาคเหนือ สำหรับความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ พบว่า สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

(Gini Coefficient) ด้านรายได้ ในปี ๒๕๖๒ มีถึง ๐.๔๒๐ เพิ่มขึ้นจาก ๐.๓๕๕ ในปี ๒๕๕๔ และพบว่ามีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มากกว่าภาคเหนือที่มีสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ มีค่า ๐.๔๑๑ แต่ก็น้อยกว่าระดับประเทศ ซึ่งสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ มีค่า ๐.๔๓๐

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI) ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัด โดยการนำแนวคิดและวิธีการคำนวณดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Achievement Index : HAI) ของสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) มาประยุกต์ใช้ มีองค์ประกอบ 8 ดัชนีย่อยคือ (1) ด้านสุขภาพ (2) ด้านการศึกษา (3) ด้านชีวิตการงาน (4) ด้านรายได้ (5) ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม (6) ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน (7) ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และ (8) การมีส่วนร่วม พบว่าปี 2560 ภาคเหนือมีพัฒนาการด้านการมีส่วนร่วม ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมดีกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ สำหรับพัฒนาการด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการงาน ด้านรายได้ ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร มีความก้าวหน้าค่อนข้างสูง (ค่าดัชนีสูงกว่า 0.5) แต่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ สำหรับพัฒนาด้านการศึกษามีความก้าวหน้าต่ำ (ค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5) ซึ่งควรให้ความสำคัญเพิ่มขึ้น

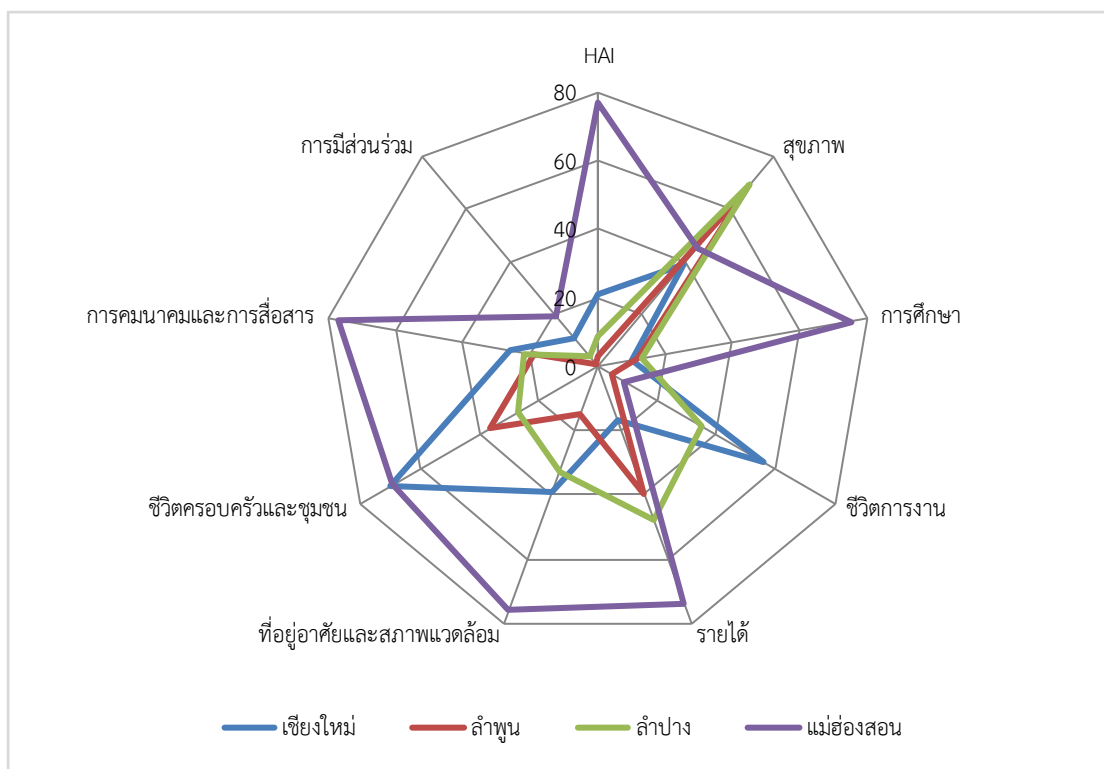
ที่มา : สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำหรับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 พบว่าจังหวัดลำพูนมีค่าดัชนีความก้าวหน้าสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ของประเทศ พบว่าจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีความแตกต่างกันมาก โดยจังหวัดลำพูนมีลำดับความก้าวหน้าสูงสุดเป็นอันดับ 3 ของประเทศ ขณะที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความก้าวหน้าลำดับต่ำสุดของประเทศ โดยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านการศึกษา

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ด้านรายได้ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ก็อยู่ในเกณฑ์ต่ำมากเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ส่วนจังหวัดลำปาง และเชียงใหม่มีความก้าวหน้าสูงสุดลำดับที่ 9 และ 21 ของประเทศ ตามลำดับ

**ตารางการจัดลำดับความก้าวหน้าของคน (HAI) และดัชนีย่อยด้านต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ
ตอนบน 1เทียบกับ 77 จังหวัดในประเทศไทย**

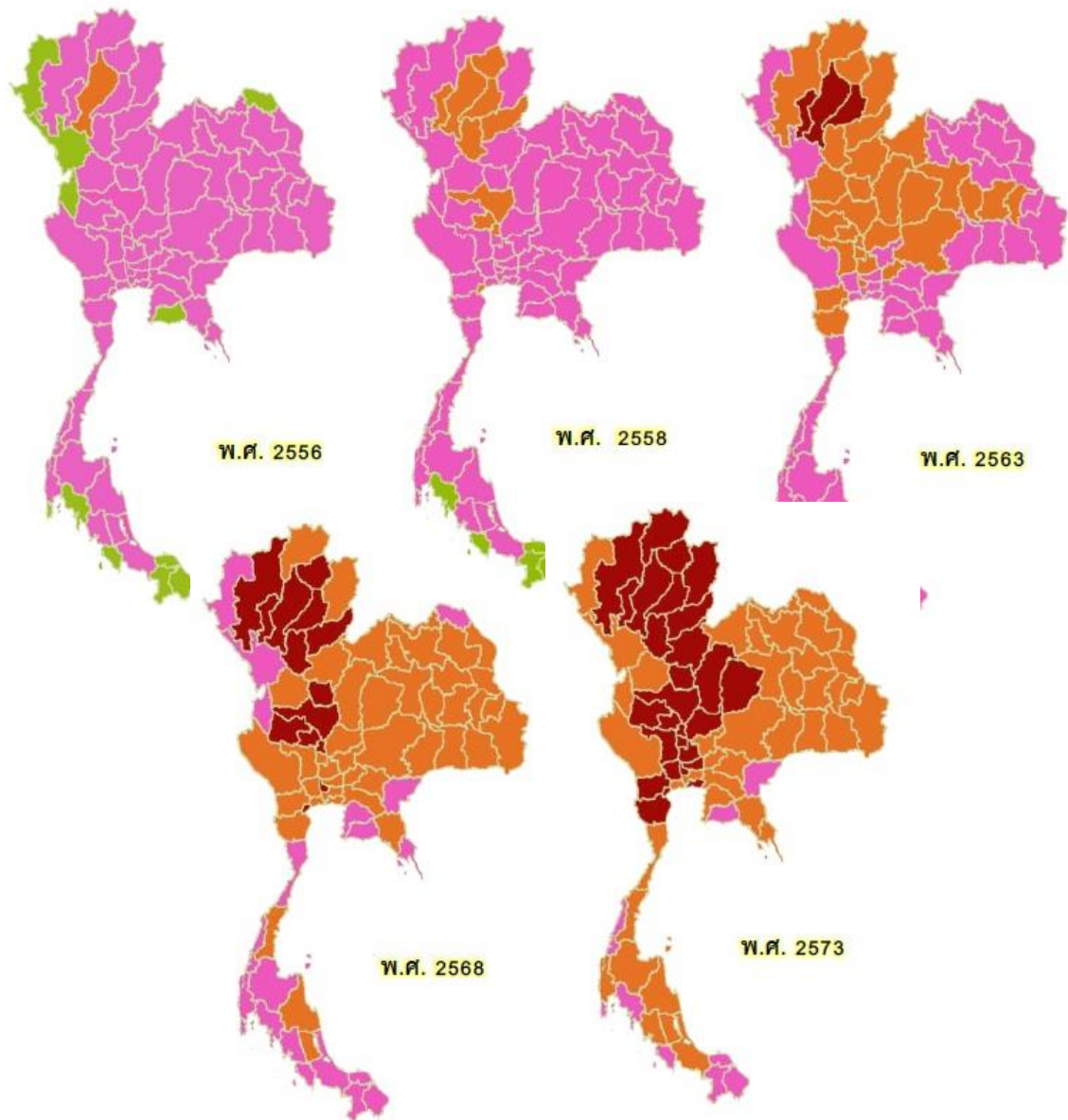
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ซึ่งเมื่อพิจารณาความก้าวหน้าในการพัฒนาคนในแต่ละด้าน พบว่าจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ควรมีการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีความก้าวหน้าน้อย โดยมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ดังนั้น จังหวัดเชียงใหม่ควรมีการพัฒนาด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปางควรมีการพัฒนาด้านสุขภาพ และจังหวัดแม่ฮ่องสอนควรมีการพัฒนาทางการศึกษา ด้านรายได้ ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน และด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

สถานการณ์ประชากรสูงอายุ

ประเทศไทยมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้ประชากรวัยเด็กลดลงอย่างรวดเร็วจนมาสู่การเพิ่มขึ้น ของสัดส่วนประชากรสูงอายุซึ่งมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลการคาดประมาณประชากรของประเทศไทยปี 2558 - 2573 จะเห็นว่าภาพรวมประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์ “สังคมสูงวัย” (aged society) และในอีก 10 ปี ข้างหน้าจะเริ่มเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (completed aged society)

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ที่มา : 1) พ.ศ. 2556 ข้อมูลประชากรผู้ที่มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านจากทะเบียนราษฎร์ ของสำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง

2) พ.ศ. 2558 - 2573 ข้อมูลการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 - 2583 จาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประมวลผลโดย : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หมายเหตุ : ดัชนีการสูงวัย = ร้อยละของอัตราส่วนจำนวนประชากรสูงอายุ (60 ปี ขึ้นไป) ต่อจำนวนประชากรวัยเด็ก (ต่ำกว่า 15 ปี)

$$(\text{Index of Aging-loA}) = (P60+/P15-) \times 100$$

■ : สังคมเยาว์วัย (young society) = ดัชนีต่ำกว่า 50

■ : สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (completed aged society) = ดัชนี 120 - 199.9

■ : สังคมสูงวัย (aged society) = ดัชนี 50 - 119.9

■ : สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (super aged society) = ดัชนี 200 ขึ้นไป

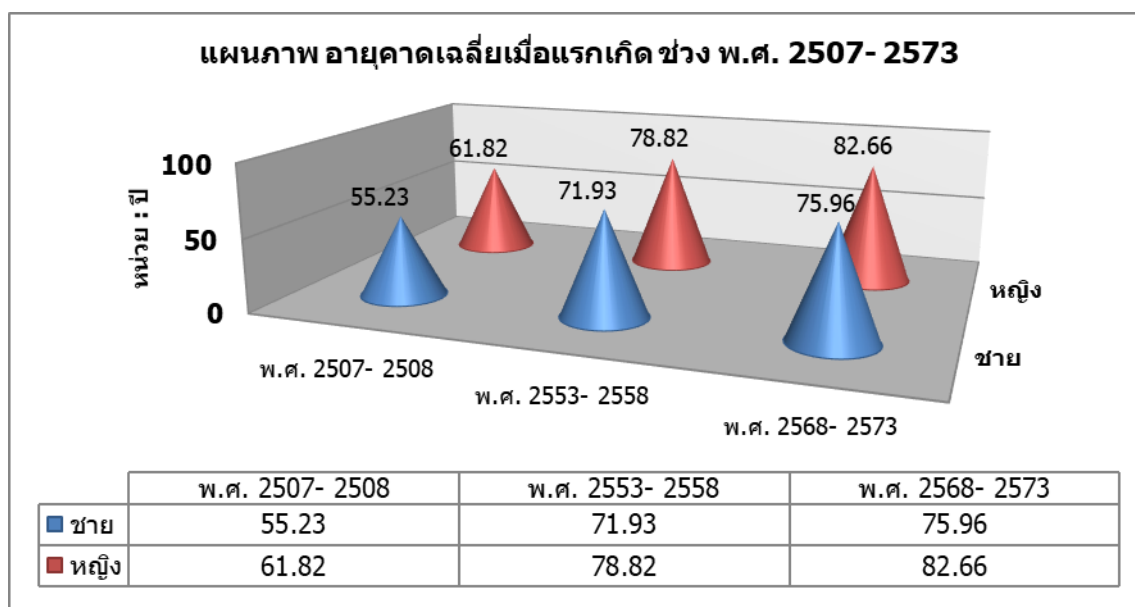
สาเหตุสำคัญของการเพิ่มสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากปัจจัยสำคัญ 2 ประการ (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2554) คือ

(1) การลดลงของภาวะเจริญพันธุ์หรือการเกิดน้อยลง จากข้อมูลอัตราเจริญพันธุ์รวม แสดงให้เห็นว่าจำนวนบุตรโดยเฉลี่ยที่สตรีคนหนึ่งมีตลอดวัยเจริญพันธุ์ได้ลดลงเป็นลำดับ จาก 4.9 คน ต่อสตรี 1 คน ในปี 2517 เหลือเพียงประมาณ 1.6 คน ต่อสตรี 1 คน ในปี 2556 และเหลือประมาณ 1.3 คน ในปี 2576

	อดีต	พ.ศ. 2556	20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2576)
จำนวนการเกิด	มากกว่า 1 ล้านคน (พ.ศ. 2506 - 2526)	800,000	600,000
อัตราเกิด	30/1,000 (พ.ศ. 2520)	12.5/1,000	9/1,000
อัตราเจริญพันธุ์รวม (จำนวนบุตรเฉลี่ยต่อผู้หญิง 1 คน)	4.9 (พ.ศ. 2517)	1.6	1.3

ตาราง แสดงการลดลงของภาวะเจริญพันธุ์ของประเทศไทย จากอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
ที่มา : ปราโมทย์ ปราสาทกุล “สถานการณ์ผู้สูงอายุ แนวโน้ม และผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน,2556

(2) การลดภาวะการณัตายทำให้อายุคนไทยยืนยาวขึ้นดูได้จากอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทยเมื่อ 50 ปีก่อน อายุคาดเฉลี่ยฯ ของเพศชายประมาณ 55 ปี เพศหญิงประมาณ 62 ปี แต่ปัจจุบัน (2557) อายุคาดเฉลี่ยฯ ได้เพิ่มสูงขึ้น โดยเพศชายประมาณ 72 ปี เพศหญิง ประมาณ 79 ปี และอีกสิบปี ข้างหน้าอายุคาดเฉลี่ยฯ ของเพศชายประมาณ 76 ปี และเพศหญิงประมาณ 83 ปี

ที่มา : การสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ,2556

ประมาณการดัชนีการสูงวัย พ.ศ. 2558 – 2573 ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1
(เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน)

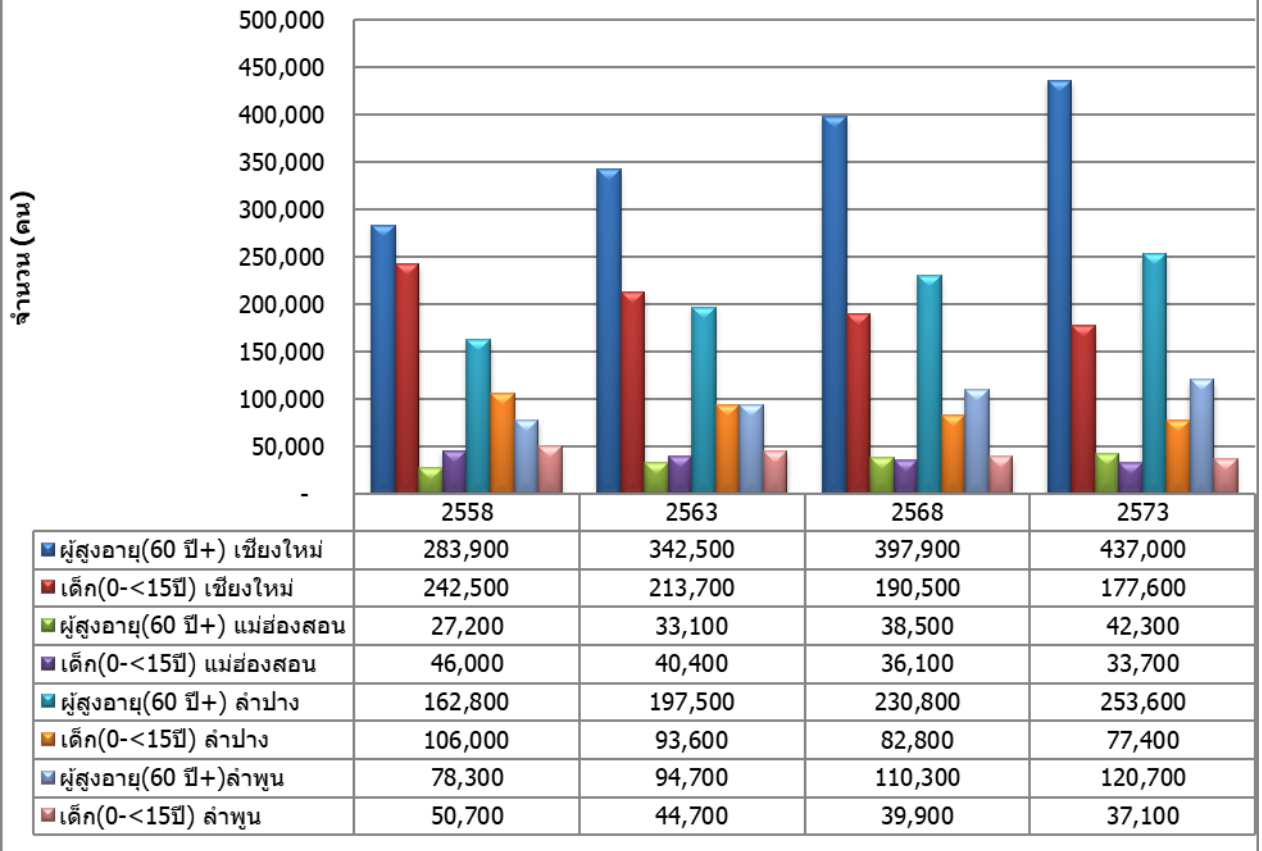
จังหวัด	พ.ศ. 2558			พ.ศ. 2563			พ.ศ. 2568			พ.ศ. 2573		
	จำนวนประชากร (คน)		ดัชนีการสูงวัย (ร้อยละ)	จำนวนประชากร (คน)		ดัชนีการสูงวัย (ร้อยละ)	จำนวนประชากร (คน)		ดัชนีการสูงวัย (ร้อยละ)	จำนวนประชากร (คน)		ดัชนีการสูงวัย (ร้อยละ)
	ผู้สูงอายุ (60 ปี+)	เด็ก (0-<15ปี)		ผู้สูงอายุ (60 ปี+)	เด็ก (0-<15ปี)		ผู้สูงอายุ (60 ปี+)	เด็ก (0-<15ปี)		ผู้สูงอายุ (60 ปี+)	เด็ก (0-<15ปี)	
เชียงใหม่	283,900	242,500	117.07	342,500	213,700	160.27	397,900	190,500	208.87	437,000	177,600	246.06
แม่ฮ่องสอน	27,200	46,000	59.13	33,100	40,400	81.93	38,500	36,100	106.65	42,300	33,700	125.52
ลำปาง	162,800	106,000	153.58	197,500	93,600	211.00	230,800	82,800	278.74	253,600	77,400	327.65
ลำพูน	78,300	50,700	154.44	94,700	44,700	211.86	110,300	39,900	276.44	120,700	37,100	325.34
รวม	552,200	445,200	124.03	667,800	392,400	170.18	777,500	349,300	222.59	853,600	325,800	262.00

จากข้อมูลตารางการประมาณการดัชนีการสูงวัย พ.ศ. 2558 – 2573 ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน) พบว่าดัชนีการสูงวัยมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นในทุก 5 ปี โดยเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อแยกศึกษาข้อมูลรายจังหวัด จะเห็นว่า ในปี พ.ศ. 2573 จังหวัดลำปาง จะมีดัชนีการสูงวัยเพิ่มขึ้นมากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 327.65 โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 ที่มีดัชนีการสูงวัยอยู่ที่ร้อยละ 153.58 รองลงมาคือ จังหวัดลำพูน ในปี พ.ศ. 2573 มีดัชนีการสูงวัยเพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 325.34 โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 ที่มีดัชนีการสูงวัยอยู่ที่ร้อยละ 154.44 จังหวัดเชียงใหม่มีดัชนีการสูงวัยเพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 246.06 โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 ที่มีดัชนีการสูงวัยอยู่ที่ร้อยละ 117.07 และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีดัชนีการสูงวัยเพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 125.52 โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 ที่มีดัชนีการสูงวัยอยู่ที่ร้อยละ 59.13 ตามลำดับ

หากดูในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 พบว่าดัชนีการสูงวัยจะมีอัตราเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 124.03 ในปี พ.ศ. 2558 เป็นร้อยละ 170.18 ในปี พ.ศ. 2563 ตามด้วยร้อยละ 222.59 ในปี พ.ศ. 2568 และในปี พ.ศ. 2573 จะมีดัชนีการสูงวัยอยู่ที่ร้อยละ 262.00 ซึ่งเห็นได้ว่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (super aged society) ตั้งแต่ปี 2568 เป็นต้นไป

**แผนภูมิเปรียบเทียบประมาณการดัชนีการสูงวัย พ.ศ. 2558 – 2573 ของกลุ่ม
จังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน)**

ที่มา : ข้อมูลการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 - 2583 จาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ประมวลผลโดย : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
หมายเหตุ : ดัชนีการสูงวัย = ร้อยละของอัตราส่วนจำนวนประชากรสูงอายุ (60 ปี ขึ้นไป) ต่อจำนวนประชากรวัยเด็ก (ต่ำกว่า 15 ปี)

- : สังคมเยาว์วัย (young society) = ดัชนีต่ำกว่า 50
- : สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (completed aged society) = ดัชนี 120 - 199.9
- : สังคมสูงวัย (aged society) = ดัชนี 50 - 119.9
- : สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (super aged society) = ดัชนี 200 ขึ้นไป

ด้วยเหตุนี้ สภาวการณ์ทางสังคมดังกล่าวจึงเป็นความท้าทายสำคัญที่จังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จะต้องเตรียมการรองรับทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ การบริการสาธารณสุข และการพัฒนากำลังแรงงานในระบบเศรษฐกิจที่จะมาทดแทน

3) ด้านการศึกษา

หากพิจารณาถึงทรัพยากรการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในภาพรวมทั้งในด้านอัตราส่วนของครูต่อนักเรียน และอัตราส่วนของนักเรียนต่อห้องเรียน ซึ่งเป็นตัวแปรที่ชี้ให้เห็นถึงความพอเพียงทางด้านบริการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะพบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีทรัพยากรทางการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดในภาพรวม

ระดับ	อัตราส่วนครูต่อนักเรียน		จำนวนนักเรียนต่อห้อง	
	ประเทศ	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	ประเทศ	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1
ประถม	1:25	1:16	40:1	14:1
มัธยม	1:20	1:18	40:1	33:1

อย่างไรก็ตามในการวิเคราะห์ศักยภาพทางการศึกษาจำเป็นที่จะต้องถึงมิติด้านคุณภาพทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาควบคู่ไปด้วย

จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย

ปีการศึกษาเฉลี่ยถือเป็นตัวชี้วัดระดับการศึกษาของคนไทยในภาพรวม โดยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกับผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งถือวายเป็นแรงงานว่าได้มีการศึกษาเฉลี่ยแล้วกี่ปี ในการเปรียบเทียบการศึกษาเฉลี่ยระดับประเทศพบว่า ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยมีจำนวนการศึกษาเฉลี่ยของประชากรในช่วงอายุ 15-39 ปี เท่ากับ 11.13 ปี และจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรในช่วงอายุ 40 - 59 ปี เท่ากับ 7.75 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยยังไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ที่กำหนดปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยต้องเป็น 12 ปี และสำหรับคนไทยในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ดังนี้

ปีการศึกษา	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยตามช่วงอายุ			
	ช่วงอายุ 15 - 39 ปี		ช่วงอายุ 40 - 59 ปี	
	กลุ่มจังหวัดฯ	ประเทศ	กลุ่มจังหวัดฯ	ประเทศ
2556	10.43	10.55	6.39	7.30
2557	10.65	10.73	6.40	7.48
2558	10.23	11.13	6.60	7.75

ตาราง การศึกษาเฉลี่ยของคนไทยในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

จากตารางข้างต้น การศึกษาของคนไทยในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในปีการศึกษา 2556-2558 พบว่า การศึกษาของคนไทยช่วงอายุ 15 - 39 ปี ในปีการศึกษา 2556 คนไทยในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีการศึกษาเฉลี่ย 10.43 ปี ปีการศึกษา 2557 มีการศึกษาเฉลี่ย 10.65 ปี และปีการศึกษา 2558 มีการศึกษาเฉลี่ย 10.23 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่า จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในช่วงอายุ 15 - 39 ปี ยังต่ำกว่าจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยระดับประเทศทุกปีการศึกษา ส่วนการศึกษาของคนไทยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในช่วงอายุ 40 - 59 ปี ในปีการศึกษา 2556

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

มีการศึกษาเฉลี่ย 6.39 ปี ปีการศึกษา 2557 มีการศึกษาเฉลี่ย 6.40 ปี และปีการศึกษา 2558 มีการศึกษาเฉลี่ย 6.60 ปี ดังนั้น จะเห็นได้ว่าจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในช่วงอายุ 40 - 59 ปี มีการศึกษาต่ำกว่าจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยในระดับประเทศทุกปีการศึกษาเช่นเดียวกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

(1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2558 - 2561 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีคะแนนโอเน็ตเฉลี่ยทุกวิชาเพิ่มขึ้นและสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในแต่ละปี โดยในปี พ.ศ. 2561 คะแนนโอเน็ตของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เท่ากับ 35.05 คะแนน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเท่ากับ 33.44 คะแนน และสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนโอเน็ตของทั้งประเทศในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเท่ากับ 33.91 คะแนน

คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ)				
ปี พ.ศ.	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
เชียงใหม่	37.14	37.25	36.08	37.85
แม่ฮ่องสอน	31.83	31.54	29.37	30.89
ลำปาง	35.98	36.53	35.26	36.65
ลำพูน	35.35	34.38	33.03	34.8
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	35.08	34.93	33.44	35.05

ตาราง เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ของกลุ่มจังหวัดกับประเทศ ระดับชั้น ป.6

ทั้งนี้ หากพิจารณาผลคะแนนโอเน็ตแยกตามรายจังหวัด จะพบว่า ใน ปี พ.ศ. 2561 จังหวัดเชียงใหม่ มีนักเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบโอเน็ตสูงที่สุดภายในกลุ่มจังหวัด รองลงมา ได้แก่ จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีผลคะแนนการสอบต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มจังหวัดและคะแนนเฉลี่ยของประเทศ

แผนภูมิรูปภาพเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ของกลุ่มจังหวัดกับประเทศ ระดับชั้น ป.6

3) ด้านสาธารณสุข

ในภาพรวม แม้ว่าบุคลากรทางการแพทย์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีอัตราส่วนค่อนข้างสูง และแต่หากพิจารณารายจังหวัด พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ยังมีอัตราบุคลากรทางการแพทย์ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากบุคลากรจำนวนหนึ่งเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนแพทย์ (คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง และโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ และโรงพยาบาลเอกชน แต่ในโรงพยาบาลระดับอำเภอหลายแห่งยังขาดแคลนบุคลากร โดยเฉพาะบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ดังนั้น นโยบายภาครัฐ โดยกระทรวงสาธารณสุข กำหนดให้ทุกจังหวัดมีการบริหารจัดการลักษณะเครือข่ายบริการ มีการใช้ทรัพยากรต่างๆ ด้านร่วมกันมีการวางแผนการจัดระบบบริการสุขภาพ (Service plan) และพัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วย ตามขีดความสามารถของโรงพยาบาลและข้อจำกัดด้านบุคลากร การพัฒนาโดยบูรณาการร่วมกับภาคประชาชน และส่วนท้องถิ่น การใช้ภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย หรือแพทย์แผนไทยล้านนาเป็นแนวทางที่ควรได้รับการส่งเสริมทั้งการดูแลสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ และการสร้างมูลค่าส่งเสริมเศรษฐกิจโดยรวม

สำหรับสถานการณ์และแนวโน้มการเจ็บป่วยของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มสอดคล้องกัน จากข้อมูลของจังหวัดเชียงใหม่ ย้อนหลัง 3 ปี โรคความดันโลหิตสูง ยังเป็นสาเหตุการป่วยสูงสุดในแต่ละปี การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่นๆ โรคเบาหวาน เป็นรายโรคที่มีอัตราป่วยสูงเป็นลำดับต่อมาพบว่า อัตราป่วยลำดับต้นๆ จะเป็นกลุ่มโรคเรื้อรัง และกลุ่มเนื้อเยื่อผิดปกติ ครอบคลุมโรคมะเร็ง เป็นอันดับ 4 นับได้ว่าเป็นสถานการณ์เจ็บป่วยที่อยู่ในอัตราสูง

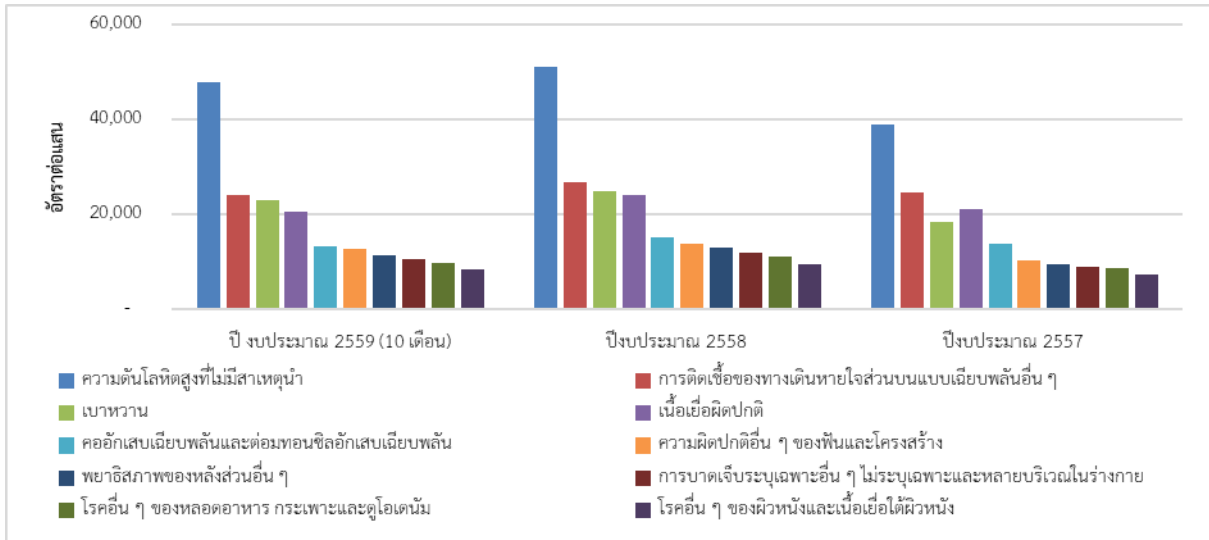
ลำดับที่	ชื่อโรค	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2557
1	ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ	47,963	51,192	38,893
2	การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่นๆ	24,155	26,718	24,607
3	เบาหวาน	23,076	24,834	18,470
4	เนื้อเยื่อผิดปกติ	20,664	24,168	21,137
5	คออักเสบเฉียบพลันและต่อมทอนซิลอักเสบเฉียบพลัน	13,465	15,152	13,921
6	ความผิดปกติอื่นๆ ของฟันและโครงสร้าง	12,695	13,934	10,321
7	พยาธิสภาพของหลังส่วนอื่นๆ	11,350	13,168	9,481
8	การบาดเจ็บระบบเฉพาะอื่น ๆ ไม่ระบุเฉพาะและหลายบริเวณในร่างกาย	10,733	12,015	8,957
9	โรคอื่นๆ ของหลอดอาหาร กระเพาะและดูโอเดนมัม	9,807	11,296	8,790
10	โรคอื่นๆ ของผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	8,524	9,595	7,348

แหล่งข้อมูล : การคำนวณ คิดตาม 298 กลุ่มโรคนับเป็นครั้งตามการวินิจฉัย ระบบคลังข้อมูลการแพทย์และสุขภาพ

กระทรวงสาธารณสุข (<http://hdcservice.moph.go.th>)

ตาราง แสดงอัตราผู้ป่วยต่อแสนประชากรของผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดเชียงใหม่

ปีงบประมาณ 2557 - 2559 (10 เดือน)

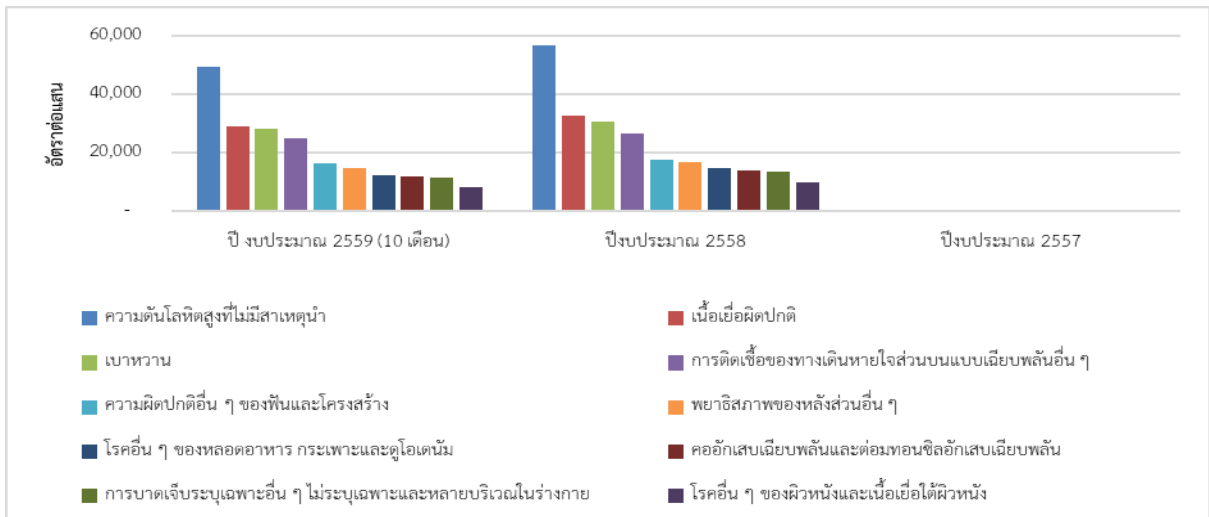

แผนภาพ อัตราผู้ป่วยต่อแสนประชากรของผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดเชียงใหม่
ปีงบประมาณ 2557 - 2559 (10 เดือน)

สถานการณ์ และแนวโน้มการเจ็บป่วยของจังหวัดลำพูน ย้อนหลัง 3 ปี โรคความดันโลหิตสูง เป็นสาเหตุการป่วยสูงสุด กลุ่มเนื้อเยื่อผิดปกติ ซึ่งรวมถึงโรคมะเร็งของจังหวัดลำพูนมีอัตราสูงเป็นลำดับที่ 2 และเบาหวาน เป็นลำดับที่ 3

ลำดับ	ชื่อโรค	ปี 2559	ปี 2558
1	ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ	49,618	56,648
2	เนื้อเยื่อผิดปกติ	29,057	32,788
3	เบาหวาน	28,192	30,515
4	การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่นๆ	24,735	26,655
5	ความผิดปกติอื่นๆ ของฟันและโครงสร้าง	16,293	17,601
6	พยาธิสภาพของหลังส่วนอื่นๆ	14,920	16,771
7	โรคอื่นๆ ของหลอดเลือดอาหาร กระเพาะและดูโอเดนมัม	12,342	14,891
8	คออักเสบเฉียบพลันและต่อมทอนซิลอักเสบเฉียบพลัน	11,790	13,774
9	การบาดเจ็บกระดูกเฉพาะอื่นๆ ไม่ระบุเฉพาะและหลายบริเวณในร่างกาย	11,304	13,371
10	โรคอื่นๆ ของผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	8,341	9,681

แหล่งข้อมูล : การคำนวณ คิดตาม 298 กลุ่มโรคนับเป็นครั้งตามการวินิจฉัย ระบบคลังข้อมูลการแพทย์และสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข (<http://hdcservice.moph.go.th>)
ตารางแสดงอัตราผู้ป่วยต่อแสนประชากรของผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดลำพูน
ปีงบประมาณ 2558 - 2559 (10 เดือน)

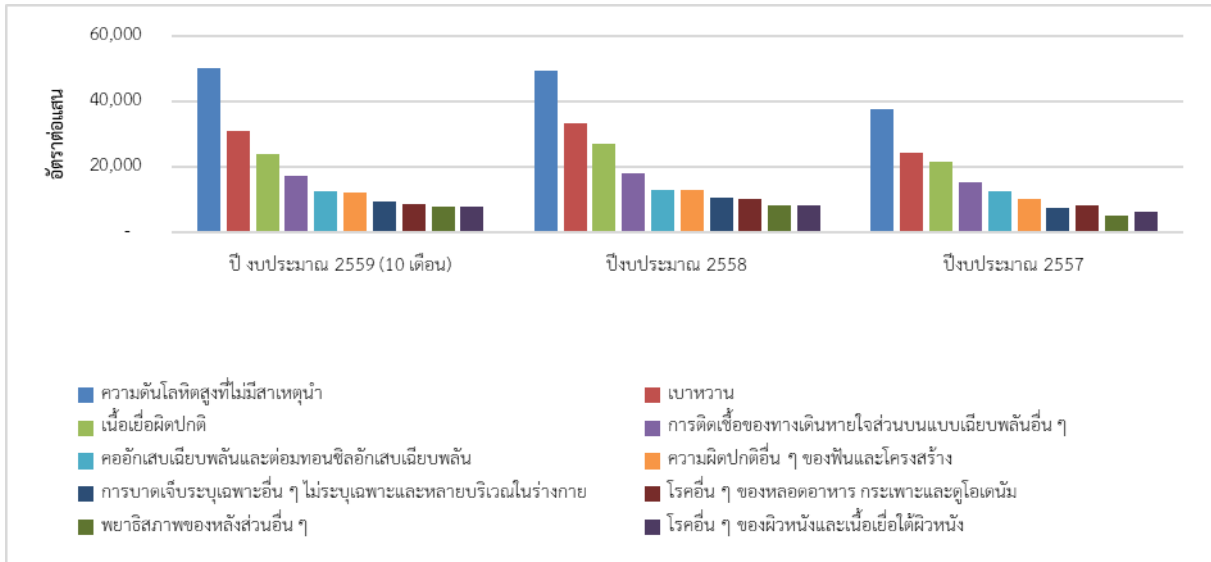
แผนภาพแสดงอัตราผู้ป่วยต่อแสนประชากรของผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดลำปาง
ปีงบประมาณ 2558 - 2559 (10 เดือน)

สถานการณ์ และแนวโน้มการเจ็บป่วยของจังหวัดลำปาง จากข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี โรคความดันโลหิตสูง ยังเป็นสาเหตุการป่วยสูงสุด โรคเบาหวาน และกลุ่มเนื้อเยื่อผิดปกติ เป็นลำดับ 3

อันดับ	ชื่อโรค	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2557
1	ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ	50,165	49,491	37,462
2	เบาหวาน	31,116	33,500	24,356
3	เนื้อเยื่อผิดปกติ	23,726	27,118	21,685
4	การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ	17,144	18,195	15,386
5	คออักเสบเฉียบพลันและต่อมทอนซิลอักเสบเฉียบพลัน	12,368	13,102	12,358
6	ความผิดปกติอื่น ๆ ของฟันและโครงสร้าง	12,268	12,959	10,324
7	การบาดเจ็บกระดูกเฉพาะอื่น ๆ ไม่ระบุเฉพาะและหลายบริเวณในร่างกาย	9,255	10,541	7,421
8	โรคอื่น ๆ ของหลอดเลือดอาหาร กระเพาะและดูโอเดนมัม	8,787	10,061	8,076
9	พยาธิสภาพของหลังส่วนอื่น ๆ	7,818	8,151	5,221
10	โรคอื่น ๆ ของผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	7,675	8,243	6,192

แหล่งข้อมูล : การคำนวณ คัดตาม 298 กลุ่มโรคนับเป็นครั้งตามการวินิจฉัย ระบบคลังข้อมูลการแพทย์และสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข (<http://hdcservice.moph.go.th>)

ตารางแสดงอัตราผู้ป่วยต่อแสนประชากรของผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดลำปาง
ปีงบประมาณ 2557 - 2559 (10 เดือน)

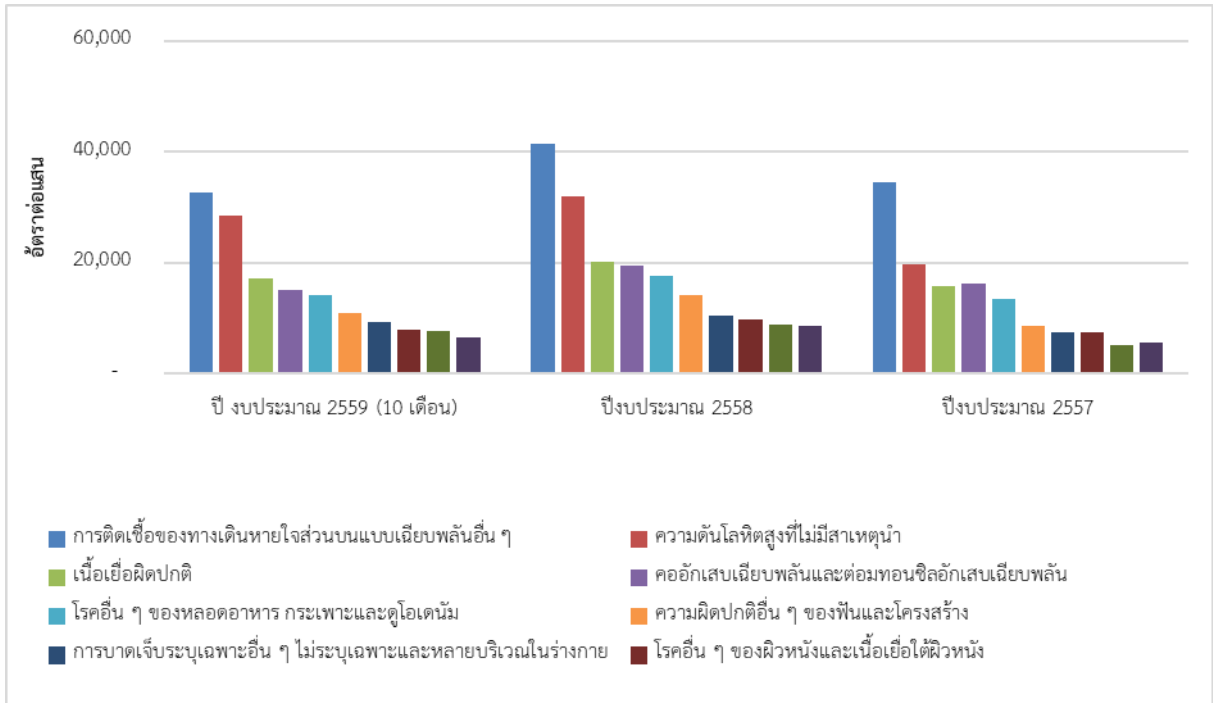
แผนภาพแสดงอัตราผู้ป่วยต่อแสนประชากรของผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดลำปาง
ปีงบประมาณ 2557 - 2559 (10 เดือน)

สถานการณ์ และแนวโน้มการเจ็บป่วยของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จากข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี สาเหตุการป่วยสูงสุดจะแตกต่างจากจังหวัดอื่นๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 คือ การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่นๆ จะเป็นสาเหตุการป่วยสูงสุด ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ นำเป็นลำดับที่ 2 กลุ่มเนื้อเยื่อผิดปกติ ยังคงเป็นสาเหตุการป่วยลำดับต้นเช่นเดียวกับจังหวัดอื่นๆ แต่โรคเบาหวานของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จะเป็นอันดับที่ 9 ซึ่งแตกต่างชัดเจนจากจังหวัดอื่นๆ

ลำดับที่	ชื่อโรค	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2557
1	การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่นๆ	32,695	41,432	34,427
2	ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ	28,429	32,023	19,821
3	เนื้อเยื่อผิดปกติ	17,278	20,257	15,685
4	คออักเสบเฉียบพลันและต่อมทอนซิลอักเสบเฉียบพลัน	15,112	19,450	16,359
5	โรคอื่นๆ ของหลอดเลือด กระเพาะและดูโอเดนมัม	14,244	17,710	13,543
6	ความผิดปกติอื่นๆ ของฟันและโครงสร้าง	10,983	14,281	8,608
7	การบาดเจ็บเฉพาะอื่นๆ ไม่ระบุเฉพาะและหลายบริเวณในร่างกาย	9,315	10,411	7,447
8	โรคอื่นๆ ของผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	8,000	9,734	7,383
9	เบาหวาน	7,725	8,840	5,159
10	พยาธิสภาพของหลังส่วนอื่นๆ	6,564	8,727	5,593

แหล่งข้อมูล : การคำนวณ คิดตาม 298 กลุ่มโรคนับเป็นครั้งตามการวินิจฉัย ระบบคลังข้อมูลการแพทย์และสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข (<http://hdcservice.moph.go.th>)

ตารางแสดงอัตราผู้ป่วยต่อแสนประชากรของผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ปีงบประมาณ 2557 - 2559 (10 เดือน)

แผนภาพแสดงอัตราผู้ป่วยต่อแสนประชากรของผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มโรค 10 อันดับแรก จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีงบประมาณ 2557 - 2559 (10 เดือน)

โดยสรุปในภาพรวม สถานการณ์และแนวโน้มการเจ็บป่วยของประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่สำคัญ ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง ซึ่งเป็นกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีสาเหตุมาจากสภาพการดำเนินชีวิตที่เร่งรีบในยุคปัจจุบัน ส่งผลให้พฤติกรรมการใช้ชีวิตเปลี่ยนไปจากเดิม คือ นิยมรับประทานอาหารจานด่วนหรืออาหารสำเร็จรูป ไม่มีเวลาพักผ่อนหรือออกกำลังกาย การดื่มสังสรรค์และสูบบุหรี่เพื่อเข้าสังคม ทั้งนี้ แนวโน้มในอนาคตจะมีอัตราการเจ็บป่วยด้วยกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังนี้ตามมาอีกหลายๆ โรค เช่น อ้วนลงพุง หลอดเลือดสมอง และหัวใจสะท้อนให้เห็นว่าสังคมเมืองเริ่มเข้าไปแทนที่สังคมชนบทดั้งเดิมของแต่ละจังหวัด ความท้าทายของการดูแลสุขภาพเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ตลอดจนการรักษาพยาบาลฟื้นฟูสภาพ ของประชาชน ผู้ป่วยในกลุ่มโรคเหล่านี้ คือ ต้องอาศัยระยะเวลา ความตระหนักในการดูแลใส่ใจสุขภาพของแต่ละบุคคล ภายใต้บุคลากรและทรัพยากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขที่มีอยู่จำกัด

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) พื้นที่ป่า

พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในปี 2564 มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 23,380,608.28 ไร่ โดยจังหวัด เชียงใหม่มีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุดในกลุ่มจังหวัด คือ จำนวน 9,556,205.76 ไร่ รองลงมาคือจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 6,753,040.05 ไร่

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)					
		ปี 2563	ร้อยละ ของพื้นที่ จังหวัด	ปี 2564	ร้อยละ ของพื้นที่ จังหวัด	ปี 2565	ร้อยละ ของพื้นที่ จังหวัด
เชียงใหม่	13,834,594.19	9,586,229.00	69.29	9,556,205.76	69.07	9,519,443.24	68.81
แม่ฮ่องสอน	7,978,039.52	6,795,180.77	85.17	6,753,040.05	84.65	-	-
ลำปาง	7,805,168.84	5,461,903.12	69.97	5,455,211.22	69.89	5,455,211.22	69.89
ลำพูน	2,798,924.68	1,618,442.57	57.82	1,616,151.25	57.74	1,612,995.01	57.63
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	2,416,727.23	3,461,755.46	282.25	23,380,608.28	281.35	16,587,649.47	196.33

ตาราง แสดงพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จำแนกตามรายจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2563 - 2565

2) สถานการณ์หมอกควันไฟป่า

ปัญหาหมอกควันไฟป่าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 อันเนื่องมาจากลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่เป็นหุบเขาล้อมรอบพื้นที่ราบมีลักษณะคล้ายแอ่งกระทะ การเพิ่มขึ้นของประชากรประกอบกับกิจกรรมทางการเกษตรเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับเพาะปลูก ในสภาพพื้นที่ภูเขา เกษตรกรจึงนิยมใช้วิธีเตรียมพื้นที่ด้วยการเผาเศษซากวัชพืชให้ทันต่อการเพาะปลูกในฤดูฝน รวมทั้งผลจากหมอกควันข้ามแดนซึ่งจากภาพถ่ายดาวเทียมพบจุดความร้อนและหมอกควันหนาแน่นในอนุภูมิภาคแม่โขง ดังนั้น ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายนของทุกปีจะเป็นช่วงที่มีปัญหาหมอกควันไฟป่าส่งผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพของผู้ป่วย เด็กและคนชรา บดบังทัศนียภาพส่งผลการมองเห็นในการใช้รถยนต์พาหนะอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุซึ่งเป็นที่มาของการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินได้ รวมถึงกระทบต่อ ภาคการท่องเที่ยวทำให้ขาดรายได้ในช่วงที่เกิดหมอกควันไฟป่า

เมื่อแบ่งตามพื้นที่การใช้ประโยชน์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ในปี 2565 พบจุดความร้อน (Hotspot) เกิดในพื้นที่ป่าสงวนมากที่สุด จำนวน 5,601 จุด รองลงมาเป็น พื้นที่ป่านุรักษ์ จำนวน 4,206 จุด พื้นที่ เขต สปก. จำนวน 358 จุด พื้นที่ริมทางหลวง จำนวน 311 จุด พื้นที่เกษตร จำนวน 205 จุด พื้นที่ชุมชนและอื่นๆ รวมกัน จำนวน 10,681 จุด และ ตามลำดับ

จังหวัด	จุดความร้อนสะสม (Hotspot) ปี พ.ศ. 2565 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 30 เมษายน 2565						รวม
	ป่าอนุรักษ์	ป่าสงวน แห่งชาติ	เขต สปก.	พื้นที่เกษตร	พื้นที่ ริมทางหลวง (250 เมตร)	ชุมชน และอื่น ๆ	
เชียงใหม่	876	1,447	139	44	66	2,572	876
แม่ฮ่องสอน	2,682	2,369	7	50	106	5,214	2,682
ลำปาง	519	1,384	199	70	97	2,269	519
ลำพูน	129	401	13	41	42	626	129
รวม	4,206	5,601	358	205	311	10,681	4,206

ตาราง จุดความร้อนสะสม (Hotspot) แบ่งตามพื้นที่การใช้ประโยชน์ ปี พ.ศ. 2565

สำหรับสถานการณ์คุณภาพอากาศในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 พบว่า ปี พ.ศ. 2565 โดยเฉลี่ย 24 ชั่วโมง เท่ากับ แม่ฮ่องสอน 142 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร 37 วัน รองลงมาจังหวัดเชียงใหม่ 117 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร 40 วัน จังหวัดลำปาง 80 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร 21 วัน และจังหวัดลำพูน 68 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร 11 วัน ตามลำดับ

ปี	รายการ	ค่าคุณภาพอากาศ (PM _{2.5}) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง เกินค่ามาตรฐาน			
		เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
2563	จำนวนวัน	78 วัน	75 วัน	86 วัน	36 วัน
	ปริมาณสูงสุด	360 ไมโครกรัม/ ลูกบาศก์เมตร	269 ไมโครกรัม/ ลูกบาศก์เมตร	263 ไมโครกรัม/ ลูกบาศก์เมตร	100 ไมโครกรัม/ ลูกบาศก์เมตร
2564	จำนวนวัน	85 วัน	48 วัน	71 วัน	39 วัน
	ปริมาณสูงสุด	169 ไมโครกรัม/ ลูกบาศก์เมตร	329 ไมโครกรัม/ ลูกบาศก์เมตร	148 ไมโครกรัม/ ลูกบาศก์เมตร	102 ไมโครกรัม/ ลูกบาศก์เมตร
2565	จำนวนวัน	40 วัน	37 วัน	21 วัน	11 วัน
	ปริมาณสูงสุด	117 มคก./ลบ.ม. (2 มี.ค. 65)	142 มคก./ลบ.ม. (18 มี.ค. 65)	80 มคก./ลบ.ม. (14 เม.ย. 65)	68 มคก./ลบ.ม. (14 ก.พ.65)

ตาราง ค่าคุณภาพอากาศ (PM_{2.5}) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง เกินค่ามาตรฐาน ปี พ.ศ. 2563 – 2565

3) อุทกภัย ภัยแล้ง และภัยหนาว

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มักประสบปัญหาภัยธรรมชาติบ่อยครั้งและรุนแรงมากยิ่งขึ้น จากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่าไม้ ยังคงเป็นปัญหาสำคัญ ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอันเป็นผลจากภาวะโลกร้อนและสภาพอากาศแปรปรวน ส่งผลก่อให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติตามมา

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ข้อมูลสถิติการเกิดอุทกภัย ภัยแล้ง และภัยหนาว ในปี 2564 – 2565 ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อม และประชาชนในพื้นที่จังหวัดลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 10 ลำปาง ปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ปี พ.ศ.	จังหวัด	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พท.ประสบภัย (อำเภอ)	พท.ประสบภัย (ครัวเรือน)	เสียชีวิต (ราย)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
2564	1.ลำปาง	58	13	7,634	-	-	-
	2.ลำพูน	1	7	3,969	-	-	-
	3.เชียงใหม่	86	17	62,228	-	-	23,449,289
	4.แม่ฮ่องสอน	10	4	11,925	-	-	13,055,000
2565	1.ลำปาง	102	13	49,341	-	-	-
	2.ลำพูน	41	7	16,760	-	-	-
	3.เชียงใหม่	210	24	220,645	-	-	26,085,000
	4.แม่ฮ่องสอน	11	7	26,350	-	-	27,741,294

ตาราง สถิติและความเสียหายที่เกิดจากอุทกภัย/ดินโคลนถล่ม

ปี พ.ศ.	จังหวัด	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนผู้ประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่การเกษตรเสียหาย (ไร่)	จำนวนสัตว์ที่ได้รับผลกระทบ (ตัว)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
2564	1.ลำปาง	-	-	-	-	-	-
	2.ลำพูน	-	5	-	-	-	-
	3.เชียงใหม่	4	4	5,591	11,838	11,287	4
	4.แม่ฮ่องสอน	-	-	-	-	-	-
2565	1.ลำปาง	-	-	-	-	-	-
	2.ลำพูน	-	4	-	-	-	-
	3.เชียงใหม่	4	4	1,330	-	-	-
	4.แม่ฮ่องสอน	-	-	-	-	-	-

ตาราง สถิติและความเสียหายที่เกิดจากภัยแล้ง

ปี พ.ศ.	จังหวัด	จำนวนอำเภอ ที่ประสบภัย	จำนวนราษฎร ที่ประสบภัย (คน)	ผู้ที่ต้องการ เครื่องกันหนาว (ชิ้น)
2564	1.ลำปาง	13	139,126	157,923
	2.ลำพูน	8	61,723	63,776
	3.เชียงใหม่	1	10,000	483,433
	4.แม่ฮ่องสอน	7	9,5431	123,156
2565	1.ลำปาง	13	123,578	129,738
	2.ลำพูน	-	-	-
	3.เชียงใหม่	1	65,098	460,954
	4.แม่ฮ่องสอน	4	93,367	128,640

ตาราง สถิติและความเสียหายที่เกิดจากภัยหนาว

4) ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ปัญหาขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น อันเนื่องมาจากการขยายตัวของเมือง และการเป็นเมืองท่องเที่ยว โดยมีสถานการณ์สำคัญ ดังนี้

จังหวัด	จำนวน อปท. (แห่ง)	อปท.ที่มี การให้บริการ เก็บรวบรวม ขนส่งขยะมูล ฝอย (แห่ง)	อปท.ที่ไม่มี การให้บริการเก็บ รวบรวมขนส่งขยะ มูลฝอย (แห่ง)	ปี 2563 ปริมาณขยะที่ เกิดขึ้น (ตัน/ปี)	ปี 2564 ปริมาณขยะ ที่เกิดขึ้น (ตัน/ปี)	ปี 2564 ปริมาณ ขยะสะสม (ตัน)
เชียงใหม่	210	149	61	1,750.09	1,833.70	1,833.70
แม่ฮ่องสอน	50	1	-	151(1,812)	155(1,860)	0.06(ล.ต.)
ลำปาง	103	102	1	285,367.95	151,964.10	1,326.11
ลำพูน	57	37	20	84,033.08	72,640.26	-

ตาราง อปท.ที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย (แห่ง) ปี 2564

ในภาพปี พ.ศ. 2564 ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จังหวัดเชียงใหม่มีอปท. ที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย จำนวน 149 แห่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอปท.ที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย จำนวน 1 แห่ง จังหวัดลำปางมีอปท.ที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย จำนวน 102 แห่ง และจังหวัดลำพูนมีอปท.ที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย จำนวน 37 แห่ง

จังหวัด	จำนวน อปท. (แห่ง)	อปท.ที่มี การให้บริการ เก็บรวบรวม ขนส่งขยะมูล ฝอย (แห่ง)	อปท.ที่ไม่มี การให้บริการเก็บ รวบรวมขนส่งขยะ มูลฝอย (แห่ง)	ปี 2565 ปริมาณขยะที่ เกิดขึ้น (ตัน/ปี)	ปี 2565 ปริมาณ ขยะที่ เกิดขึ้น (ตัน/ปี)	ปี 2565 ปริมาณ ขยะสะสม (ตัน)
เชียงใหม่	211	5	126	1,035	1,035	1,035
แม่ฮ่องสอน	49	45	4	75190	71174	
ลำปาง	103	86	17	179,056	11,120.75	103
ลำพูน	57	40	17	106,699	-	-

ตาราง อปท.ที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย (แห่ง) ปี 2565

ในภาพปี พ.ศ. 2565 ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จังหวัดเชียงใหม่มีอปท.ที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย จำนวน 211 แห่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอปท.ที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย จำนวน 49 แห่ง จังหวัดลำปางมีอปท.ที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย จำนวน 103 แห่ง และจังหวัดลำพูนมีอปท.ที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย จำนวน 57 แห่ง

เนื่องด้วยปัญหาวิกฤตการจัดการขยะเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ และได้มีมติเห็นชอบ roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤตซึ่งเป็นขยะมูลฝอยเก่า
- 2) การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ซึ่งเป็นขยะมูลฝอยใหม่ ได้แก่ เน้นการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง การจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวมและกำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสาน เน้นการแปรรูปเป็นพลังงานหรือทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 3) วางระเบียบมาตรการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ได้แก่ เพิ่มเต็มกฎกระทรวงปรับปรุงกฎหมายเก่า เสนอกฎหมายใหม่ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดท้องถิ่น
- 4) สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ รมรณรงค์ ให้ความรู้การลดคัดแยกขยะ ณ ต้นทาง การบรรจุเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในหลักสูตรและส่งเสริมให้ปฏิบัติจริงในสถานศึกษา และลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม

ดังนั้น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน จึงต่างก็มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยการบูรณาการการทำงานเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพลังงาน เป็นต้น รวมถึงจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างค่านิยมในการทิ้งขยะของประชาชนให้ถูกต้อง และกำหนดมาตรการ

เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง และจะมีการยกเว้นกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย จึงทำให้มีแนวโน้มของปริมาณขยะสะสมในพื้นที่ที่มีปริมาณลดลง

สำหรับแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในระยะต่อไป ที่หน่วยงานต่างๆ แต่จะจังหวัดจะต้องบูรณาการและดำเนินการ ได้แก่

- 1) สนับสนุนและขยายผลให้ประชาชนลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยจากบ้านเรือนโดยหลักการ 3R (Reuse, Reduce, Recycle) มีการจัดการเศษอาหารในครัวเรือน เศษใบไม้และกิ่งไม้ โดยหมักทำปุ๋ย
- 2) สร้างแรงจูงใจด้านรายได้ให้กับประชาชนในการร่วมกันคัดแยกขยะมูลฝอย ตั้งแต่บ้านเรือนเพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปบำบัดและกำจัดให้เหลือน้อยที่สุด โดยการสร้างตลาดซื้อ - ขายขยะรีไซเคิลในชุมชน มีการกำหนดสถานที่หรือจุดนัดพบในชุมชนที่เดินทางได้สะดวก หรือศูนย์รับแลกเปลี่ยนมูลค่าขยะ กำหนดนัดหมายการนำขยะมารวบรวมเพื่อนำไปขายหรือรวบรวมไปกำจัด โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีการหารือและสมัครใจดำเนินการร่วมกัน
- 3) ส่งเสริมธุรกิจรีไซเคิลหรือการแปรรูปใช้ใหม่ โดยสนับสนุนผู้ประกอบการให้ผลิตสินค้าที่มีส่วนประกอบจากวัสดุรีไซเคิลเพิ่มมากขึ้น และพัฒนาวิธีการนำขยะมูลฝอยมาแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle)
- 4) จัดทำระบบการเรียกคืนซากของเสียอันตรายจากผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้ว เช่น ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หลอดไฟ แบตเตอรี่มือถือ น้ำมันเหลือใช้ เป็นต้น ประกอบด้วย กำหนดประเภทผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ผู้ผลิตต้องนำกลับคืน ให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้ารับผิดชอบการรวบรวมเศษซากผลิตภัณฑ์และการจัดการซากผลิตภัณฑ์ และจัดการซากผลิตภัณฑ์โดยการใช้ระบบของผู้ให้บริการบำบัด กำจัดของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้ว หรือระบบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดสร้างขึ้น
- 5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีระบบหรือสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ และของเสียอันตราย อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการสอดคล้องกับปัญหาและศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ/หรือส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในการดำเนินงาน
- 6) ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดและพัฒนาพลังงานทางเลือก โดยสนับสนุนการนำขยะมูลฝอยมาแปรรูปเป็นพลังงาน (Waste to Energy)
- 7) กำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ และของเสียอันตราย ตั้งแต่กระบวนการผลิต พฤติกรรมการบริโภค การลดและคัดแยก ณ แหล่งกำเนิด การนำกลับมาใช้ใหม่ การเก็บรวบรวมและขนย้าย ตลอดจนการกำจัดขั้นสุดท้าย

8) เร่งรัดการออกกฎกระทรวงภายใต้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดอัตราค่า
กำจัดขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออก
ข้อบัญญัติท้องถิ่นจัดเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอในการเดินและบำรุงรักษาระบบ
อย่างต่อเนื่อง

ปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอย

ประเด็นปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยที่สำคัญในพื้นที่ ได้แก่ การขาดสถานที่กำจัด ปัญหาการกำจัด
ขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกสุขาภิบาล ปัญหาขยะมูลฝอยตกค้าง ปัญหาสถานที่กำจัดขยะที่มีการก่อสร้างเรียบร้อยแล้ว
แต่ไม่สามารถเปิดทำการได้ และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างแล้ว
แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ ปัญหาในด้านการขนส่งขยะมูลฝอยไปยังศูนย์กำจัดขยะแต่ละแห่ง และปัญหากับ
มวลชนในพื้นที่ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ภาคเหนือของกรมควบคุมมลพิษ
ที่สรุปไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือส่วนใหญ่ ยังขาดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ต้อง
ตามหลักสุขาภิบาล โดยเฉพาะในจังหวัดขนาดใหญ่ อาทิ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก
จังหวัดลำปาง และจังหวัดแพร่ นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดการขยะอันตรายในพื้นที่ที่ต้องปฏิบัติตามหลักวิชาการ
ยังคงไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ของภาคเหนือ ถึงแม้ว่าจะมีบางพื้นที่ได้ทำการรวบรวมและส่งกำจัดอย่างถูกต้องใน
สถานที่กำจัดของเอกชนที่ได้รับอนุญาตแล้วก็ตาม

นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ยังต้องให้ความสำคัญกับปัญหาสภาวะแวดล้อมอื่นๆ
ที่เกิดขึ้นจากการขยายตัวของเมือง และความหนาแน่นของประชากร เช่น ปัญหาน้ำเสีย ซึ่งในปัจจุบันมีปัญหา
ที่ต้องเฝ้าระวังและเร่งรัดแก้ไข คือ แม่น้ำกว๊างซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญที่สุดสายหนึ่งของจังหวัดลำพูน มีความยาวลำ
น้ำทั้งหมดประมาณ 110 กิโลเมตร อยู่ในเขตจังหวัดลำพูนประมาณ 27 กิโลเมตร โดยมีพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่กลาง
น้ำและลำน้ำสาขาต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จังหวัดลำพูนซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนปลายน้ำของ ลุ่ม
น้ำสาขาแม่กว๊างและส่วนปลายน้ำของลุ่มน้ำปิงสาขาส่วนที่ 2 ด้วย จึงได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมและ
พฤติกรรมการใช้ น้ำของพื้นที่ส่วนต้นน้ำมาโดยตลอดทั้งปริมาณน้ำและคุณภาพน้ำ เช่น มีการสร้างฝายต่างๆ
ขึ้นเป็นจำนวนมากในจังหวัดเชียงใหม่ประมาณ 20 กว่าฝายในลำน้ำแม่กว๊างและปัญหาคุณภาพน้ำที่เสื่อมโทรม
ของแม่น้ำปิง ก่อนที่จะถึงจังหวัดลำพูน ในปัจจุบันลำน้ำกว๊างกำลังตกอยู่ในสภาพวิกฤต มีความเสื่อมโทรมทั้ง
ด้านปริมาณน้ำ คุณภาพน้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศธรรมชาติ และขาดการบริหารจัดการ
แม่น้ำอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ สภาพปัญหาของแม่น้ำกว๊าง ยังมีการบุกรุกพื้นที่ชายตลิ่ง มีการทำลายต้นไม้
และพืชคลุมดินบนตลิ่งริมแม่น้ำทำให้เกิดการกัดเซาะพังทลายของดิน การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ต้นน้ำลำธาร ทำให้
ปริมาณน้ำที่เคยไหลตลอดปีเกิดการแห้งแล้ง มีการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค น้ำเพื่อการเกษตรและ
อุตสาหกรรม บางครั้งก็เกิดอุทกภัยที่ทำความเสียหายแก่ชีวิตทรัพย์สินของประชาชนที่อยู่ริมฝั่งน้ำ
ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ มีการระบายน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ แม่น้ำเกิดการเน่าเสีย ทรัพยากรสัตว์น้ำ
ลดลง ระบบนิเวศธรรมชาติในแหล่งน้ำถูกทำลาย เป็นต้น นอกจากนี้ บริเวณที่ตั้งชุมชนริมน้ำได้มีสภาพแปร
เปลี่ยนไปจากเดิม มีการบุกรุกจับจองที่ดินริมน้ำก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่บดบังทัศนียภาพอันงดงามของแม่น้ำ
และเอกลักษณ์ของเมือง แหล่งโบราณสถานหลายแห่งถูกทำลายและถูกปล่อยให้เสื่อมโทรม ขาดการดูแล
ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำที่ตั้งงามเริ่มสูญหายไป

ด้านความมั่นคง

1) อาชญากรรม

1.1) ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ

หน่วย: ราย คน

จังหวัด	ประเภทความผิด	2562			2563			2564		
		รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา
เชียงใหม่	ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	357	328	424	338	323	400	265	257	375
	ฆ่าผู้อื่น	44	38	41	24	22	26	32	30	45
	ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	14	14	21	10	9	13	7	7	8
	พยายามฆ่า	32	29	31	39	37	47	23	21	27
	ทำร้ายร่างกาย	185	172	246	125	122	164	57	56	84
	ข่มขืนกระทำชำเรา	42	37	40	31	29	32	26	25	28
	อื่น ๆ	40	38	45	109	104	118	120	118	183
ลำพูน	ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	64	62	67	65	64	78	67	66	92
	ฆ่าผู้อื่น	7	7	8	6	5	7	4	4	4
	ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	1	1	1	2	2	2	1	1	1
	พยายามฆ่า	2	2	2	6	6	8	3	3	4
	ทำร้ายร่างกาย	43	41	45	30	30	34	16	15	23
	ข่มขืนกระทำชำเรา	7	7	7	4	4	4	7	7	13
	อื่น ๆ	4	4	4	17	17	23	36	36	47
ลำปาง	ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	112	110	148	93	87	92	91	89	113
	ฆ่าผู้อื่น	14	14	18	13	12	12	7	6	7
	ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	8	8	9	2	2	2	4	4	4
	พยายามฆ่า	10	10	12	11	11	12	10	10	11
	ทำร้ายร่างกาย	55	53	84	31	29	32	18	18	27
	ข่มขืนกระทำชำเรา	15	15	15	11	11	11	12	11	12
	อื่น ๆ	10	10	10	25	22	23	40	40	52
แม่ฮ่องสอน	ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	55	53	62	49	47	69	49	47	62
	ฆ่าผู้อื่น	7	7	7	4	3	3	4	2	2
	ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	1	1	1	2	2	4	1	1	1
	พยายามฆ่า	1	1	1	7	7	9	6	6	6
	ทำร้ายร่างกาย	34	33	41	19	19	37	10	10	15
	ข่มขืนกระทำชำเรา	7	6	7	10	10	10	10	10	12
	อื่น ๆ	5	5	5	7	6	6	18	18	26

ตาราง สถิติคดีอาญาตีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ จำแนกตามประเภทความผิด รายจังหวัด พ.ศ. 2562 - 2564

1.2) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

หน่วย: ราย คน

จังหวัด	ประเภทความผิด	2562			2563			2564		
		รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา
เชียงใหม่	ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	1,765	1,305	1,545	1,836	1,461	1,676	1,776	1,496	1,865
	ปล้นทรัพย์สิน	0	0	0	0	0	0	1	1	4
	ชิงทรัพย์สิน	3	3	5	9	8	9	8	8	12
	วิ่งราวทรัพย์สิน	13	13	17	10	9	9	6	6	8
	ลักทรัพย์สิน	650	527	602	538	471	570	507	465	581
	กรรโชกทรัพย์สิน	4	3	5	7	6	12	5	5	5
	ฉ้อโกง	412	251	349	548	358	414	443	298	387
	ยักยอกทรัพย์สิน	442	329	341	519	435	459	598	529	555
	ทำให้เสียทรัพย์สิน	50	39	54	68	60	72	52	43	77
	รับของโจร	10	8	9	5	4	4	4	3	34
	ลักพาเรียกค่าไถ่	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	วางเพลิง	6	5	5	4	4	4	7	7	7
	อื่น ๆ	134	104	132	106	88	99	129	119	179
	การโจรกรรมรถยนต์	7	6	7	2	2	3	2	2	2
	การโจรกรรมรถจักรยานยนต์	34	17	19	20	16	21	14	10	14
	ลำพูน	ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	354	284	315	353	290	380	304	269
ปล้นทรัพย์สิน		0	0	0	2	2	10	1	1	2
ชิงทรัพย์สิน		4	4	4	1	1	1	1	1	1
วิ่งราวทรัพย์สิน		3	2	2	7	7	8	4	3	3
ลักทรัพย์สิน		118	101	114	97	85	112	98	89	124
กรรโชกทรัพย์สิน		1	1	1	1	1	1	1	1	1
ฉ้อโกง		73	44	53	76	48	60	74	58	92
ยักยอกทรัพย์สิน		102	85	87	118	100	115	81	73	100
ทำให้เสียทรัพย์สิน		11	9	9	12	12	26	15	14	22
รับของโจร		1	1	2	0	0	0	2	2	10
ลักพาเรียกค่าไถ่		0	0	0	0	0	0	0	0	0
วางเพลิง		0	0	0	0	0	0	2	2	3
อื่น ๆ		32	29	34	32	30	42	21	21	36
การโจรกรรมรถยนต์		1	1	1	2	2	3	0	0	0
การโจรกรรมรถจักรยานยนต์		8	7	8	5	2	2	4	4	4
ลำปาง		ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	326	273	323	279	222	259	255	236
	ปล้นทรัพย์สิน	0	0	0	0	0	0	0	0	0

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

	ชิงทรัพย์	2	2	3	3	3	3	1	1	3
	ชิงทรัพย์	5	5	6	1	1	1	2	2	3
	ลักทรัพย์	142	126	156	111	97	110	123	119	149
	กรรโชกทรัพย์	0	0	0	2	2	2	0	0	1
	ฉ้อโกง	59	44	51	67	35	41	41	30	37
	ยักยอกทรัพย์	54	38	43	35	28	37	40	37	44
	ทำให้เสียทรัพย์	11	8	9	12	11	12	9	9	17
	รับของโจร	1	1	1	1	1	1	4	4	9
	ลักพาเรียกค่าไถ่	0	0	0	7	7	7	0	0	0
	วางเพลิง	3	3	3	2	2	2	1	1	2
	อื่น ๆ	46	43	47	37	34	41	30	29	47
	การโจรกรรมรถยนต์	0	0	0	1	1	2	0	0	1
	การโจรกรรมรถจักรยานยนต์	3	3	4	0	0	0	4	4	5
แม่ฮ่องสอน	ความคิดเกี่ยวกับทรัพย์	135	106	125	74	64	81	110	93	125
	ปล้นทรัพย์	1	1	2	0	0	0	0	0	0
	ชิงทรัพย์	2	1	1	0	0	0	2	2	2
	ชิงทรัพย์	1	1	1	0	0	0	0	0	0
	ลักทรัพย์	60	53	64	38	33	37	46	42	55
	กรรโชกทรัพย์	0	0	0	0	0	0	1	1	1
	ฉ้อโกง	24	14	17	7	5	5	22	13	14
	ยักยอกทรัพย์	21	15	15	8	6	6	10	8	9
	ทำให้เสียทรัพย์	4	1	1	6	5	5	7	6	15
	รับของโจร	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	ลักพาเรียกค่าไถ่	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	วางเพลิง	2	2	2	1	1	1	4	3	3
	อื่น ๆ	16	14	16	12	12	25	15	15	23
	การโจรกรรมรถยนต์	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	การโจรกรรมรถจักรยานยนต์	3	3	5	1	1	1	2	2	2

ตาราง สถิติคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ รายจังหวัด พ.ศ. 2562 – 2564

1.3) ความผิดปกติพิเศษ

หน่วย: ราย คน

จังหวัด	ประเภทความผิด	2562			2563			2564		
		รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา
เชียงใหม่	ฐานความผิดพิเศษ	859	499	573	551	218	325	514	256	486
	พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	11	10	11	2	2	2	8	8	8
	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก	6	6	12	0	0	0	0	0	1
	พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์	101	91	93	21	15	15	11	10	16
	พ.ร.บ.สิทธิบัตร	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า	46	46	49	10	10	10	6	6	10
	พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	13	4	4	11	7	7	188	82	130
	ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ป.อาญา ม.269/1-269/7)	6	6	6	5	4	4	4	3	3
	พ.ร.บ.ป่าไม้	369	136	156	299	76	95	198	87	161
	พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ	86	16	20	121	37	46	44	12	51
	พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ	144	116	120	11	7	13	5	4	9
	พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า	25	22	23	9	7	7	9	8	13
	พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	5	1	1	11	8	8	3	3	8
	พ.ร.บ.งาช้าง	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.การขุดดินและถมดิน	5	5	14	2	1	1	2	2	19
	พ.ร.บ.ศุลกากร	12	10	11	8	8	11	7	7	12
	พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	3	3	3	8	4	62	3	1	6
พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา	27	27	50	33	32	44	26	23	39	
ลำพูน	ฐานความผิดพิเศษ	106	56	61	64	43	55	68	35	93
	พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก	0	0	0	1	1	1	0	0	0
	พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์	24	19	20	4	4	4	1	1	3
	พ.ร.บ.สิทธิบัตร	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า	10	10	10	1	1	1	1	1	1

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

	พ.ร.บ.ว่าด้วยการ กระทำผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์	7	4	4	3	2	2	9	5	10
	ความผิดเกี่ยวกับ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ป.อาญา ม.269/1- 269/7)	0	0	0	1	1	1	1	1	3
	พ.ร.บ.ป่าไม้	32	10	12	22	13	21	23	12	42
	พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ	25	6	8	18	8	11	24	8	19
	พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ	1	0	0	0	0	0	4	2	7
	พ.ร.บ.สงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า	3	3	3	0	0	0	2	2	3
	พ.ร.บ.ส่งเสริมและ รักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.งาช้าง	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.การขุดดิน และถมดิน	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.ศุลกากร	0	0	0	1	1	1	0	0	1
	พ.ร.บ.ป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.ห้ามเรียก ดอกเบี้ยเกินอัตรา	4	4	4	13	12	13	3	3	4
ลำปาง	ฐานความผิดพิเศษ	292	132	168	248	123	143	174	134	236
	พ.ร.บ.ป้องกันและ ปราบปรามการค้า มนุษย์	1	1	1	2	2	2	1	1	1
	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก	1	1	1	3	3	3	1	1	2
	พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์	15	15	15	3	3	3	0	0	0
	พ.ร.บ.สิทธิบัตร	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.เครื่องหมาย การค้า	24	24	24	17	17	17	19	19	19
	พ.ร.บ.ว่าด้วยการ กระทำผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์	4	1	1	6	1	1	29	19	28
	ความผิดเกี่ยวกับ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ป.อาญา ม.269/1- 269/7)	4	2	2	0	0	0	1	0	1
	พ.ร.บ.ป่าไม้	147	53	66	117	59	69	93	69	118
	พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ	63	14	25	71	13	13	12	8	35
	พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ	13	3	11	9	6	6	3	3	3
	พ.ร.บ.สงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า	8	6	10	4	3	3	4	3	9
	พ.ร.บ.ส่งเสริมและ	0	0	0	0	0	0	0	0	0

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

	รักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม									
	พ.ร.บ.งาช้าง	0	0	0	1	1	1	0	0	0
	พ.ร.บ.การขุดดิน และถมดิน	0	0	0	1	1	8	1	1	6
	พ.ร.บ.ศุลกากร	6	6	6	1	1	1	5	5	6
	พ.ร.บ.ป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.ห้ามเรียก ดอกเบี้ยเกินอัตรา	6	6	6	13	13	16	5	5	8
แม่ฮ่องสอน	ฐานความผิดพิเศษ	161	46	60	134	33	40	119	33	51
	พ.ร.บ.ป้องกันและ ปราบปรามการค้า มนุษย์	1	1	5	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์	0	0	0	4	4	4	0	0	0
	พ.ร.บ.สิทธิบัตร	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.เครื่องหมาย การค้า	7	6	6	1	1	1	0	0	0
	พ.ร.บ.ว่าด้วยการ กระทำผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์	2	0	0	2	0	0	14	4	8
	ความผิดเกี่ยวกับ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ป.อาญา ม.269/1- 269/7)	0	0	0	1	1	1	0	0	0
	พ.ร.บ.ป่าไม้	108	32	40	84	21	24	87	20	29
	พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ	34	7	9	35	2	3	13	6	9
	พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ	9	0	0	2	0	0	1	0	0
	พ.ร.บ.สงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า	0	0	0	3	2	4	1	1	3
	พ.ร.บ.ส่งเสริมและ รักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	0	0	0	2	2	3	0	0	0
	พ.ร.บ.งาช้าง	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.การขุดดิน และถมดิน	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.ศุลกากร	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	พ.ร.บ.ป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พ.ร.บ.ห้ามเรียก ดอกเบี้ยเกินอัตรา	0	0	0	0	0	0	2	2	2

ตาราง สถิติคดีฐานความผิดพิเศษ รายจังหวัด พ.ศ. 2562 – 2564

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

1.4) คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย

หน่วย: ราย คน

จังหวัด	ประเภทความผิด	2562			2563			2564		
		รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา
เชียงใหม่	คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	11,825	11,569	12,397	13,541	12,548	13,235	13,434	12,512	17,829
	ยาเสพติด	10,706	10,489	10,825	11,096	10,185	10,483	11,581	10,810	14,577
	ผลิต	59	37	40	830	204	209	686	263	277
	นำเข้า	2	2	3	3	2	2	7	7	7
	ส่งออก	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	จำหน่าย	482	455	518	498	456	506	538	486	690
	ครอบครองเพื่อจำหน่าย	1,818	1,726	1,954	1,912	1,738	1,933	1,602	1,476	1,941
	ครอบครอง	1,914	1,890	1,928	1,750	1,695	1,735	2,001	1,845	2,318
	เสพยาเสพติด	6,430	6,378	6,381	6,100	6,087	6,095	6,743	6,732	9,341
	อื่นๆ	1	1	1	3	3	3	3	0	1
	อาวุธปืนและวัตถุระเบิด	228	209	213	943	877	884	1,058	917	1,366
	อาวุธปืนสงคราม (ไม่สามารถออกใบอนุญาตได้)	6	4	5	11	9	11	7	3	14
	อาวุธปืนธรรมดา (ไม่มีทะเบียน)	152	136	139	240	190	194	325	192	514
	อาวุธปืนธรรมดา (มีทะเบียน)	26	26	26	14	13	13	8	7	87
	วัตถุระเบิด	0	0	0	3	2	2	1	1	3
	อื่นๆ	44	43	43	675	663	664	717	714	748
	การพนัน	216	215	688	239	237	569	539	538	1,297
	บ่อนการพนัน (เล่นการพนันตั้งแต่ 20 คน ขึ้นไป)	1	1	80	0	0	0	1	1	34
	สลากกินรวบ	24	24	28	24	24	30	110	110	164
	ทนายผลฟุตบอล/ออนไลน์	10	10	14	11	11	11	45	45	90
การพนันอื่นๆ	181	180	566	204	202	528	383	382	1,009	
ความผิดเกี่ยวกับวัสดุ สื่อ สิ่งพิมพ์ ลามกอนาจาร	6	5	5	5	5	5	0	0	0	
ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง	481	476	489	682	674	677	0	0	0	
ความผิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการ	70	70	71	94	94	94	0	0	0	

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

	ค่าประเมิน									
	ความผิดเกี่ยวกับ สถานบริการ	22	22	22	114	114	114	0	0	0
	ความผิดเกี่ยวกับ การควบคุมเครื่อง ดื่มแอลกอฮอล์	96	83	84	64	59	59	239	235	265
	พ.ร.บ.ควบคุมเครื่อง ดื่มแอลกอฮอล์	66	54	55	49	44	44	224	220	235
	พ.ร.บ.สุรา	30	29	29	15	15	15	15	15	30
	พ.ร.ก.การบริหาร ราชการในถาน การณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548				304	303	350	17	12	324
ลำพูน	คดีความผิดที่รัฐ เป็นผู้เสียหาย	3,380	3,309	3,651	3,580	3,484	3,730	4,624	4,428	6,252
	ยาเสพติด	3,164	3,094	3,170	3,019	2,927	2,993	3,889	3,715	4,811
	ผลิต	21	21	21	145	108	109	152	93	100
	นำเข้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ส่งออก	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	จำหน่าย	115	115	124	97	95	104	123	116	157
	ครอบครองเพื่อ จำหน่าย	520	507	563	526	502	556	407	393	488
	ครอบครอง	545	540	551	450	449	450	680	661	746
	เสพยาเสพติด	1,963	1,911	1,911	1,799	1,771	1,772	2,525	2,450	3,318
	อื่นๆ	0	0	0	2	2	2	2	2	2
	อาวุธปืนและวัตถุ ระเบิด	68	68	71	82	79	80	268	246	424
	อาวุธปืนสงคราม (ไม่สามารถออก ใบอนุญาตได้)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	อาวุธปืนธรรมดา(ไม่มี ทะเบียน)	54	54	56	71	68	69	89	68	213
	อาวุธปืนธรรมดา(มี ทะเบียน)	2	2	2	4	4	4	4	3	31
	วัตถุระเบิด	1	1	2	1	1	1	0	0	2
	อื่นๆ	11	11	11	6	6	6	175	175	178
	การพนัน	76	76	339	65	64	204	300	300	618
	บ่อนการพนัน (เล่น การพนันตั้งแต่ 20 คน ขึ้นไป)	2	2	64	0	0	0	1	1	21
	สลากกินรวบ	10	10	10	10	10	10	62	62	64
	ทายผลฟุตบอล/ ออนไลน์	5	5	5	0	0	0	18	18	18
การพนันอื่นๆ	59	59	260	55	54	194	219	219	515	

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

	ความผิดเกี่ยวกับ วัสดุ สิ่งพิมพ์ ลามกอนาจาร	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง	47	47	47	30	30	31	0	0	0
	ความผิดเกี่ยวกับ การป้องกันและ ปราบปรามการ ค้าประเวณี	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ความผิดเกี่ยวกับ สถานบริการ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ความผิดเกี่ยวกับ การควบคุม เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	25	24	24	113	113	115	157	157	269
	พ.ร.บ.ควบคุม เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	19	18	18	50	50	52	68	68	95
	พ.ร.บ.สุรา	6	6	6	63	63	63	89	89	174
	พรก.การบริหาร ราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548				271	271	307	10	10	130
ลำปาง	คดีความผิดที่รัฐ เป็นผู้เสียหาย	4,379	4,250	4,469	5,011	4,421	4,685	6,243	5,288	7,351
	ยาเสพติด	4,146	4,040	4,147	4,357	3,830	3,925	4,917	4,167	5,443
	ผลิต	28	19	20	341	123	123	532	110	121
	นำเข้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ส่งออก	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	จำหน่าย	267	263	287	274	265	295	295	288	371
	ครอบครองเพื่อ จำหน่าย	623	594	665	735	568	621	782	667	875
	ครอบครอง	677	659	669	663	598	605	973	775	866
	เสพยาเสพติด	2,550	2,504	2,505	2,343	2,275	2,280	2,334	2,326	3,209
	อื่นๆ	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	อาวุธปืนและวัตถุ ระเบิด	117	99	102	313	252	254	839	641	1,032
	อาวุธปืนสงคราม (ไม่สามารถออก ใบอนุญาตได้)	4	1	1	7	7	7	9	7	13
	อาวุธปืนธรรมดา(ไม่มี ทะเบียน)	96	81	83	188	130	131	322	145	427
	อาวุธปืนธรรมดา(มี ทะเบียน)	12	12	13	7	6	7	11	8	61

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

วัดถูระเบิด	1	1	1	3	3	3	4	4	4
อื่นๆ	4	4	4	108	106	106	493	477	527
การพนัน	76	75	184	114	113	270	362	360	703
บ่อนการพนัน (เล่น การพนันตั้งแต่ 20 คน ขึ้นไป)	0	0	0	0	0	0	1	1	25
สลากกินรวบ	10	10	10	18	18	21	80	79	95
ทายผลฟุตบอล/ ออนไลน์	1	1	3	7	7	7	3	3	20
การพนันอื่นๆ	65	64	171	89	88	242	278	277	563
ความผิดเกี่ยวกับ วัสดุ สื่อ สิ่งพิมพ์ ลามกอนาจาร	1	1	1	1	1	1	0	0	0
ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง	28	28	28	33	33	34	0	0	0
ความผิดเกี่ยวกับ การป้องกันและ ปราบปรามการ ค้าประเวณี	0	0	0	78	78	78	0	0	0
ความผิดเกี่ยวกับ สถานบริการ	1	1	1	2	2	2	0	0	0
ความผิดเกี่ยวกับ การควบคุม เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	10	6	6	13	13	13	118	115	122
พ.ร.บ.ควบคุม เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	6	3	3	6	6	6	87	84	89
พ.ร.บ.สุรา	4	3	3	7	7	7	31	31	33
พ.ร.ก.การบริหาร ราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548				100	99	108	7	5	51
แม่ฮ่องสอน									
คดีความผิดที่รัฐ เป็นผู้เสียหาย	807	729	794	926	725	817	1,000	738	1,288
ยาเสพติด	562	511	530	623	475	502	866	652	1,069
ผลิต	14	3	3	127	16	16	155	24	31
นำเข้า	1	1	1	0	0	0	0	0	0
ส่งออก	0	0	0	0	0	0	0	0	0
จำหน่าย	18	11	12	19	13	15	24	19	35
ครอบครองเพื่อ จำหน่าย	97	88	102	81	78	93	117	109	137
ครอบครอง	171	161	165	154	137	146	202	165	224
เสพยาเสพติด	261	247	247	241	230	231	367	335	636

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

อื่นๆ	0	0	0	1	1	1	1	0	6
อาวุธปืนและวัตถุระเบิด	45	31	32	107	55	55	114	66	162
อาวุธปืนสงคราม (ไม่สามารถออกใบอนุญาตได้)	4	2	3	14	7	7	5	4	9
อาวุธปืนธรรมดา (ไม่มีทะเบียน)	37	26	26	84	41	41	91	49	116
อาวุธปืนธรรมดา (มีทะเบียน)	3	3	3	8	7	7	9	5	29
วัตถุระเบิด	0	0	0	0	0	0	0	0	0
อื่นๆ	1	0	0	1	0	0	9	8	8
การพนัน	13	9	46	15	15	51	14	14	51
บ่อนการพนัน (เล่นการพนันตั้งแต่ 20 คน ขึ้นไป)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สลากกินรวบ	0	0	0	0	0	0	2	2	4
ทายผลฟุตบอล/ออนไลน์	0	0	0	0	0	0	0	0	0
การพนันอื่นๆ	13	9	46	15	15	51	12	12	47
ความผิดเกี่ยวกับวัสดุ สื่อ สิ่งพิมพ์ ลามกอนาจาร	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง	170	166	170	119	118	121	0	0	0
ความผิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี	2	1	1	0	0	0	0	0	0
ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ	1	1	1	0	0	0	0	0	0
ความผิดเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	14	10	14	2	2	2	3	3	3
พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	14	10	14	2	2	2	3	3	3
พ.ร.บ.สุรา	0	0	0	0	0	0	0	0	0
พรก.การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548				60	60	86	3	3	3

ตาราง สถิติคดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย รายจังหวัด พ.ศ. 2562 – 2564

2) ปัญหายาเสพติด

2.1) ชนิดยาเสพติด

หน่วย: คดี

จังหวัด	ชนิดยาเสพติด	2560	2561	2562	2563	2564
เชียงใหม่	รวม	1,426	2,055	2,159	1,844	2,006
	เฮโรอีน	66	127	146	108	129
	เอ็กซ์ตาซี	0	2	15	2	3
	กัญชาแห้ง	21	47	43	48	63
	พืชกระท่อม	0	1	1	3	4
	เมทแอมเฟตามีน	1,318	1,815	1,841	1,585	1,709
	ไอซ์	20	58	88	87	90
	โคคาอิน (โคเคน)	1	2	3	3	1
	คีตามีน	0	3	22	8	7
	โคเดอีน	0	0	0	0	0
	ลำพูน	รวม	928	1,317	776	1,635
เฮโรอีน		3	1	0	2	1
เอ็กซ์ตาซี		0	0	0	0	0
กัญชาแห้ง		21	30	9	63	41
พืชกระท่อม		1	3	0	2	1
เมทแอมเฟตามีน		878	1,260	749	1,503	1,658
ไอซ์		25	22	16	64	37
โคคาอิน (โคเคน)		0	0	0	0	0
คีตามีน		0	1	2	1	0
โคเดอีน		0	0	0	0	0
ลำปาง		รวม	852	1,864	1,831	2,146
	เฮโรอีน	1	1	0	1	0
	เอ็กซ์ตาซี	0	1	2	2	0
	กัญชาแห้ง	15	52	40	65	102
	พืชกระท่อม	1	6	3	13	2
	เมทแอมเฟตามีน	792	1,707	1,701	2,014	2,137
	ไอซ์	42	97	82	50	69
	โคคาอิน (โคเคน)	0	0	0	0	0
	คีตามีน	1	0	3	1	3
	โคเดอีน	0	0	0	0	0
	แม่ฮ่องสอน	รวม	49	189	121	87
เฮโรอีน		1	1	8	3	2
เอ็กซ์ตาซี		0	0	0	0	0
กัญชาแห้ง		3	14	7	10	24
พืชกระท่อม		0	2	1	0	1
เมทแอมเฟตามีน		42	169	103	74	127
ไอซ์		3	3	2	0	2

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

	โคคาอิน (โคเคน)	0	0	0	0	0
	คีตามีน	0	0	0	0	0
	โคเดอีน	0	0	0	0	0

ตาราง สถิติชนิดยาเสพติด รายจังหวัด พ.ศ. 2560 – 2564

2.1) น้ำหนักของกลางยาเสพติด จำแนกตามชนิดยาเสพติด

หน่วย: กิโลกรัม

จังหวัด	ชนิดยาเสพติด	2560	2561	2562	2563	2564
เชียงใหม่	เฮโรอีน	1.10	105.84	5.70	48.08	102.41
	เอ็กซ์ตาซี	0.00			0.00	
	เอ็กซ์ตาซี (เม็ด)		84.10	339.60		24.00
	กัญชาแห้ง	2.32	4.51	11.67	31.40	11.03
	พืชกระท่อม	0.00	1.80	0.04	1.05	1.52
	เมทแอมเฟตามีน	767.95			3,844.30	
	เมทแอมเฟตามีน (เม็ด)		32,862,268.80	44,439,017.48		34,252,478.38
	ไอซ์	187.12	975.53	298.77	238.42	118.50
	โคคาอิน (โคเคน)	0.00	0.00	0.04	0.01	0.06
	คีตามีน	0.00	99.00	101.36	0.08	0.01
	โคเดอีน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ลำพูน	เฮโรอีน	1.78	0.05	0.00	0.00	0.01
	เอ็กซ์ตาซี	0.00			0.00	
	เอ็กซ์ตาซี (เม็ด)		0.00	0.00		0.00
	กัญชาแห้ง	1.18	2.39	0.14	4.32	1.12
	พืชกระท่อม	1.00	5.90	0.00	0.01	0.01
	เมทแอมเฟตามีน	44.39			229.75	
	เมทแอมเฟตามีน (เม็ด)		792,680.20	264,001.06		862,796.80
	ไอซ์	0.10	0.63	105.93	0.25	0.24
	โคคาอิน (โคเคน)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	คีตามีน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	โคเดอีน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ลำปาง	เฮโรอีน	0.50	6.50	0.00	0.03	0.00
	เอ็กซ์ตาซี	0.00			0.18	
	เอ็กซ์ตาซี (เม็ด)		3,600.00	60,001.50		0.00
	กัญชาแห้ง	0.28	1.80	6.81	2.07	9.46
	พืชกระท่อม	0.01	6.89	0.56	7.19	0.02
	เมทแอมเฟตามีน	1,448.16			1,075.51	
	เมทแอมเฟตามีน (เม็ด)		49,057,145.50	29,457,571.95		12,465,645.75
	ไอซ์	46.92	979.29	916.20	256.31	803.96
	โคคาอิน (โคเคน)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	คีตามีน	7.66	0.00	76.00	0.00	56.00
	โคเดอีน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

แม่ฮ่องสอน	เฮโรอีน	0.00	0.02	0.01	2.72	0.02
	เฮโรอีน	0.00			0.00	
	เฮโรอีน (เม็ด)		0.00	0.00		0.00
	กัญชาแห้ง	0.04	1.55	0.03	8.67	1.45
	พืชกระท่อม	0.00	18.16	0.01	0.00	10.00
	เมทแอมเฟตามีน	27.64			2.64	
	เมทแอมเฟตามีน (เม็ด)		65,306.60	16,410.87		13,491.26
	ไอซ์	0.00	0.18	0.00	0.00	0.00
	โคคาอีน (โคเคน)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	คีตามีน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	โคเคอีน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ตาราง สถิตินำหนักของกลางยาเสพติด จำแนกตามชนิดยาเสพติด พ.ศ. 2560 – 2564

ปัจจัยและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนา

1. บริบทการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนากลุ่มจังหวัด

1.1 ค่าแรงงานที่จะปรับขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลที่มีแนวโน้มสูงขึ้น เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง หากธุรกิจที่สามารถขึ้นค่าแรงงานได้จะส่งผลให้เกิดการผลักราคาสินค้ามีราคาสูงขึ้น แต่หากธุรกิจที่ไม่สามารถขึ้นค่าแรงงานได้ อาจส่งผลให้ธุรกิจปิดกิจการ เกิดการเลิกจ้างงาน ซึ่งกรณีของไทยมีทั้งธุรกิจที่อาจสู้กับการขึ้นค่าแรงงาน ในอัตราที่สูงขึ้นได้ ซึ่งแนวทางที่เป็นไปได้สำหรับการอยู่รอดของธุรกิจ ค่าแรงงานในกลุ่มเศรษฐกิจสมัยใหม่ อาจรวมถึง การบริการที่ผูกกับภาคการท่องเที่ยว มีความเหมาะสมที่จะปรับค่าแรงงานที่สูงขึ้นได้ และควรรวมพร้อมทักษะที่จำเป็น เช่น งานด้าน Hospitality รวมถึงแรงงานด้านอุตสาหกรรมต้องมีทักษะวิชาชีพเฉพาะที่ตอบสนองต่อธุรกิจ ทั้งนี้ แรงงานต้องมีการพัฒนาศักยภาพและทักษะความสามารถของตนเอง อยู่เสมอ เพื่อตอบสนองต่อธุรกิจที่ต้องการ

1.2 ระบบการขนส่งทางรางเพิ่มโอกาสทางการค้าของไทย ลาว และจีน โอกาสของผู้ประกอบการ ในภาคเหนือสามารถใช้บริการขนส่งทางรางส่งสินค้าไปประเทศจีนตอนใต้ และสามารถเชื่อมต่อไปเอเชียกลาง และยุโรปได้ ซึ่งเพิ่มทางเลือกจากเส้นทางการขนส่งเดิมและมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งลดลง จากการเปรียบเทียบเส้นทางการขนส่งสินค้าจากเชียงใหม่-คุนหมิง โดยใช้เส้นทาง R3A เรือแม่น้ำโขง และรถไฟจีน-ลาว ดังตาราง

เส้นทางขนส่ง	ระยะทาง (กม.)	ระยะเวลา (ชม.)	ค่าขนส่ง (ตู้ 40 ฟุต)(บาท)
ถนน R3A	1,160	21	163,500
ทางเรือแม่น้ำโขง	1,070	40/52 (ตามน้ำ/ทวนน้ำ)	139,800
รถไฟจีน-ลาว	1,706	22	81,200

ที่มา : การแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้ประกอบการค้าชายแดน และ Yunnan International Railway Service and Trading Co.Ltd.

นอกจากนั้น ส่งผลทำให้สินค้าไทยมีโอกาสทำตลาดในจีนมากขึ้น ในกลุ่มสินค้าเกษตรอาหาร และอุตสาหกรรมบางรายการ ซึ่งพิจารณาจากอัตราการเติบโตตลาดและการขยายตัวของส่วนแบ่งสินค้าไทยในจีน ระหว่างปี 2559-2563 พบว่า ภาคเหนือมีสินค้า ที่มีศักยภาพในการส่งออกทางรถไฟไปจีนตอนใต้ ได้แก่ สินค้าเกษตร ซึ่งชาวจีนเกิดความเชื่อมั่นคุณภาพสินค้าเกษตรของไทย โดยเฉพาะผลไม้ได้รับความนิยมนิยมสูง อาทิ ลำไย มะม่วง มะขาม ทุเรียน และสินค้าแปรรูปที่ได้รับความนิยมมากในตลาดออนไลน์จีน อาทิ ผลไม้อบแห้ง ผลิตภัณฑ์สปา น้ำมันหอมระเหย สบู่ ครีมบำรุงผิว ยาหม่องสมุนไพร ดังนั้นการขนส่งทางรถไฟมาที่พร้อมกับโอกาส จึงทำให้พื้นที่ภาคเหนือ และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีช่องทางในการส่งออกสินค้าเกษตรโดยใช้ระบบขนส่งรถไฟจีน-ลาว ไปจีนตอนใต้เพิ่มขึ้น จึงควรส่งเสริมให้เกษตรกรและผู้ประกอบการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพเพื่อการส่งออก โดยสินค้าเกษตรต้องได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP และสุขภาพอนามัยพืช (เช่น ปริมาณสารฆ่าเชื้อโรคในผลไม้สด) การขออนุญาตการนำเข้าจีน และสินค้าเกษตรต้องปลอดเชื้อ Covid-19 เป็นต้น สินค้าแปรรูป ต้องผ่านการตรวจสอบจากกระทรวงพาณิชย์ กรมศุลกากรกรจีน สำนักงานควบคุมคุณภาพตรวจสอบ และกักกันโรคแห่งประเทศไทย (AOSIQ) และการจดทะเบียนตู้คอนเทนเนอร์กับทางการรถไฟจีน

1.3 โครงสร้างของประชากรของไทยมีสัดส่วนของประชากรที่มีอายุน้อยลดลง ส่งผลทำให้

(1) เกิดปรากฏการณ์วัยทำงานต่อประชากรทั้งหมดลดลง ซึ่งชี้ให้เห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตของแรงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แม้ว่าประเทศไทยจะมีการขยายการศึกษาในระดับมัธยมต้นและมัธยมปลายอย่างเร่งด่วนในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ซึ่งชดเชยการพร่องตัวทางการศึกษาของประชากร เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังมีเรื่องคุณภาพของการศึกษาที่ยังต้องปรับปรุงอีกมาก เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก ประเทศไทยจำเป็นต้องมีแรงงานรุ่นหนุ่มสาวที่มีความรู้และทักษะจำเป็นที่ตอบสนองความต้องการตลาดแรงงานในอนาคต เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศสามารถเคลื่อนสู่ห่วงโซ่ของการสร้างมูลค่าเพิ่ม (2) ประชากร สูงวัยมากขึ้น ประเทศไทยมีจำนวนประชากรสูงวัยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในช่วงเวลาอีก 20 ปีข้างหน้าจำนวนประชากรสูงอายุของประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นอีกเป็นเท่าตัว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของสมาชิกครอบครัวนับตั้งแต่การดูแลผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพา การคงไว้ของรายได้ผู้สูงอายุ ตลอดจนผลที่เกิดต่อพลวัตทางเศรษฐกิจของประเทศ

1.4 การเปลี่ยนแปลงของห่วงโซ่มูลค่าโลก จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผล

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

กระทบต่อเศรษฐกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ระยะสั้น การแพร่ระบาดของโรคทำให้หลายประเทศทั่วโลกปิดเมืองเพื่อควบคุมการแพร่ระบาด ส่งผลให้เกิดการชะงักของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ อัตราการว่างงานพุ่งขึ้นสูง การบริโภคชะลอตัว เมื่อประกอบกับการหดตัวของการส่งออกและนำเข้าสินค้า เศรษฐกิจโดยรวมจึงเข้าสู่ภาวะถดถอยรุนแรง สะท้อนจากการหดตัวมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของหลายประเทศทั่วโลกนับตั้งแต่วิกฤตการณ์ทางการเงิน ปี 2551 - 2552

ระยะยาว การแพร่ระบาดของโควิด-19 ยังสร้างบาดแผลและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ทั้งต่อผลิตภาพของแรงงาน (Labor productivity) ที่ลดลงและการเติบโตทางเศรษฐกิจที่อาจต่ำกว่าศักยภาพอย่างถาวร รวมถึงรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่ต้องเพิ่มความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงในอนาคต นอกจากนี้ การค้าระหว่างประเทศที่หยุดชะงักเป็นเวลานานอาจทำให้หลายประเทศมีความตระหนักถึงสัดส่วนการพึ่งพาสินค้าจากต่างประเทศที่มากเกินไป จึงพยายามกระจายความเสี่ยงของแหล่งผลิตเพื่อบรรเทาความเสียหาย พร้อมทั้งกลับมาให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจภายในประเทศและการลดการพึ่งพาสินค้าต่างประเทศ ปัจจัยเหล่านี้จึงมีความสำคัญในกำหนดการเปลี่ยนแปลงของห่วงโซ่มูลค่าโลกในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลให้อาณาเขตของประเทศไทย รวมถึงพื้นที่ภาคเหนือ เป็นโอกาสอันดีต่อภาคอุตสาหกรรมของไทย ประการแรก อุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มได้รับประโยชน์คืออุตสาหกรรมที่มีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่า ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น จึงต้องมีการส่งเสริมการผลิตให้มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นผ่านการพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่นในตลาดโลกได้ และหากอุตสาหกรรมในกลุ่มนี้มีแนวโน้มในการส่งออกสินค้าที่ยังเติบโตได้ดีในระยะข้างหน้า ย่อมเป็นปัจจัยบวกต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และประการที่สองการผสมผสานระหว่างภาคบริการและภาคอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตทางด้านคุณค่า การขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยี องค์กรความรู้และนวัตกรรมที่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า และภาคบริการ ทำให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิต และภาคบริการปรับตัวเข้าหากันมากขึ้น ทั้งผ่านการปรับรูปแบบหรือการพลิกโฉมธุรกิจ (Transformation) เพื่อผสมผสานการใช้ประโยชน์จากภาคบริการในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและธุรกิจ ทั้งยังช่วยสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจในกลุ่มห่วงโซ่มูลค่าโลกอีกด้วย เพราะนอกจากจะส่งผลดีต่อบริษัทในด้านของโอกาสและรายได้ในระยะสั้นแล้ว ในระยะยาวเองผู้ประกอบการเหล่านี้ย่อมมีศักยภาพในการแข่งขันที่สูงขึ้นและมีความพร้อมในการปรับตัวตามบริบทของเศรษฐกิจโลกที่จะเปลี่ยนไปในอนาคต

1.5 ระบบเศรษฐกิจเอื้อต่อธุรกิจที่ใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมเติบโตได้มากขึ้น ขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว ในปัจจุบันมีการพึ่งพาเครื่องมือดิจิทัลในภาคการค้าและการบริการ จนเกิดกิจกรรมที่สร้างรายได้ผ่านช่องทางออนไลน์ และเกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในรูปแบบใหม่ อาทิ เกิดการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ประกอบการบนแพลตฟอร์มการท่องเที่ยว ผู้บริโภคมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อสินค้าและบริการ อีกทั้งยังช่วยลดต้นทุนในการเข้าสู่ตลาดของธุรกิจขนาดเล็ก จึงทำให้ธุรกิจเหล่านี้เกิดการพัฒนาและเติบโต พร้อมขยายกิจการได้อย่างรวดเร็ว บนแพลตฟอร์มต่างๆ ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่ภาคการค้าและการบริการของไทย รวมถึงภาคเหนือ ที่จะพัฒนาธุรกิจให้ดียิ่งขึ้นบนพื้นฐานของการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือนำไปสู่การผลิตหรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์จึงจำเป็นต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจและการ

ปรับตัวภายใต้การเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถมองเห็นและแสวงหาโอกาสเพื่อเป็นข้อได้เปรียบในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเกิดระบบเศรษฐกิจอย่างสมดุล

1.6 ปัญหาฝุ่นควัน PM2.5 ที่มีความรุนแรง และส่งผลกระทบต่อสุขภาพต่อประชาชน โดยสาเหตุหลักของปัญหาเกิดจากการหาของป่า การล่าสัตว์ และการเผาไร่เพื่อกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตร รวมทั้งผลกระทบที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน (หมอกควันข้ามแดน) และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งมีผลให้อุณหภูมิโลกสูงขึ้น มีความแห้งแล้งเพิ่มขึ้น จากปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อทางต้นทุนเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุด คือ ต้นทุนสุขภาพ ข้อมูลของ State of Global Air รายงานว่าไทยมีผู้เสียชีวิตจาก PM2.5 ถึง 32,200 คนในปี 2562 (หรือ 33.1 คนต่อประชากรแสนคน) และข้อมูลการวิเคราะห์ 36 จังหวัดที่เผชิญหน้ากับปัญหามลพิษทางอากาศของ Green Peace ในปี พ.ศ.2564 ตัวเลขผู้เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจาก PM2.5 สูงถึง 29,000 ราย นับเป็นตัวเลขที่สูงกว่าการตายจากอุบัติเหตุบนท้องถนน ยาเสพติด และการฆาตกรรมรวมกัน ดังนั้นในการแก้ปัญหาฝุ่นควัน PM2.5 ให้ได้ผลลัพธ์เป็นรูปธรรม จำเป็นต้องทำความเข้าใจสาเหตุต่างๆ ตั้งแต่สาเหตุด้านระบบการผลิตทั้งในภาคเกษตร โรงไฟฟ้า การขนส่ง และโรงงานอุตสาหกรรม การแก้ไขที่พฤติกรรม สร้างความตระหนักรู้ของให้กับประชาชน การกำหนดนโยบาย ข้อจำกัดและกฎหมาย และแนวทางการแก้ปัญหา เป็นต้น

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ TOWS Matrix

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของจังหวัดเชียงใหม่ดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบแมตริกซ์เพื่อกำหนดทิศทาง/แนวทางการพัฒนาหลักดังนี้

แผนภาพแสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบแมตริกซ์ (TOWS Matrix)

	External Opportunities (O)	External Threats (T)
	1. 2. 3. 4.	1. 2. 3. 4.
Internal Strengths (S)	SO “Maxi-Maxi” Strategy Strategies that use Strengths to maximize opportunities.	ST “Maxi-Maxi” Strategy Strategies that use Strengths to minimize threats.
Internal Weaknesses (W)	WO “Mini-Maxi” Strategy Strategies that minimize Weaknesses by taking advantage of opportunities.	WT “Mini-Mini” Strategy Strategies that minimize Weaknesses and avoid threats.

1) การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและการใช้ประโยชน์จากโอกาสเพื่อเสริมข้อได้เปรียบ

(SO Strategy- “Maxi-Maxi” Strategy)

2) การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและการลดปัจจัยภายนอกเพื่อเสริมจุดแข็ง

(ST Strategy - “Maxi-Mini” Strategy)

3) การลดจุดอ่อนโดยใช้ประโยชน์จากโอกาส

(WO Strategy- “Mini-Maxi” Strategy)

4) การลดจุดอ่อนโดยหลีกเลี่ยงการเผชิญอุปสรรค

(WT Strategy- “Mini-Mini” Strategy)

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของกลุ่มจังหวัด

จากการสำรวจความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพื่อนำไปสู่การจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดยมีข้อคิดเห็นต่อการแก้ปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ดังนี้

(๑) ด้านการท่องเที่ยวและบริการ ต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนการพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สะดวกปลอดภัย อำนวยความสะดวกต่อการวางแผนเดินทาง รวมถึงการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ สถานที่ท่องเที่ยวให้สวยงามและสะอาด และส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวเชื่อมโยง ๔ จังหวัด การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงวัฒนธรรม และเชิงสุขภาพที่เน้นการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในชุมชน รวมถึงการนำรูปแบบการท่องเที่ยวจากประเทศที่ประสบความสำเร็จทางด้านการท่องเที่ยว เช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป เพื่อเป็นต้นแบบของการจัดการและพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวเป้าหมาย รวมถึงสนับสนุนการลงทุนและนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการให้บริการ

(๒) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องการให้ภาครัฐแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน PM๒.๕ อย่างรวดเร็วจริงจัง และถูกหลักวิธีให้เป็นรูปธรรมและเกิดความยั่งยืน รวมถึงการปรับเปลี่ยนข้อบังคับหรือกฎหมายที่เอื้อต่อการนำเข้าผลผลิตทางการเกษตรจากต่างประเทศเพื่อลดการปลูกพืชและการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรที่ทำลายสิ่งแวดล้อมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวด้วยการเพิ่มพื้นที่ป่า เพื่อเพิ่มความชื้นในอากาศ ซึ่งอาจช่วยลดผลกระทบจากฝุ่นควันได้ และควรมุ่งเน้นให้การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้ถึงปัญหามีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาองค์ความรู้ เครื่องมือด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาและป้องกันอย่างยั่งยืน

(๓) ด้านการเกษตรควรให้ความสำคัญกับการทำเกษตรปลอดภัย เพราะคือพื้นฐานที่สำคัญต่อสุขภาพของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว ยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยและห่างไกลจากเคมีภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงการทำเกษตรอินทรีย์เพื่อตอบสนองตลาดเฉพาะที่มีกำลังซื้อสูง พัฒนามาตรฐานผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเชื่อมต่อกับอุตสาหกรรมอาหารมูลค่าสูงการพัฒนาองค์ความรู้ทั้งด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมการตลาด การยกระดับศักยภาพเกษตรกร ส่งเสริมการลงลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ระบบบริหารจัดการน้ำที่ดีให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก และการพัฒนาระบบขนส่งที่ดี เพื่ออำนวยความสะดวก ลดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร กำหนดราคามาตรฐานเพื่อลดการเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง และหาตลาดกลางในการรองรับสินค้าเกษตรทั้งในประเทศและต่างประเทศ การส่งเสริมและเพิ่มช่องทางการกระจายสินค้าบนแพลตฟอร์มออนไลน์ รวมถึงการบริหารจัดการเครือข่ายสหกรณ์การเกษตร เพื่อการกระจายผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรไปจำหน่ายในพื้นที่ใกล้เคียง และควรมีการสำรวจผลผลิตแล้วให้เครือข่ายของสหกรณ์การเกษตรกระจายผลผลิต เพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตล้นตลาด

(๔) ด้านอุตสาหกรรม พัฒนาทักษะความสามารถที่จำเป็นให้กับคนในพื้นที่เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เพิ่มการลงทุนของผู้ประกอบการไทยและนักลงทุนต่างชาติในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย พัฒนารูปแบบการจัดหาวัตถุดิบและการส่งเสริมการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยนโยบาย BCG Model ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เชื่อมโยงอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ให้กับชุมชน

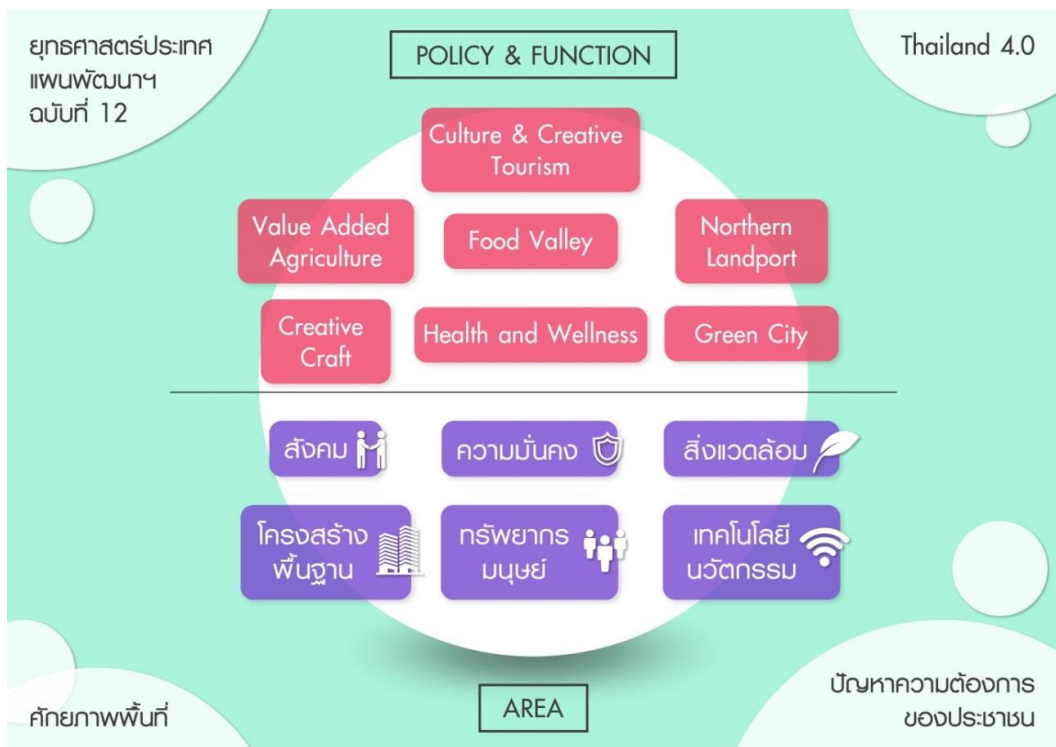
ตารางวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

	จุดอ่อน (Weakness)
<p>S๑ : มีศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอัตลักษณ์ทรงคุณค่า และเสน่ห์ที่โดดเด่น เอื้อต่อการพัฒนาและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ</p> <p>S๒ : ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพตลอดจนเป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญของภาคเหนือและของประเทศ เช่น ลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำกก ลุ่มน้ำสาละวิน</p> <p>S๓ : มีศักยภาพในการพัฒนาด้านเกษตรประณีต เกษตรอินทรีย์โดยเฉพาะพืชผักและดอกไม้เมืองหนาวสำหรับตลาดเฉพาะที่มีกำลังซื้อสูงและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เช่น อาหารเสริมสุขภาพ Functional Food และผลิตภัณฑ์เวชสำอางต่างๆ เป็นต้น</p> <p>S๔ : เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขงมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและมีชื่อเสียงระดับประเทศและต่างประเทศ เอื้อต่อการเขาพำนักแบบระยะยาว</p>	<p>W๑ : มีปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐาน ซึ่งเป็นผลมาจากการเผาป่า การเผาในที่โล่ง และการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อการดำรงชีวิตของประชาชน</p> <p>W๒ : ปัญหาความยากจนที่มีความเหลื่อมล้ำสูงในแต่ละพื้นที่ภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑</p> <p>W๓ : การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรยังอยู่ในระดับที่ต่ำ</p> <p>W๔ : ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนและการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ</p>

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
<p>O๑ : นักท่องเที่ยวกลุ่มสูงอายุมีความพร้อมในด้านเวลาและงบประมาณ สนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว</p> <p>O๒ : รัฐบาลมีนโยบายในการผลักดันโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๙ จึงเป็นโอกาสของภาคเหนือ ตอนบน ๑ ที่มีทุนพื้นฐานที่สำคัญในการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน</p> <p>O๓ : รัฐบาลประกาศพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ๔ ภาค เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor : NEC – Creative LANNA)</p> <p>O๔ : มีเขตพื้นที่ชายแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีศักยภาพด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยวในอนาคต อาทิ ด่านห้วยต้นนุ่น ด่านกัวผาวอก ด่านหลักแตง รวมถึงกลุ่มประเทศ CLMV เป็นต้น</p>	<p>T๑ : ภาวะวิกฤตด้านภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศของโลกที่ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากต่อทรัพยากรป่าไม้และแหล่งน้ำ รวมถึงการผลิตภาคการเกษตร</p> <p>T๒ : คาดการณ์ความต้องการของตลาดต่อสินค้าเกษตรไม่มีความแน่นอน ส่งผลต่อการผลิตสินค้าเกษตรและราคาสินค้าเกษตร ทำให้เกษตรกรต้องเผชิญกับราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ</p> <p>T๓ : ประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมและบริการท่องเที่ยวที่ก้าวกระโดดกว่าประเทศไทย เช่น ประเทศเวียดนาม ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุน</p>

กรอบแนวคิดการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้กำหนดกรอบแนวคิดการพัฒนาในระยะ 5 ปี ข้างหน้าโดยพิจารณาจากทั้งนโยบาย/ยุทธศาสตร์ระดับชาติและรัฐบาล ศักยภาพของพื้นที่ และปัญหาความต้องการของประชาชน โดยได้กำหนดประเด็นสำคัญที่เป็นธงนำ (flagships) ของการพัฒนาที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ให้ความสำคัญ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสร้างสรรค์ เกษตรมูลค่าสูง อุทยานอาหาร ศูนย์กลางการคมนาคมและโลจิสติกส์ หัตถกรรมสร้างสรรค์ บริการสุขภาพ และเมืองสีเขียว ขณะที่ปัจจัยสนับสนุนให้การพัฒนาดังกล่าวประสบความสำเร็จซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความเข้มแข็งจากระดับจังหวัด ได้แก่ ความเข้มแข็งทางสังคม การสร้างความมั่นคง การอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กรอบแนวคิดของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (พ.ศ. 2566 - 2570) ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายสำคัญอื่นๆ ของรัฐบาล ดังนี้ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นั้น กรอบแนวคิดดังกล่าวมีความสอดคล้องภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือซึ่งกำหนดเป้าหมายที่จะ “พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง”

เมื่อพิจารณาถึงทิศทางการพัฒนาภาคเหนือ จะเห็นได้ว่าแนวทางการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนา
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ล้วนแล้วแต่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาระดับภาคที่กำหนดไว้ ถือเป็น
แปลงยุทธศาสตร์และถ่ายทอดเป้าหมายการพัฒนาระดับภาคลงสู่การขับเคลื่อนในระดับกลุ่มจังหวัด

สำหรับนโยบาย Thailand 4.0 ซึ่งเป็นการพัฒนาเครื่องยนต์เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ
ชุดใหม่ (New engine of growth) ของรัฐบาลด้วยการแปลงความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศที่มีอยู่ 2 ด้าน
คือ ความหลากหลายเชิงชีวภาพ และความหลากหลายเชิงวัฒนธรรมให้เป็นความได้เปรียบเชิงแข่งขัน
โดยการเติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการวิจัยและพัฒนา
แล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบเป็น 5 กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย นั้น จะเห็นได้ว่า
จากกลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย

1. กลุ่มอาหาร เกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture, and Bio-tech)
2. กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness and Bio-Med)
3. กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม (Smart Devices, Robotics and Mechatronics)
4. กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, IoT, Artificial Intelligence and Embedded Technology)
5. กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture and High Value Services)

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาสำคัญที่สนับสนุนและสอดคล้องกับ ทิศทาง การพัฒนาของประเทศใน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาหาร เกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ และกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง

ขณะเดียวกัน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ยังได้ยึดปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เป็นวาระสำคัญของการกำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อให้สามารถนำศักยภาพของพื้นที่ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนได้

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning)

กลุ่มจังหวัด	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
เมือง ท่องเที่ยวสู่ สากล	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์
Food Valley	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (พืชผักเมืองหนาว ลำไย มะม่วง กาแฟ สมุนไพร/ ไม้ประดับทางด้า นพริ้ม)	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (กระเทียม ถั่วเหลือง งา กาแฟ)	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (ข้าว ข้าวโพดหวาน สับปะรด)	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (ลำไย มะม่วง ข้าว กระเทียม)
Green City	พื้นที่ป่าไม้ ลุ่มน้ำปิง เขตเมืองเก่า/ย่านชุมชน อนุรักษ์	พื้นที่ป่าไม้ ลุ่มน้ำสาละวิน	พื้นที่ป่าไม้ ลุ่มน้ำวัง เขตเมืองเก่า/ย่านชุมชน อนุรักษ์	พื้นที่ป่าไม้ เขตเมืองเก่า/ย่านชุมชน อนุรักษ์
Northern Landport	สนามบินนานาชาติ ศูนย์กลางการค้า การลงทุน	ด่านการค้าชายแดน	โลจิสติกส์ทางบกและ ทางราง	นิคมอุตสาหกรรม
Health and Wellness	1. ศูนย์กลางการแพทย์- ทันตกรรมของภูมิภาค 2. สบู่และการนวด สุขภาพ 3. การฟาร์มกระยะยาว 4. เครื่องสำอางสมุนไพร 5. น้ำพุร้อน	1. ชุมชนท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ 2. ผลิตภัณฑ์สปา 3. น้ำพุร้อน	1. ภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย สมุนไพร 2. ชุมชนท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ 3. น้ำพุร้อน	1. ภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย 2. ชุมชนท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ

เป้าหมายและทิศทางการพัฒนา

เป้าหมายการพัฒนา	ทิศทางการพัฒนา
<p>1. เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวคุณภาพสูงในระดับภูมิภาคและอาเซียนที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับด้วยทุนทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสานกับเทคโนโลยีนวัตกรรมที่สร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนและเมืองอย่างทั่วถึงและยั่งยืน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการรูปแบบใหม่ที่มีความเชื่อมโยงระหว่างการท่องเที่ยวและบริการสุขภาพ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub) พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการรูปแบบใหม่ที่มีความเชื่อมโยงกับทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนการลงทุนและน่านวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการให้บริการ พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและมีความเชี่ยวชาญ รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์
<p>2. เป็นพื้นที่ที่มีการแก้ไขและป้องกันปัญหาไฟป่าและหมอกควันไฟป่าอย่างยั่งยืน ปลอดภัยไร้ฝุ่นควัน PM2.5 และมีความสมดุลของระบบนิเวศ</p>	<ol style="list-style-type: none"> แก้ไขปัญหาฝุ่นควัน การปรับเปลี่ยนอาชีพ การลดการเผา การสร้างความตระหนัก ลดการลุกลาม ลดปริมาณฝุ่นควัน ตลอดจนห่วงโซ่คุณค่าอย่างยั่งยืน เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ สนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภัยพิบัติ พัฒนาเครื่องมือเพื่อรองรับกับความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างจิตสำนึกของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฟื้นฟูระบบนิเวศและป่าไม้ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ

<p>3. เป็นพื้นที่ที่มีแรงงานภาคเกษตร รายได้สูงขึ้น ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ลดลง เศรษฐกิจภาคการเกษตรเติบโต มีการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัยต่อยอดสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 2. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง 3. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 4. ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ 5. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร มีระบบบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก
<p>4. เป็นศูนย์กลางการผลิตและวิจัย พัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปอาหารมูลค่าสูง อาหารเพื่อสุขภาพ และเป็นศูนย์กลางการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในภูมิภาค ที่มีบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถในการแข่งขันเพื่อรองรับกับการเติบโตของอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอาหารมูลค่าสูง Food Valley เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าให้ตอบสนองต่อตลาดเป้าหมาย ๒. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมสุขภาพ เครื่องสำอางค์ สมุนไพร Super food และหัตถอุตสาหกรรม ด้วยการเชื่อมโยงอัตลักษณ์ล้านนาผาสาน เทคโนโลยีและนวัตกรรม (High Touch High Value) ตลอดห่วงโซ่คุณค่า เพื่อตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมาย ๔. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ กลุ่ม Creative Original (งานฝีมือ ศิลปะการแสดงและดนตรี ทัศนศิลป์) และ กลุ่ม Digital Content โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มและอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา วัฒนธรรม การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิต ออกแบบ บรรจุกิจกรรมการพัฒนาผู้ประกอบการ และการสร้างเครือข่าย ๕. ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ให้กับผู้บริโภคในพื้นที่ รวมทั้งเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

“พัฒนาพื้นที่บนพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง”

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (GPCP) (เพิ่มขึ้นเป็น 483,101 ล้านบาท ณ ปี 2568) *ข้อมูลปีฐาน 2564 = 417,321 ล้านบาท	ร้อยละ 5
2. ประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ณ ปี 2568 ลดลง (เหลือเพียง 186,050 คน) *ข้อมูลปีฐาน จำนวนคนจน (รายจ่าย) ปี 2564 = 217,000 คน	ร้อยละ 5

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่มูลค่า อย่างยั่งยืน
วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชิงวัฒนธรรม และเชิงธรรมชาติ โดยผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีนวัตกรรม ในการเพิ่มมูลค่าการตลาดที่เน้นการเป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทาง (Destination) และการสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
1. รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เพิ่มขึ้น (ล้านบาท)	83,384 +20%	100,061 +30%	130,080 +30%	149,592 +15%	157,071 +5%	87,584 ล้านบาท
2. ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เพิ่มขึ้น (บาท/วัน/คน)	2,500 +2%	2,550 +2%	2,600 +2%	2,650 +2%	2,700 +2%	250 บาท/วัน/ คน

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยง 4 จังหวัด โดยการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพการแพทย์แผนไทย
2. ส่งเสริมอัตลักษณ์วัฒนธรรมล้านนาและพัฒนาหัตถกรรมท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1
3. เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เพื่อรองรับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า
4. ส่งเสริมการตลาด ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง และเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ วัตถุประสงค์

เป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุนของภาคเหนือ เชื่อมโยงความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ
เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
อัตราการเพิ่มขึ้นของการลงทุนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ ๓ ๒๕๖.๘๗๑ +๗,๗๐๖ =๒๖๔,๕๗๗ ลิป.	ร้อยละ ๔ ๒๖๔.๕๗๗ +๑๐,๕๘๓ =๒๗๕,๑๖๐ ลิป.	ร้อยละ ๔ ๒๗๕.๑๖๐ +๑๑,๐๐๖ =๒๘๖,๕๘๙ ลิป.	ร้อยละ ๕ ๒๘๖.๕๘๙ +๑๔,๓๒๙ =๒๖๔,๕๗๗ ลิป.	ร้อยละ ๖ ๒๕๖.๘๗๑ +๗,๗๐๖ =๓๐๐,๙๑๘ ลิป.	๕๑,๓๓๐ ลิป.

แนวทางการพัฒนา

1. การส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอาหารมูลค่าสูง (NTFV) อุตสาหกรรมสุขภาพความงาม สมุนไพร และหัตถอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1
2. เชื่อมโยงอัตลักษณ์ล้านนาผสมผสานเทคโนโลยีนวัตกรรม (High Touch High Value) ตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพื่อตอบสนองตลาดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและ AEC บนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรสร้างสรรค์ วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรและผู้ประกอบการในการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน และยกระดับผลผลิตการเกษตร และผลิตภัณฑ์เกษตร ให้มีมูลค่าเพิ่มในการสร้างโอกาสทางตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดของ แผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖- ๒๕๗๐
๑. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ ๓ ๑๐,๖๗๘.๘ ๐ล้านบาท	ร้อยละ ๓.๕ ๑๒,๔๕๘.๖๐ ล้านบาท	ร้อยละ ๔ ๑๔,๒๓๘.๔ ๐ ล้านบาท	ร้อยละ ๔.๕ ๑๖,๐๑๘.๒๐ ล้านบาท	ร้อยละ ๕ ๑๗,๗๙๘.๐๐ ล้านบาท	๗,๑๑๙.๒๐ ล้านบาท
๒. จำนวนแปลง/ฟาร์มและผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้รับ การรับรองและผ่านการตรวจรับรองมาตรฐาน(GAP/เกษตรอินทรีย์) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี (แปลง)	ร้อยละ ๓ ๑๐,๖๗๘.๘ ๐ล้านบาท	ร้อยละ ๓.๕ ๑๒,๔๕๘.๖๐ ล้านบาท	ร้อยละ ๔ ๑๔,๒๓๘.๔ ๐ ล้านบาท	ร้อยละ ๔.๕ ๑๖,๐๑๘.๒๐ ล้านบาท	ร้อยละ ๕ ๑๗,๗๙๘.๐ ๐ ล้านบาท	๗,๑๑๙.๒๐ ล้านบาท

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมเกษตรกรต้นทาง และเกษตรกรแปรรูปในพื้นที่ (NTFV) ของผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญและโดดเด่นในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1
- พัฒนาวัตถุดิบการเกษตรแบบหมุนเวียน
- พัฒนารูปแบบการผลิตเพื่อยกระดับมาตรฐานของสินค้าเกษตร
- ส่งเสริมการสร้างโอกาสในการจำหน่ายเพื่อเชื่อมโยงธุรกิจการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อลดฝุ่นควัน

วัตถุประสงค์

เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาฝุ่นควัน PM2.5 ตลอดห่วงโซ่คุณค่าและการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีสภาพอุดมสมบูรณ์บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และมีความยั่งยืน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดของ แผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
1. ร้อยละของ จำนวนพื้นที่เผาไหม้ ในกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 1 ลดลง	ร้อยละ 5 = 253,67 ไร่ (ลดลง)	ร้อยละ 10 = 507,214 ไร่ (ลดลง)	ร้อยละ 15 = 706,802 ไร่ (ลดลง)	ร้อยละ 20 = 1,014,427 ไร่ (ลดลง)	ร้อยละ 25 = 1,268,034 ไร่ (ลดลง)	ร้อยละ 25 = 1,268,034 ไร่ (ลดลง)
2.จำนวนวันที่มีค่า ฝุ่นละออง (PM2.5) เกินเกณฑ์มาตรฐาน ลดลง (เทียบปีฐาน)	ลดลง 4 วัน จำนวนวัน เกินเกณฑ์ มาตรฐาน = 71 วัน	ลดลง 6 วัน จำนวนวัน เกินเกณฑ์ มาตรฐาน = 69 วัน	ลดลง 8 วัน จำนวนวัน เกินเกณฑ์ มาตรฐาน = 67 วัน	ลดลง 10 วัน จำนวนวัน เกินเกณฑ์ มาตรฐาน = 65 วัน	ลดลง 10 วัน จำนวนวัน เกินเกณฑ์ มาตรฐาน = 65 วัน	ลดลง 10 วัน จำนวนวัน เกินเกณฑ์ มาตรฐาน = 65 วัน
3. จำนวนจุด Hotspot ในกลุ่ม จังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 1 ลดลง ร้อย ละ 5 ต่อปี	ร้อยละ 5 =1,850จุด เหลือ 35,315 จุด	ร้อยละ 5 =1,850จุด เหลือ 33,465 จุด	ร้อยละ 5 =1,850จุด เหลือ 31,615 จุด	ร้อยละ 5 =1,850 จุด เหลือ 29,765 จุด	ร้อยละ 5 1,850 จุด เหลือ 27,915 จุด	ร้อยละ 25 รวม 9,250 จุด เหลือ 27,915 จุด
4. อัตราการ เปลี่ยนแปลงของ พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น (จำนวนพื้นที่ป่าไม้ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 1 Growth เฉลี่ย = -0.42	0.1 % +23,381 =23,403,989	0.1 % +23,381 =23,427,369	0.1 % +23,381 =23,450,750	0.1 % +23,381 =23,474,131	0.1 % +23,381 =23,497,511	0.5 % +116,903 ไร่

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการเกษตรและอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ยกระดับการบริหารจัดการวัสดุทางการเกษตร ด้วยการนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนวัตกรรมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการลดฝุ่นควัน (PM2.5)
- สร้างมาตรการปลอดการเผาทั้งรูปแบบของการส่งเสริมอาชีพและการบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ป่าชุมชน เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว และอากาศบริสุทธิ์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 อย่างยั่งยืน

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

โครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายการพัฒนา : พัฒนาพื้นที่บนพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง

ประเด็นการพัฒนา	แหล่งงบประมาณ										รวมทั้งสิ้น			
	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑					อปท.								
	โครงการ (จำนวน)	โครงการสำคัญ (ส่วนที่ ๑)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	โครงการ (จำนวน)	โครงการ (จำนวน)	โครงการ (จำนวน)	โครงการ (จำนวน)	โครงการ (จำนวน)	โครงการ (จำนวน)	โครงการ (จำนวน)	โครงการ (จำนวน)	โครงการ (จำนวน)
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่มูลค่า อย่างยั่งยืน	๕			๖๓๙,๓๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๕	๖๓๙,๓๐๐,๐๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง และเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ	๓			๑๙๒,๒๗๔,๔๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๓	๑๙๒,๒๗๔,๔๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจเกษตร สร้างสรรค์	๑			๔๖,๘๕๓,๙๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๔๖,๘๕๓,๙๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมเพื่อคนรุ่นต่อไป	๑			๑๙๙,๕๐๘,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๑๙๙,๕๐๘,๒๐๐
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ				๕,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐		๕,๐๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น	๑๐			๑,๐๘๒,๙๓๖,๕๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑๐	๑,๐๘๒,๙๓๖,๕๐๐

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด : พัฒนาศูนย์เรียนรู้บนพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจ ท่องเที่ยวและบริการ ตลอดห่วงโซ่มูลค่า อย่างยั่งยืน	แผนงานที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	๑. รายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น (ล้านบาท) **ปีฐาน ๒๕๖๕รายได้การท่องเที่ยว ๖๙,๔๘๗ ล้านบาท คำนวณจาก การคาดการณ์เศรษฐกิจการท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นใน ๓ ปี (ก่อนสถานการณ์โควิด-๑๙ รายได้ปี ๒๕๖๖ = ๑๒๒,๐๐๙.๓๘๘ ลบ.) และเป็นการประมาณการตัวเลข	๘๓,๓๘๔ +๒๐%	๑๐๐,๐๖๑ +๓๐%	๑๓๐,๐๘๐ +๓๐%	๑๔๙,๕๖๒ +๑๔%	๑๕๗,๐๗๑ +๕%	๘๗,๕๘๔ ล้านบาท
	แผนงานที่ ๒ การส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์	๒. ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยว กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น (บาท/วัน/คน) ** ข้อมูลปี ๒๕๖๓ ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น (บาท/วัน/คน) = ๒,๔๑๐.๖๑** คาดการณ์ ปี ๒๕๖๔ ๒,๕๓๔.๗๒ (+๑%) ปี ๒๕๖๕ ๒,๕๕๙.๐๗ (+๑%)	๒,๕๐๐ +๒%	๒,๕๕๐ +๒%	๒,๖๐๐ +๒%	๒,๖๕๐ +๒%	๒,๗๐๐ +๒%	๒๕๐ บาท/วัน/คน
	แผนงานที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	***คำนวณจาก การคาดการณ์เศรษฐกิจการท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นใน ๓ ปี (ก่อนสถานการณ์โควิด-๑๙ ค่าใช้จ่ายต่อหัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๒% ต่อปี) และ เป็นการประมาณการตัวเลข เพิ่มขึ้น ๕๐ บาท/วัน/คน						

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายการพัฒนาภาคจังหวัด : พัฒนาพื้นที่บนพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐
<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒</p> <p>การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง และเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ</p>	<p>แผนงานที่ ๑ พัฒนาศาสนาพุทธและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ Creative Lanna</p> <p>แผนงานที่ ๒ การพัฒนาภาคเหนือตอนบน ๑ เป็นศูนย์กลางด้านการลงทุน ด้านดิจิทัล High Tech Park</p> <p>แผนงานที่ ๓ พัฒนาอุตสาหกรรมมูลค่าสูง (Active ingredients) สำหรับการผลิตเครื่องสำอางมูลค่าสูง (Cosmetic Valley) และอาหารแห่งอนาคต (Future Food & Super Food) ภายใต้การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (High-Tech NEC)</p>	<p>อัตราการเพิ่มขึ้นของการลงทุนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)</p>	<p>ร้อยละ ๓ ๒๕๖,๘๙๑ +๗,๗๐๖ =๒๖๔,๕๙๗ ล้านบาท</p> <p>ร้อยละ ๔ ๒๖๔,๕๙๗ +๑๐,๕๔๓ =๒๗๕,๑๖๐ ล้านบาท</p> <p>ร้อยละ ๕ ๒๗๕,๑๖๐ +๑๑,๐๐๖ =๒๘๖,๑๖๖ ล้านบาท</p> <p>ร้อยละ ๖ ๒๘๖,๑๖๖ +๑๒,๕๗๑ =๓๐๐,๗๓๗ ล้านบาท</p>	<p>พ.ศ. ๒๕๖๖</p> <p>พ.ศ. ๒๕๖๗</p> <p>พ.ศ. ๒๕๖๘</p> <p>พ.ศ. ๒๕๖๙</p> <p>พ.ศ. ๒๕๗๐</p>	<p>๕๑,๓๓๐ ล้านบาท</p>		

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายการพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัด : พัฒนาศักยภาพพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เศรษฐกิจยุคสูงอย่างทั่วถึง

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจ เกษตรสร้างสรรค์	แผนงานที่ ๑ การพัฒนาถิ่นฐานเมือง เกษตรอุตสาหกรรมสมดุลสร้างสรรค์	๑. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ** ข้อมูลปีฐาน ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จำนวน ๓๕๕.๙๕๙.๘๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗๒ (คำนวณจากข้อมูลปีฐาน)	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓.๕	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔.๕	ร้อยละ ๕	๗,๑๙๙.๒๐ ล้านบาท
			๑๐,๖๗๘.๘๐ ล้านบาท	๑๒,๔๕๘.๖๐ ล้านบาท	๑๖,๐๑๘.๒๐ ล้านบาท	๑๗,๗๙๘.๐๐ ล้านบาท	๑๙,๖๗๘.๘๐ ล้านบาท	
	แผนงานที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพ การผลิตและยกระดับมาตรฐานผู้ เกษตรสร้างสรรค์และเกษตรกร ยั่งยืน	จำนวนแปลง/ฟาร์มและผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองและ ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐาน (GAP/เกษตรอินทรีย์) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี (แปลง)	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓.๕	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๔.๕	ร้อยละ ๕	๗,๑๙๙.๒๐ ล้านบาท
			๑๐,๖๗๘.๘๐ ล้านบาท	๑๒,๔๕๘.๖๐ ล้านบาท	๑๔,๒๓๘.๔๐ ล้านบาท	๑๖,๐๑๘.๒๐ ล้านบาท	๑๗,๗๙๘.๐๐ ล้านบาท	

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายการพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัด : พัฒนาศูนย์ฐานวัฒนธรรมสร้างสรรคสู่เศรษฐกิจยุคสูงอย่างทั่วถึง

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ป้องกันและแก้ไข ปัญหาฝุ่นควันและไฟ ป่ากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑	แผนงานที่ ๑ โครงการแก้ไขปัญห ฝุ่นควันและไฟป่ากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑	๑. ร้อยละของจำนวนพื้นที่เผาไหม้ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ลดลง (เทียบกับปีฐาน) (ใช้ข้อมูลพื้นที่เผาไหม้ รวม ๔ จังหวัด) ** ข้อมูลปีฐาน ๒๕๖๓ = ..๕๐๗๒,๑๓๕ ไร่...	ร้อยละ ๕ = ๒๕๓,๖๗ ไร่ (ลดลง)	ร้อยละ ๑๐ = ๕๐๗,๒๑๔ ไร่ (ลดลง)	ร้อยละ ๑๕ = ๗๖๐,๘๖๒ ไร่ (ลดลง)	ร้อยละ ๒๐ = ๑,๐๑๔,๔๒๗ ไร่ (ลดลง)	ร้อยละ ๒๕ = ๑,๒๖๘,๐๓๔ ไร่ (ลดลง)	ร้อยละ ๒๕ = ๑,๒๖๘,๐๓๔ ไร่ (ลดลง)
	แผนงานที่ ๒ การแก้ไขและป้องกัน ปัญหา PM ๒.๕	๒. จำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละออง (PM๒.๕) เกินเกณฑ์มาตรฐาน ลดลง (เทียบกับปีฐาน) (ใช้ข้อมูล PM๒.๕ รวม ๔ จังหวัด) ** ข้อมูลปีฐาน ๖๔ เกินเกณฑ์มาตรฐาน = ๗๕ วัน (ในช่วงเวลา ๑ ม.ค.-๓๐ พ.ค.) **จ.เชียงใหม่ มีค่า pm ๒.๕ สูงสุดในกลุ่มจังหวัด	ลดลง ๔ วัน จำนวนวันเกิน เกณฑ์มาตรฐาน = ๓๑ วัน	ลดลง ๖ วัน จำนวนวันเกิน เกณฑ์มาตรฐาน = ๖๙ วัน	ลดลง ๘ วัน จำนวนวันเกิน เกณฑ์มาตรฐาน = ๖๗ วัน	ลดลง ๑๐ วัน จำนวนวันเกิน เกณฑ์มาตรฐาน = ๖๕ วัน	ลดลง ๑๐ วัน จำนวนวันเกิน เกณฑ์มาตรฐาน = ๖๕ วัน	ลดลง ๑๐ วัน จำนวนวันเกินเกณฑ์ มาตรฐาน = ๖๕ วัน
		๓. จำนวนจุด Hotspot ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ลดลง ร้อยละ ๕ ต่อปี (เทียบกับต่อปี) (ใช้ข้อมูลจุด Hotspots รวม ๔ จังหวัด) ** ข้อมูลปีฐาน ข้อมูลเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔ = - ๑๑๑,๔๕๔/ก=๓๗,๑๖๕ ** (ความสำเร็จของการจัดการหมอกควันและไฟป่า (Hotspots) = จำนวนจุด ความร้อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ลบค่าเฉลี่ยจุดความร้อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๔ หาร ค่าเฉลี่ยจุดความร้อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๔ คูณ ๑๐๐)	ร้อยละ ๕ = ๑,๘๕๐ จุด เหลือ ๓๕,๓๑๕ จุด	ร้อยละ ๕ = ๑,๘๕๐ จุด เหลือ ๓๓,๔๖๕ จุด	ร้อยละ ๕ = ๑,๘๕๐ จุด เหลือ ๓๑,๖๑๕ จุด	ร้อยละ ๕ = ๑,๘๕๐ จุด เหลือ ๒๙,๗๖๕ จุด	ร้อยละ ๕ = ๑,๘๕๐ จุด เหลือ ๒๗,๙๑๕ จุด	ร้อยละ ๕ รวม ๙,๒๕๐ จุด เหลือ ๒๗,๙๑๕ จุด
		๔. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น (จำนวนพื้นที่ป่าไม้ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ Growth เฉลี่ย = -๐.๕๒ พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น หมายถึง การขยายตัวของพื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติ (natural forest expansion) การปลูกป่าเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือ การปลูกป่าเพื่อการอนุรักษ์)	๐.๑ % +๒๓,๓๘๑ =๒๓,๔๐๓,๙๘๙	๐.๑ % +๒๓,๓๘๑ =๒๓,๔๒๗,๓๖๙	๐.๑ % +๒๓,๓๘๑ =๒๓,๔๕๐,๗๕๐	๐.๑ % +๒๓,๓๘๑ =๒๓,๔๗๔,๑๓๑	๐.๑ % +๒๓,๓๘๑ =๒๓,๔๙๗,๕๑๑	๐.๕ % +๑๑๖,๙๐๓ ไร่

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายการพัฒนาภาคจังหวัด : พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงกันทั่วถึง

หน่วย : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (10)						
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (๗)	แหล่ง งบประมาณ (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่มูลค่า อย่างยั่งยืน									
แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ									
1. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1			แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่	0	60,000,000	385,000,000	0	0	445,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวบ้านแม่ก่าบอง จังหวัดเชียงใหม่ – อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปาง	4/15,7	2.7	แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่	0	30,000,000	25,000,000	0	0	55,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน – ทั่วอินตัง อำเภอแม่แตง และบ้านแม่ต๋อง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	4/15,7	2.7	แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่	0	30,000,000	25,000,000	0	0	55,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3 ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน - อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่	4/15,7	2.7	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน	0	0	50,000,000	0	0	50,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.4 ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ -อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน และอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	4/15,7	2.7	แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่	0	0	40,000,000	0	0	40,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (10)						
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (๗)	แหล่ง งบประมาณ. (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
กิจกรรมหลักที่ 1.5 ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ – ทุ่งบัวตองดอยแม่ทะเกะ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	4/15,7	2,7	แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 1	0	0	80,000,000	0	0	80,000,000
2. โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1			แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 2		0	165,000,000	0	0	165,000,000
กิจกรรมหลักที่ 2.1 ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติขุนเขาน จังหวัดเชียงใหม่ – อำเภอป่าจืดแม่ฮ่องสอน	4/15,7	2,7	แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 2	0	0	60,000,000	0	0	60,000,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2 ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวบ้านป่าเป้า อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ - อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ และ อำเภอป่าจืดแม่ฮ่องสอน	4/15,7	2,7	แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่	0	0	30,000,000	0	0	30,000,000
กิจกรรมหลักที่ 2.3 ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทะเลสาบดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ – อุทยานแห่งชาติแม่ปิง จังหวัดลำพูน	4/15,7	2,7	แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 1	0	0	75,000,000	0	0	75,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (๗)	แหล่ง งบประมาณ (๘)	หน่วยดำเนินงาน (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
แผนงานที่ 2 การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์									
3. โครงการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว			สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่		2,000,000	71,000,000	2,000,000	2,000,000	77,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1 กิจกรรมท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีและศิลปะแห่งล้านนา "Lanna Art & music Festival"	4/15,5	2,5	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง	0	0	19,000,000	0	0	19,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.2 งานเทศกาลศิลปะวัฒนธรรมเชียงใหม่ล้านนาสมัยนานาชาติ (Lanna Biennale)	4/15,5	2,5	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่	0	0	35,000,000	0	0	35,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.3 ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีล้านนาด้วยรถไฟสายวัฒนธรรม	4/15,5	2,5	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำปาง/ลำพูน/เชียงใหม่/แม่ฮ่องสอน	0	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	8,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.4 สร้างการรับรู้การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ล้านนาเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอน 1	4/15,5	2,5	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่	0	0	15,000,000	0	0	15,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (10)						
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (๗)	แหล่ง งบประมาณ. (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
4. โครงการส่งเสริมและพัฒนา Soft Power เพื่อเป็นต้นแบบพัฒนาต่อยอดการท่องเที่ยวมูลค่าสูง			สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเชียงใหม่	30,000,000	87,300,000	0	0	0	117,300,000
กิจกรรมหลักที่ 4.1 FOOD	4/15,5	2,5	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดลำพูน/เชียงใหม่/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน	0	16,400,000	0	0	0	16,400,000
กิจกรรมหลักที่ 4.2 FILM&ART	4/15,5	2,5	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง	0	1,000,000	0	0	0	1,000,000
กิจกรรมหลักที่ 4.3 FASHION	4/15,5	2,5	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเชียงใหม่	0	12,000,000	0	0	0	12,000,000
กิจกรรมหลักที่ 4.4 FIGHTING&SPORT	4/15,5	2,5	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดลำพูน/เชียงใหม่/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน	10,000,000	10,200,000	0	0	0	20,200,000
กิจกรรมหลักที่ 4.5 FESTIVAL&FAITH	4/15,5	5,5	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ , ลำพูน , ลำปาง , แม่ฮ่องสอน	20,000,000	25,000,000	0	0	0	45,000,000
กิจกรรมหลักที่ 4.6 พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวการค้าโบราณในประวัติศาสตร์ล้านนา	4/15,5	5,5	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเชียงใหม่	0	2,700,000	0	0	0	2,700,000
กิจกรรมหลักที่ 4.7 ตามรอยอารยธรรมอัตลักษณ์วิถีล้านนา ตะวันตกเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์	4/15,5	2,5	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน	0	8,000,000	0	0	0	8,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (10)						
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (๗)	แหล่ง งบประมาณ. (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
กิจกรรมหลักที่ 4.8 การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวตามแนวทางนโยบายการท่องเที่ยวมูลค่าสูง "Happy Model"	4/15.5	5.5	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดลำปาง	0	0	10,000,000	0	0	10,000,000
กิจกรรมหลักที่ 4.9 ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อนักท่องเที่ยวมุสลิม (Muslim-Friendly Tourism)	4/15.5	5.5	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเชียงใหม่/ลำพูน/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่	0	0	2,000,000	0	0	2,000,000
แผนงานที่ 3 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ				0	0	0	0	0	0
5. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพวิถีล้านนา (Lanna Health and Wellness Tourism)			สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเชียงใหม่	0	0	0	0	0	0
รวม				0	92,000,000	543,300,000	2,000,000	2,000,000	639,300,000

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐)

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายการพัฒนาภูมิภาคจังหวัด : พัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชนสร้างสรรค์สู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง

หน่วย : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (๗)	แหล่งงบประมาณ (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง และเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ				0	27,028,400	55,082,000	55,082,000	55,082,000	192,274,400
แผนงานที่ 1 ดึงดูดสหภาพกรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ Creative Lanna				0	22,000,000	30,504,000	30,504,000	30,504,000	113,512,000
1. โครงการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนจากภูมิภาคสู่สากล				0	22,000,000	30,504,000	30,504,000	30,504,000	113,512,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1 การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูง	4/15,4	1	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง	0		10,000,000	10,000,000	10,000,000	30,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 การจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	4/15,4	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่	0		5,504,000	5,504,000	5,504,000	16,512,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3 Lanna Expo 2025 จากภูมิภาคสู่สากล	4/15,4	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่/ลำปาง/ลำพูน/แม่ฮ่องสอน	0	22,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	67,000,000

บัญชีรายการโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (๗)	แหล่ง งบประมาณ (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
แผนงานที่ 2 การพัฒนาภาคเหนือตอนบน 1 เป็นศูนย์กลางด้านนวัตกรรม ด้านอาหาร High Tech Park				0	5,028,400	24,578,000	24,578,000	24,578,000	78,762,400
2. โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมด้วยนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่			สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง	0	5,028,400	24,578,000	24,578,000	24,578,000	78,762,400
กิจกรรมหลักที่ 2.1 ยกระดับทักษะและสมรรถนะกำลังคนด้วยระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามวิสัยทัศน์อุตสาหกรรมล้ำหน้า ด้วย Creative Lanna Long Life Learning System: CLLS	4/15.4	1	ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๑ ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุอุตสาหกรรม สร้างสรรค์ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	0	0	19,000,000	19,000,000	19,000,000	57,000,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานธุรกิจไปสู่ธุรกิจแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมเชิงดิจิทัล (SME transformation to Digital firm)	4/15.4	1	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง	0	3,028,400	3,578,000	3,578,000	3,578,000	13,762,400
กิจกรรมหลักที่ 2.3 ยกระดับทักษะและสมรรถนะกำลังคนด้วยระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามวิสัยทัศน์อุตสาหกรรมล้ำหน้า ด้วย Creative Lanna Long Life Learning System: CLLS	4/15.4	1	- สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 10 ลำปาง - มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	0	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	8,000,000
แผนงานที่ 3 พัฒนาอุตสาหกรรมมูลค่าสูง (Active ingredients) สำหรับการผลิตเครื่องสำอางมูลค่าสูง (Cosmetic Valley) และอาหารแห่งอนาคต (Future Food & Super Food) ภายใต้การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (High-Tech NEC)				0	0	0	0	0	0
3. โครงการยกระดับฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ล้ำหน้าสู่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Creative Lanna Forward)			ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๑	0	0	0	0	0	0
รวม				0	27,028,400	55,082,000	55,082,000	55,082,000	192,274,400

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด : พัฒนาระบบพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ส่งเสริมธุรกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง

หน่วย : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) (๗)	แหล่ง งบประมาณ (๘)	หน่วยดำเนินการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรสร้างสรรค์									
แผนงานที่ 1 แผนพัฒนากล้าเมืองเกษตรอุตสาหกรรมผสมผสาน									
1. โครงการเพิ่มขีดความสามารถและคุณภาพสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม									
กิจกรรมหลักที่ 1.1 การเพิ่มศักยภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ (ผึ้ง) ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน	4/15,3	1	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน	-	๑๒,๐๙๒,๕๕๐	๓,๓๓๗,๙๐๐	๑๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๑,๐๐๐,๐๐๐	37,466,440
กิจกรรมหลักที่ 1.2 การเพิ่มศักยภาพการผลิตโคนมคุณภาพดีของกลุ่มภาคเหนือตอนบน 1	4/15,3	1	สำนักงานปศุสัตว์เขต 5	-	๓,๘๐๙,๓๖๐	๑,๕๓๗,๓๐๐	-	-	5,246,660
กิจกรรมหลักที่ 1.3 พัฒนาการผลิตลำไยให้มีคุณภาพเพื่อรองรับตลาดทั้งในและต่างประเทศ	4/15,3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน	-	-	๕,๑๕๐,๘๐๐	-	-	4,140,800
แผนงานที่ 2 การพัฒนาศักยภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสู่เกษตรสร้างสรรค์และเกษตรกรรมยั่งยืน									
รวม				-	15,901,900	8,952,000	11,000,000	11,000,000	46,853,900

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

เป้าหมายการพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัด : พัฒนาระบบพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง

หน่วย : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน (๑๐)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (๗)	แหล่ง งบประมาณ (๘)	หน่วยงาน/โครงการ (๙)	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อลดฝุ่นควัน				-	62,000,800	45,835,800	45,835,800	45,835,800	199,508,200
แผนงานที่ 1 แก้ไขปัญหาฝุ่นควันและไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1				-	62,000,800	45,835,800	45,835,800	45,835,800	199,508,200
1. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควันและไฟป่า ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1			สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่	-	62,000,800	45,835,800	45,835,800	45,835,800	199,508,200
กิจกรรมหลักที่ 1.2 การจัดทำแนวกันไฟเพื่อป้องกันไฟป่า	4/15,18	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 เชียงใหม่	-	20,960,800	23,354,800	23,354,800	23,354,800	91,025,200
กิจกรรมหลักที่ 1.3 การลาดตระเวนเพื่อป้องกันและ ควบคุมปัญหาฝุ่นควันและไฟป่า	4/15,18	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 เชียงใหม่	-	41,040,000	12,780,000	12,780,000	12,780,000	79,380,000
กิจกรรมหลักที่ 1.4 การส่งเสริมการสร้างรายได้ จากการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่า	4/15,18	1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด แม่ฮ่องสอน	-	-	5,895,000	5,895,000	5,895,000	17,685,000
กิจกรรมหลักที่ 1.5 การส่งเสริมการปลูกเสียดูจากขยะ (Upcycling) ตามวิถีปัญหาท้องถิ่นเพื่อลดการเผา และ PM2.5	4/15,18	1	สำนักงานสิ่งแวดล้อมและ ควบคุมมลพิษที่ 1 (เชียงใหม่) และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและ ควบคุมมลพิษที่ ๒ (ลำปาง)	-	-	3,806,000	3,806,000	3,806,000	11,418,000
แผนงานที่ 2 การแก้ไขและป้องกันปัญหา PM 2.5				0	-	-	-	-	-
รวม				-	62,000,800	45,835,800	45,835,800	45,835,800	199,508,200

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่คุณค่า อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
๓. แนวทางการพัฒนา	๓. เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เพื่อรองรับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า
๔. หลักการและเหตุผล	<p>- ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>- คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ นโยบายหลักที่เกี่ยวข้อง ด้านที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจ และความสามารถในการแข่งขันไทย</p> <p>- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้านที่ ๒ การท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและความยั่งยืน</p> <p>- แผนพัฒนาภาคเหนือ สภาพัฒนาฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ด้านที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม</p> <p>- ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ด้านที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยว และการค้าในพื้นที่ (Inbound Economy)</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน) มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเมืองหลักของภาคเหนือ ที่มีความพร้อมทางด้านโครงการพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ทั้งทางด้านเส้นทางคมนาคม ทางบก ทางอากาศ และในปัจจุบันนักท่องเที่ยวคุณภาพ และกลุ่มความสนใจพิเศษ เช่น กลุ่มสนใจกีฬา กลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และผจญภัย เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้คนได้หันมาสนใจการรักษาสุขภาพกันเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้กิจกรรมที่ส่งเสริมต่อสุขภาพเกิดขึ้นอย่างมากมายในปัจจุบัน</p> <p>การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑โดดเด่นด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติ โดยมีจุดแข็งอยู่ที่สภาพภูมิสังคมซึ่งเป็นภูเขาสูง ทัศนียภาพสวยงาม อากาศเย็นสบาย มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ โดยเฉพาะวัฒนธรรมที่งดงามเป็นเอกลักษณ์ ผู้คนมีความเป็นมิตร รวมทั้งเป็นประตูเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่ประเทศเพื่อนบ้าน และยังมีแหล่งมรดกโลกทั้งด้านประวัติศาสตร์และเชิงนิเวศ จึงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง และเริ่มขยายตลาดท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่น MICE การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวชุมชน กีฬา/การผจญภัย พานักระยะยาว และท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ประเด็นที่ท้าทายต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคเหนือ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การจัดกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัด โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Tourism) เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่ และเพื่อเป็นปัจจัยหนึ่งในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ และการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ สนับสนุนการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน</p>

๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อสร้างการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ๒) เพื่อยกระดับและสร้างมูลค่าแก่สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ๓) เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน				
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เกิดการสร้างรายได้ กระตุ้นการท่องเที่ยว ๒) นักท่องเที่ยว ประชาชน เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ๓) รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้นเป็น ๖๘,๐๐๐ ล้านบาท				
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน				
๘. กิจกรรมหลัก					
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวบ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่ – อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปาง ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่				
	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐
	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน – ห้วยน้ำดัง อำเภอแม่แตง และบ้านเมืองคอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่				
	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐
	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน - อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน				
	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐
	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ -อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน และ อำเภอแม่สลอด จังหวัดตาก ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่				
	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐
	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์, อุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ – หุบบัวตองดอยแม่เหาะ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ ๑				

	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐
		-	-	๘๐,๐๐๐,๐๐๐	-
๙. หน่วยงานดำเนินการ	แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่/แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน/แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน /แขวงทางหลวงลำพูน/แขวงทางหลวงลำปางที่ ๑/ศูนย์สร้างทางลำปาง/แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ ๑/ แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ ๒				
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๕ ปี				
๑๑. งบประมาณ	๒๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท				
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่ ๔ จังหวัดภาคเหนือตอนบน (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน) สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างยั่งยืน ๒. สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยจากการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือ ตอนบน ๑				
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. มีเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงในแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๑ ๒. ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวสามารถใช้เส้นทางได้ทุกฤดูกาลและมีความปลอดภัย ในการใช้เส้นทาง ๓. สามารถขยายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่				

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่คุณค่า อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
๓. แนวทางการพัฒนา	๓. เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เพื่อรองรับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า
๔. หลักการและเหตุผล	<p>- ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>- คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ นโยบายหลักที่เกี่ยวข้อง ด้านที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจ และความสามารถในการแข่งขันไทย</p> <p>- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้านที่ ๒ การท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและความยั่งยืน</p> <p>- แผนพัฒนาภาคเหนือ สภาพัฒนาฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ด้านที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม</p> <p>- ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ด้านที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยว และการค้าในพื้นที่ (Inbound Economy)</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน) มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเมืองหลักของภาคเหนือ ที่มีความพร้อมทางด้านโครงการพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ทั้งทางด้านเส้นทางคมนาคม ทางบก ทางอากาศ และในปัจจุบันนักท่องเที่ยวคุณภาพ และกลุ่มความสนใจพิเศษ เช่น กลุ่มสนใจกีฬา กลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และผจญภัย เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้คนได้หันมาสนใจการรักษาสุขภาพกันเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้กิจกรรมที่ส่งเสริมต่อสุขภาพเกิดขึ้นอย่างมากมายในปัจจุบัน</p> <p>การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดดเด่นด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติ โดยมีจุดแข็งอยู่ที่สภาพภูมิสังคมซึ่งเป็นภูเขาสูง ทัศนียภาพสวยงาม อากาศเย็นสบาย มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ โดยเฉพาะวัฒนธรรมที่งดงามเป็นเอกลักษณ์ ผู้คนมีความเป็นมิตร รวมทั้งเป็นประตูเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่ประเทศเพื่อนบ้าน และยังมีแหล่งมรดกโลกทั้งด้านประวัติศาสตร์และเชิงนิเวศ จึงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง และเริ่มขยายตลาดท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่น MICE การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวชุมชน กีฬา/การผจญภัย พานักกระยะยาว และท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ประเด็นที่ท้าทายต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคเหนือ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การจัดกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัด โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Tourism) เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่ และเพื่อเป็นปัจจัยหนึ่งในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ และการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ สนับสนุนการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน</p>

๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและพัฒนาศูนย์คมนาคมสู่ท้องถิ่น ๒) เพื่อยกระดับและสร้างมูลค่าแก่สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ๓) เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน				
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เกิดการสร้างรายได้ กระตุ้นการท่องเที่ยว ๒) นักท่องเที่ยว ประชาชน เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ๓) รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้นเป็น ๖๘,๐๐๐ ล้านบาท				
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน				
๘. กิจกรรมหลัก					
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติขุนขาน จังหวัดเชียงใหม่ – อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ ๒				
	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐
	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวบ้านป่าแม่ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ - อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ และ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่				
	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐
	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทะเลสาบคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ – อุทยานแห่งชาติแม่ปิง จังหวัดลำพูน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ ๑				
	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐
	-	-	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๙. หน่วยงานดำเนินการ	แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ ๑/แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ ๒/แขวงทางหลวงชนบทเชียงใหม่				
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๕ ปี				
๑๑. งบประมาณ	๑๖๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท				
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่ ๔ จังหวัดภาคเหนือตอนบน (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน) สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างยั่งยืน ๒. สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยจากการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๑				
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. มีเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงในแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๑ ๒. ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวสามารถใช้เส้นทางได้ทุกฤดูกาลและมีความปลอดภัยในการใช้เส้นทาง ๓. สามารถขยายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่				

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่คุณค่า อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๒ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. ส่งเสริมอัตลักษณ์วัฒนธรรมล้านนาและพัฒนาหัตถกรรมท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ๒. ส่งเสริมการตลาด ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มุ่งเน้นให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขัน โดยส่งเสริมให้มีความหลากหลายทางด้านการท่องเที่ยว และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยว พื้นฟูเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของประเทศ เพื่อเกิดการกระตุ้นและขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมทางเศรษฐกิจ โดยการนำทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มแก่การท่องเที่ยวและบริการเชิงสร้างสรรค์ให้มีความยั่งยืน และในปัจจุบันมีกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพที่มีความชื่นชอบเฉพาะ เกิดกระแสความนิยมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน) มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเมืองหลักของภาคเหนือ มีประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมล้านนาที่มีอัตลักษณ์ทรงคุณค่า และเสน่ห์ที่โดดเด่น เอื้อต่อการพัฒนาและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับพื้นที่ได้ อีกทั้งจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวหลักในกลุ่มจังหวัดได้รับการประกาศเป็นสมาชิกเมืองสร้างสรรค์ขององค์การ UNESCO (UNESCO Creative Cities Network) ซึ่งมีศักยภาพในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว มีความหลากหลายทางการท่องเที่ยว ทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงในปัจจุบันพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป ตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพมีความสำคัญมากขึ้น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ต้องปรับตัวเพื่อให้เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวคุณภาพ รวมถึงการใช้อัตลักษณ์ล้านนาและวัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพิ่มความหลากหลายให้กับการท่องเที่ยวโดยเชื่อมโยงกับบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดเพิ่มมากขึ้น จึงได้มีแนวคิดในการดำเนินโครงการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว เพื่อการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายตอบสนองความต้องการของตลาดนักท่องเที่ยว เป็นอีกแนวทางในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยว กระตุ้นให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยว เกิดการใช้จ่ายกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อสร้างการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์สู่ท้องถิ่น</p> <p>๒. เพื่อยกระดับและสร้างมูลค่าแก่สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์</p> <p>๓. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพแบบยั่งยืน</p> <p>๔. เพื่อส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าการตลาดที่เน้นการเป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทาง</p>
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมสร้างสรรค์และหัตถกรรมล้านนา จำนวน ๑ งาน</p> <p>๒. กิจกรรมภาคีเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมล้านนาตอนบน ๑ จำนวน ๑ งาน</p> <p>๓. กิจกรรมท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีและศิลปะแห่งล้านนา "Lanna Art & music Festival" จำนวน ๑ งาน</p> <p>๔. กิจกรรมท่องเที่ยวเทศกาลศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่ล้านนาพร้อมสมัยนานาชาติ (Lanna Biennale) จำนวน ๑ งาน</p> <p>๕. กิจกรรมตามรอยอารยธรรมอัตลักษณ์วิถีล้านนาตะวันตกเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ จำนวน ๑ งาน</p>

	๖. สร้างการรับรู้การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ล้านนา เชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำนวน ๑ งาน										
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และจังหวัดในภาคอื่น										
๘. กิจกรรมหลัก											
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีและศิลปะแห่งล้านนา "Lanna Art & music Festival" ๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๑๙,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๑๙,๐๐๐,๐๐๐	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐							
-	-	๑๙,๐๐๐,๐๐๐	-	-							
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งานเทศกาลศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่ล้านนาพร้อมสมัยนานาชาติ (Lanna Biennale) ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๓๕,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐							
-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-							
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีล้านนาคด้วยรถไฟสายวัฒนธรรม ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำปาง สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่/ลำพูน/แม่ฮ่องสอน										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td> </tr> </tbody> </table>	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐							
-	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐							
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สร้างการรับรู้การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ล้านนาเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๑๕,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐							
-	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-							
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่/ลำปาง/ลำพูน										
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๕ ปี										
๑๑. งบประมาณ	๗๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท										
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่กลุ่มจังหวัด กระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ๒. เกิดการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของกลุ่มจังหวัด ๓. เกิดการพัฒนากิจกรรมและบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพสูง										
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกิดการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ๒. ส่งเสริมการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมล้านนา ผลักดันให้เกิดการท่องเที่ยวสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ๓. ผู้ประกอบการตระหนักถึงคุณค่าของทุนทางวัฒนธรรม สามารถต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ๔. เกิดการสร้างรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด										

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่คุณค่า อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและพัฒนา Soft Power เพื่อเป็นต้นทุนพัฒนาต่อยอดการท่องเที่ยวมูลค่าสูง
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๒ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. ส่งเสริมอัตลักษณ์วัฒนธรรมล้านนาและพัฒนาหัตถกรรมท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ๒. ส่งเสริมการตลาด ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ข้อ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ที่มีหมุดหมายการพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและยั่งยืน แผนพัฒนาภาคเหนือที่มุ่งเน้นการเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพ ให้มีคุณภาพและกระจายประโยชน์สู่ชุมชน ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน) มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเมืองหลักของภาคเหนือ มีประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมล้านนาที่มีอัตลักษณ์ทรงคุณค่า และเสน่ห์ที่โดดเด่น เอื้อต่อการพัฒนาและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับพื้นที่ได้ มีความโดดเด่นในการท่องเที่ยวหลากหลายด้าน ได้แก่ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural tourism) การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (Eco-tourism) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ซึ่งมีศักยภาพในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงในปัจจุบันพฤติกรรมการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป ตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพมีความสำคัญมากขึ้น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ต้องปรับตัวเพื่อให้เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวคุณภาพ รวมถึงการใช้อัตลักษณ์ล้านนาและวัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพิ่มความหลากหลายให้กับการท่องเที่ยวโดยเชื่อมโยงกับบริการด้านการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมและการสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ด้วยการใช้ Soft Power มูลค่าสูง ในการยกระดับเมืองท่องเที่ยวที่มีภาพลักษณ์และชื่อเสียงในระดับโลก จึงมีแนวคิดในการทำ โครงการส่งเสริมและพัฒนา Soft Power เพื่อเป็นต้นทุนพัฒนาต่อยอดการท่องเที่ยวมูลค่าสูง (food film fashion fighting festival) เพื่อสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย พัฒนาอุตสาหกรรมที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ ซึ่งทำให้ Soft Power ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดดเด่นไปสู่ระดับโลก สามารถดึงดูด นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่งผลทางบวกทางด้านเศรษฐกิจ เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านการท่องเที่ยว การสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อสร้างการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวด้วยต้นทุนทางวัฒนธรรม</p> <p>๒. เพื่อยกระดับและสร้างมูลค่าแกสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์</p> <p>๓. เพื่อส่งเสริมต่อยอดการเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพแบบยั่งยืน</p> <p>๔. เพื่อส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าการตลาดที่เน้นการเป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทาง</p>
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และจังหวัดในภาคอื่นๆ

๘. กิจกรรมหลัก															
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	Food ๑๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำพูน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน <table border="1" data-bbox="507 383 1517 465"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๑๖,๔๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>					พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๑๖,๔๐๐,๐๐๐	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐											
-	-	๑๖,๔๐๐,๐๐๐	-	-											
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	Film & Art ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำปาง สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่/ลำพูน/แม่ฮ่องสอน <table border="1" data-bbox="507 633 1517 721"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๑,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>					พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐											
-	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-											
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	Fashion ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำพูน/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน <table border="1" data-bbox="507 889 1517 976"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๑๒,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>					พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐											
-	-	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-											
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	Fighting & Sport ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำพูน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน <table border="1" data-bbox="507 1144 1517 1232"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๑๐,๒๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>					พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๒๐๐,๐๐๐	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐											
-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๒๐๐,๐๐๐	-	-											
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	Festival & Faith ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำปาง/ลำพูน/แม่ฮ่องสอน <table border="1" data-bbox="507 1400 1517 1487"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>๒๐,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๒๕,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>					พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐											
-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-											
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวการคำโบราณในประวัติศาสตร์ล้านนา ๒,๗๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำปาง/ลำพูน/แม่ฮ่องสอน <table border="1" data-bbox="507 1655 1517 1742"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๒,๗๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>					พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๒,๗๐๐,๐๐๐	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐											
-	-	๒,๗๐๐,๐๐๐	-	-											
๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตามรอยอารยธรรมอัตลักษณ์วิถีล้านนาตะวันตกเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน <table border="1" data-bbox="507 1883 1517 2063"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๘,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>					พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๘,๐๐๐,๐๐๐	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐											
-	-	๘,๐๐๐,๐๐๐	-	-											

๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวตามแนวทางนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวมูลค่าสูง "Happy Model" ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำปาง สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำพูน/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน													
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-		
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐										
-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-										
๘.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อนักท่องเที่ยวมุสลิม (Muslim-Friendly Tourism) ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำพูน/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่													
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-		
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐										
-	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-										
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่													
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๕ ปีงบประมาณ													
๑๑. งบประมาณ	๑๑๗,๓๐๐,๐๐๐ บาท													
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่กลุ่มจังหวัด กระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ๒. เกิดการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ด้านการท่องเที่ยวด้วย Soft Power ของกลุ่มจังหวัด ๓. เกิดการพัฒนากิจกรรมและบริการด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพสูง													
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกิดการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ด้านการท่องเที่ยวคุณภาพสูงของกลุ่มจังหวัด ๒. ส่งเสริมการต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมล้านนา ผลักดันให้เกิดการท่องเที่ยวสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ๓. ผู้ประกอบการตระหนักถึงคุณค่าของทุนทางวัฒนธรรม สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ๔. เกิดการสร้างรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด													

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

ประเด็นการพัฒนาในกลุ่มจังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่ (Inbound Economy)

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพวิถีล้านนา (Lanna Health and Wellness Tourism)
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
3. แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยง 4 จังหวัด (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน) โดยยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การแพทย์แผนไทย ส่งเสริมอัตลักษณ์วัฒนธรรมล้านนาและพัฒนาหัตถกรรมท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เพื่อรองรับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า
4. หลักการและเหตุผล	<p>กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน) มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเมืองหลักของภาคเหนือ มีประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมล้านนาที่มีอัตลักษณ์ทรงคุณค่าและเสน่ห์ที่โดดเด่น หากได้มีการนำทุนทางสังคมวัฒนธรรมที่มีอยู่แล้วในแต่ละท้องถิ่นมาสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเพิ่มความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์การท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป ปรับรูปแบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่การท่องเที่ยว โดยประยุกต์ใช้จุดแข็งของพื้นที่ภายใต้เงื่อนไขและบริบทใหม่ของโลก อาทิ การส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในฐานะประเทศที่ปลอดภัย (safe place) จากโรคระบาด เพื่อให้เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวคุณภาพ รวมถึงการใช้อัตลักษณ์ล้านนาและทรัพยากรในพื้นที่ เพิ่มความหลากหลายให้กับการท่องเที่ยวโดยเชื่อมโยงกับบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การแพทย์ และการสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่</p> <p>การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นกลุ่มบริการทางการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน(Competitive Advantage) สูงมาก เพราะเป็นการท่องเที่ยวที่นอกจากจะทำให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลายไปกับธรรมชาติของผู้คนแล้ว ยังก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชน เชื่อมโยงสู่ภาคเศรษฐกิจอื่นๆ สร้างรายได้ได้อย่างยั่งยืน และในปัจจุบันพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเปลี่ยนไปสู่ความเป็นวิถีใหม่ที่ต้องการการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน (Preventive Healthcare) เพื่อความสุขสมบูรณ์ของชีวิต (Wellness) การนำทุนทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มแก่การท่องเที่ยวและบริการในบริบทของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จะเป็นการยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวให้มีความอย่างยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด										
	จึงดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพวิถีล้านนา (Lanna Health and Wellness Tourism) เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้าง ความหลากหลายทางการท่องเที่ยว กระตุ้นและขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวใน พื้นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดเพิ่ม มากขึ้น										
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์สู่ท้องถิ่น 2. เพื่อยกระดับและสร้างมูลค่าแก่สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ 3. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพแบบยั่งยืน 4. เพื่อส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าการตลาดที่เน้นการเป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทาง 										
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดการสร้างรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจากการจัดกิจกรรม ไม่น้อยกว่า 25 ล้านบาท 2. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 3. แหล่งท่องเที่ยว เส้นทาง ผลิตภัณฑ์ และบริการที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว ได้รับการส่งเสริมไม่น้อยกว่า 40 รายการ 										
7. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1										
8. กิจกรรมหลัก											
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<table border="1" data-bbox="598 1099 1412 1182"> <thead> <tr> <th data-bbox="598 1099 762 1137">พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th data-bbox="762 1099 927 1137">พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th data-bbox="927 1099 1091 1137">พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th data-bbox="1091 1099 1256 1137">พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th data-bbox="1256 1099 1412 1137">พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="598 1137 762 1182">-</td> <td data-bbox="762 1137 927 1182">-</td> <td data-bbox="927 1137 1091 1182">-</td> <td data-bbox="1091 1137 1256 1182">-</td> <td data-bbox="1256 1137 1412 1182">-</td> </tr> </tbody> </table>	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	-	-	-
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐							
-	-	-	-	-							
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ /ลำพูน/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน ที่ทำการ ปกครองจังหวัดเชียงใหม่/ลำพูน/ลำปาง/แม่ฮ่องสอน										
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567										
11. งบประมาณ	203,792,000 บาท										
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่กลุ่มจังหวัด กระจายรายได้สู่ ท้องถิ่น 2. สร้างการรับรู้ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด 3. เกิดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพวิถีล้านนาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 1 										
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดการสร้างการรับรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 1 2. ผู้ประกอบการตระหนักถึงคุณค่าของทุนทางวัฒนธรรม ทรัพยากรด้านการ ท่องเที่ยว สามารถต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มได้ 3. เกิดการสร้างรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัด 4. เกิดการขยายตลาดการท่องเที่ยว ดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงเข้ามาท่องเที่ยว ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด 										

**แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน.๑

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงและเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนจากภูมิภาคสู่สากล
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๑ หัตถอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ Creative Lanna
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. การส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอาหารมูลค่าสูง (NTFV) อุตสาหกรรมสุขภาพความงาม สมุนไพร และหัตถอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ปัจจุบันประเทศทั่วโลกได้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบให้รายได้จากการท่องเที่ยวและการส่งออกซึ่งเป็นรายได้สำคัญของประเทศ หายไปอย่างฉับพลันผู้ประกอบการรายย่อยขาดกำลังทุน และประชาชนขาดกำลังซื้อซึ่งเมื่อปัจจัยภายนอกเหล่านี้ไม่อาจเป็นที่พึ่งได้ดังที่เคยเป็นมา การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยจึงต้องหันกลับมาสร้างความเข้มแข็งภายในประเทศ อันเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ หรือก็คือการสร้างฐานรากให้มั่นคง ด้วยการเปลี่ยนวิกฤตไวรัสโควิด-๑๙ ให้เป็นโอกาสในการสร้างเศรษฐกิจฐานรากในระดับท้องถิ่นและชุมชน โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเพิ่มมูลค่า ควบคู่ไปกับการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคในพื้นที่ และความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนผ่านยุคการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนออกจากชุมชนไปสู่ภูมิภาคและสู่สากลต่อไป การสร้างรายได้ตามความต้องการ (Demand Driven Local Economy) โดยการขายผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มาจาก เส้นไหม ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ แปลงเป็นรายได้ ผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อผลักดันไปสู่ภูมิภาคและสากล ซึ่งจะสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ทุกคนมีความสุข เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน (Strength with in) และเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (Local Economy) อย่างแท้จริง</p>

<p>๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เกิดการเผยแพร่อัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ พื้นที่จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปยังตลาดดิจิทัล</p> <p>๒. สนับสนุนช่องทางการตลาดสินค้า/ผลิตภัณฑ์ชุมชน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑</p> <p>๓. เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมโอกาสการเข้าสู่ตลาดสากล และการขยายช่องทางการตลาดสินค้าและบริการโดยการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการของกลุ่มจังหวัดฯ ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์ให้เป็นที่รู้จักทั่วไป</p>										
<p>๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น</p>										
<p>๗. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และภูมิภาคต่าง ๆ ในประเทศ</p>										
<p>๘. กิจกรรมหลัก</p>											
<p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูง</p> <p>๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <table border="1" data-bbox="592 1122 1326 1256"> <thead> <tr> <th>พ.ศ. ๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ. ๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</td> </tr> </tbody> </table> <p>สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำปาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานลำปาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานเชียงใหม่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานแม่ฮ่องสอน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สถาบันการศึกษา ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สภาอุตสาหกรรมจังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ หอการค้าจังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑</p>	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐							
-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐							
<p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ</p>	<p>การจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑</p> <p>๑๖,๕๑๒,๐๐๐ บาท</p> <table border="1" data-bbox="592 1879 1326 2013"> <thead> <tr> <th>พ.ศ. ๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ. ๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๕,๕๐๔,๐๐๐</td> <td>๕,๕๐๔,๐๐๐</td> <td>๕,๕๐๔,๐๐๐</td> </tr> </tbody> </table> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่</p>	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๕,๕๐๔,๐๐๐	๕,๕๐๔,๐๐๐	๕,๕๐๔,๐๐๐
พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐							
-	-	๕,๕๐๔,๐๐๐	๕,๕๐๔,๐๐๐	๕,๕๐๔,๐๐๐							

ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่										
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	Lanna Expo ๒๐๒๕ จากภูมิภาคสู่สากล ๖๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท <table border="1" data-bbox="592 539 1313 640"> <thead> <tr> <th>๒๕๖๖</th> <th>๒๕๖๗</th> <th>๒๕๖๘</th> <th>๒๕๖๙</th> <th>๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>๒๒,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๑๕,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๑๕,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๑๕,๐๐๐,๐๐๐</td> </tr> </tbody> </table> สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง/ลำพูน/แม่ฮ่องสอน	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	-	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐							
-	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐							
๘.๙. หน่วยงานดำเนินการ	๑. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่/แม่ฮ่องสอน/ลำปาง/ ลำพูน ๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่/แม่ฮ่องสอน/ลำปาง/ ลำพูน ๓. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่/แม่ฮ่องสอน/ลำปาง/ลำพูน										
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๕ ปี										
๑๑. งบประมาณ	๑๑๓,๕๑๒,๐๐๐ บาท										
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน เกิดองค์ความรู้และสามารถเพิ่มคุณค่าและมูลค่า ผลิตภัณฑ์สู่ตลาดดิจิทัล ๒. กิจกรรมการแสดงผลและจัดจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนใน พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และภูมิภาคอื่น ๆ										
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกิดการส่งเสริมอัตลักษณ์ และร้อยเรียงเรื่องราวเพื่อเพิ่มคุณค่า และมูลค่าสินค้า ผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน ๒. ส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน/บริการ อัต ลักษณ์ วัฒนธรรม และ การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัดฯ เป็นที่รู้จักแพร่หลายในวงกว้าง ๓. เศรษฐกิจภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีการ ขยายตัว และมีการกระจายรายได้ในชุมชนมากยิ่งขึ้น										

แบบ กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงและเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมด้วยนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่
๒. ชื่อแผนงาน	การพัฒนาภาคเหนือตอนบน ๑ เป็นศูนย์กลางด้านการลงทุน ด้านดิจิทัล High Tech Park
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. เชื่อมโยงอัตลักษณ์ล้านนาผาสนาเทคโนโลยีนวัตกรรม (High Touch High Value) ตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพื่อตอบสนองตลาดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และ AEC บนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ข้อ ๔.๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต อุตสาหกรรมและบริการไทยต้องพร้อมรับมือและสร้างโอกาสจากความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ ที่เป็นผลของการหลอมเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีทางกายภาพเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วเป็นวงกว้างและลึกซึ้ง ทั้งระบบอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพื้นฐานโครงสร้างอุตสาหกรรมและบริการ โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต เพิ่มบุคลากรที่มีทักษะและความรู้ตามความต้องการของตลาด สร้างระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการที่เหมาะสม และสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอย่างยั่งยืน และข้อย่อย ๔.๒.๓ อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมและบริการ ครอบคลุมระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของภาคเศรษฐกิจไทยทั้งระบบ สร้างแพลตฟอร์มสำหรับเศรษฐกิจในอนาคต และเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนโดยการสร้างอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนประเทศไทยและส่งเสริมการลงทุนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนไทย และบริษัทชั้นนำของโลก ในอุตสาหกรรมเหล่านี้ เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตและการวิจัยและพัฒนา และข้อย่อย ๔.๕.๑ สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างและพัฒนา

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด สามารถบริหารจัดการธุรกิจและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยการสร้างและพัฒนาทักษะ องค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจในยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง รวมทั้งทักษะในการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการวางแผนธุรกิจและสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงทางธุรกิจได้ ไปพร้อมกับการวางรากฐานการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีทักษะและจิตวิญญาณในการประกอบการ พร้อมทั้งการส่งเสริมผู้ประกอบการในการสร้างนวัตกรรม เพื่อสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการ และนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ</p> <p>โลกที่เราอยู่วันนี้กำลังก้าวเข้าสู่ “โลกยุคใหม่” เทคโนโลยี Digital เป็นตัวเร่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด ทุกอย่างรวดเร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพที่สูงกว่าเดิมหลายเท่าตัว โครงสร้างทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม หรือแม้แต่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลก็จะเปลี่ยนแปลงไป รวมถึงกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ การดำเนินธุรกิจ พฤติกรรมผู้บริโภค ความต้องการของลูกค้า ตลาดแรงงาน วิธีการทำการตลาด หรือการทำธุรกรรมทางการเงินด้วย การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยียุคนี้ ยังได้เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ส่งผลให้เส้นแบ่งระหว่างผลิตภัณฑ์หรือบริการต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบนิเวศ ที่คนในวงกว้างจะสามารถได้รับประโยชน์ได้ ตรงกันข้ามหากธุรกิจไหนไม่ยอมเปลี่ยนแปลงก็จะอยู่ได้ยากขึ้น ธุรกิจในปัจจุบันมีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นในลักษณะที่รวดเร็ว กะทันหัน การแข่งขันที่สูงขึ้นทำให้การปรับตัวและเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญ ในยุค Digital Disruption เทคโนโลยีเปลี่ยนโลกและเวลา หากสถานประกอบการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนองค์กร เพื่อให้สามารถปรับกระบวนการประกอบธุรกิจให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภค ก็จะทำให้เกิดปัญหาที่รุนแรงจนกระทั่งทำให้ธุรกิจไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ และส่งผลกระทบต่อเกิดการปิดกิจการ และเกิดการเลิกจ้างแรงงานในสถานประกอบการ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมตามมาอีกด้วย</p> <p>เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหา (Pain Point) รายได้ต่อหัวต่อปีของภาคเหนือตอนบน ๑ ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่อยู่ในการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง และเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ นั้น ซึ่งอุตสาหกรรมมีบทบาททางเศรษฐกิจค่อนข้างน้อยและหดตัว โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมด้วยนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ จะช่วยพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นก้าวหน้าที่เข้มข้นมากขึ้นกับผู้ประกอบการ SME เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของกำลังคน คุณภาพ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด										
	<p>แรงงานและความคิดสร้างสรรค์ในการขยายฐานเศรษฐกิจและฐานรายได้ใหม่ควบคู่กับการเพิ่มผลิตภาพของฐานการผลิตและบริการอุตสาหกรรมเดิม รวมทั้งการต่อยอดการผลิตและบริการเดิมโดยใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีอัจฉริยะ</p>										
<p>๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจและอุตสาหกรรม และสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน</p> <p>๒. เพื่อให้ตระหนักการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจเพื่อความอยู่รอดในยุค digital disruption เพราะเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดดในอัตราเร่งโดยเฉพาะในช่วงระบาดของโควิด-๑๙ ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว</p> <p>๓. เพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่มีสำคัญต่อการประกอบอาชีพของบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ และผู้สนใจในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย</p>										
<p>๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>๑. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดกลาง (SME) ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>๒. มีเครื่องมือและแผนในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปปรับใช้ในการดำเนินธุรกิจ</p> <p>๓. จำนวนหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาด้านอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้น</p>										
<p>๗. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>จังหวัดในกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๑ จำนวน ๔ จังหวัด ได้แก่ ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน</p>										
<p>๘. กิจกรรมหลัก</p>											
<p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สร้างโอกาสใหม่อุตสาหกรรมศักยภาพรองรับสังคมผู้สูงอายุ (Senior-Friendly Industry)</p> <p>๕๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๑</p> <p>สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุอุตสาหกรรมสร้างสรรค์-</p> <table border="1" data-bbox="742 1400 1460 1500"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๑๙,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๑๙,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๑๙,๐๐๐,๐๐๐</td> </tr> </tbody> </table>	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	-	๑๙,๐๐๐,๐๐๐	๑๙,๐๐๐,๐๐๐	๑๙,๐๐๐,๐๐๐
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐							
-	-	๑๙,๐๐๐,๐๐๐	๑๙,๐๐๐,๐๐๐	๑๙,๐๐๐,๐๐๐							
<p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจไปสู่ธุรกิจแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมเชิงดิจิทัล (SME transformation to Digital firm)</p> <p>๑๓,๗๖๒,๔๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง</p> <p>-</p> <table border="1" data-bbox="742 1713 1460 1792"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>๓,๐๒๘,๔๐๐</td> <td>๓,๕๗๘,๐๐๐</td> <td>๓,๕๗๘,๐๐๐</td> <td>๓,๕๗๘,๐๐๐</td> </tr> </tbody> </table>	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	๓,๐๒๘,๔๐๐	๓,๕๗๘,๐๐๐	๓,๕๗๘,๐๐๐	๓,๕๗๘,๐๐๐
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐							
-	๓,๐๒๘,๔๐๐	๓,๕๗๘,๐๐๐	๓,๕๗๘,๐๐๐	๓,๕๗๘,๐๐๐							

หัวข้อ	รายละเอียด										
<p>๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การพัฒนาทักษะและสมรรถนะผลิตภาพแรงงานภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและดิจิทัลขั้นสูง</p> <p>๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๐ ลำปาง</p> <p>มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง</p> <table border="1" data-bbox="740 562 1442 645"> <thead> <tr> <th>พ.ศ.๒๕๖๖</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๗</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๘</th> <th>พ.ศ.๒๕๖๙</th> <th>พ.ศ.๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td> <td>๒,๐๐๐,๐๐๐</td> </tr> </tbody> </table>	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐							
-	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐							
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง										
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘										
๑๑. งบประมาณ	๗๘,๗๖๒,๔๐๐ บาท										
๑๒. ผลผลิต (Output)	<p>๑. จำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>๒. กลุ่มเป้าหมายในธุรกิจอุตสาหกรรม ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ</p>										
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑. สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำแนวคิดในการปรับเปลี่ยนรูปแบบทางธุรกิจไปประยุกต์ใช้ได้เองในสถานประกอบการหรือสามารถนำไปถ่ายทอดต่อให้กับสถานประกอบการอื่นๆ</p> <p>๒. สามารถเพิ่มผลิตภาพหรือเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการในพื้นที่</p> <p>๓. ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดทักษะและสมรรถนะการทำงานที่สูงขึ้น ที่สามารถเพิ่มรายได้จากการทำงานในสายอาชีพนั้นๆ มากขึ้น</p> <p>๓) มีเครือข่ายการเรียนรู้ตลอดชีวิตร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เพื่อการพัฒนาทักษะและสมรรถนะทางด้านอาชีพในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และสนับสนุนการเป็นพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC) ที่เข้มแข็งมากขึ้น</p>										

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ล้านนาสู่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ(Creative LANNA Forward)
๒. ชื่อแผนงาน	พัฒนาสารสกัดมูลค่าสูง (Active Ingredients) สำหรับการบริโภค เครื่องสำอางมูลค่าสูง (Cosmetic Valley) และอาหารแห่งอนาคต (Future Food & Super Food) ภายใต้การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (High-Tech NEC)
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. การส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอาหารมูลค่าสูง (NTFV) อุตสาหกรรมสุขภาพความงาม สมุนไพร และหัตถอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ๒. เชื่อมโยงอัตลักษณ์ล้านนาผสานเทคโนโลยีนวัตกรรม (High Touch High Value) ตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพื่อตอบสนองตลาดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและ AEC บนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจใหม่ (New Growth Poles) โดยใช้ประโยชน์จากศักยภาพและภูมิสังคมเฉพาะพื้นที่สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อยกระดับให้เป็นพื้นที่หลักในการกระจายความเจริญสู่พื้นที่โดยรอบ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจในประเทศและในระดับสากล อันจะมีส่วนช่วยลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยในปี ๒๕๖๕ คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ได้เห็นชอบการประกาศพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษทั้ง ๔ ภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง-ตะวันตก และภาคใต้) สำหรับภาคเหนือได้กำหนดให้พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และเชียงราย เป็นระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor : NEC - Creative LANNA) เพื่อยกระดับให้เป็นพื้นที่ลงทุนด้านการพัฒนาให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลักของประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งมีความเหมาะสมทางด้านศักยภาพเชิงพื้นที่และปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ สังคม และวัฒนธรรม เนื่องจากมีข้อได้เปรียบในแง่ทำเลที่ตั้งที่สามารถเชื่อมโยงสู่ประเทศในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง มีอารยธรรมล้านนาที่โดดเด่น ทรัพยากร ธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์ รวมถึงมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวโดยมีจุดแข็งอยู่ที่ทุนทางวัฒนธรรมและ

ธรรมชาติ สามารถส่งเสริมให้เป็นพื้นที่แหล่งอารยธรรมสำคัญที่จะเสริมสร้างทุนทางวัฒนธรรมให้มีความเข้มแข็ง (Asset Building) เพื่อเป็นกลุ่มพื้นที่ของศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าอย่างยั่งยืน และสามารถพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๕ ที่มุ่งขับเคลื่อน ๓ ประเด็นหลักในพื้นที่ ได้แก่ (๑) การพัฒนาเวเลนเนสในมิติเศรษฐกิจสร้างสรรค์ล้านนา (คลัสเตอร์เวเลนเนสคลัสเตอร์ความงามและแฟชั่น) (๒) การพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ล้านนา (คลัสเตอร์ด้านศิลปะและหัตถกรรม คลัสเตอร์อุตสาหกรรมสื่อและความบันเทิง คลัสเตอร์บริการดิจิทัล) และ (๓) การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ล้านนา (คลัสเตอร์การท่องเที่ยว) ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่มุ่งสร้างระบบนิเวศการสร้างสรรค (Creative Ecosystem) ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริมการลงทุน พัฒนาสินค้าและบริการสร้างสรรค์ควบคู่กับสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ ส่งเสริมการตลาด สร้างตราสินค้า และประชาสัมพันธ์ ตลอดจนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สมรรถนะสูงเพื่อสนับสนุน NEC ไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือจะเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในหลายด้าน รวมถึงมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคและมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากรสูงที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่นๆ ในพื้นที่ภาคเหนือ หากแต่เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างเศรษฐกิจแล้ว พบว่า ภาคการท่องเที่ยวและบริการยังคงเป็นฐานรายได้หลัก ส่วนภาคอุตสาหกรรมยังมีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ค่อนข้างน้อย อีกทั้งจาก (ร่าง) แผนแม่บทข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกับภาค อุตสาหกรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ทั้งเกษตรอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และอุตสาหกรรม การแพทย์และสุขภาพ จึงเป็นความท้าทายในการขยายฐานรายได้ของภาคอุตสาหกรรมให้มีสัดส่วนมากขึ้นเพื่อเพิ่มบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ ดังนั้น การสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ถือเป็นทางออกที่จะช่วยให้สามารถก้าวข้ามข้อจำกัดเหล่านี้ได้ เนื่องจากผู้บริโภคในปัจจุบันมีความต้องการที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยให้ความสนใจในผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนเรื่องราว (Story) ภาพลักษณ์ (Image) และคุณค่า (Value) เฉพาะตัวที่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ มิใช่เพียงผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายทั่วไป ตามท้องตลาดอย่างที่ผ่านมา รวมถึงการใส่ใจดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน (Preventive Care) ตามกระแสรักสุขภาพที่มุ่งเน้นการดูแลสุขภาพตั้งแต่ก่อนเจ็บป่วยเพื่อเป็นการป้องกันและชะลอการเกิดโรค นอกจากนี้ ยังควรให้ความสำคัญกับการยกระดับผู้ประกอบการ และบุคลากรภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มต่างๆ ให้มีศักยภาพสูงขึ้น เพื่อให้สามารถนำทุนทางสังคมและทรัพยากรมาสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวทางดังกล่าวได้อีกด้วย

	<p>กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม โดย ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๑ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เล็งเห็นศักยภาพและโอกาสของ ๓ จังหวัด (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง) ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ รวมถึงข้อจำกัดและประเด็นท้าทายดังกล่าว จึงได้จัดทำ “โครงการยกระดับฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ล้านนาสู่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ” (Creative LANNA Forward) โดยวางกรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพรองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor : NEC - Creative LANNA) ใน ๓ มิติ ประกอบด้วย “มิติที่ ๑ การพัฒนาเวลเนสในมิติเศรษฐกิจสร้างสรรค์ล้านนา (LANNA Wellness)” มุ่งเน้นการประยุกต์ใช้งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรในพื้นที่สู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงและดีต่อสุขภาพ ทั้งในกลุ่มอาหาร (Food) ได้แก่ อาหารฟังก์ชัน (Functional Food) โปรตีนทางเลือก (Alternative Protein) และกลุ่มเกษตรแปรรูป (Non-Food) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (Herbal Product) ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม (Health & Beauty) พร้อมทั้งบ่มเพาะแนวคิดหรือโมเดลธุรกิจของวิสาหกิจเริ่มต้นด้านเทคโนโลยีอาหาร (Food Tech Startup) ให้สามารถต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมอาหารแห่งอนาคต (Future Food) ขณะที่ “มิติที่ ๒ การพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ล้านนา (LANNA Creative Industry)” มุ่งเน้นการพัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงด้วยความคิดสร้างสรรค์ ทั้งในกลุ่มดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) โดยเฉพาะคาแรคเตอร์ (Character) และกลุ่มไลฟ์สไตล์ (Lifestyle) จากเครื่องเงิน ไม้ และ เซรามิก พร้อมกับพัฒนาทักษะเดิม (Up-skill) และเสริมสร้างทักษะใหม่ (Re-skill) ให้กับนักออกแบบ (Designer) รายสาขาและนักสร้างสรรค์ (Creator) ส่วน “มิติที่ ๓ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ล้านนา (LANNA Tourism)” มุ่งเน้นการเชื่อมโยงเกษตรอุตสาหกรรมกับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy Tourism) ผ่านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์อาหารวัฒนธรรมท้องถิ่น (Hyperlocal Food) บนฐานสินค้าเกษตรและวัตถุดิบท้องถิ่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาสัมผัสประสบการณ์ในพื้นที่โดยตรง โดยมุ่งหวังให้การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือมีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และกระจายความเจริญสู่พื้นที่โดยรอบ อันเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจภูมิภาค (Local Economy) ได้อย่างยั่งยืน</p>
<p>๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อเสริมสร้างทักษะผู้ประกอบการและบุคลากรภาคอุตสาหกรรมให้พร้อมสู่การดำเนินธุรกิจรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ</p> <p>๒. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจในอุตสาหกรรมศักยภาพให้เป็นแรงขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ</p> <p>๓. เพื่อส่งเสริมการนำทุนทางสังคมและทรัพยากรในพื้นที่มาสร้างมูลค่าเพิ่มสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์</p>
<p>๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>๑. จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ได้รับการพัฒนา</p>

๗. พื้นที่เป้าหมาย	ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง)										
๘. กิจกรรมหลัก											
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑											
งบประมาณ											
ผู้รับผิดชอบ											
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<table border="1"> <thead> <tr> <th>๒๕๖๖</th> <th>๒๕๖๗</th> <th>๒๕๖๘</th> <th>๒๕๖๙</th> <th>๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	-	-	-	-	-
๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐							
-	-	-	-	-							
๙. หน่วยงานดำเนินการ	ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๑ ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุอุตสาหกรรมสร้างสรรค์										
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐)										
๑๑. งบประมาณ	๑๐๖,๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยหกล้านหนึ่งแสนบาทถ้วน)										
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับการพัฒนา										
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. วิสาหกิจได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (ของเสียลดลง ต้นทุนลดลง มูลค่ายอดขายเพิ่มขึ้น หรือ รายได้เพิ่มขึ้น) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ๒. ผู้ที่ได้รับการพัฒนามีการจัดตั้งธุรกิจหรือขยายการลงทุน										

หน้า๑

หน้า๒

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อลดฝุ่นควัน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควันและไฟป่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๑ แก้ไขปัญหาฝุ่นควันและไฟป่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
๓. แนวทางการพัฒนา	๓. สร้างมาตรการลดการเผาทั้งรูปแบบของการส่งเสริมอาชีพและการบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว และอากาศบริสุทธิ์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ อย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่กำหนด ๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว และ ๒) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด โดยมีเป้าหมายการใช้อุณหภูมิและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุ</p> <p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน เป้าหมายของแผนแม่บทกำหนดให้สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา ในการรักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยหยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุก พร้อมทั้งให้มีการบริหารจัดการเชิงพื้นที่และมีการบูรณาการทุกหน่วยงานในการตรวจสอบติดตาม เฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุกป่า และส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่สภาพเสื่อมโทรม พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย พื้นที่ป่าต้นน้ำบนพื้นที่สูงชัน และพื้นที่แนวกันชน รวมทั้งส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบ โดยกำหนดสิทธิชุมชนที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่านั้น และสร้างกลไกที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและกฎหมาย เพื่อสามารถระบุแหล่งกำเนิดของไม้ ป้องกันการลักลอบทำไม้ที่ผิดกฎหมาย และส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการเรียนรู้ทางธรรมชาติในเขตชุมชนเมืองและชนบท เพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์และรู้สึกใกล้ชิดธรรมชาติ เกิดความรู้สึกหวงแหน เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และได้รับความสุขจากทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชนและป่าครอบครัวแบบมีส่วนร่วม</p> <p>แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดเป้าหมายรวมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐ ตามแนวทางประชารัฐ เพื่อให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์ และสามารถหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้เชิงพื้นที่ด้วยพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่าของชาติอย่างยั่งยืน</p>

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชน ในการรับมือกับภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพ

แผนความมั่นคงแห่งชาติ ในการรักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายรัฐบาล ข้อที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนด้วยการปกป้อง รักษา ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีพื้นที่ประมาณ ๔๙,๘๒๘.๑๖๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๑,๑๔๒,๖๐๒ ไร่ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขาและที่ราบเชิงเขา ประมาณ ๗๑.๒๓ % ของพื้นที่ทั้งหมด หรือประมาณ ๒๒,๑๘๓,๘๘๔ ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจากสภาพภูมิประเทศมีลักษณะพื้นที่เป็นราบลุ่ม ล้อมรอบด้วยภูเขา เมื่อความกดอากาศสูงจากประเทศจีนแผ่ปกคลุม เข้ามาในระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน ส่งผลให้อากาศเคลื่อนตัวช้า ไม่ถ่ายเท ประกอบกับในช่วงเดือนกุมภาพันธ์และเดือนมีนาคม เกิดฝุ่นควันที่มาจากการเผาในพื้นที่โล่ง ได้แก่ การเผาป่า การเผาขยะ การเผาพื้นที่รกร้างว่างเปล่า สภาพอากาศที่แห้งและนิ่งทำให้ฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นสามารถแขวนลอยอยู่ในอากาศได้นาน ในช่วงเวลาดังกล่าว ภาคเหนือตอนบนโดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงประสบปัญหาฝุ่นควันรุนแรงและส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน การคมนาคมทางอากาศ การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมบริการที่เกี่ยวข้องอย่างรุนแรง (เฉียมใจ เครือสุวรรณ และคณะ,๒๕๕๒) ซึ่งในรอบหลายปีที่ผ่านมาได้ประสบปัญหาฝุ่นควันจากไฟป่าปกคลุมพื้นที่อย่างรุนแรง โดยตรวจพบแนวโน้มของปริมาณฝุ่นละออง ขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) เพิ่มสูงขึ้น ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายนของทุกปี ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวมีอากาศเย็น สภาพอากาศแห้งและนิ่ง ทำให้ฝุ่นละอองแขวนลอยอยู่ได้นาน ไม่สามารถกระจายออกไปและตกลงพื้นก่อให้เกิดสภาพฟ้าหาลัว มีฝุ่นควันปกคลุมทัศนวิสัยต่ำกว่า ๑ กิโลเมตรแทบทุกพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสภาวะทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว และสุขอนามัยของประชาชนโดยรวม

จากสภาพปัญหาฝุ่นควันปกคลุมพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากไฟป่า และการเผาเศษวัชพืชเพื่อเตรียมพื้นที่ทางการเกษตรของราษฎรในพื้นที่ นอกจากนี้ จากข้อมูล HOTSPOT ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ยังพบว่าเกิดปัญหาไฟป่าตามแนวชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน ในช่วงเวลาเดียวกัน จนส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศในพื้นที่ โดยมีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นในทุกพื้นที่ผลกระทบต่อสุขภาพจากปัญหาฝุ่นควันที่มีการศึกษา วิจัยโดยสถาบันการศึกษาพบว่าผลกระทบต่อสุขภาพในด้านต่าง ๆ เช่น ศึกษาโครงการนำร่องเพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในแอ่งเชียงใหม่ - ลำพูน โดยคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยนายแพทย์พงศ์เทพ วิวรรณระเดช และคณะ, (๒๕๕๑) พบว่าคุณภาพอากาศที่เลวลงส่งผลกระทบต่อสุขภาพในเด็กที่เป็นหอบหืดได้จริง ดังนั้น มาตรการการรณรงค์เรื่องคุณภาพอากาศ

จะต้องดำเนินการต่อไปอย่างเข้มงวด เพราะมีฉะนั้นแล้วกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง เช่น กลุ่มผู้ป่วยโรคหอบหืดจะได้รับผลกระทบทางลบต่อสุขภาพ ซึ่งย่อมมีผลต่อคุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจ ทั้งต่อตัวผู้ป่วย ครอบครัว และพบว่าแม้สารมลพิษจะยังไม่เกินค่ามาตรฐานแต่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพแล้ว ประชาชนในพื้นที่นอกเมืองจะได้รับมลพิษฝุ่นและสารพิษ บนฝุ่นในลักษณะ “ปริมาณน้อย ๆ แต่มีระยะเวลานาน หรือ low dose long term exposure” ซึ่งเป็นการรับสัมผัสเรื้อรัง จะทำให้มีการสะสมของสารพิษโดยเฉพาะกลุ่มสารพีเอเอช ซึ่งมีหลายชนิดที่เป็นสารก่อมะเร็งในมนุษย์ได้ เห็นได้จากการมีระดับสาร ๑-โอเอชพี สูงกว่า ในกลุ่มที่อยู่ในเมือง สำหรับการเผาในที่โล่งขนาดใหญ่ เกิดจากการเผาในภาคเกษตรกรรม และไฟฟ้า ซึ่งมีระยะเวลาประมาณเดือนเศษๆ ระหว่างปลายเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมีนาคม หรือต้นเดือนเมษายน ทำให้เกิดมลพิษฝุ่นสูงมากปกคลุมท้องฟ้าทั่วภาคเหนือตอนบนของประเทศ การสัมผัสมลพิษฝุ่นในช่วงนี้จะเป็นลักษณะ “ปริมาณสูงมาก แต่มีระยะเวลาสั้น หรือ high dose short term exposure” ซึ่งเป็นการสัมผัสแบบเฉียบพลันระยะสั้น จะเกิดอาการโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันได้ โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยงสูง โดยเฉพาะผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหอบหืด โรคหัวใจ และโรคเรื้อรังอื่น ๆ (ทิพวรรณ ประภามณฑล และคณะ, ๒๕๕๓)

จากการศึกษารวบรวมองค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สนับสนุนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเผาในที่โล่ง (พฤกษ์ ยิบมันตะสิริ ,๒๕๕๒) โดยได้นำเสนอภาพรวมของแนวทางการแก้ไขซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลัก ๔ ประการ ได้แก่ (๑) กิจกรรมที่เกื้อหนุนต่อการลดการเผาในที่โล่ง เช่น แผนปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงกิจกรรมในพื้นที่กับแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ และกระบวนการสร้างจิตสำนึกด้านพิทักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเทคโนโลยีการใช้วัสดุเหลือใช้ ทางการเกษตรหรือครัวเรือนไปทำปุ๋ยหมัก การเผาขยะอย่างถูกวิธี วิธีการทำ “ป่าเปียก” ด้วยวิธีการฝายชะลอน้ำ (๒) มาตรการที่สร้างแรงจูงใจเพื่อลดการเผา เช่น การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ชุดป้องกันไฟฟ้า สนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ไหลกลับ เครื่องย่อยเศษไม้ การให้รางวัล (๓) มาตรการควบคุม กำกับ ด้วยกฎระเบียบต่าง ๆ ตามบทกฎหมาย เทศบัญญัติที่กำหนด โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนข้อตกลงและกติกาที่ชุมชนกำหนดร่วมกัน (๔) ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์ในการลดปัญหาฝุ่นควันอย่างยั่งยืน ควรครอบคลุมประเด็นการออกแบบกิจกรรมและโครงการที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีการดำเนินชีวิตทางการเกษตร เช่น การอนุรักษ์ป่าและแหล่งน้ำที่นำไปสู่ความยั่งยืนของระบบเกษตร กระบวนการเชิงนโยบายที่สนับสนุนการปฏิบัติโดยคำนึงถึงเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและโครงสร้างทางสังคม โดยการออกแบบกิจกรรมและโครงการภายใต้เหตุผลทางเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางสังคมของคนในชุมชน

๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- (๑) เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและฝุ่นควันในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
- (๒) เพื่อบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้บังเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จำนวนจุดความร้อน (Hotspots) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เปรียบเทียบกับจุดความร้อนเฉลี่ยของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ ลดลงร้อยละ ๕										
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑										
๘. กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	การจัดทำแนวกันไฟเพื่อป้องกันไฟป่า ๙๑,๐๒๕,๒๐๐ บาท <table border="1" data-bbox="443 434 1433 528"> <thead> <tr> <th>๒๕๖๖</th> <th>๒๕๖๗</th> <th>๒๕๖๘</th> <th>๒๕๖๙</th> <th>๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>๒๐,๙๖๐,๘๐๐</td> <td>๒๓,๓๕๔,๘๐๐</td> <td>๒๓,๓๕๔,๘๐๐</td> <td>๒๓,๓๕๔,๘๐๐</td> </tr> </tbody> </table> สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ เชียงใหม่ ๑. สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ ลำปาง ๒. สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ๓. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ เชียงใหม่ ๔. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ ลำปาง ๕. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะหริียง ๖. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๗. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ ๘. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำพูน ๙. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	-	๒๐,๙๖๐,๘๐๐	๒๓,๓๕๔,๘๐๐	๒๓,๓๕๔,๘๐๐	๒๓,๓๕๔,๘๐๐
๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐							
-	๒๐,๙๖๐,๘๐๐	๒๓,๓๕๔,๘๐๐	๒๓,๓๕๔,๘๐๐	๒๓,๓๕๔,๘๐๐							
๘. กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	การลาดตระเวนเพื่อป้องกันและควบคุมปัญหาฝุ่นควันและไฟป่า ๗๙,๓๘๐,๐๐๐ บาท <table border="1" data-bbox="443 1151 1433 1245"> <thead> <tr> <th>๒๕๖๖</th> <th>๒๕๖๗</th> <th>๒๕๖๘</th> <th>๒๕๖๙</th> <th>๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>๔๑,๐๔๐,๐๐๐</td> <td>๑๒,๗๘๐,๐๐๐</td> <td>๑๒,๗๘๐,๐๐๐</td> <td>๑๒,๗๘๐,๐๐๐</td> </tr> </tbody> </table> สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ เชียงใหม่ ๑. สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ ลำปาง ๒. สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ๓. สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ เชียงใหม่ ๔. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ ลำปาง ๕. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะหริียง ๖. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๗. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ ๘. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำพูน ๙. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	-	๔๑,๐๔๐,๐๐๐	๑๒,๗๘๐,๐๐๐	๑๒,๗๘๐,๐๐๐	๑๒,๗๘๐,๐๐๐
๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐							
-	๔๑,๐๔๐,๐๐๐	๑๒,๗๘๐,๐๐๐	๑๒,๗๘๐,๐๐๐	๑๒,๗๘๐,๐๐๐							
๘. กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การส่งเสริมการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่า ๑๗,๖๘๕,๐๐๐ บาท <table border="1" data-bbox="443 1868 1433 1962"> <thead> <tr> <th>๒๕๖๖</th> <th>๒๕๖๗</th> <th>๒๕๖๘</th> <th>๒๕๖๙</th> <th>๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๕,๘๙๕,๐๐๐</td> <td>๕,๘๙๕,๐๐๐</td> <td>๕,๘๙๕,๐๐๐</td> </tr> </tbody> </table> สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ เชียงใหม่ ๑. สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ ลำปาง	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	-	-	๕,๘๙๕,๐๐๐	๕,๘๙๕,๐๐๐	๕,๘๙๕,๐๐๐
๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐							
-	-	๕,๘๙๕,๐๐๐	๕,๘๙๕,๐๐๐	๕,๘๙๕,๐๐๐							

<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๒. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ๓. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ เชียงใหม่ ๔. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ ลำปาง ๕. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะหริียง ๖. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๗. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ ๘. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำพูน ๙. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง</p>										
<p>๘. กิจกรรมหลักที่ ๔</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การส่งเสริมการสร้างมูลค่าจากขยะ (Uncycling) ตามภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อลดการเผาและ PM ๒.๕</p> <p>๑๑,๔๑๘,๐๐๐ บาท</p> <table border="1" data-bbox="443 768 1433 864"> <thead> <tr> <th>๒๕๖๖</th> <th>๒๕๖๗</th> <th>๒๕๖๘</th> <th>๒๕๖๙</th> <th>๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>๓,๘๐๖,๐๐๐</td> <td>๓,๘๐๖,๐๐๐</td> <td>๓,๘๐๖,๐๐๐</td> </tr> </tbody> </table> <p>สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ (เชียงใหม่) ๑. สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ (ลำปาง)</p>	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	-	-	๓,๘๐๖,๐๐๐	๓,๘๐๖,๐๐๐	๓,๘๐๖,๐๐๐
๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐							
-	-	๓,๘๐๖,๐๐๐	๓,๘๐๖,๐๐๐	๓,๘๐๖,๐๐๐							
<p>๙. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ เชียงใหม่ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน</p>										
<p>๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>๕ ปี</p>										
<p>๑๑. งบประมาณ</p>	<p>๑๙๙,๕๐๘,๒๐๐ บาท</p>										
<p>๑๒. ผลผลิต (Output)</p>	<p>ค่าเฉลี่ยรายปีของค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ลดลง ๐.๕ ของค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี (ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖)</p>										
<p>๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>(๑) สถานการณ์ปัญหาฝุ่นควันในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีแนวโน้มดีขึ้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควัน (๒) มีประชาชนเข้าร่วมโครงการ และให้ความสนใจในแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาไฟป่าและฝุ่นควันที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมทั้งเสนอแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าวแบบบูรณาการ</p>										

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

พ.ศ. ๒๕๖๕

กลุ่มจังหวัดจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

การดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	ไม่ได้ดำเนินการ
๑) สํารวจความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มจังหวัดด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> ☐ มอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา หรือบุคคลอื่นใด ทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มจังหวัด ☐ มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.ก. ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่นทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด ☒ มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.ก. ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด โดยการสำรวจผ่านระบบออนไลน์ ☐ แต่งตั้งคณะกรรมการของ ก.บ.ก. ชั้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ประสานงานเพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มจังหวัด ☐ ดำเนินการอื่นตามที่ ก.บ.ก. เห็นสมควร 	√	
๒) จัดประชุมหารือร่วมกันกับหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในกลุ่มจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในกลุ่มจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลาง หัวหน้าหน่วยงานที่เป็นรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐบรรดาที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในกลุ่มจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในกลุ่มจังหวัด ผู้บริหารท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัด รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕	√	
๓) การประชุมของ ก.บ.ก. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ และนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด	√	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

หมายเหตุ ให้จังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเป็นผู้จัดทำ

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
(เปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า)

หัวข้อ	แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (เสนอในงบประมาณก่อนหน้า)	แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
เป้าหมายการพัฒนา	พัฒนาพื้นที่บนพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ส่งเสริมธุรกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง	พัฒนาพื้นที่บนพื้นฐานวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ส่งเสริมธุรกิจมูลค่าสูงอย่างทั่วถึง	
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ตามเป้าหมายการพัฒนา	ตามเป้าหมายการพัฒนา	เนื่องจากมีการปรับตัวชี้วัดใหม่มีความชัดเจนและสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนา เพื่อให้เหมาะสมและสามารถวัดผลได้
ประเด็นการพัฒนา	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้วยการส่งออกสินค้าและบริการนอกพื้นที่ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรสร้างสรรค์	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่มูลค่า อย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงและเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรสร้างสรรค์	เนื่องจากมีการปรับปรุงประเด็นการพัฒนาให้มีความชัดเจนและสอดคล้องเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา เพื่อให้เหมาะสมและสามารถวัดผลได้

เชียงใหม่

แม่ฮ่องสอน

ลำปาง

ลำพูน

**สำนักบริหารยุทธศาสตร์
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑**

ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่
อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐๕๓-๑๑๒๙๘๒ ต่อ ๑
โทรสาร ๐๕๓-๑๑๒๙๘๑ ต่อ ๒
โทรมหาดไทย ๒๕๖๘๖

e-mail : saraban_osmnorth1@moi.go.th
: plannorth01@gmail.com

www.osmnorth-n1.moi.go.th